

# **SÚHRNNÁ SPRÁVA O STAVE RODOVEJ ROVNOSTI NA SLOVENSKU ZA ROK 2025**

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky  
Bratislava, 2026

# OBSAH

<b>ZOZNAM SKRATIEK</b> .....	5
<b>ÚVOD</b> .....	6
<b>1. INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE RODOVEJ ROVNOSTI</b> .....	8
1.1. Vnútroštátne inštitúcie.....	8
1.1.1 Rada vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť.....	8
1.1.2 Výbor pre rodovú rovnosť.....	9
1.1.3 Odbor ľudských práv.....	11
1.1.4 Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí.....	13
1.1.5 Inštitút pre výskum práce a rodiny.....	16
1.1.6 Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách.....	17
1.1.7 Národný poradca pre rodovú rovnosť v OS SR.....	18
1.1.8 Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce.....	20
1.1.9 Slovenské národné stredisko pre ľudské práva.....	21
1.1.10 Neziskové organizácie.....	23
1.2. Európske inštitúcie.....	24
1.2.1 Inštitúcie Európskej únie.....	24
1.2.2 Európsky inštitút pre rodovú rovnosť.....	28
1.2.3 Štatistický úrad Európskej únie.....	29
1.2.4 Európska sieť pre právo v oblasti rovnosti.....	30
1.2.5 Agentúra EÚ pre základné práva.....	31
1.3. Medzinárodné inštitúcie a iné .....	32
1.3.1 Organizácia Spojených národov.....	33
1.3.2 Výbor OSN pre odstránenie diskriminácie žien.....	35
1.3.3 Komisia OSN pre postavenie žien.....	38
1.3.4 Medzinárodná organizácia práce.....	39
1.3.5 Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj.....	39
1.3.6 Rada Európy.....	41
1.3.7 Svetové ekonomické fórum.....	42
<b>2. FINANČNÝ MECHANIZMUS V OBLASTI RODOVEJ ROVNOSTI</b> .....	44
2.1. Dotačné schémy.....	44
2.1.1 Dotácie na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí.....	44
2.1.2 Dotácie na podporu plnenia funkcie rodiny.....	46
2.1.3 Dotácie na podporu dobrovoľníckej činnosti.....	46
2.1.4 Dotácie na podporu ľudských práv.....	47
2.1.5 Dotácie pre akreditované subjekty.....	47
2.1.6 Dotácie na podporu kultúry osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva.....	48
2.2. Program Slovensko.....	49
2.2.1 Informačná kampaň na zvyšovanie povedomia verejnosti o vybraných sociálnych témach.....	49
2.2.2 Vekový manažment: Práca prispôsobená životným etapám.....	50

2.2.3	Prevenca a eliminácia násilia a sociálneho vylúčenia prostredníctvom národných liniek pomoci.....	51
2.2.4	Transparentné odmeňovanie: Cesta k rovnosti.....	51
2.2.5	Sieť odborného poradenstva.....	52
2.2.6	Podpora osamelých rodičov –poradenstvo inak.....	53
2.2.7	Poskytovanie potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám.....	54
2.2.8	Podpora a profesionalizácia odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia.....	54
2.3.	Granty EHP a Nórska.....	55
2.3.1	Domáce a rodovo podmienené násilie.....	56
2.3.2	Inklúzia a posilnenie postavenia rómskych komunít.....	56
<b>3.</b>	<b>ROVNOSŤ A NEDISKRIMINÁCIA.....</b>	<b>57</b>
3.1	Dáta.....	57
3.2	Publikačná činnosť.....	67
3.2.1	Inštitút pre výskum práce a rodiny.....	68
3.2.2	Slovenské národné stredisko pre ľudské práva.....	69
3.3	Vzdelávanie, odborné a osvetové aktivity.....	72
3.3.1	Ministerstvá.....	72
3.3.2	Slovenské národné stredisko pre ľudské práva.....	90
3.3.3	Neziskové organizácie .....	92
3.4	Plnenie strategických dokumentov.....	101
3.4.1	Celoštátna stratégia a akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027.....	101
3.4.2	Národný akčný plán zamestnanosti žien na roky 2022-2030.....	104
3.4.3	Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030.....	108
3.4.4	Národný akčný plán na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021 – 2025.....	109
3.4.5	Akčný plán rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosť v rezorte obrany na roky 2024-2030.....	112
3.4.6	Stratégia a akčné plány rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030.....	112
3.5	Stav vo vybraných oblastiach.....	113
3.5.1	Legislatívna úprava.....	113
3.5.2	Rodovo citlivý jazyk.....	117
3.5.3	Rodová rovnosť v rozhodovaní.....	121
3.5.4	Rovnosť v odmeňovaní.....	130
3.5.5	Rodová segregácia.....	133
3.5.6	Zosúladenie rodinného, súkromného a pracovného života.....	137
3.5.7	Feminizácia chudoby a generačná chudoba.....	139
<b>4.</b>	<b>RODOVO PODMIENENÉ NÁSILIE.....</b>	<b>144</b>
4.1	Dáta.....	144
4.2	Publikačná činnosť.....	160
4.2.1	Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách.....	160

4.2.2	Slovenské národné stredisko pre ľudské práva .....	162
4.3	Vzdelávanie, odborné a osvetové aktivity.....	162
4.3.1	Ministerstvá.....	162
4.3.2	Koordináčno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách.....	168
4.3.3	Slovenské národné stredisko pre ľudské práva.....	173
4.3.4	Neziskové organizácie.....	175
4.4	Plnenie strategických dokumentov.....	199
4.4.1	Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2022 –2027.....	199
4.4.2	Celoštátna stratégia a akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027.....	201
4.4.3	Národná stratégia a akčný plán Detstvo bez násilia pre všetky deti (2023-2029).....	205
4.4.4	Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030.....	207
4.4.5	Akčný plán rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosť v rezorte obrany na roky 2024-2030.....	208
4.5	Stav vo vybraných oblastiach .....	208
4.5.1	Legislatívna úprava.....	209
4.5.2	Násilie na ženách.....	211
4.5.3	Násilie na mužoch.....	213
4.5.4	Chatbotka Sophia .....	214
4.5.5	Iniciatíva.....	215
<b>ZÁVER</b>	.....	<b>218</b>

## ZOZNAM SKRATIEK

SR	Slovenská republika
EÚ	Európska únia
EIGE	Európsky inštitút pre rodovú rovnosť
OSN	Organizácia spojených národov
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
EUROSTAT	Štatistický úrad Európskej únie
EU SILC	Štatistiky EÚ o príjmoch a životných podmienkach
EHP	Európsky hospodársky priestor
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MZVEZ SR	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
MŠVVM SR	Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MO SR	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
OS SR	Ozbrojené sily Slovenskej republiky
IVPR	Inštitút pre výskum práce a rodiny
PZ SR	Policajný zbor Slovenskej republiky
IPV	Intímne partnerské násilie
NLŽ	Národná linka pre ženy zažívajúce násilie
o. i.	Okrem iného
ust.	Ustanovenie
b.	Bod

## ÚVOD

Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2025 predstavuje informatívny materiál, ktorý retrospektívne sumarizuje prehľad vývoja v agende rodovej rovnosti a rodovo podmieneného násillia, v podmienkach Slovenskej republiky, za rozhodné obdobie kalendárneho roka 2025.

Predmetná správa je vytvorená na základe úlohy B.1. uznesenia vlády SR č. 337 z 9. júla 2014, v zmysle ktorej „*Vláda ukladá Ministromi práce, sociálnych vecí a rodiny každoročne do 30. júna v spolupráci s členmi vlády a predsedníčkou Štatistického úradu SR predložiť na rokovanie vlády Návrh súhrnnej správy o stave rodovej rovnosti na Slovensku.*“.

Obsah, súhrnnej správy o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2025, je koncipovaný do štyroch hlavných kapitol, ktoré sú v následnej logickej súvislosti podrobne vnútorne rozčlenené.

Prvá kapitola sumarizuje prehľad inštitúcií v oblasti rodovej rovnosti a rodovo podmieneného násillia, a to na národnej, nadnárodnej, ako aj medzinárodnej úrovni.

Druhá kapitola opisuje nastavenie finančného mechanizmu v predmetnej oblasti, a to vo vzťahu k trom jeho zdrojom, ktoré predstavujú dotačné tituly relevantných ústredných orgánov štátnej správy, program Slovensko a granty EHP a Nórska, pričom predmetná kapitola súčasne špecifikuje výšku poskytnutých finančných prostriedkov v roku 2025.

Tretia kapitola vo všeobecnosti konkretizuje stav v oblasti rovnosti a nediskriminácie, pričom v príslušných podkapitolách bližšie reflektuje dáta, realizovanú publikačnú činnosť, vzdelávanie, odborné a osvetové aktivity, plnenie strategických dokumentov a stav v osobitných siedmich oblastiach, ktoré predstavujú legislatívnu úpravu, rodovo citlivý jazyk, rodovú rovnosť v rozhodovaní, rovnosť v odmeňovaní, rodovú segregáciu, zosúladienie rodinného, súkromného a pracovného života, feminizáciu chudoby a generačnú chudobu.

Záverečná, štvrtá, kapitola vo vzťahu k rodovo podmienenému násilliu rovnako reflektuje dáta publikačnú činnosť, vzdelávanie, odborné a osvetové aktivity, plnenie strategických dokumentov a stav v piatich oblastiach. Posledná podkapitola rezumuje stav vo vzťahu k legislatívnym úpravám, násilliu na ženách, násilliu na mužoch, Chatbotke Sophii a iniciatíve.

Predmetná súhrnná správa o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2025 vznikla na základe verejne dostupných informácií, ako aj stanovísk vecne príslušných štátnych a neziskových inštitúcií, predovšetkým angažovaných vo Výbore pre rodovú rovnosť, čím sa posilnil participatívny mechanizmus medzi relevantnými subjektmi v oblasti rodovej rovnosti a rodovo podmieneného násillia.

Za účelom posilnenia informatívneho, ako aj osvetového charakteru predmetného materiálu sa pri jeho tvorbe využívala najmä metóda od všeobecného ku konkrétnemu.

Správa o stave rodovej rovnosti pracuje s údajmi rozčlenenými na mužov a ženy ak to povaha a spôsob ich zberu umožňujú. V materiáli sa využíval rodovo inkluzívny jazyk, ak to

povaha informácie umožňovala. V častiach, v rámci ktorých bolo využívané generické maskulínium sa, ak z kontextu nevyplýva iné, primerane rozumejú ženy aj muži.

# 1. INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE RODOVEJ ROVNOSTI

Agendu rodovej rovnosti v podmienkach SR vo všeobecnosti determinuje legislatívna, politická, strategická, výskumná, ako aj osvetová činnosť viacerých relevantných inštitúcií. V tejto súvislosti majú kľúčovú úlohu nielen vnútroštátne inštitúcie, ale aj európske a medzinárodné, v rámci ktorých má SR dlhoročné zastúpenie.

## 1.1 Vnútroštátne inštitúcie

V rámci SR zohrávajú pri agende rodovej rovnosti fundamentálnu ústrednú úlohu predovšetkým verejné inštitúcie. Predmetné inštitúcie a ich vecne príslušné organizačné útvary, ktoré sú bližšie špecifikované v nasledujúcich podkapitolách, v pomernej miere participujú na tvorbe, ako aj následnej implementácii jednotlivých opatrení štátnej politiky v tejto komplexnej oblasti.

Zároveň, v podmienkach SR majú esenciálne postavenie aj mimovládne neziskové organizácie, ktoré sa v nezastupiteľnej miere podieľajú na presadzovaní rodovej rovnosti a osobitne rodovo podmieneného násillia, a to v ich rôznych suboblastiach.

### 1.1.1 Rada vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť

Rada vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť predstavuje odborný, poradný, koordinačný a konzultatívny orgán vlády SR v oblasti ochrany základných ľudských práv a slobôd, politických a občianskych práv, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv, práv na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva, v oblasti práv dieťaťa a presadzovania najlepšieho záujmu dieťaťa, v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím a práv seniorov, práv gejev, lesbiab, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb, pri presadzovaní zásady rovnakého zaobchádzania, rovnosti príležitostí a rodovej rovnosti. Rada vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť prijíma stanoviská k vnútroštátnemu plneniu medzinárodných záväzkov SR v oblasti ochrany ľudských práv, predovšetkým záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov, vrátane k nim prislúchajúcim opčným protokolom, ako aj prerokúva návrhy správ o ich plnení.<sup>1</sup>

V roku 2025 sa uskutočnili zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť dňa 24. marca 2025, 23. júna 2025, 8. septembra 2025 a 30. septembra 2025. V tejto súvislosti možno skonštatovať, že v roku 2025 v komparácii s rokom 2024 (počet zasadnutí 6) došlo ku kvantitatívnemu poklesu zasadnutí Rady vlády pre ľudské práva a rodovú rovnosť.<sup>2</sup>

V rámci zasadnutí Rada vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť pokračovala v prerokúvaní tém súvisiacich s ochranou ľudských práv, zásadou rovnakého zaobchádzania, rodovou rovnosťou a ochranou obetí násillia. Predmetom rokovaní boli najmä materiály týkajúce sa Súhrnnej správy o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2024, Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za

<sup>1</sup> Rada vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť, dostupné na <https://www.justice.gov.sk/ministerstvo/rada-vlady-sr-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/>

<sup>2</sup> Bližšie informácie a obsah jednotlivých zasadnutí, dostupné na <https://www.justice.gov.sk/ministerstvo/rada-vlady-sr-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/zasadnutia-rady-vlady-sr-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/>

rok 2024, problematiky segregácie rómskych detí vo vzdelávaní, otázok ochrany občianskeho priestoru a fungovania mimovládnych organizácií, ako aj otázok súvisiacich s dodržiavaním medzinárodných ľudskoprávných záväzkov SR.

Mimoriadne 53. zasadnutie Rady vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť, ktoré sa uskutočnilo dňa 8. septembra 2025, bolo venované problematike segregácie rómskych detí vo vzdelávaní a výskumnej správe Amnesty International *„Oddelení a nerovní: Správa o (ne)riešení segregácie rómskych detí na Slovensku“*. Rada vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť prijala uznesenie č. 341, ktorým okrem iného odporučila posilnenie medzirezortnej a medzisektorovej spolupráce v oblasti desegregácie a inkluzívneho vzdelávania.

Na 54. zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť boli prerokované aj informácie a odporúčania k téme *„Právo žien na reprodukčné zdravie v SR – ako zabezpečiť prístup ku kvalitnej interrupčnej starostlivosti v zmysle medzinárodných ľudskoprávných a zdravotníckych štandardov“*. V rámci predmetného zasadnutia bolo prijaté uznesenie č. 342, ktorým Rada vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť uložila predsedovi zvolať mimoriadne zasadnutie k téme interrupčnej starostlivosti a zabezpečovania práva na zdravie v SR.

Súčasťou rokovaní boli zároveň informácie o legislatívnych procesoch a transpozícii právnych aktov Európskej únie relevantných z pohľadu rodovej rovnosti a ochrany pred diskrimináciou.

V rámci činnosti Rady vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť boli v rozhodnom období kalendárneho roka 2025 prijaté, osobitne v súvislosti s vecnou agendou rodovej rovnosti, predovšetkým nasledovné uznesenia:

- Uznesenie č. 338, zo dňa 23. júna 2025 k Informácii o Správe o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2024;
- Uznesenie č. 339, zo dňa 23. júna 2025 k Súhrnnej správe o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2024;
- Uznesenie č. 342, zo dňa 30. septembra 2025 k informáciám a odporúčaniam *„Právo žien na reprodukčné zdravie v SR – ako zabezpečiť prístup ku kvalitnej interrupčnej starostlivosti v zmysle medzinárodných ľudskoprávných a zdravotníckych štandardov“*.

### **1.1.2 Výbor pre rodovú rovnosť**

Výbor pre rodovú rovnosť, ktorý je súčasťou organizačnej štruktúry Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, predstavuje stály odborný orgán Rady vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť, a to pre otázky týkajúce sa rodovej rovnosti a pre oblasť monitorovania implementácie Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, ďalších medzinárodných ľudsko-právnych dohovorov, legislatívy a strategických cieľov Európskej únie v tejto oblasti.<sup>3</sup>

Výbor pre rodovú rovnosť ako medzirezortný orgán spolupracuje s rôznymi subjektmi, medzi ktoré patria ministerstvá a iné ústredné orgány štátnej správy, sociálne partnerstvo,

---

<sup>3</sup> Výbor pre rodovú rovnosť, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/vybor-pre-rodovu-rovnost/>

obce, vyššie územné celky, orgány miestnej štátnej správy, mimovládne neziskové organizácie, ale aj vedecké pracoviská a akademické inštitúcie.

V súčasnosti Výbor pre rodovú rovnosť pozostáva z členstva, ktoré je diferencované v dvoch hlavných komorách, a to komore za verejnú sféru a komore za súkromnú sféru.

Verejnú správu zastupujú členovia a členky za nasledovné inštitúcie: Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo financií SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo obrany SR, Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Inštitút pre výskum práce a rodiny, Národný inšpektorát práce, Štatistický úrad SR a Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity.

Neziskové organizácie následne zastupujú členky a členovia z Aliancie žien Slovenska, Áno pre život, Centrum konkrétnej pomoci Femina, Esfem, Fenestra, Fórum života, Možnosť voľby, OZ Hana, Pomoc obetiam násilia, Pomoc rodine, Poradňa Alexis, Progresfem, Spoločnosť pre plánované rodičovstvo, Záujmové združenie žien aspekt, Združenie lesníčiek.

Ďalší členovia a ďalšie členky podľa čl. 4 ods. 10 štatútu Výboru pre rodovú rovnosť predstavujú osoby zastupujúce nasledovné inštitúcie: Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Kancelária verejného ochrancu práv, Združenie miest a obcí Slovenska, Únia miest Slovenska, Združenie samosprávnych krajov SK8, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR, Konfederácia odborových zväzov SR, Republiková únia zamestnávateľov.

V roku 2025 Výbor pre rodovú rovnosť zasadal 2 krát, hybridnou formou a 1 krát realizoval hlasovanie formou per rollam. V komparácii s rokom 2024 možno identifikovať mierny pokles v počte realizovaných zasadnutí. V roku 2025 zároveň došlo k personálnej zmene na pozícií tajomník/čka Výboru pre rodovú rovnosť.

Predmetnom prvého (hybridného) zasadnutia, ktoré sa konalo dňa 03. júna 2025, bola voľba podpredsedu/podpredsedníčky Výboru pre rodovú rovnosť; informácia o naplňaní cieľov Národného akčného plánu na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021 – 2025 za rok 2024; informácia o najnovšom vývoji transpozície smernice o transparentnosti v odmeňovaní; súhrnná správa o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2024; plány Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR vo vzťahu k radikalizácii mladých mužov a chlapcov; správa o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v SR za rok 2024; Informácia o kampani OSN k 60. výročiu prijatia Medzinárodného dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie.<sup>4</sup>

---

<sup>4</sup>Zápisnica zo zasadnutia, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/files/sk/ministerstvo/spolocny-sekretariat-poradnych-organov/vybor-rodovu-rovnost/zasadnutia-vyboru/2025-zapisnica-z-37-zasadnutia-vrr-v-r.pdf>

Per rollam hlasovanie Výboru pre rodovú rovnosť, v kalendárnom roku 2025, sa konalo v mesiaci jún k materiálu - Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2024, ktorý Výbor pre rodovú rovnosť uznesením č. 94 z 16. júna 2025 vzal na vedomie.<sup>5</sup>

Druhé a zároveň posledné (hybridné) zasadnutie Výboru pre rodovú rovnosť sa konalo 5. novembra 2025. Obsahom predmetného záverečného zasadnutia bola predovšetkým informácia o najnovšom vývoji transpozície smernice o transparentnosti v odmeňovaní s ohľadom na aktuálny návrh zákona o uplatňovaní zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo za prácu rovnakej hodnoty a o zmene a doplnení niektorých zákonov; plánovaná podpora pre zamestnávateľov v súvislosti s ich povinnosťami vyplývajúcimi zo smernice o transparentnosti v odmeňovaní; informácia o pridelení dotácii na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí za rok 2025 a o kritériách na základe ktorých bola táto dotácia pridelená; informácia o plánovaných legislatívnych zmenách, v dôsledku novely ústavy, týkajúcich sa rodovej rovnosti; informácia o kampani na zvyšovanie povedomia verejnosti o vybraných sociálnych témach a plánované aktivity v rámci 16 dní aktivizmu.<sup>6</sup>

Vzhľadom na skutočnosť, že posledné zasadnutie Výboru pre rodovú rovnosť sa konalo v období pred začatím medzinárodnej kampane 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách, členstvo Výboru pre rodovú rovnosť uvedenú kampaň podporilo vyhotovením spoločnej fotografie s oranžovým bannerom.<sup>7</sup>

Súčasťou Výboru pre rodovú rovnosť sú aj tri pracovné skupiny, a to pracovná skupina pre elimináciu násilia páchaného na ženách a ich deťoch, pracovná skupina pre sexuálne a reprodukčné práva žien, pracovná skupina pre rodovú rovnosť na trhu práce. V roku 2025 predmetné skupiny nevykonávali osobitnú činnosť.

### 1.1.3 Odbor ľudských práv

Ministerstvo spravodlivosti SR zabezpečuje tvorbu a uskutočňovanie štátnej politiky a koordináciu plnenia úloh v oblasti ľudských práv na základe ust. § 13 ods. 9 *zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov*, a to primárne prostredníctvom činnosti odboru ľudských práv.

Vo vzťahu k rodovej rovnosti sú relevantné, najmä nasledovné činnosti odboru: vypracovanie návrhov zákonov v oblasti ochrany a podpory ľudských práv, zabezpečenie plnenia úloh ministerstva v oblasti tvorby a uskutočňovania štátnej politiky v oblasti ľudských práv a koordinácie plnenia úloh v oblasti ľudských práv, spolupráca s inými ústrednými orgánmi štátnej správy na príprave návrhov právnych predpisov v oblasti ľudských práv, zabezpečenie prípravy návrhov textov legislatívnych úprav na transpozíciu práva EÚ a implementáciu dohovorov Rady Európy, príprava návrhov dvojstranných a mnohostranných

<sup>5</sup>Uznesenie č. 94 Výboru pre rodovú rovnosť, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/files/sk/ministerstvo/spolocny-sekretariat-poradnych-organov/vybor-rodovu-rovnost/zasadnutia-vyboru/2025-uznesenie-vrr-c-94.pdf>

<sup>6</sup> Zápisnica zo zasadnutia, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/files/sk/ministerstvo/spolocny-sekretariat-poradnych-organov/vybor-rodovu-rovnost/zasadnutia-vyboru/2025-zapisnica-z-38-zasadnutia-vrr.pdf>

<sup>7</sup> Fotografia, dostupná na <https://www.zastavmenasilie.gov.sk/osobnosti-a-institucie-podporuju-kampan-zastavme-nasilie-na-zenach-2025/>

medzinárodných zmlúv v oblasti medzinárodnej spolupráce pri ochrane ľudských práv a základných slobôd, plnenie úloh vyplývajúcich zo štatútu Rady vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť, zabezpečenie prípravy zasadnutí Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva a rodovú rovnosť, spolupracuje s inými ústrednými orgánmi štátnej správy a rezortmi pri plnení ďalších úloh v oblasti ochrany a podpory ľudských práv, rozhoduje vo veciach akreditácie programu podpory obetí trestných činov, vybavuje sťažnosti na subjekty poskytujúce pomoc obetiam trestných činov, vykonáva kontrolu plnenia podmienok akreditácie a povinností akreditovaných subjektov poskytujúcich pomoc obetiam trestných činov, vedie register subjektov poskytujúcich pomoc obetiam trestných činov.<sup>8</sup>

Odbor ľudských práv Ministerstva spravodlivosti SR v roku 2025 pokračoval v plnení úloh v oblasti ochrany a podpory ľudských práv, rodovej rovnosti, práv obetí trestných činov a zásady rovnakého zaobchádzania.

V oblasti rodovej rovnosti a ochrany pred diskrimináciou odbor zabezpečoval najmä koordináciu a prípravu procesu transpozície *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 o boji proti násiliu na ženách a domácomu násiliu*, ako aj *smerníc Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1499 a (EÚ) 2024/1500 o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie*.<sup>9,10</sup>

V rámci transpozície *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 o boji proti násiliu na ženách a domácomu násiliu* bola v roku 2025 zriadená medzirezortná pracovná skupina za účasti relevantných rezortov a odborných subjektov. V rámci tohto procesu prebiehala identifikácia legislatívnych a praktických medzier v oblasti trestného práva, podpory obetí, prevencie a koordinácie pomoci osobám zažívajúcim rodovo podmienené násilie a domáce násilie.

Ministerstvo spravodlivosti SR je zároveň gestorom transpozície *smerníc Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1499 a (EÚ) 2024/1500, ktorými sa posilňuje postavenie orgánov pre rovnaké zaobchádzanie*. Uvedené smernice predstavujú významné posilnenie inštitucionálneho rámca ochrany pred diskrimináciou, keďže pokrývajú široké spektrum diskriminačných dôvodov vrátane pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu, veku, zdravotného postihnutia, náboženstva alebo sexuálnej orientácie, ako aj rovnosť medzi ženami a mužmi v oblasti zamestnania a povolania.

Odbor ľudských práv zároveň zabezpečoval plnenie úloh vyplývajúcich zo štatútu Rady vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť, vrátane prípravy zasadnutí rady a vecných podkladov k témam rodovej rovnosti, ochrany ľudských práv a ochrany obetí násilia.

V oblasti podpory obetí trestných činov odbor pokračoval v zabezpečovaní systému akreditácie subjektov poskytujúcich pomoc obetiam trestných činov a koordinácii siete intervenčných centier. V roku 2025 pôsobilo na území Slovenskej republiky 10 intervenčných

---

<sup>8</sup>Organizačný poriadok Ministerstva spravodlivosti SR, dostupné na [https://www.justice.gov.sk/dokumenty/2024/11/UZ\\_org.por\\_12\\_2016\\_k\\_instr\\_20\\_2024\\_final.pdf](https://www.justice.gov.sk/dokumenty/2024/11/UZ_org.por_12_2016_k_instr_20_2024_final.pdf)

<sup>9</sup>Smernica, dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj?eliuri=eli%3Adir%3A2024%3A1500%3Aoj&locale=sk>

<sup>10</sup> Smernica, dostupné na [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=OJ:L\\_202401385](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401385)

centier poskytujúcich bezplatnú odbornú pomoc osobám zažívajúcim rodovo podmienené a domáce násilie.

Ministerstvo spravodlivosti SR zároveň v roku 2025 pokračovalo vo financovaní akreditovaných subjektov poskytujúcich pomoc obetiam trestných činov a subjektov poskytujúcich špecializovanú pomoc obetiam domáceho násilia prostredníctvom dotačných mechanizmov rezortu.

Uvedené aktivity predstavujú len časť odbornej činnosti realizovanej odborom ľudských práv v roku 2025. Odbor ľudských práv sa v rámci svojej každodennej činnosti kontinuálne venuje agende ochrany ľudských práv, rodovej rovnosti, ochrany obetí trestných činov, prevencie diskriminácie a plneniu medzinárodných a európskych záväzkov SR v predmetných oblastiach.

Medzi hlavné výzvy podľa odboru ľudských práv patrí potreba ďalšieho posilnenia legislatívneho rámca v oblasti rodovo podmieneného násilia, najmä v súvislosti s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu (napr. v oblasti kybernetického násilia). Ďalšou výzvou je zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti financovania podporných služieb pre obeť a posilnenie koordinácie medzi jednotlivými subjektmi zapojenými do systému ochrany obetí. Zároveň je potrebné pokračovať v zbere a vyhodnocovaní dát diferencovaných podľa pohlavia, ktoré umožnia efektívnejšie nastavovanie verejných politík v oblasti rodovej rovnosti.

#### **1.1.4 Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí**

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR na základe ust. § 15 ods. 1 pís. h) *zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov* predstavuje ústredný orgán štátnej správy pre rodovú rovnosť a rovnosť príležitostí a koordináciu štátnej politiky v tejto oblasti.

Organizačný poriadok Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v čl. 36 vymedzoval vecnú pôsobnosť odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, prostredníctvom ktorého sa realizovala, v rozhodnom období kalendárneho roka 2025, agenda rodovej rovnosti. Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí tvoril a realizoval štátne politiky v oblasti rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí. Prioritne sa zaoberal nerovnakým odmeňovaním žien a mužov na rovnakých pozíciách za rovnakú prácu, ale aj prevenciou a riešením domáceho násilia a násilných činov namiereným proti ženám a/alebo mužom, zosúladením rodinných, súkromných a pracovných povinností, nízkymi dôchodkami žien, rovnosťou príležitostí a odstránením diskriminácie na celoštátnej a rezortnej úrovni. Koncom kalendárneho roka 2025 bola prijatá organizačná zmena, na základe ktorej sa odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí k 01. januáru 2026 transformoval na oddelenie rodovej rovnosti, ktoré je jedným z oddelení odboru rodovej rovnosti a horizontálnych princípov.<sup>11</sup>

---

<sup>11</sup>Organizačný poriadok Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/ministerstvo/organizacna-struktura/uplne-znenie-organizacneho-poriadku-mpsvr-sr.pdf>

Zastúpenie odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitosti sa v rozhodnom období kalendárneho roka 2025 zúčastnilo zahraničných (európskych a medzinárodných) pracovných skupín. Na vnútroštátnej úrovni odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí počas celého obdobia úzko spolupracoval s Výborom pre rodovú rovnosť a Radou vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť, a to vrátane účasti na organizovaných, resp. vecne príslušných zasadnutiach.

V roku 2025 odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, predovšetkým uplatňoval rodové hľadisko prostredníctvom pripomienkovania legislatívnych a nelegislatívnych aktov.

Z legislatívneho hľadiska bola osobitnou činnosťou odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí príprava *návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 131/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti dotácií v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny v znení neskorších predpisov.*<sup>12</sup>

Ďalej v rozhodnom období odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí pokračoval s procesom transpozície *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania.*<sup>13</sup> V tejto súvislosti sa dňa 28. januára 2025 konalo úvodné zasadnutie pracovnej skupiny k transpozícii vyššie špecifikovanej smernice, ktorého predmetom bolo všeobecné priblíženie znenia smernice. Za účelom adekvátnej transpozície predmetnej smernice bol rok 2025 súčasne determinovaný aj prípravou dopytovo-orientovaného projektu s názvom „*Transparentné odmeňovanie: Cesta k rovnosti*“. Cieľom pripravovaného projektu bolo, resp. je vytvorenie systémových podmienok pre účinnú implementáciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania. Predmetný projekt bude realizovaný na celom území Slovenskej republiky, a to prostredníctvom aktivít 3-členného konzorcia, ktoré inštitucionálne pozostáva z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Národného inšpektorátu práce a Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

Vo vzťahu k strategickým dokumentom odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí v rozhodnom období ďalej participoval na úlohách vyplývajúcich zo strategických dokumentov, ktoré má vo svojej internej gescii, a to:

---

<sup>12</sup> Návrh, dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/31329/1>

<sup>13</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania, dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32023L0970>

- 1) Celoštátna stratégia rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021-2027 a Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027;<sup>14</sup>
- 2) Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2022 -2027;<sup>15</sup>
- 3) Národný akčný plán zamestnanosti žien na roky 2022 – 2030.<sup>16</sup>

Aj v roku 2025 odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí vypracoval Súhrnnú správu o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2024, ktorá bola vládou SR vzata na vedomie dňa 02. júla 2025.<sup>17</sup>

Každoročnou agendou odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, nevynímajúc aj rok 2025, je hodnotenie dotácií na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí. V roku 2025 sa hodnotenie predmetných dotácií realizovalo 2 krát.

Súčasne, odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí za účelom informovania verejnosti, ako aj napĺňania informačných povinností vyplývajúcich z tzv. antidiskriminačných smerníc a plnenia úlohy vyplývajúcej z Akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027 spravoval naďalej národnú stránku zameranú na rodovú rovnosť a účty na sociálnych sieťach.<sup>18</sup> Príspevky na sociálnych sieťach boli zamerané, napríklad na medzinárodné dni ako aj významné ženy z histórie. Osobitné osvetové aktivity predstavovali rodový adventný kalendár, ktorý bol v roku 2025 zameraný na odporúčanie monografií zameraných na rodovú rovnosť a/alebo rodovo podmienené násilie a osvetová aktivita k 16 dňom aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách, ktorá bola o. i. zameraná na rôzne formy násilia.

V súvislosti s medzinárodnou osvetovou aktivitou 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí organizoval osobitnú osvetovú aktivitu, v rámci ktorej sa uskutočnilo spoločné fotenie zamestnankýň a zamestnancov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR s pánom štátnym tajomníkom a oranžovým bannerom, na ktorom je uvedené „Zastavme násilie na ženách“.<sup>19</sup> Zároveň, vo vzťahu k osvetovým aktivitám v roku 2025 pokračoval aj národný projekt kampaň – „Informačná kampaň na zvyšovanie povedomia verejnosti o vybraných sociálnych témach“, ktorý je zameraný o. i. na zmenu spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní a násilie páchané na ženách a deťoch.<sup>20</sup>

---

<sup>14</sup>Celoštátna stratégia rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021-2027 a Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027, dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25845/1>

<sup>15</sup>Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2022 – 2027, dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/26779/1>

<sup>16</sup>Národný akčný plán zamestnanosti žien na roky 2022 – 2030, dostupné na [https://www.employment.gov.sk/files/sk/ministerstvo/spolocny-sekretariat-vyborov/vybor-rodovu-rovnost/dokumenty-udalosti/nap\\_zamestnanosti\\_zien\\_22-30.pdf](https://www.employment.gov.sk/files/sk/ministerstvo/spolocny-sekretariat-vyborov/vybor-rodovu-rovnost/dokumenty-udalosti/nap_zamestnanosti_zien_22-30.pdf)

<sup>17</sup>Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2024, dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/30952/1>

<sup>18</sup>Stránka k rodovej rovnosti, dostupné na <https://www.gender.gov.sk/>

<sup>19</sup>Fotografia, dostupná na <https://www.instagram.com/p/DSFjWxECPCJ/>

<sup>20</sup>Bližšie informácie pozri v podkapitole 2.2.1

Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí v roku 2025 začal s iniciatívou, ktorá sa zameriavala na návštevy zariadení núdzového bývania, resp. bezpečných ženských domov, poradenských centier, ale aj intervenčných centier. Cieľom predmetnej iniciatívy bolo, resp. je získať hlbší pohľad do praktickej činnosti predmetných zariadení, ako aj identifikovať kľúčové výzvy, s ktorými sa vyššie špecifikované zariadenia v rámci svojej činnosti stretávajú. Uvedená iniciatíva sa realizuje aj v súvislosti s transpozíciou *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu*.<sup>21</sup>

V súvislosti s vyššie špecifikovanou smernicou, ako aj skutočnosťou, že Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách a Národná linka pre ženy zažívajúce násilie v roku 2025 oslávili 10. rok svojej existencie a aktívnej činnosti v boji proti rodovo podmienenému násiliu, odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí v spolupráci s Inštitútom pre výskum práce a rodiny, Koordinačno-metodickým centrom pre prevenciu násilia na ženách uskutočnili dňa 18. septembra 2025 odborné kolokvium.

### **1.1.5 Inštitút pre výskum práce a rodiny**

Inštitút pre výskum práce a rodiny predstavuje príspevkovú organizáciu, ktorá sa nachádza v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Predmetom činnosti Inštitútu pre výskum práce a rodiny je predovšetkým výskum v oblasti práce, zamestnanosti, pracovných vzťahov, rovnosti príležitostí, sociálneho poistenia, sociálnej a rodinnej politiky, vrátane životnej úrovne a sociálnej exklúzie. S výskumnou činnosťou následne bezprostredne súvisia ďalšie činnosti, ktoré spadajú pod Inštitút pre výskum práce a rodiny, najmä vydavateľská a edičná činnosť; dokumentačná, rešeršná, knižničná a informačná činnosť v oblasti práce, sociálnych vecí a rodiny; poradenská, konzultačná, vzdelávacia činnosť a príprava odborných stanovísk a návrhov riešení vo vzťahu k vymedzeným výskumným problémovým okruhom; príprava analýz a štúdií pre koncepčnú a rozhodovaciu činnosť pre potreby zriaďovateľa v oblasti práce, sociálnych vecí a rodiny.<sup>22</sup>

V roku 2025 Inštitút pre výskum práce a rodiny publikoval viaceré Bulletin, tlačové správy a odborné výstupy, ktoré sú pre verejnosť online dostupné na oficiálnej stránke Inštitútu pre výskum práce a rodiny, ide napríklad o nasledovné výstupy: Klimatické zmeny a ich vplyv na pracovné podmienky a BOZP. Správa z výskumnej úlohy; Stav sociálnej ochrany na Slovensku. Situácia k 1. januáru 2025; Učenie sa v bežných činnostiach a rutinách: prepájanie služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti pre deti s rizikovým vývinom alebo so zdravotným znevýhodnením a ich rodiny. Správa z II. etapy výskumu; Pracovný stres a psychická záťaž ako determinanty BOZP. Správa z výskumnej úlohy; Požadujeme práva, rovnosť, posilnenie pre VŠETKY ženy a dievčatá (Tlačová správa); Zastaviť násilie na ženách a dievčatách je možné, len ak všetci spojíme sily (Tlačová správa); 16 dní aktivizmu 2025: Ukončíme digitálne násilie voči všetkým ženám a dievčatám; Umelá inteligencia pomáha v boji proti domácemu násiliu – ocenený chatbot Sophia prichádza na Slovensko (Tlačová správa); Desať rokov v prevencii násilia na ženách: reflexie, skúsenosti, výzvy (Kolokvium); Centrum pre prevenciu násilia na

<sup>21</sup> Bližšie informácie pozri v podkapitole 4.5.1

<sup>22</sup> Inštitút pre výskum práce a rodiny, dostupné na <https://ivpr.gov.sk/>

ženách a nonstop linka pre ženy zažívajúce násilie už desať rokov scitlivujú spoločnosť voči rodovo podmienenému násiliu (Tlačová správa).

Inštitút pre výskum práce a rodiny v roku 2025 spustil nový komunikačný formát „*Dialógy s IVPR*“, ktorého cieľom bolo reagovať na aktuálne spoločenské otázky a zvýšiť povedomie o organizáciách. V rozhodnom období kalendárneho roka sa realizoval tento formát napríklad k témam dobrovoľníctva starších ľudí, dostupnosti a prepojenosti služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti, násilia na ženách, sčítania ľudí bez domova, neformálnej a nedeklarovanej starostlivosti, o zdrojoch údajov o sociálno-ekonomickej situácii Rómov a Rómok atď.

Zástupcovia a zástupkyne Inštitútu pre výskum práce a rodiny sa v rozhodnom období, taktiež zúčastnili viacerých konferencií, seminárov a rôznych diskusných fór, pričom spolu ide za rok 2025 o 16 takýchto aktívnych účastí na domácich a zahraničných konferenciách.

Jednotlivé zástupkyne a jednotliví zástupcovia Inštitútu pre výskum práce a rodiny v rámci iného externého pôsobenia, napríklad účasť na vypracovaní úloh pre Eurofound: „*Digitalizácia v sociálnej ochrane*“, účasť on-line na okrúhlym stole k výsledkom projektu INTER-AGE, účasť na on-line workshope Virtuálna návšteva Slovenska: Dôležitosť kvality pracovných miest ako kľúčového faktora pri riešení nedostatku pracovnej sily, člen revíznej komisie Slovenskej sociologickej spoločnosti, člen redakčnej rady časopisu *Mládež a spoločnosť*, členstvo v tíme za SR v rámci Európskej siete expertov pre problematiku zdravotného postihnutia, členstvo v revíznej komisii Slovenskej Asociácie BOZP a OPO, členstvo v sieti korešpondentov pre Eurofound a EDE, členka redakčnej rady vedeckého časopisu *Journal Socioterapie*, člen predsedníctva v Slovenskej sociologickej spoločnosti a pod.

Komplexná sumarizácia činnosti Inštitútu pre výskum práce a rodiny je každoročne obsiahnutá vo výročnej správe za príslušný kalendárny rok, t. j. 2025, v rámci ktorej sú bližšie špecifikované jednotlivé aktivity Inštitútu pre výskum práce a rodiny, ako aj Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách.<sup>23</sup>

### **1.1.6 Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách**

Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách je zriadené v rámci Inštitútu pre výskum práce a rodiny. Cieľom koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách je vytvorenie, implementovanie, ako aj koordinovanie komplexnej celoštátnej politiky pre oblasť prevencie a eliminácie rodovo podmieneného násilia a domáceho násilia. Súčasne Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách zabezpečuje výskum, monitoring a odbornú koordináciu aktivít prostredníctvom metodických usmernení pre poskytovanie služieb v oblasti primárnej prevencie, ako aj eliminácie násilia páchaného na ženách a deťoch, vytvára podmienky pre multi-inštitucionálnu spoluprácu pomáhajúcich profesií a zabezpečuje systém vzdelávania relevantných profesií.<sup>24</sup>

---

<sup>23</sup> Výročná správa IVPR, dostupné na <https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2026/04/Vyroczna-sprava-IVPR-2025.pdf>

<sup>24</sup> Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách, dostupné na <https://www.zastavmenasilie.gov.sk/o-nas/kmc/>

Súčasťou Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách je aj bezplatná non-stop národná linka pre ženy zažívajúce násilie (ako aj tretie osoby) z celého Slovenska, ktorá je dostupná na čísle 0800 212 212.<sup>25</sup>

Národná linka pre ženy zažívajúce násilie je registrovaná ako sociálna služba krízovej intervencie podľa ustanovenia § 53 zákona č. 448/2008 Z. z o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Národná linka pre ženy zažívajúce násilie je nepretržitou prevádzkou bezplatne dostupnou pre všetky osoby volajúce z územia SR. Hlavnou cieľovou skupinou Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie sú, ako vyplýva aj z názvu, ženy zažívajúce násilie, no konzultantky v rámci svojich kapacít intervedujú počas každého prijatého hovoru bez ohľadu na pohlavie volajúcich osôb alebo podstatu ich problému. Pri každej volajúcej osobe realizujú identifikáciu problému, v prípade potreby krízovú intervenciu, základné sociálne poradenstvo a odporúčenie ďalších vhodných dištančných alebo ambulantných podporných služieb. Pri cieľovej skupine osôb, ktoré zažívajú násilie, je realizovaný aj kvalifikovaný odhad rizika nebezpečenstva, ktorý je zohľadňovaný v rámci poradenstva. Národná linka pre ženy zažívajúce násilie pre skupinu volajúcich ohrozených násilím pri krízových situáciách asistuje pri privolaní polície alebo záchranných zložiek a overuje dostupnosť bezpečného ubytovania.

Činnosťou Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie je v zmysle vyššie uvedeného zabezpečovaná rýchla, efektívna a nízkoprahová pomoc. Národná linka pre ženy zažívajúce násilie, taktiež poskytuje aj emailovú pomoc prostredníctvom schránky [linkaprezeny@ivpr.gov.sk](mailto:linkaprezeny@ivpr.gov.sk) a v rámci možností distribuuje kontakty i osobám, ktoré sa obracajú prostredníctvom sociálnych sietí.

Od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025 konzultantky na Národnej linke pre ženy zažívajúce násilie prijali 3 029 z celkových 3 839 prichádzajúcich hovorov.<sup>26</sup>

V rámci multiinštitucionálnej spolupráce expertky z Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách zastupovali Národnú linku pre ženy zažívajúce násilie vo Výbore pre rodovú rovnosť, v regionálnej skupine multiinštitucionálnej spolupráce v Bratislavskom samosprávnom kraji.

Pod Koordinačno-metodickým centrom pre prevenciu násilia na ženách v roku 2025 boli realizované viaceré výskumy, vzdelávania, ako aj osvetové aktivity.<sup>27</sup>

### **1.1.7 Národný poradca pre rodovú rovnosť v OS SR**

Funkcia národného poradcu pre rodovú rovnosť v OS SR v pôsobnosti Ministerstva obrany SR bola vytvorená k 1. februáru 2024 na základe potreby zabezpečenia zodpovedného plnenia úloh vyplývajúcich z národných aj medzinárodných záväzkov rezortu obrany v oblasti rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosť (rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN č. 1325), čím sa vytvorili predpoklady pre realizáciu a nastavenie systémových krokov s dlhodobou účinnosťou.

---

<sup>25</sup> Bezplatná nonstop linka pre ženy, dostupná na <https://www.zastavmenasilie.gov.sk/linka-pre-zeny/>

<sup>26</sup> Bližšie informácie pozri v kapitole 4.1

<sup>27</sup> Bližšie informácie pozri v kapitole 4.2 a 4.3

Vo vzťahu k predmetu činnosti národného poradcu pre rodovú rovnosť v OS SR medzi nosné činnosti patrí napríklad:

- koordinácia a metodické usmerňovanie implementácie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 a rodového hľadiska v rezorte obrany, vypracovávanie a rozpracovanie súvisiacich strategických, koncepčných a interných dokumentov a koordináciu z tohto vyplývajúcich aktivít v rezorte obrany,
- koordinácia a metodické usmerňovanie koncepcií a programov pre riešenie ľudskoprávnej problematiky v rezorte obrany a koordináciu z tohto vyplývajúcich aktivít v rezorte obrany (antidiskriminačná politika, predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie, realizácia politiky rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí),
- podieľanie sa na spracúvaní odborných stanovísk k všeobecne záväzným právnym predpisom v rozsahu svojej pôsobnosti,
- podieľanie sa na spracúvaní návrhov odborných stanovísk a vyjadrení k materiálom analytickej, prognostickej, koncepcnej, programovej a normatívnej povahy v rozsahu svojej pôsobnosti,
- spracovávanie návrhov odborných stanovísk a vyjadrení k materiálom určeným na rokovanie vlády SR, Národnej rady SR, Bezpečnostnej rady SR, Kolégia ministra obrany a obdobným materiálom v rámci vnútrorezortného a medzirezortného pripomienkového konania,
- podieľanie sa aj na plnení všetkých ostatných úloh, ktoré vyplývajú pre Sekciu personálnych a sociálnych činností Ministerstva obrany SR z organizačného poriadku príslušného ministerstva, uznesení vlády SR, všeobecne záväzných právných predpisov a interných predpisov.

Hlavnou garanciou rovnosti príležitostí v Ozbrojených silách SR je uplatňovanie *zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*. Tento zákon zabezpečuje nediskriminačný prístup a rovnosť príležitostí profesionálnych vojakov a vojačiek v rámci personálnych procesov, v politike odmeňovania a ochrane oprávnených záujmov profesionálnych vojakov a vojačiek. Zabezpečuje zároveň zvýšenú ochranu tehotných profesionálnych vojačiek, ako aj ochranu profesionálnych vojačiek a osamelých rodičov starajúcich sa o maloleté deti.

Prijatím Koncepcie rodovej rovnosti profesionálnych vojakov a vojačiek v rezorte obrany v roku 2024 a Akčného plánu rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosť na roky 2024 – 2030, ako aj zriadením funkcie národného poradcu pre rodovú rovnosť v Ozbrojených silách SR sa významne posilnila inštitucionálna kapacita Ministerstva obrany SR v tejto oblasti, ako aj predpoklady na integrované uchopenie problematiky a koordinovaný postup v implementácií s tým súvisiacich opatrení. Pravidelným ročným informovaním ministra obrany o stave plnenia záväzkov vyplývajúcich predovšetkým z Akčného plánu rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosť na roky 2024 – 2030 sa posilnil mechanizmus monitorovania a hodnotenia, čo zároveň umožňuje priebežnú korekciu opatrení a zabezpečuje kontinuálnu realizáciu akčného plánu v súlade so strategickými zámermi rezortu.

### 1.1.8 Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce

Inšpekcia práce predstavuje systém štátnych orgánov, ktoré presadzujú dodržiavanie predpisov upravujúcich pracovnoprávne vzťahy a pracovné podmienky.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky je v zmysle ust. § 15. ods. 1 pís. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov ústredný orgán štátnej správy pre inšpekciu práce, a preto zabezpečuje tvorbu a uskutočňovanie štátnej politiky ochrany práce, riadi a kontroluje Národný inšpektorát práce a zodpovedá za výkon inšpekcie práce.<sup>28</sup>

Základný právny predpis v tejto oblasti predstavuje zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k praktickému zabezpečeniu rodovej rovnosti je relevantné predovšetkým ust. § 2 ods. 1 pís. a) bod 1 predmetného zákona, v zmysle ktorého inšpekcia práce má dozor nad dodržiavaním pracovnoprávnych predpisov, ktoré upravujú pracovnoprávne vzťahy, najmä ich vznik, zmenu a skončenie, mzdové podmienky a pracovné podmienky zamestnancov a zamestnankyň vrátane pracovných podmienok žien, mladistvých, domáckych zamestnancov a zamestnankyň, osôb so zdravotným postihnutím a osôb, ktoré nedovršili 15 rokov veku, a kolektívne vyjednávanie.

Národný inšpektorát práce<sup>29</sup> každoročne predkladá Informatívnu správu o diskriminácii a rodovej rovnosti v pracovnoprávnych vzťahoch za predchádzajúci kalendárny rok. Začiatkom roka 2026 Národný inšpektorát práce uverejnil Informatívnu správu o diskriminácii a rodovej rovnosti v pracovnoprávnych vzťahoch za rok 2025.<sup>30</sup> Účelom informatívnej správy o diskriminácii a rodovej rovnosti v pracovnoprávnych vzťahoch je informovať o stave v oblasti rovnakého zaobchádzania so zamestnanectvom a o stave rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v pracovnoprávnych vzťahoch za rozhodné obdobie kalendárneho roka 2025. Informácie, ktoré sú uvedené v správe vychádzajú z výsledkov kontrolnej činnosti realizovanej príslušnými inšpektorátmi práce.

V priebehu roka 2025 bolo orgánom inšpekcie práce doručených celkovo 440 podaní, ktoré svojím obsahom poukazovali na porušenie zásady rovnakého zaobchádzania a diskrimináciu z rôznych dôvodov, alebo porušenie iných ustanovení pracovnoprávnych predpisov súvisiacich s dodržiavaním zásady rovnakého zaobchádzania a zákazu diskriminácie.<sup>31</sup> Z vyššie špecifikovaného počtu podaní 194 podali ženy, 105 muži a ostatné podania boli anonymné.

Zvyšovanie odbornej úrovne inšpektorov a inšpektoriek práce sa uskutočňuje aj v oblasti dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávnych vzťahoch, a to aj osobitne

---

<sup>28</sup>Inšpekcia práce, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/inspekcia-prace/>

<sup>29</sup>Národný inšpektorát práce, dostupné na <https://www.ip.gov.sk/>

<sup>30</sup>Informatívnu správu o diskriminácii a rodovej rovnosti v pracovnoprávnych vzťahoch za rok 2025, dostupné na <https://www.ip.gov.sk/files/pracovnopravne-vztahy/diskriminacia-rodova-rovnost/diskriminacia-rodova-rovnost-pracovnopravnych-vztahoch/suhrnna-sprava-za-rok-2025.pdf>

<sup>31</sup>Bližšie informácie pozri v kapitole 3.1

so zameraním sa na prejavy extrémizmu, intolerancie a iných závažných foriem diskriminácie. Táto kompetencia patrí Národnému inšpektorátu práce v zmysle ust. § 6 ods. 1 písm. h) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Národný inšpektorát práce zabezpečuje všeobecnú výchovu a odborné vzdelávanie inšpektorov a inšpektoriek práce na základe Koncepcie vzdelávania inšpektorov práce. Školenia pre inšpektorov a inšpektorky práce v oblasti diskriminácie sa spravidla konajú každých 5 rokov, prípadne ad hoc v súvislosti s legislatívnymi zmenami. Vyškolených bolo 16 zamestnancov a zamestnankýň jednotlivých inšpektorátov práce a päť zamestnancov a zamestnankýň Národného inšpektorátu práce. V roku 2025 sa uskutočnilo školenie s názvom „zákaz diskriminácie a nediskriminačné odmeňovanie – ako riešiť sporné otázky“ firmou Profivzdelávanie, v rámci ktorého boli vyškolení traja inšpektori práce z oddelenia pracovnoprávných vzťahov inšpektorátu práce Bratislava a dvaja zamestnanci Národného inšpektorátu práce.

V roku 2025 sa zároveň uskutočnilo národné školenie slovenských a českých inšpektorov a inšpektoriek práce za podpory Európskeho orgánu práce (ELA) kde jednou z tém bola aj problematika diskriminácie v pracovnoprávných vzťahoch. Súčasťou tohto bloku bol aj praktický workshop. Účastníci a účastníčky zároveň dostali praktický materiál k téme Diskriminácie na pracovisku.

### **1.1.9 Slovenské národné stredisko pre ľudské práva**

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva predstavuje nezávislú inštitúciu, ktorá bola zriadená *zákonom č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov*. Postavenie predmetnej inštitúcie bezprostredne súvisí s prijatím *zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov*. Slovenské národné stredisko pre ľudské práva disponuje dvoma mandátmi, a to mandátom národnej inštitúcie pre ľudské práva, tzv. mandát NHRI a mandátom národného antidiskriminačného orgánu, tzv. Equality body.

Na základe ust. § 1 ods. 2 *zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov* Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, najmä monitoruje a hodnotí dodržiavanie ľudských práv a dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania podľa osobitného zákona, zhromažďuje a na požiadanie poskytuje informácie o rasizme, xenofóbii a antisemitizme v SR, uskutočňuje výskumy a prieskumy na poskytovaní údajov v oblasti ľudských práv, zhromažďuje a šíri informácie v tejto oblasti, pripravuje vzdelávacie aktivity a podieľa sa na informačných kampaniach s cieľom zvyšovania tolerancie spoločnosti, zabezpečuje právnu pomoc obetiam diskriminácie a prejavov intolerancie, vydáva na požiadanie fyzických osôb alebo právnických osôb alebo z vlastnej iniciatívy odborné stanoviská vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu, vykonáva nezávislé zisťovania týkajúce sa diskriminácie, vypracúva a

uverejňuje nezávislé správy a odporúčania o otázkach súvisiacich s diskrimináciou, poskytuje knižničné služby, poskytuje služby v oblasti ľudských práv.

Na základe vyššie špecifikovaného ustanovenia preto Slovenské národné stredisko pre ľudské práva vo všeobecnosti monitoruje dodržiavanie ľudských práv, poskytuje právnu pomoc obetiam diskriminácie, uskutočňuje výskumy, realizuje osvetové aktivity, ako aj vzdeláva verejnosť.<sup>32</sup>

V súvislosti s mandátom národnej inštitúcie pre ľudské práva Slovenské národné stredisko pre ľudské práva každoročne spracúva a uverejňuje správu o dodržiavaní ľudských práv za príslušný kalendárny rok.<sup>33</sup>

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva v roku 2025 prijalo 501 podnetov (medziročný nárast o 20,01 %), vypracovalo celkovo 30 odborných stanovísk, zrealizovalo desiatky vzdelávacích aktivít pre stovky študentov a študentiek a uverejnilo niekoľko publikačných výstupov.<sup>34</sup>

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva aj v roku 2025 pripomenovalo právne predpisy, avšak len z pozície verejnosti, nakoľko aj napriek silnému mandátu v oblasti ochrany ľudských práv, ani 30 rokov od jeho zriadenia, nepredstavuje povinne pripomienkujúci subjekt, a teda komplexne nenapĺňa Parížske princípy.<sup>35</sup> Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, preto patrí medzi národné ľudskoprávne inštitúcie len so statusom B.<sup>36</sup> V roku 2025 však Slovenské národné stredisko pre ľudské práva intenzívne komunikovalo s Ministerstvom spravodlivosti SR v súvislosti s potenciálnou novelou *zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov* a novelou *zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov*.

V rámci monitorovania plnenia medzinárodných ľudskoprávnych záväzkov sa Slovenské národné stredisko pre ľudské práva zapojilo do reportovacieho procesu k Dohovoru OSN o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach. V tomto procese Slovenské národné stredisko pre ľudské práva vypracovalo podanie k tzv. Zoznamu otázok, ktorý slúži ako podklad pre Výbor OSN pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva pri vedení dialógu so signatárskou stranou, Slovenskou republikou.<sup>37</sup>

---

<sup>32</sup> Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, dostupné na <https://www.snslp.sk/>

<sup>33</sup> Správa o dodržiavaní ľudských práv, dostupné na <https://www.snslp.sk/nasa-cinnost/monitoring-a-reporting/sprava-o-dodrziavani-ludskych-prav/>

<sup>34</sup> Bližšie informácie pozri v kapitole 3.1, 3.2, 3.3, 3.4.

<sup>35</sup> Parížske princípy, dostupné na <https://ennhri.org/about-nhris/un-paris-principles-and-accreditation/>

<sup>36</sup> Prehľad krajín a národných ľudskoprávnych inštitúcií, dostupné na <https://ennhri.org/our-members/>

<sup>37</sup> Individual submission of the Slovak National Centre for Human Rights, dostupné na [https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/SNCHR\\_submission\\_prior\\_to\\_LoI\\_CESCR.pdf](https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/SNCHR_submission_prior_to_LoI_CESCR.pdf)

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva sa zapojilo aj do reportovacieho procesu Európskej sociálnej charty a posúdilo implementáciu jej viacerých článkov. V správe monitorovalo implementáciu Európskej sociálnej charty na Slovensku.<sup>38</sup>

Zároveň, v roku 2025, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva úspešne pokračovalo v implementácii medzinárodného (5 krajín: Litva, Česká republika, Severné Macedónsko, Albánsko, Portugalsko) projektu VIOLET – za pracoviská bez sexuálneho obťažovania a násilia na ženách.

Komplexná činnosť Slovenského národného strediska pre ľudské práva za rok 2025 je sumarizovaná v Ročnej záverečnej správe o činnosti Slovenského národného strediska pre ľudské práva za rok 2025, ktorá je verejne dostupná.<sup>39</sup>

### 1.1.10 Neziskové organizácie

V podmienkach Slovenskej republiky majú neziskové mimovládne organizácie osobitne významné postavenie v oblasti rodovej rovnosti. Uvedené osobitné postavenie neziskových organizácií vyplýva predovšetkým z ich praktického zabezpečovania rodovej rovnosti, a to o. i. špecificky v oblasti rodovo podmieneného násilia a domáceho násilia.

Neziskové organizácie v rámci svojej činnosti vykazujú diverzné spektrum aktivít, od osvetových a vzdelávacích po konkrétnu pomoc preživším osobám rodovo podmieneného násilia na ženách prostredníctvom poskytovania odbornej činnosti, a to základného a špecializovaného sociálneho poradenstva v zmysle *zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov*. Vo vzťahu k rodovo podmienenému násiliu na ženách a domácejmu násiliu v zmysle vyššie uvedeného neziskové organizácie zabezpečujú v rámci celého územia SR nenahraditeľnú pomoc, ale aj podporu preživším osobám násilia v inštitucionálnom postavení tzv. bezpečných ženských domov, poradenských centier, ako aj intervenčných centier.<sup>40</sup>

Okrem, vyššie uvedeného, neziskové organizácie v pozícií spolugestorských inštitúcií participujú na plnení, napr. akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027 a národného akčného plánu zamestnanosti žien na roky 2022-2030. Neziskové organizácie, taktiež bez formálneho gestorstva, resp. spolugestorstva, prakticky participujú na plnení opatrení Národného akčného plánu pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2022-2027. Zároveň, neziskové organizácie prostredníctvom zaslania svojich stanovísk participujú aj na tvorbe súhrnnej správy o stave rodovej rovnosti na Slovensku. Vybrané neziskové organizácie dlhodobo aktívne participujú aj na činnosti Výboru pre rodovú rovnosť.

---

<sup>38</sup>Individual submission of the Slovak National Centre for Human Rights, dostupné na [https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/SNCHR\\_comments\\_European-Social-Charter-1.pdf](https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/SNCHR_comments_European-Social-Charter-1.pdf)

<sup>39</sup> Ročná záverečná správa, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Rocna-zaverecna-za-rok-2025.pdf>

<sup>40</sup> Intervenčné centrá predstavujú Poradenské Centrum Nádej, Centrum Slniečko, LUNA n.o., Kanisová&Kanis Advokátska kancelária s.r.o., Žena v tiesni, Centrum sociálnych služieb KA, MyMamy, o.z., Fenestra, OZ Hana, Pomoc rodine

## 1.2 Európske inštitúcie

Vzhľadom na skutočnosť členstva SR v Európskej únii je okrem vnútroštátnych inštitúcií, nevyhnutné rovnako reflektovať niektoré inštitúcie Európskej únie, ktoré svojou činnosťou determinujú a formujú právo a/alebo politiku Európskej únie, a tým aj vnútroštátne právo a/alebo politiku SR.

### 1.2.1 Inštitúcie Európskej únie

Vo všeobecnosti je vo vzťahu k Európskej únii a jej jednotlivým inštitúciám, ako aj členským štátom, relevantné predovšetkým primárne právo Európskej únie, ktoré tvoria zakladajúce zmluvy, pozmeňujúce zmluvy, prístupové zmluvy, protokoly prijaté k týmto zmluvám, doplnkové dohody, ktorými sa menia konkrétne oddiely zakladajúcich zmlúv a Charta základných práv Európskej únie. Už samotné zakladajúce zmluvy reflektujú ciele rodovej rovnosti, a to napr. čl. 8, čl. 153 ods. 1 pís. i) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (konsolidované znenie), čl. 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii (konsolidované znenie).<sup>41</sup>

V zmysle čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (konsolidované znenie) inštitúcie Únie prijímajú nariadenia, smernice, rozhodnutia, odporúčania a stanoviská.<sup>42</sup>

Vo vzťahu k sekundárnemu právu Európskej únie v roku 2025, na rozdiel od roku 2024, nebola prijatá žiadna smernica, ktorá by v celej svojej komplexnosti alebo aspoň parciálnejšie determinovala rozvoj v oblasti rodovej rovnosti alebo v oblasti rodovo podmieneného násillia.

Európska komisia v roku 2025 prijala napríklad plán EÚ pre práva žien (Roadmap for Women's Rights), ktorý obsahuje Deklaráciu princípov pre rodovo rovnú spoločnosť.<sup>43</sup> V predmetnom dokumente Európska komisia za hlavných 8 kritických oblastí vymedzila: oslobodenie od rodovo podmieneného násillia, zaručenie najvyššieho zdravotného štandardu, rovná odmena a posilnenie ekonomického postavenia žien, rovnováha medzi pracovným a súkromným životom a starostlivosťou, rovné príležitosti na zamestnanie a adekvátne pracovné podmienky, kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, politická účasť a rovné zastúpenie žien a mužov v politike, inštitucionálne mechanizmy, ktoré naplňajú práva žien.<sup>44</sup> Európska komisia súčasne pracovala na tvorbe novej stratégie rodovej rovnosti pre rok 2026 a nasl.<sup>45</sup> V tejto súvislosti bolo uverejnené oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu

---

<sup>41</sup>Zmluva o Európskej únii (konsolidované znenie), dostupné na [https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0011.02/DOC\\_1&format=PDF](https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0011.02/DOC_1&format=PDF)

<sup>42</sup>Zmluva o fungovaní Európskej únie (konsolidované znenie), dostupné na [https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9e8d52e1-2c70-11e6-b497-01aa75ed71a1.0021.01/DOC\\_3&format=PDF](https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9e8d52e1-2c70-11e6-b497-01aa75ed71a1.0021.01/DOC_3&format=PDF)

<sup>43</sup>Deklarácia princípov pre rodovo rovnú spoločnosť, dostupné na [https://commission.europa.eu/document/download/6342a1c7-acb4-4ed5-827a-14e67926afad\\_en?filename=JUST\\_template\\_comingsoon\\_standard\\_3.pdf](https://commission.europa.eu/document/download/6342a1c7-acb4-4ed5-827a-14e67926afad_en?filename=JUST_template_comingsoon_standard_3.pdf)

<sup>44</sup> Plán pre práva žien, dostupné na [https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/roadmap-womens-rights\\_en?prefLang=sk](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/roadmap-womens-rights_en?prefLang=sk)

<sup>45</sup>Stratégia rodovej rovnosti na roky 2026-2030, dostupné na [https://commission.europa.eu/document/download/1f5fa936-9fba-4435-93f5-32fa220bac82\\_en?filename=gender-equality-strategy-2026-2030.pdf](https://commission.europa.eu/document/download/1f5fa936-9fba-4435-93f5-32fa220bac82_en?filename=gender-equality-strategy-2026-2030.pdf)

hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Plán pre práva žien.<sup>46</sup> Okrajovo, vo vzťahu k rodovej rovnosti a oznámeniam Európskej komisie bolo v rozhodnom období, taktiež zverejnené oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Strategický plán vzdelávania v oblasti STEM: zručnosti pre konkurencieschopnosť a inovácie a oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Plán pre kvalitné pracovné miesta.<sup>47</sup> Zároveň, Európska komisia aj v roku 2025 uverejnila Správu o rodovej rovnosti v EÚ, ktorá hodnotí hlavné iniciatívy od marca 2024 do februára 2025 zamerané na podporu rodovej rovnosti v kľúčových oblastiach stratégie rodovej rovnosti.<sup>48</sup>

Niektoré inštitúcie Európskej únie majú vytvorené pracovné skupiny, ktorých stálou členskou krajinou je aj SR. V roku 2025 sa pracovných skupín zúčastňovali zástupkyne z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, ako aj zastupujúce osoby z Ministerstva spravodlivosti SR, odboru ľudských práv.

Zastupujúce osoby za Ministerstvo spravodlivosti SR, odbor ľudských práv sa zúčastnili prvého implementačného workshopu k *smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácomu násiliu* dňa 22. mája 2025, ktorý bol zameraný najmä na rozsah pôsobnosti smernice, definície násillia na ženách a domáceho násillia, koordinované politiky a národné akčné plány. V nadväznosti na implementačné aktivity sa zastupujúce osoby zúčastnili aj druhého implementačného workshopu k dotknutej smernici, ktorý sa uskutočnil 29. októbra 2025 a bol venovaný najmä jednotlivým skutkovým podstatám trestných činov podľa kapitoly II špecifikovanej smernice, vrátane problematiky mrzačenia ženských pohlavných orgánov, núteného manželstva, kybernetického prenasledovania, kybernetického obťažovania a priťažujúcich okolností.

Ministerstvo spravodlivosti SR sa zároveň zapájalo do odborných pracovných skupín zameraných na implementáciu článku 44 smernice, ktorý upravuje zber administratívnych údajov o násillí na ženách a domácom násillí. V rámci *Task Force for the implementation of Article 44 under the Directive (EU) 2024/1385* prebiehala odborná diskusia o harmonizácii indikátorov, kvalite údajov, metodike zberu dát a koordinácii medzi členskými štátmi EÚ. Dňa 30. októbra 2025 sa zastupujúce osoby odboru ľudských práv zúčastnili aj online zasadnutia tematickej podskupiny pre indikátory a štandardy (Thematic Subgroup on Indicators and Standards – SG1), zameraného na tvorbu spoločných indikátorov a metodických pravidiel pre zber údajov o násillí na ženách a domácom násillí na úrovni Európskej únie.

Európska komisia v roku 2025 organizovala ďalšie implementačné workshopy k *smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov*

---

<sup>46</sup>Oznámenie, dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0097&qid=1771493949840>

<sup>47</sup>Oznámenia, dostupné na [https://eur-lex.europa.eu/search.html?scope=EURLEX&text=pl%C3%A1n+pre+pr%C3%A1va+%C5%BEien&lang=sk&type=quick&qid=1771493949840&DD\\_YEAR=2025&AU\\_CODED=COM](https://eur-lex.europa.eu/search.html?scope=EURLEX&text=pl%C3%A1n+pre+pr%C3%A1va+%C5%BEien&lang=sk&type=quick&qid=1771493949840&DD_YEAR=2025&AU_CODED=COM)

<sup>48</sup> Správa o rodovej rovnosti v EÚ, dostupné na [https://commission.europa.eu/document/download/055fdbab-5786-425e-a072-652bf53d8fe4\\_en?filename=Gender%20Equality%20Report.pdf](https://commission.europa.eu/document/download/055fdbab-5786-425e-a072-652bf53d8fe4_en?filename=Gender%20Equality%20Report.pdf)

*presadzovania*. Implementačného workshopu, ktorý sa konal 30. septembra, sa online zúčastnili aj zástupkyne Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, pričom jeho predmetom bola analýza vybraných článkov (predovšetkým čl. 24 a nasl.) a zodpovedanie otázok od jednotlivých členských štátov.

V termíne 11.-12. februára 2025 sa v rámci Európskej komisie konalo zasadnutie skupiny na vysokej úrovni pre uplatňovanie rodového hľadiska. Stretnutie sa konalo vo Varšave pod záštitou prebiehajúceho poľského predsedníctva. Cieľom stretnutia bolo informovať členské štáty o najnovších udalostiach v oblasti rodovej rovnosti. Špeciálna pozornosť bola venovaná plánovaným zmenám v nadchádzajúcom viacročnom finančnom rámci a implementácií najaktuálnejších smerníc, menovite *smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania, smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2381 z 23. novembra 2022 o zlepšení rodovej vyváženosti medzi riadiacimi pracovníkmi kótovaných spoločností a súvisiacich opatreniach a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu*. Z hľadiska rodovo podmieneného násillia sa ešte diskutovalo aj o procese prijatia Istanbulskeho dohovoru na európskej úrovni a zástupkyňa Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť predstavila nový prieskum rodovo podmieneného násillia v EÚ.

V rámci Európskej komisie, v priebehu kalendárneho roka 2025, taktiež zasadala pracovná skupina „*Sieť EÚ pre prevenciu rodovo podmieneného a domáceho násillia*“ (tzv. EU Network on the Prevention of Gender-Based and Domestic Violence), v ktorej malo svoje zastúpenie aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí. V termíne 18.-19. marca 2025 sa uskutočnilo v poradí 3. zasadnutie tejto pracovnej skupiny, ktorého esenciálnou témou bola problematika sexuálneho násillia v trestnoprávnom, spoločenskom a edukačnom kontexte, pričom hlavné tematické okruhy diskusie predstavovali: definícia súhlasu v trestných kódexoch členských krajín, komunikácia o znásillnení a o koncepte súhlasu, odhaľovanie mýtov o sexuálnom násillí, téma súhlasu vo vzdelávacích materiáloch.

Na úrovni Európskej komisie sa ďalej dňa 08. decembra 2025 konalo 64. zasadnutie poradného výboru pre rovnosť príležitostí pre ženy a mužov. Hlavným cieľom stretnutia bolo prediskutovať aktuálne výzvy v oblasti rodovej rovnosti. Členom a členkám bol francúzskou neziskovou organizáciou „*Règles Élémentaire*“ predstavený nový prieskum z roku 2025 o menštruačnej chudobe a pokračovala aj diskusia o plánovaných zmenách v novom viacročnom finančnom rámci po roku 2027. V rámci agendy poradného výboru boli aj v roku 2025 pripravené pracovnými skupinami 2 stanoviská, ktorých finálne verzie boli na stretnutí predstavené poradnému výboru na záverečný pripomienkový proces. Témy stanovísk boli „*Muži, chlapci a rodová rovnosť*“ a „*Feminizácia chudoby a jej napojenie na rodovo podmienené násillie, zdravie a bývanie*“.

Európska komisia spolupracuje s jednotlivými členskými štátmi nielen v rámci pracovných skupín, ale aj prostredníctvom dotazníkových dopytov. V roku 2025 bol za účelom prípravy pravidelnej správy o uplatňovaní smerníc 2000/43/ES (smernica o rasovej rovnosti) a

2000/78/ES (smernica o rovnakom zaobchádzaní v zamestnaní) zaslaný SR dotazník. Cieľom dotazníka bolo zhromaždiť informácie potrebné na vypracovanie vyššie uvedenej správy. Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí vypíňal časť venovanú uplatňovaniu hľadiska rodovej rovnosti v súvislosti s implementáciou predmetných smerníc. Uvádza sa informácie o vplyve prijatých opatrení na ženy a mužov a hlavné politiky, ktoré sa venujú tejto problematike, kde boli za SR spomenuté opatrenia vyplývajúce zo stratégie a akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021-2027, Národného akčného plánu zamestnanosti žien na roky 2022-2030, ale aj projekt „Rodová rovnosť na Slovensku“, ktorý sa realizoval po dobu dvoch rokov.

Európsky parlament, ako ďalšia z významných inštitúcií Európskej únie, v roku 2025 osobitne prijal viaceré uznesenia, ktoré sa vo všeobecnosti obsahovo týkali problematiky rovnosti, eliminácie rodovo podmieneného násilia alebo ľudských práv. Medzi vecne príslušné uznesenia patrí napríklad: Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. januára 2025 o systematickom potláčaní ľudských práv v Iráne, najmä o prípadoch Pachšán Azíziovej a Veríše Morádiovej, a braní občanov EÚ ako rukojemníkov; Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. marca 2025 o európskom semestri pre koordináciu hospodárskych politík: priority v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí na rok 2025; Uznesenie Európskeho parlamentu z 2. apríla 2025 o ľudských právach a demokracii vo svete a politike Európskej únie v tejto oblasti – výročná správa za rok 2024; Pozmeňujúce návrhy prijaté Európskym parlamentom 17. júna 2025 k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti materiálom obsahujúcemu sexuálne zneužívanie detí, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV; Uznesenie Európskeho parlamentu z 18. júna 2025 o správe Komisie o právnom štáte 2024; Uznesenie Európskeho parlamentu z 09. októbra 2025 o vyhlásení o zásadách pre rodovo rovnú spoločnosť; Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 13. novembra 2025 o zmene európskeho aktu o voľbách umožňujúcej poslankyniam hlasovať na plenárnej schôdzi prostredníctvom zástupcu počas tehotenstva a po pôrode; Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. novembra 2025 o riešení problému nadnárodných represíí voči obhajcom ľudských práv; Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. novembra 2025 o stratégii pre rodovú rovnosť na rok 2025; Uznesenie Európskeho parlamentu z 27. novembra 2025 o stratégii EÚ v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na obdobie po roku 2024; Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2025 s odporúčaniami pre Komisiu o digitalizácii, umelej inteligencii a algoritmickom riadení na pracovisku – formovanie budúcnosti práce a Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2025 o európskej iniciatíve občanov s názvom My Voice, My Choice: For Safe And Accessible Abortion.<sup>49</sup>

Európsky parlament v termíne 03.-09. novembra 2025 organizoval Európsky týždeň rodovej rovnosti: Presadzovanie práv žien. V roku 2025 bol Európsky týždeň rodovej rovnosti zameraný na talenty. V rámci programu boli zahrnuté podujatia ako napríklad: Úloha DPH a skresľovania údajov v boji proti menštruačnej chudobe; Riešenie rozdielov v nadaní žien a mužov; Vytváranie podmienok, v ktorých smie vyniknúť každý talent; Od vzdelávania k

---

<sup>49</sup> Európsky parlament, dostupné na [https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-01-21-TOC\\_SK.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-01-21-TOC_SK.html)

zamestnaníu – riešenie nedostatku v Európe; Pripomínáme si 25 rokov od prijatia rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN o ženách, mieri a bezpečnosti: pokrok v rodovo responzívnom prepojení medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom; Generačná obnova – téma súvisiaca s rodovou rovnosťou: ženy ako kľúčové hybné sily generačnej obnovy v európskej poľnohospodárskej a vidieckej komunite; Vedúce postavenie žien v politike; Radikálne hnutia odmietajúce rodovú rovnosť, ako napríklad manosféra, ovplyvňujúce európske demokratické procesy; Ženy v doprave; Beseda o úspechu európskej iniciatívy občanov „Môj hlas, moja voľba“; Rovnosť medzi ženami a mužmi – globálne trendy z hľadiska ľudských práv; Právo na pobyt: mladé ženy žijúce vo vzdialených regiónoch; Násilie páchané na ženách v online priestore a riziká umelej inteligencie z rodovej perspektívy atď.

Z dôvodu komplexnosti na záver predmetnej podkapitoly uvádzame, že z hľadiska inštitúcií je, aspoň okrajovo, potrebné reflektovať aj Súdny dvor Európskej únie, ktorý poskytuje výklad práva Európskej únie, a teda aj Charty základných práv Európskej únie, ktorá v čl. 21 upravuje nediskrimináciu a v čl. 23 rovnosť medzi ženami a mužmi, či tzv. antidiskriminačných smerníc. Rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie za rok 2025 sú vo všeobecnosti verejne dostupné.<sup>50</sup>

### 1.2.2 Európsky inštitút pre rodovú rovnosť

Európsky inštitút pre rodovú rovnosť, ako agentúra Európskej únie, pracuje na tom, aby sa rodová rovnosť stala skutočnosťou. Európsky inštitút pre rodovú rovnosť zabezpečuje výskum, relevantné údaje a osvedčené postupy, tým, že spracúva štúdie a zostavuje štatistiky, ktoré sa týkajú rodovej rovnosti v Európskej únii, dohliada na to, ako si Európska únia plní medzinárodný záväzok v oblasti rodovej rovnosti (Pekinskú akčnú platformu), bojuje proti násiliu páchanom na ženách a koordinuje kampane v tejto oblasti, sprostredkúva svoje poznatky a online zdroje a podporuje inštitúcie Európskej únie, členské štáty Európskej únie a zainteresované strany.<sup>51</sup>

Európsky inštitút pre rodovú rovnosť na svojom oficiálnom webovom sídle uverejňuje index rodovej rovnosti za jednotlivé členské štáty Európskej únie, ako aj Európskej únie ako celku.<sup>52</sup> Slovenská republika za rok 2025 získala 57,2 bodov.<sup>53</sup>

V roku 2025 Európsky inštitút pre rodovú rovnosť publikoval viaceré odborné materiály súvisiace s rôznorodými parciálnymi aspektmi agendy rodovej rovnosti, ako napríklad: Index rodovej rovnosti 2025: Ostrejšie údaje pre meniaci sa svet – vysvetlenie aktualizácie metodológie; Ako komunikovať pre zmenu: Pracovný zošit na ukončenie násilia páchaného na ženách; Reakcia na rodovo podmienené násilie v kontexte migrácie: Mapovanie politík a krokov členských štátov EÚ; Vnímanie k politike: Rozkladanie rodových stereotypov v Európskej únii; Európsky ochranný príkaz: prehľad služieb podpory obetí; Budúce otázky a trendy v rodovej rovnosti: Predbežný sprievodca od EIGE; Zlepšenie zberu národných

---

<sup>50</sup>InfoCuria, dostupné na

<https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/jurisprudence?lang=SK&repjur=1.02%2C1.09&doc-date-start=2025-01-01&doc-date-end=2026-12-31>

<sup>51</sup> Európsky inštitút pre rodovú rovnosť, dostupné na <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2025/SK>

<sup>52</sup> Index rodovej rovnosti, dostupné na <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2024/SK>

<sup>53</sup> Bližšie informácie pozri v kapitole 3.1

administratívnych údajov o femicíde v EÚ; Inštitucionálne mechanizmy pre rodovú rovnosť v EÚ: súčasná realita, budúce priority; Pekingská platforma pre akciu +30: Faktor dopadu – Označovanie míľnikov a príležitostí pre rodovú rovnosť v EÚ; Rodová rovnováha v podnikaní a financiách; Zber údajov 2024 o inštitucionálnych mechanizmoch pre rodovú rovnosť a začleňovanie rodovej rovnosti: Metodologická správa; Násilie v intímnom partnerstve a domáce násilie: Zber údajov EIGE (2023–2024) – Metodologická správa; Riešenie rodovo podmieneného násillia v migrácii: Ako posilniť národné akčné plány pre ženy, mier a bezpečnosť v celej EÚ; Index rodovej rovnosti 2024: Riešenie násillia páchaného na ženách, riešenie rodových nerovností; Spoločná správa o Európskom ochrannom príkaze: Pohľady súdництва a podporných služieb; Boj proti kybernetickému násilliu voči ženám a dievčatám: Vypracovanie rámca merania EÚ atď.<sup>54</sup>

Slovenská republika, resp. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, má svoje členky (hlavnú a alternantku) aj v správnej rade Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť (tzv. EIGE MANAGEMENT BOARD), kde plnia úlohy v zmysle *Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1922/2006, ktorým sa zriaďuje Európsky inštitút pre rodovú rovnosť*. Správna rada prijíma ročný pracovný program, strednodobý pracovný program, ako aj rozpočet inštitútu. Skladá sa z osemnástich zástupcov a zástupkyň z jednotlivých členských štátov. Správna rada funguje na rotačnom princípe, čím sa zaručuje celkové zastúpenie spojené s prevádzkovou efektívnosťou. Jeden člen alebo členka zastupuje aj Európsku komisiu. SR skončilo členstvo v správnej rade Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť k 31. máju 2025.

Európsky inštitút pre rodovú rovnosť má okrem správnej rady, aj poradný orgán – fórum odborníkov (a odborníček). V zmysle čl. 11 *Nariadenia o EIGE*, Fórum odborníkov (a odborníček) tvoria členovia a členky príslušných orgánov, ktorí a ktoré sa špecializujú na otázky rodovej rovnosti, pričom každý členský štát vymenúva jedného zástupcu, či zástupkyňu. Fórum predstavuje mechanizmus pre výmenu informácií o otázkach rodovej rovnosti a zhromažďovanie poznatkov. Zaručuje úzku spoluprácu medzi inštitútom a príslušnými orgánmi v členských štátoch. Slovenskú republiku v poradnom orgáne zastupuje osoba z Inštitútu pre výskum práce a rodiny.

Európsky inštitút pre rodovú rovnosť v októbri 2025 organizoval IX. stretnutie tematickej siete o uplatňovaní rodového hľadiska. Európsky inštitút rodovej rovnosti zdôraznil význam používania databáz a štatistík rodovej rovnosti a upozornil na publikáciu Peking +30: Hybná sila – Míľniky a príležitosti pre rodovú rovnosť v EÚ, ako aj plán pre práva žien. Na stretnutí boli napríklad predstavené kľúčové zistenia, inštitucionálne mechanizmy a dáta s dôrazom na rodové rozpočtovanie, bolo konštatované, že celkovo prichádza k poklesu úsilí v oblasti presadzovania rodového hľadiska, bola diskutovaná téma Gender Mainstreaming Helpdesk EU.

### 1.2.3 Štatistický úrad Európskej únie

Štatistický úrad EÚ predstavuje hlavný štatistický úrad Európskej únie, ktorý má sídlo v Luxemburgu. Hlavné úlohy Štatistického úradu Európskej únie predstavujú najmä v spolupráci

---

<sup>54</sup> Publikácie Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť, dostupné na <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications>

s národnými štatistickými orgánmi vymedziť harmonizované definície, klasifikácie a metodiky na tvorbu oficiálnej európskej štatistiky; zhromažďovať súhrnné údaje za EÚ a eurozónu, s využitím údajov, ktoré zozbierali národné štatistické orgány podľa harmonizovaných noriem; umožniť voľný prístup k európskej štatistike pre subjekty s rozhodovacími právomocami a občianstvo prostredníctvom webovej stránky Eurostatu a ďalších nástrojov. Štatistický úrad EÚ je na základe uvedeného zodpovedný za uverejňovanie kvalitnej celoeurópskej štatistiky a ukazovateľov, ktoré umožňujú porovnanie krajín a regiónov, pričom je priamo podriadený Európskej komisii.<sup>55</sup>

Štatistický úrad EÚ sumarizuje dáta vo viacerých štatistických témach, resp. oblastiach ako ukazovatele politiky EÚ; všeobecná a regionálna štatistika; hospodárstvo a financie; obyvateľstvo a sociálne podmienky; priemysel, obchod a služby; poľnohospodárstvo, rybolov a lesné hospodárstvo; medzinárodný obchod; doprava; životné prostredie a energia; veda, technológie a digitálna spoločnosť a osobitne v téme špeciálneho záujmu, ktorú predstavuje Ukrajina a téma bývania. Dáta k rovnosti a nediskriminácií, ako aj rodovo podmienenému násiliu sú subsumované pod štatistickou témou „*obyvateľstvo a sociálne podmienky*“.<sup>56</sup>

Štatistický úrad EÚ aj v roku 2025 vydal vo vzťahu k rovnosti, nediskriminácií a rodovo podmienenému násiliu viaceré odborné materiály (články, infografiky, ale aj podcasty), ako napríklad Podcast: údaje o ženách vo výskume a inováciách; EÚ zaznamenáva najnižšiu rodovú priepasť v kultúrnej zamestnanosti v roku 2024; Medzery v zamestnanosti pre ženy a osoby so zdravotným postihnutím; 33,4 % poslancov a poslankýň parlamentu v celej EÚ sú ženy; V roku 2023 zastávalo manažérske pozície 3,7 milióna žien; 4 z milióna žien zabitých rodinou/partnermi, Rozdiely v odmeňovaní mužov a žien v Európskej únii Štatistická analýza založená na prieskume štruktúry zárobkov údajoch z roku 2022.<sup>57</sup>

#### **1.2.4 Európska sieť pre právo v oblasti rovnosti**

Európska sieť pre právo v oblasti rovnosti (EELN) spája dve predtým existujúce siete, a to Európsku sieť právnych expertov (a expertiek) v oblasti nediskriminácie a Európsku sieť právnych expertov (a expertiek) v oblasti rodovej rovnosti. Európska sieť pre právo v oblasti rovnosti zabezpečuje periodický prehľad o stave transpozície právnych predpisov Európskej únie v oblasti rovnosti a nediskriminácie podľa jednotlivých krajín, a to vo výročných správach.<sup>58</sup>

Európska sieť pre právo v oblasti rovnosti v auguste 2025 uverejnila na svojom oficiálnom webovom sídle Správu o rodovej rovnosti 2025, ako aj Správu o nediskriminácii 2025.<sup>59,60</sup> Oba materiály reflektujú stav za obdobie od januára 2024 do januára 2025.

---

<sup>55</sup> Štatistický úrad Európskej únie, dostupné na <https://ec.europa.eu/eurostat>

<sup>56</sup> Štatistické témy, dostupné na <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/statistical-themes>

<sup>57</sup> Publikácie Štatistického úradu EÚ, dostupné na <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/publications>

<sup>58</sup> Európska sieť pre právo v oblasti rovnosti, dostupné na <https://www.equalitylaw.eu/>

<sup>59</sup> Správa o rodovej rovnosti 2025, dostupné na <https://www.equalitylaw.eu/downloads/6355-slovakia-country-report-gender-equality-2025>

<sup>60</sup> Správa o nediskriminácii 2025, dostupné na <https://www.equalitylaw.eu/downloads/6381-slovakia-country-report-non-discrimination-2025>

Európska sieť pre právo v oblasti rovnosti, okrem publikovania vyššie špecifikovaných správ, každoročne organizuje aj odborný právny seminár. V roku 2025 boli workshopy na predmetnom seminári zamerané na nasledovné témy: Aktualizácia európskej judikatúry; Intersekcionálna diskriminácia a smernica EÚ o transparentnosti odmeňovania; Pokyn na diskrimináciu: definície (alebo ich absencia) v členských štátoch, zodpovednosť, výklad národných súdov, judikatúra; Rodová rovnosť a prístup k zdravotnej starostlivosti v EÚ; Úloha organizácií/združení/odborov pri presadzovaní zákona o diskriminácii vrátane ich právneho postavenia; Judikatúra Súdneho dvora EÚ o právach LGBTIQ osôb.<sup>61</sup>

Európska sieť pre právo v oblasti rovnosti, taktiež v rozhodnom období uverejnila aj viaceré tematické správy, publikácie či porovnávacie analýzy, ako napríklad Európsky právny prehľad o rovnosti; Komparatívna analýza práva o rodovej rovnosti v Európe 2024; Porovnávací analýza zákona o nediskriminácii v Európe 2024; Právo EÚ vo svetle Istanbulskeho dohovoru: právne dôsledky po pristúpení; Boj proti škodlivému rodovo podmienenému obsahu a rodovým stereotypom v reklame a médiách v Európe: nové výzvy a príležitosti.<sup>62</sup>

Rovnako ako v roku 2024, aj v roku 2025 bola pozornosť Európskej siete pre právo v oblasti rovnosti upriamená na rozhodovaciu činnosť súdov SR, ktorá súvisela s diskrimináciou rómskych občanov a občianok, predovšetkým maloletých osôb v oblasti vzdelávania.<sup>63</sup>

### 1.2.5 Agentúra EÚ pre základné práva

Z hľadiska vzdelávania v oblasti rodovej rovnosti významnú nezávislú inštitúciu predstavuje Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA). Agentúra EÚ pre základné práva poskytuje poradenstvo inštitúciám EÚ a vládam členských štátov o základných právach, a to hlavne v oblasti nediskriminácie, rasizmu a xenofóbie, práv obetí, detí a prístupu k spravodlivosti.<sup>64</sup>

Agentúra EÚ pre základné práva v roku 2025 participovala svojou aktívnou účasťou na viacerých webinároch, a to napríklad na webinári o sexuálnom obťažovaní v práci; webinári o presadzovaní práva o boji proti antisemitizmu atď.

V roku 2025 Agentúra EÚ pre základné práva pokračovala aj v publikačnej činnosti, pričom za materiály, ktoré majú presah s rodovou rovnosťou možno uviesť napríklad: Smerom k integrovaným systémom ochrany detí – výzvy, sľubné postupy a cesty vpred; Stav a mandáty akreditácie NHRI – aktualizácia 2025; Byť intersexuálny v EÚ; Práva Rómov a cestovateľov v 13 európskych krajinách – Perspektívy z prieskumu Rómov 2024; Prístup k náležitej starostlivosti založený na ľudských právach: Úvahy o kľúčových princípoch; Digitalizácia spravodlivosti: Prístup založený na základných právach; Miesta starostlivosti = Miesta bezpečia? Násilie voči

---

<sup>61</sup> Právny seminár, dostupné na <https://www.equalitylaw.eu/seminars>

<sup>62</sup> Publikácie, dostupné na <https://www.equalitylaw.eu/publications>

<sup>63</sup> Správa, dostupné na <https://www.equalitylaw.eu/downloads/6293-slovakia-the-administrative-court-in-bratislava-ruled-in-the-case-of-discrimination-of-a-child-with-a-disability-in-access-to-education>

<sup>64</sup> Agentúra EÚ pre základné práva, dostupné na <https://fra.europa.eu/sk>

osobám so zdravotným postihnutím v inštitúciách; Lepšia legislatíva – Posudzovanie dopadov na ľudské práva v tvorbe zákonodarstva atď.<sup>65</sup>

Agentúra EÚ pre základné práva každoročne vydáva aj správu o základných právach za konkrétny kalendárny rok. V rámci správy sa skúma vývoj v oblasti základných práv, identifikujú sa dosiahnuté výsledky, ale aj sumarizujú odporúčania do budúcnosti. Zo stanovísk, ktoré sú reflektované v správe, vyplýva vo vzťahu k Európskej komisii a/alebo členským štátom Európskej únie napríklad nasledovné:

- Európska komisia a členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli k dispozícii dostatočné zdroje na vykonávanie a presadzovanie ustanovení aktu o digitálnych službách, aktu o umelej inteligencii a nariadenia o politickej reklame;
- Členské štáty EÚ by mali spolupracovať s Európskou komisiou s cieľom zabezpečiť vzájomné učenie sa. Mali by sa podeliť o sľubné postupy a zaručiť, že sa budú riešiť nové výzvy, ako napríklad využívanie umelej inteligencie;
- Európska komisia a členské štáty EÚ by mali riešiť hrozby násillia a zastrasovania počas volieb s využitím vnútroštátnych právnych predpisov a právnych predpisov EÚ;
- Členské štáty EÚ by mali využívať svoje právne a politické nástroje na vnútroštátnej úrovni na zlepšenie inkluzívnosti volených orgánov v EÚ;
- Členské štáty by mali zväžiť zavedenie právne záväzných opatrení, ako sú rodové kvóty alebo podmienenie financovania politických strán a/alebo kampaní opatreniami na podporu rovnosti a začlenenia. Mali by riešiť sexizmus, rasizmus a diskrimináciu v súvislosti s politickými činnosťami, a to aj online;
- Členské štáty EÚ by mali zrušiť obmedzenia práva voliť a kandidovať vo voľbách a v plnej miere sprístupniť hlasovacie zariadenia a volebné materiály osobám so zdravotným postihnutím. Mali by zvyšovať informovanosť o právach a poskytovať väčšiu príležitosť na politickú účasť;
- Členské štáty EÚ by mali posilniť štruktúry, ktoré uľahčujú oznamovanie trestných činov a poskytujú podporu ženám, ktoré sa stali obeťami násillia, v súlade s ich právnymi záväzkami;
- Členské štáty EÚ by mali preskúmať svoje právne predpisy a politiky, aby zabezpečili ich súlad s požiadavkami smernice o boji proti násilliu páchanému na ženách a domácejmu násilliu. Mali by ju bezodkladne transponovať a venovať osobitnú pozornosť požiadavkám na možnosti online oznamovania, zabezpečeniu elektronických dôkazov a opatreniam na odstránenie určitých online materiálov atď.<sup>66</sup>

### 1.3 Medzinárodné inštitúcie a iné

Ďalšiu kategóriu inštitúcií, ktoré v značnej miere determinujú napredovanie rodovej rovnosti nielen na individuálnej, ale predovšetkým globálnej úrovni predstavujú medzinárodné inštitúcie.

---

<sup>65</sup>Publikácie, dostupné na [https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra\\_uploads/fra-2025-publications-overview-2025\\_en.pdf](https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2025-publications-overview-2025_en.pdf)

<sup>66</sup>Správa o základných právach, dostupné na <https://fra.europa.eu/sk/publication/2025/fundamental-rights-report-2025-fra-opinions>

### 1.3.1 Organizácia Spojených národov

Organizácia Spojených národov predstavuje medzinárodnú organizáciu, ktorá združuje väčšinu štátov sveta, ktoré sa spoločne zaviazali spolupracovať pri podpore zásad a cieľov vytýčených v Charte Organizácie Spojených národov. Hlavným cieľom tejto organizácie je predovšetkým zachovávať medzinárodný mier a bezpečnosť a v záujme uvedeného vykonávať účinné kolektívne opatrenia, aby sa predišlo ohrozeniu mieru.

Organizácia Spojených národov za účelom napĺňania stanoveného cieľa v rámci svojej dlhoročnej činnosti prijala viaceré medzinárodné pramene, ktoré ochraňujú ľudské práva, akými sú napríklad Všeobecná deklarácia ľudských práv, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie, Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, či Dohovor o právach dieťaťa.

V súvislosti s Organizáciou spojených národov má významnú medzinárodnú relevanciu aj Agenda 2030, ktorá predstavuje komplexný súbor priorít pre dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja.<sup>67</sup> Agenda 2030 obsahuje 17 cieľov udržateľného rozvoja, pričom cieľ 5 sleduje dosiahnutie rodovej rovnosti a posilnenie všetkých dievčat a žien.

Čiastkovými aspektmi cieľa 5 sú:

1. ukončiť všetky formy diskriminácie všetkých žien a dievčat všade na svete;
2. odstrániť všetky formy násilia páchaného na všetkých ženách a dievčatách vo verejnej a súkromnej sfére, vrátane obchodovania s ľuďmi a sexuálneho a iného vykorisťovania;
3. odstrániť všetky škodlivé praktiky, ako sú detské, skoré a nútené manželstvá a mrzačenie ženských pohlavných orgánov;
4. uznávať a oceňovať neplatenú starostlivosť a prácu v domácnosti prostredníctvom poskytovania verejných služieb, infraštruktúry a politik sociálnej ochrany a podpory spoločenskej zodpovednosti v rámci domácnosti a rodiny aj na vnútroštátnej úrovni;
5. zabezpečiť plnú a účinnú účasť žien a rovnaké príležitosti na vedúce postavenie na všetkých úrovniach rozhodovania v politickom, hospodárskom a verejnom živote;
6. zabezpečiť univerzálny prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a reprodukčným práva, ako bolo dohodnuté v súlade s akčným programom medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji a Pekinskou akčnou platformou a záverečnými dokumentami ich hodnotiacich konferencií;
7. uskutočniť reformy, ktoré ženám poskytnú rovnaké práva na hospodárske zdroje, ako aj prístup k vlastníctvu a kontrole pôdy a iných foriem vlastníctva, finančných služieb, dedičstva a prírodných zdrojov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi;
8. zvýšiť využívanie podporných technológií, najmä informačných a komunikačných technológií, na odporu posilnenia postavenia žien;

---

<sup>67</sup>Agenda 2030, dostupné na <https://sdgs.un.org/sites/default/files/publications/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>

9. prijať a posilniť zdravé politiky a vynúiteľné právne predpisy na podporu rodovej rovnosti a posilnenia postavenia všetkých žien a dievčat na všetkých úrovniach.

Organizácia Spojených národov na svojom webovom sídle prostredníctvom diverzifikovaných výstupov aktívne informuje o výzvach, ale aj aktivitách a príbehoch v oblasti jednotlivých ľudských práv po celom svete, napríklad: Ženy aktivistky bojujúce za bezpečný digitálny priestor; Obnovenie dôstojnosti žien v Demokratickej republike Kongo; Spravodlivosť a zodpovednosť: Protesty za ženy, život, slobodu; Boj proti rasizmu v trestnoprávných systémoch po celom svete; Odstraňovanie prekážok ženského vedenia pri budovaní mieru; Väznenie žien zakorenené v rodovej nerovnosti a násilí; Ľudia v ľudských právach: Hlasy za touto prácou; Ženy vedú pátranie po obetiach núteného zmiznutia v Kolumbii; Podcast pripomína rozmanitosť a dôstojnosť ľudí afrického pôvodu; Deti žiadajú, aby starostlivosť a vzdelávanie v ranom detstve boli súčasťou práva na vzdelanie; Aj v časoch konfliktu nie sú práva detí voliteľné; Inovácie pre mier, spravodlivosť a silné inštitúcie; Transformácia starostlivosti a podpory spravodlivých a inkluzívnych spoločností; Deň ľudských práv 2025: Naše každodenné nevyhnutnosti; Deti chcú formovať svoje práva v digitálnom svete; Každodenná nevyhnutnosť: Život bez mučenia; Smerom k svetu bez rasizmu; Rodinný život: nevyhnutný pre každého migranta; Podpora inkluzívnych potravinových systémov a rodovej rovnosti v Gambii atď.<sup>68</sup>

Rozvojová agentúra OSN,<sup>69</sup> ktorá pomáha odstraňovať chudobu, znižovať nerovnosti a vylúčenie a budovať odolnosť s cieľom dosiahnuť udržateľný rozvoj publikovala, okrem iného, aj v roku 2025 Globálny multidimenzionálny index chudoby (MPI) 2025, ktorý prvýkrát obsahuje údaje o klimatických hrozbách a multidimenzionálnej chudobe, aby zhodnotil, ako sú chudobní ľudia vystavení environmentálnym šokom. Výsledky v indexe napríklad ukazujú, že 1,1 miliardy z 6,3 miliardy ľudí žije v akútnej multidimenzionálnej chudobe, z toho viac ako polovica sú maloleté osoby.<sup>70</sup>

Pracovná skupina OSN pre diskrimináciu žien a dievčat v roku 2025 prijala viaceré usmerňujúce dokumenty alebo tematické správy, a to napríklad:

- Rodové dimenzie systémov starostlivosti a podpory (A/HRC/59/45),<sup>71</sup>
- Skutočná rodová rovnosť (A/HRC/WG.11/42/1),<sup>72</sup>
- Práva žien a dievčat v rodinnom živote (A/HRC/WG.11/43/1).<sup>73</sup>

---

<sup>68</sup>Informácie, dostupné na [https://www.ohchr.org/en/latest?hide\\_hero\\_cards=TRUE&field\\_content\\_category\\_target\\_id%5B145%5D=145&field\\_published\\_date\\_value%5Bmin%5D=&field\\_published\\_date\\_value%5Bmax%5D=&sort\\_bef\\_combine=field\\_published\\_date\\_value\\_DESC](https://www.ohchr.org/en/latest?hide_hero_cards=TRUE&field_content_category_target_id%5B145%5D=145&field_published_date_value%5Bmin%5D=&field_published_date_value%5Bmax%5D=&sort_bef_combine=field_published_date_value_DESC)

<sup>69</sup> Rozvojová agentúra OSN, dostupné na <https://www.undp.org/>

<sup>70</sup> Globálny multidimenzionálny index chudoby, dostupné na <https://hdr.undp.org/content/2025-global-multidimensional-poverty-index-mpi#/indicies/MPI>

<sup>71</sup> Rodové dimenzie systémov starostlivosti a podpory, dostupné na <https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc5945-gendered-dimensions-care-and-support-systems-report-working>

<sup>72</sup> Skutočná rodová rovnosť, dostupné na <https://www.ohchr.org/en/documents/tools-and-resources/ahrcwg11421-substantive-gender-equality-guidance-document-working>

<sup>73</sup> Práva žien a dievčat v rodinnom živote, dostupné na <https://www.ohchr.org/en/documents/position-papers/ahrcwg11431-rights-women-and-girls-family-life>

V roku 2025 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí participoval na príprave štrnástej periodickej správy Slovenskej republiky o implementácii medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie, ktorá bola aj predmetom medzirezortného pripomienkového konania.<sup>74</sup>

### 1.3.2 Výbor OSN pre odstránenie diskriminácie žien

Výbor OSN pre odstránenie diskriminácie žien<sup>75</sup> v súvislosti so 7. periodickou správou Slovenskej republiky o implementácii dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien adresoval SR viaceré (opakované aj nové) odporúčania. Pre implementáciu viacerých odporúčaní je nevyhnutná koordinovaná multiinštitucionálna spolupráca.

Aj napriek skutočnosti, že predmetné odporúčania neboli SR adresované v roku 2025, Výbor OSN pre odstránenie diskriminácie žien žiadal, aby štáty zabezpečili šírenie týchto záverečných pripomienok príslušným štátnym inštitúciám na všetkých úrovniach (národnej, regionálnej, miestnej), najmä vláde, parlamentu a súdnictvu. Za účelom plnenia predmetnej žiadosti, preto v tejto časti repetitívne nižšie uvádzame vybrané odporúčania:<sup>76</sup>

- Prijatť inštitucionálne, legislatívne a politické opatrenia na nápravu dlhodobých nerovností medzi ženami a mužmi a dať nový impulz dosiahnutiu rodovej rovnosti tým, že ženy budú ústredným bodom stratégií obnovy po pandémie COVID 19 ako strategická priorita pre udržateľnú zmenu v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja;
- Zabezpečiť, aby v kontexte plánov obnovy po kríze neboli ženy a dievčatá odsunuté do stereotypných rodových rolí;
- Revidovať antidiskriminačný zákon s cieľom odstrániť akúkoľvek formu diskriminácie žien vo všetkých oblastiach, na ktoré sa vzťahuje článok 2 Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, v súlade so všeobecným odporúčaním č. 28 (2010) o základných povinnostiach zmluvných strán podľa článku 2 Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien v súlade s odporúčaním v predchádzajúcich záverečných pripomienkach (CEDAW/C/SVK/CO/5-6, ods. 9);
- Poskytovať systematické budovanie kapacít a odbornú prípravu pre vládnych úradníkov a úradníčky, sudcov a sudkyne, prokurátorov a prokurátorky, policajtov a policajtky a iných predstaviteľov a predstaviteľky orgánov činných v trestnom konaní, ako aj právnikov a právničky, o dohovore o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, jeho opčnom protokole a všeobecných odporúčaní výboru OSN pre odstránenie diskriminácie žien;
- Prijatť všetky potrebné opatrenia na zlepšenie efektívnosti a účinnosti súdneho konania, zabezpečenia realizácie presunu dôkazného bremena v prípadoch diskriminácie na základe pohlavia a rodu, poskytnutia primeraných a včasných súdnych opravných

<sup>74</sup> Legislatívny proces č. LP/2025/144, dostupné na <https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/144>

<sup>75</sup> Výbor OSN pre odstránenie diskriminácie žien, dostupné na <https://www.ohchr.org/en/treaty-bodies/cedaw>

<sup>76</sup> Záverečné odporúčania, dostupné na [https://tbinternet.ohchr.org/\\_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW%2FCO%2FSVK%2FCO%2F7&Lang=en](https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW%2FCO%2FSVK%2FCO%2F7&Lang=en)

prostriedkov vrátane finančných kompenzácií a bojovať proti strachu z možnej stigmatizácie a viktimizácie príslušných žien;

- Prijatť všetky potrebné opatrenia na odstránenie prekážok pri získavaní prístupu k spravodlivosti, ktorým čelia ženy a dievčatá, ktoré čelia prelínajúcim sa a viacnásobným formám diskriminácie, najmä pre rómske ženy a iné zraniteľné skupiny žien;
- Zabezpečiť, aby odbor pre rovnosť žien a mužov a rovnosť príležitostí mal rozhodovaciu kapacitu a právomoc potrebnú na koordináciu a úplnú implementáciu celoštátnej stratégie a akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021 – 2027, a to aj vyčlenením primeraných dostatočných technických, ľudských a finančných zdrojov;
- Stanoviť jasné a transparentné kritériá oprávnenosti založené na medzinárodných normách v oblasti ľudských práv vrátane dohovoru na financovanie mimovládnych organizácií a monitorovať vplyv ich činností na presadzovanie rodovej rovnosti a uplatňovanie práv žien v súlade s odporúčaním v predchádzajúcich záverečných pripomienkach (CEDAW/C/SVK/CO/5-6, ods. 15);
- Prijatť účinné opatrenia na podporu chápania rodovej rovnosti v súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv vrátane dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a na boj proti postojom, ktoré bagatelizujú alebo ponížujú snahu o rodovú rovnosť, a prijať právne predpisy na posilnenie vnútroštátnych noriem na predchádzanie nenávisťným prejavom a rodovej diskriminácie v sociálnych médiách;
- Urýchliť prijatie komplexnej legislatívy o prevencii a odstraňovaní násilia na ženách a novelizáciu zákona č. 300/2005 Z. z. *Trestný zákon v znení neskorších predpisov* s cieľom zahrnúť domáce násilie do kategórie násilných trestných činov a zvýšiť trest za násilie zo strany intímneho partnera a vraždu žien;
- Zabezpečiť dostupnosť a primerané financovanie útulkov pre ženy a dievčatá, ktoré sú obeťami rodovo motivovaného násilia na celom území zmluvnej strany, zjednotila postup registrácie pre útulky a poskytla právnu, lekársku a psychologickú pomoc všetkým obeťam fyzického a sexuálneho násilia, ako aj odbornú prípravu v oblasti zručností a vzdelávania;
- Prijatť opatrenia vrátane dočasných osobitných opatrení, ako sú zvýšené kvóty, tzv. zipsové systémy pre volebné listiny politických strán a cielené financovanie kampane pre kandidátky, s cieľom dosiahnuť rovnaké zastúpenie žien a mužov vo volených pozíciách vo federálnom, regionálnom a komunitnom parlamente a v politických stranách;
- Poskytovať dievčatám a chlapcom vzdelávanie o sexuálnom a reprodukčnom zdraví a právach, ktoré je primerané veku a založené na vedeckých dôkazoch a medzinárodných normách v oblasti ľudských práv, ako súčasť bežných školských osnov, a to aj s využitím digitálnych technológií, a zahrnúť informácie o zodpovednom sexuálnom správaní a prevencii skorého tehotenstva a pohlavne prenosných chorôb do takýchto učebných osnov a vybudovať kapacitu pedagogických zamestnancov a zamestnankýň na poskytovanie takéhoto vzdelávania;
- Prijatť opatrenia vrátane dočasných osobitných opatrení na odstránenie rodovej segregácie vo vzdelávaní a podporovať netradičné možnosti vzdelávania žien a dievčat

v oblastiach, ako je matematika, veda a technika, a zväžiť zavedenie dočasných osobitných opatrení, ako sú zákonné kvóty, na zabezpečenie rovnakého zastúpenia žien a mužov na vysokých akademických pozíciách;

- Posilniť úsilie o odstránenie segregácie rómskych dievčat vo vzdelávacom systéme a zabezpečiť im rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu na všetkých stupňoch a prijať účinné opatrenia na zvýšenie ich dochádzky na základných a stredných školách prostredníctvom dočasných osobitných opatrení a podporu;
- Zintenzívniť svoje úsilie o odstránenie horizontálnej a vertikálnej segregácie medzi ženami a mužmi na trhu práce a odstrániť rozdiely v odmeňovaní žien a mužov, a to aj prehodnotením miezd vo všetkých sektoroch, uplatňovaním rodovo citlivých analytických metód klasifikácie a hodnotenia pracovných miest, vykonávaním pravidelných mzdových prieskumov a vyzvaním zamestnávateľských inštitúcií k tomu, aby zverejnili opis svojich údajov o rozdieloch v odmeňovaní žien a mužov s cieľom lepšie pochopiť dôvody rozdielov v odmeňovaní žien a mužov a prísne presadzovali zásadu rovnakej odmeny za prácu rovnakej hodnoty;
- Prijať všetky potrebné opatrenia vrátane dočasných osobitných opatrení na boj proti štruktúrnym prekážkam, ktorým čelia ženy zo znevýhodnených skupín, najmä rómske ženy, ženy so zdravotným znevýhodnením a migrujúce ženy, vrátane utečencov a utečenkýň a žiadateľov a žiadateľiek o azyl, s cieľom zabezpečiť plné a produktívne zamestnanie a dôstojnú prácu a rovnakú odmenu za prácu rovnakej hodnoty;
- Odstrániť obmedzenia prístupu k bezpečným interrupčným službám, ako je požiadavka na povinné poradenstvo, zbytočné čakacie doby z medicínskeho hľadiska a autorizácia treťou stranou v súlade s odporúčaniami Svetovej zdravotníckej organizácie;
- Prijať účinné a ciele opatrenia na zníženie chudoby medzi rómskym obyvateľstvom;
- Posilniť úsilie o odstránenie a sankcionovanie segregácie rómskych žien v nemocničných pôrodniciach, ako aj verbálneho a fyzického napádania zo strany zdravotníckeho personálu, a zabezpečiť rómskym ženám prístup k primeraným službám zdravotnej starostlivosti;
- Zabezpečiť, aby rómske ženy neboli predmetom nedobrovoľných sterilizácií, a uľahčiť obetiam prístup k spravodlivosti, a to aj zvýšením informovanosti, odstránením finančných prekážok, predĺžením času na podanie sťažností a uľahčením ich prístupu k zdravotným záznamom a zverejneniu predbežných súdnych dôkazov na podporu svojich tvrdení;
- Zabezpečiť, aby transrodové ženy mohli naďalej získavať právne uznanie svojho pohlavia a meniť svoje mená na matrikách bez toho, aby podstúpili nedobrovoľnú sterilizáciu, a zaviazat' sa neprijať právne predpisy o povinnej sterilizácii, atď.

Výbor OSN pre odstránenie diskriminácie žien, okrem záverečných odporúčaní, v rámci svojej činnosti realizuje aj pravidelné zasadnutia, vydáva vyhlásenia, informačné poznámky, či oznámenia, ako aj organizuje alebo sa účastní rôznych podujatí, napr. Spoločné vyhlásenie CEDAW/CRC k Medzinárodnému dňu dievčat, Vyhlásenie výboru CEDAW k kľúčovému

medzinárodnému rámcu pre rodovo podmienené násilie páchané na ženách, všeobecná diskusia o rodových stereotypoch atď.<sup>77</sup>

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitosti v spolupráci s vecne príslušnými inštitúciami v roku 2025 pripravilo a zaslalo Výboru OSN pre odstránenie diskriminácie žien písomnú informáciu o priebežnom stave vykonávania nasledovných odporúčaní:

- Odporúčanie č. 17: „Výbor odporúča, aby zmluvná strana posilnila svoje úsilie o pridelenie dostatočných technických, ľudských a finančných zdrojov pre stredisko a zabezpečila úplný súlad s parížskymi zásadami, a to najmä prijatím opatrení na zaručenie politickej a rozpočtovej nezávislosti strediska.“;
- Odporúčanie 21 pís. c): „Výbor zmluvnú stranu vyzýva, aby podnikla kroky na kriminalizáciu sexistických, mizogýnných a iných foriem rodovo podmienených nenávistných prejavov, vrátane rómskych žien, transrodových žien a političiek.“;
- Odporúčanie 23 pís. a): „V súlade so svojím všeobecným odporúčaním č. 35 (2017), ktorým sa aktualizuje č. 19 (1992) o násilí páchanom na ženách, výbor vyzýva zmluvnú stranu, aby urýchlila prijatie komplexnej legislatívy o prevencii a odstraňovaní násilia na ženách a novelizáciu trestného zákona s cieľom zahrnúť domáce násilie do kategórie násilných trestných činov a zvýšiť trest za násilie zo strany intímneho partnera a femicídu (vraždu žien).“;
- Odporúčanie 37 pís. c): „Odstrániť obmedzenia prístupu k bezpečným interrupčným službám, ako je požiadavka na povinné poradenstvo, zbytočné čakacie doby z medicínskeho hľadiska a autorizácia treťou stranou v súlade s odporúčaniami Svetovej zdravotníckej organizácie.“<sup>78</sup>

### 1.3.3 Komisia OSN pre postavenie žien

Komisia OSN pre postavenie žien (CSW) predstavuje hlavný globálny orgán, ktorý riadi pokrok v oblasti rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien. Uvedenou činnosťou Komisia OSN pre postavenie žien sleduje naplnenie cieľa 5. trvalo udržateľného rozvoja, ktorým je dosiahnutie rodovej rovnosti a posilnenie postavenia všetkých dievčat a žien.

Komisia OSN pre postavenie žien každoročne v mesiaci marec organizuje výročné dvojtýždňové zasadnutie, na ktorom sa zúčastňujú zástupcovia a zástupkyne za jednotlivé členské štáty OSN, organizácie občianskej spoločnosti a iné subjekty OSN, a to priamo v sídle OSN v New Yorku. Cieľom predmetného stretnutia je diskutovať o pokroku v oblasti postavenia a práv žien, ako aj zaviazat sa k ďalším opatreniam. Všetky aspekty práce Komisie OSN pre postavenie žien podporuje OSN Ženy.<sup>79</sup>

<sup>77</sup>Činnosť Výboru pre odstránenie diskriminácie žien za rok 2025, dostupné na <https://www.ohchr.org/en/treaty-bodies/cedaw/activities>

<sup>78</sup>Informácia o priebežnom stave vykonávania vybraných odporúčaní, dostupné na [https://tbinternet.ohchr.org/\\_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW%2FC%2FSVK%2FFCO%2F7&Lang=en](https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW%2FC%2FSVK%2FFCO%2F7&Lang=en)

<sup>79</sup> OSN Ženy, dostupné na <https://www.unwomen.org/en/about-us/about-un-women>

V roku 2025 sa konalo v poradí už 69. zasadnutie Komisie OSN pre postavenie žien.<sup>80</sup> V rámci zasadnutia Komisie OSN pre postavenie žien v New Yorku sa generálna tajomníčka služobného úradu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslava Vozáryová zúčastnila na rokovaní, diskusiách a sprievodných podujatiach zameraných na podporu rodovej rovnosti, ukončenie násilia na ženách a posilnenie ich postavenia v spoločnosti.

#### **1.3.4 Medzinárodná organizácia práce**

Medzinárodná organizácia práce (ILO) predstavuje špecializovanú agentúru OSN, ktorá sa usiluje o presadzovanie sociálnej spravodlivosti a medzinárodne uznávaných ľudských, pracovných a sociálnych práv.<sup>81</sup>

Medzinárodná organizácia práce v rámci svojho pôsobenia prijala viacero dohôv, ktoré sa vecne týkajú agendy rodovej rovnosti, najmä parciálne oblasti diskriminácie a násilia na pracovisku, či rovného odmeňovania. Medzi kľúčové dohovory Medzinárodnej organizácie práce možno zaradiť, najmä Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o rovnakom odmeňovaní mužov a žien za prácu rovnakej hodnoty č. 100 z roku 1951; Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o diskriminácii, pokiaľ ide o zamestnanie a povolanie č. 111 z roku 1958; Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o rovnakých príležitostiach a rovnakom zaobchádzaní s mužmi pracovníkmi a ženami pracovníčkami: pracovníkmi so zodpovednosťou za rodinu č. 156 z roku 1981; Dohovor Medzinárodnej organizácie práce č. 183 z roku 2000 o revidovaní Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o ochrane materstva (revidovaného) z roku 1952; Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o dôstojnej práci pre domácných pracovníkov č. 189 z roku 2011 a Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o násilí a obťažovaní č. 190 z roku 2019.

Medzinárodná organizácia práce aj v roku 2025 pokračovala v publikačnej činnosti. V rozhodnom období na svojom oficiálnom webovom sídle publikovala materiály ako napríklad: Stav sociálnej spravodlivosti 2025; Svetová zamestnanosť a sociálny výhľad: Trendy 2025 a pod.<sup>82</sup>

#### **1.3.5 Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj**

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj so sídlom v Paríži predstavuje medzinárodnú organizáciu, ktorá poskytuje členským štátom priestor na odborné diskusie a analýzy politík, a to s cieľom zlepšiť sociálno-ekonomické blaho občianstva jednotlivých štátov. Cieľom organizácie je podpora a rozvoj spolupráce vo všetkých oblastiach hospodárstva, predovšetkým v oblasti životného prostredia, zamestnanosti, sociálnej politiky, energetickej spolupráce. Za účelom dosiahnutia stanoveného cieľa má Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj zriadené svoje pracovné orgány, ktoré tvoria Výbory OECD.<sup>83</sup>

---

<sup>80</sup>CSW69, dostupné na <https://www.unwomen.org/en/how-we-work/commission-on-the-status-of-women/csw69-2025/official-documents>

<sup>81</sup> Medzinárodná organizácia práce, dostupné na <https://www.ilo.org/>

<sup>82</sup> Publikácie, dostupné na <https://www.ilo.org/research-and-publications/flagship>

<sup>83</sup> Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, dostupné na <https://www.oecd.org/en/about.html>

V roku 2025, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, vydala viaceré publikácie a správy, ako napríklad Podpora podnikania v regiónoch: Zmiernenie administratívnych záťaží a finančných obmedzení; Sociálna mobilita a nerovnosť v Latinskej Amerike a Karibiku: poznatky zo vzdelávania a zručností; Mapovanie globálneho kvantového ekosystému: Komplexná analýza založená na údajoch o inováciách, firmách, investíciách, zručnostiach, obchode a politike; OECD prehľady trhu práce a sociálnych politík: Chorvátsko 2025; Stav kardiovaskulárneho zdravia v Európskej únii; OECD Skills Outlook 2025: Budovanie zručností 21. storočia pre všetkých; Politiky zamestnanosti a zručností pre zelenú transformáciu: Prehľad medzinárodných dobrých praktík; Kvalitné predškolské vzdelávanie: Kľúč k prosperite a pohode; Ročný prieskum finančných stimulov pre dôchodkové sporenie: Profily krajín 2025; Finančná udržateľnosť vysokoškolského vzdelávania: poznatky z politík v krajinách OECD; Zdravotníctvo na pohľad 2025: Indikátory OECD; Efektívnejšie a zamerané na ľudí v justičných systémoch: Podpora zodpovedného právneho štátu a mnohé ďalšie.<sup>84</sup>

Osobitne, vo vzťahu k SR, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj publikovala v roku 2025, okrem iného, aj napríklad Zdaňovanie miezd 2025 - poznámky k krajine: Slovenská republika; Hodnotenie politiky inkluzívneho podnikania – poznámky k krajinám: Slovenská republika; Profily rozvojovej spolupráce: Slovenská republika; Úloha subnárodných vlád v systémoch zručností dospelých: Slovenská republika; Slovenská republika: Medzinárodná migračná prognóza 2025; Vzdelávanie na prvý pohľad 2025: Slovenská republika; Životné prostredie na prvý pohľad: Slovenská republika; Vláda na prvý pohľad 2025: Slovenská republika; Príprava na demografické zmeny v Banskobystrickom kraji, Slovenská republika; Profil rakoviny v krajine EÚ: Slovenská republika 2025; Štatistiky príjmov 2025: Slovenská republika; Sociálna ekonomika v Európe: Slovenská republika atď.<sup>85</sup>

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj každoročne zasiela členským štátom aj rôzne dotazníky. V roku 2025 išlo napríklad o dotazník v súvislosti so zhromaždením a aktualizáciou informácií vo veci rovnosti a transparentnosti odmeňovania. Dotazník sa v časti nových otázok týkal trendov v požiadavkách na zverejňovanie informácií o mzde alebo plate a používania rodovo neutrálnych systémov klasifikácie/hodnotenie pracovných miest.

Súčasne, OECD vydáva analytický index SIGI –sociálne inštitúcie a rodový index, ktorý je bližšie analyzovaný v Globálnej správe SIGI.<sup>86</sup> Tento index meria diskrimináciu žien v sociálnych inštitúciách v približne 179 krajinách, a teda zachytáva základne faktory rodovej nerovnosti. V roku 2025 však nebola uverejnená globálna ani žiadna regionálna správa.

---

<sup>84</sup> Publikácie, dostupné na <https://www.oecd.org/en/publications.html>

<sup>85</sup> Ekonomické prieskumy OECD: Slovenská republika 2025, dostupné na <https://www.oecd.org/en/search/publications.html?facetTags=oeed-languages%3Aen%2Coecd-content-types%3Apublications%2Fcountry-notes%2Coecd-countries%3Asvk%2Coecd-content-types%3Apublications%2Freports%2Coecd-content-types%3Apublications%2Fcase-studies&orderBy=mostRelevant&page=0&minPublicationYear=2025&maxPublicationYear=2025>

<sup>86</sup> SIGI, dostupné na <https://www.oecd.org/en/blogs/2023/03/what-is-sigi--the-social-institutions-gender-index.html>

### 1.3.6 Rada Európy

Rada Európy predstavuje medzinárodnú organizáciu, ktorej cieľom je presadzovať ľudské práva, demokraciu a právny štát v Európe.<sup>87</sup> Rada Európy v súčasnosti združuje 46 členských štátov, vrátane SR.

Rada Európy stanovuje štandardy, monitoruje dodržiavanie právnych predpisov a spolupracuje so štátmi v boji proti násiliu páchanému na ženách, sexuálnemu zneužívaniu detí, korupcii, počítačovej kriminalite, diskriminácii, rasizmu, obchodovaniu s ľuďmi, praniu špinavých peňazí, obchodovaniu s orgánmi, terorizmu a mučeniu, ochrane slobody prejavu, slobody médií, slobodných volieb, súkromia, osobných údajov, sociálnych práv, národnostných menšín a menšinových jazykov, podpore občianskej spoločnosti, atď.

Rada Európy sa intenzívne venuje vzdelávaniu právnických profesií prostredníctvom Európskeho programu vzdelávania v oblasti ľudských práv pre právnikov a právničky (HELP). Predmetný program má podporovať občianstvo členských štátov Rady Európy pri vykonávaní práv vyplývajúcich (nielen) z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z hľadiska rodovej rovnosti a násilia príslušný portál vzdelávania obsahuje kurzy napríklad o rodovej rovnosti a uplatňovaní rodového hľadiska; nediskriminácii; násiliu na ženách a domácejmu násiliu, prístupe žien k spravodlivosti, pracovných právach ako ľudských právach, právach osôb so zdravotným znevýhodnením a pod..<sup>88</sup>

Najvýznamnejším dokumentom Rady Európy je Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (a k nemu prislúchajúce dodatkové protokoly), ktorý v čl. 8 stanovuje právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a v čl. 14 zákaz diskriminácie. Vo vzťahu k výkladu a porušeniam predmetného dokumentu je následne relevantná rozhodovacia činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva. V tejto súvislosti Ministerstvo spravodlivosti SR každoročne uverejňuje Správu o činnosti zástupcu/kyne SR pred Európskym súdom pre ľudské práva. V prílohe k predmetnej správe je, okrem iného, špecifikované aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudská práva z 27. mája 2025 vo veci SALAY proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 29359/22, ktoré sa týkalo diskriminácie.<sup>89</sup>

Vo všeobecnosti boli v roku 2025, okrem vyššie uvedeného rozhodnutia, vo vzťahu k Slovenskej republike uverejnené aj napr.

- Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 3. júla 2025 vo veci Kulák proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 57748/21;
- Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 29. júla 2025 vo veci Kavečanský proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 49617/22.

---

<sup>87</sup> Rada Európy, dostupné na <https://www.coe.int/sk/web/about-us>

<sup>88</sup> HELP portál, dostupné na <https://help.elearning.ext.coe.int/login/index.php>

<sup>89</sup> Správa o činnosti zástupcu SR pred Európskym súdom pre ľudské práva, dostupné na <https://www.justice.gov.sk/ministerstvo/zastupca-sr-pred-europskym-sudom-pre-ludske-prava/spravy-zastupcu-pred-eslp/>

Slovenská republika má svoje zastúpenie aj v Komisii pre rodovú rovnosť (GEC) Rady Európy,<sup>90</sup> a to prostredníctvom zástupkyne z odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V termíne 18.-20. novembra 2025 sa konalo 28. zasadnutie Výboru pre rodovú rovnosť GEC a jeho obsahom boli témy návrh odporúčania o rodovej rovnosti a umelej inteligencii, návrh odporúčania o zodpovednosti za násilie na ženách a dievčatách s využitím technológií, voľby členov a členiek, nový demokratický pakt pre Európu a odporúčania Rady Európy.

Rada Európy v decembri 2025 súčasne kontaktoval členské štáty s dotazníkom o uplatňovaní Stratégie rodovej rovnosti Rady Európy na roky 2024-2029. Cieľom dotazníka bolo zistiť mieru využitia odborných a strategických dokumentov a iných nástrojov Rady Európy na národnej úrovni, ako aj zistiť stav rodovej rovnosti v jednotlivých členských štátoch. Tematicky bol dotazník orientovaný na politické, inštitucionálne a legislatívne zmeny zamerané na dosiahnutie rodovej rovnosti. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti SR, Ministerstvom vnútra SR, Ministerstvom obrany SR, a Úradom splnomocnenca pre rómske komunity zhodnotilo stav v šiestich tematických okruhoch na základe Stratégie rodovej rovnosti Rady Európy na roky 2024-2029 a jedného tematického okruhu zameraného na udržateľnosť. Predmetných 6 tematických okruhov predstavovalo:

1. Prevencia a boj proti rodovým stereotypom a sexizmu;
2. Prevencia a boj proti násiliu voči ženám a dievčatám (VAWG) a domácejmu násiliu;
3. Rovný prístup k spravodlivosti pre ženy a dievčatá;
4. Vyrovnaná účasť žien a mužov v politickom, verejnom, spoločenskom a hospodárskom živote;
5. Rodovo citlivé prístupy ku krízovým situáciám;
6. Začlenenie rodovej hľadiska a intersekčnosť.

Okrem vyššie špecifikovaného dotazníka Rada Európy kontaktovala jednotlivé členské štáty s prieskumom „*Mapovanie kontaktných miest koordinujúcich činnosti a rozhodnutia týkajúce sa detí z Ukrajiny*“. Cieľom prieskumu bolo, okrem iného, identifikovať, ktoré členské štáty určili kontaktné miesta, či už jednotlivé osoby alebo organizácie, a posúdiť, či by sa tento prístup dal propagovať ako osvedčený postup vo všetkých členských štátoch.

### **1.3.7 Svetové ekonomické fórum**

Svetové ekonomické fórum predstavuje medzinárodnú organizáciu so sídlom v Ženeve, ktorá každoročne organizuje zasadnutie, v rámci ktorého sa stretávajú podnikatelia a podnikateľky, politici a političky, novinári a novinárky a iné relevantné osoby, aby mohli diskutovať o rôznych problémoch a formovať globálne, regionálne a priemyselné programy.<sup>91</sup> Svetové ekonomické fórum disponuje statusom pozorovateľa pri Ekonomickej a sociálnej rade OSN.

---

<sup>90</sup>Gender Equality Commission, dostupné na <https://www.coe.int/en/web/genderequality/gender-equality-commission2>

<sup>91</sup>Svetové ekonomické fórum, dostupné na <https://www.weforum.org/>

Svetové ekonomické fórum v rámci svojej činnosti vydáva odborné správy zamerané na rôzne publikácie vo vzťahu ku konkurencieschopnosti, globálnym rizikám a strategickému plánovaniu. Vo vzťahu k roku 2025 boli, na webovej stránke Svetového ekonomického fóra, uverejnené napríklad nasledovné dokumenty: Zručnosti v oblasti novej ekonomiky: Budovanie AI, dátových a digitálnych schopností pre rast; Transformácia kapitálu pre ďalšiu éru: Rodová rovnosť a rozšírenie investičnej hranice; Stav sociálneho podnikania: Odomykanie inkluzívneho rastu, pracovných miest a rozvoja v Afrike; Za hranicami turizmu: Koordinované cesty k inkluzívnej prosperite; Predpis na zmenu: Odporúčania pre výskum zdravia žien; Rodová rovnosť v inteligentnom veku; Priradenie talentov k pracovným miestam zajtrajška: Príručka pre verejné zamestnanecké služby; Globálna ekonomická budúcnosť: Produktivita v roku 2030; Plán na uzavretie medzery v oblasti zdravia žien: Ako zlepšiť životy a ekonomiky pre všetkých; Majáky diverzity, rovnosti a inklúzie 2025; Správa o budúcnosti pracovných miest 2025.<sup>92</sup>

V tejto súvislosti je potrebné osobitne poukázať na materiál „*Globálna správa o rodových rozdieloch za rok 2025*“.<sup>93</sup> Predmetná správa každoročne porovnáva súčasný stav, ako aj vývoj v štyroch kľúčových kategóriách, a to ekonomická účasť a príležitosti, dosiahnuté vzdelanie, zdravie a prežitie a politické posilnenie.<sup>94</sup>

---

<sup>92</sup> Publikácie, dostupné na <https://www.weforum.org/publications/?page=1&topics=608>

<sup>93</sup> Globálna správa o rodových rozdieloch, dostupné na <https://www.weforum.org/publications/global-gender-gap-report-2025/>

<sup>94</sup>Bližšie informácie pozri v kapitole 3.1

## 2 FINANČNÝ MECHANIZMUS V OBLASTI RODOVEJ ROVNOSTI

V podmienkach SR sa financovanie rôznorodých aktivít, ktoré smerujú k napĺňaniu cieľa rodovej rovnosti aj v roku 2025 realizovalo primárne prostredníctvom dotačných schém, ktoré sú vo vecnej pôsobnosti niekoľkých ústredných orgánov štátnej správy. Sekundárne, sa v rozhodnom období predmetné aktivity realizovali, resp. prípadne aj budú naďalej realizovať prostredníctvom projektov finančne krytých z eurofondov v rámci Programu Slovensko.<sup>95</sup> Terciárny finančný mechanizmus predstavujú granty EHP a Nórska.<sup>96</sup> Vo všeobecnosti, aj za rok 2025, možno vo vzťahu k takto nastavenému financovaniu identifikovať pozitívny a negatívny faktor.

Negatívny aspekt finančného systému, ktorý je zabezpečovaný prostredníctvom dotácií a eurofondov, predstavuje jeho problematická (ne)dlhodobosť, udržateľnosť, predvídateľnosť ako aj potenciálna včasnosť, ktoré v praktickej rovine predstavujú prekážku pre systematickú realizáciu potrebných aktivít.

Pozitívny aspekt predstavuje skutočnosť počtu realizovaných projektov podporených z Programu Slovensko, ktoré sa priamo alebo nepriamo týkajú rodovej rovnosti.

### 2.1 Dotačné schémy

Esenciálny nástroj na finančnú podporu inštitucionálneho zabezpečenia rodovej rovnosti predstavujú dotačné schémy vo vecnej pôsobnosti troch ústredných orgánov štátnej správy.

#### 2.1.1 Dotácie na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí

Pre finančné zabezpečenie aktivít v oblasti rodovej rovnosti nosný dotačný titul predstavuje dotácia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí podľa ust. § 9a zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

V zmysle predmetného ustanovenia dotáciu na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí možno poskytnúť na aktivity alebo činnosti zamerané na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí a podporu uplatňovania zásady rovnakého zaobchádzania, odstraňovanie rozdielov v odmeňovaní žien a mužov, podporu zosúladovania rodinného a pracovného života, podporu prorodinných opatrení na pracovisku, podporu výkonu rodičovských práv a povinností obidvomi rodičmi, predchádzanie chudoby jednotlivcov a rodín, predchádzanie a podporu riešenia domáceho násillia a iného ohrozenia správaním iných fyzických osôb.

Oprávneným žiadateľským subjektom pri tomto dotačnom titule je nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby alebo občianske združenie registrované podľa osobitného predpisu, ak majú v predmete činnosti aktivity alebo činnosti zamerané na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí. Zároveň, pri vymedzených aktivitách alebo činnostiach je oprávneným subjektom registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť

<sup>95</sup> Program Slovensko, dostupné na <https://eurofondy.gov.sk/program-slovensko/>

<sup>96</sup> Granty EHP a Nórska, dostupné na <https://www.eeagrants.sk/?csrt=12042359582830865478#>

so sídlom na území Slovenskej republiky alebo právnická osoba, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od tejto registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.

V roku 2025 dotáciu na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí bolo možné poskytnúť žiadateľskému subjektu najviac v sume 20 000 Eur, a to s výnimkou žiadostí zameraných na predchádzanie a podporu riešenia domáceho násillia a iného ohrozenia správaním iných fyzických osôb, pri ktorých bolo možno poskytnúť dotáciu vo výške 150 000 Eur.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v roku 2025 v rámci tohto dotačného titulu vo všeobecnosti evidovalo, v prvej polovici roka, 50 žiadostí o poskytnutie dotácie. Z uvedeného celkového počtu žiadostí bolo 14 schválených a 36 neschválených. Väčšinu schválených žiadostí predstavovali žiadosti k aktivitám zameraným na predchádzanie a podporu riešenia domáceho násillia a iného ohrozenia správaním iných fyzických osôb. V roku 2025 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v tejto fáze hodnotenia poskytlo prostredníctvom predmetného dotačného titulu finančnú podporu spolu vo výške 1 050 265 Eur.<sup>97</sup>

V tejto súvislosti možno v komparácií s rokom 2024 zjednodušene konštatovať, že z celkového ekonomického hľadiska došlo k navýšeniu vyčlenenej finančnej podpory.<sup>98</sup> Podporené boli predovšetkým inštitúcie, ktorých aktivity smerovali k oblasti rodovo podmieneného násillia. Ostatné inštitúcie nemohli byť podporené z dôvodu vyčerpania alokácie rozpočtových prostriedkov na rok 2025 v súlade s limitom verejných výdavkov, prípadne z dôvodu nesplnenia formálnych náležitostí.

Medzi podporené inštitúcie patrili:), ALEJ poradenské centrum, Aliancia žien - Cesta späť, BUDÚCNOSŤ, n.o., Centrum Slniečko, n.o., Centrum sociálnych služieb KA, Fenestra, LUNA, n. o., MYMAMY, o.z., Občianske združenie Brána do života, OZ HANA, POMOC RODINE, TENENET o.z., ŽENA V TIESNI a Komora opatrovateliek Slovenska (KOS) .

V druhej polovici kalendárneho roka 2025 boli v rámci Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR schválené, okrem vyššie špecifikovaných žiadostí, aj žiadosti o poskytnutie dotácie predložené podľa *nariadenia vlády SR č. 309/2025 Z. z., ktorým sa dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 131/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti dotácií v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny v znení neskorších predpisov*. V súvislosti s predmetnými žiadosťami Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR schválilo 20 žiadostí o poskytnutie dotácií, ktoré boli v súhrne podporené vo výške 1 440 200 Eur.<sup>99</sup>

<sup>97</sup>Poskytovanie dotácií v roku 2025, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/poskytovanie-dotacii/archiv/poskytovanie-dotacii-roku-2025/>

<sup>98</sup> V roku 2024 bola celková finančná podpora vo výške 731 977 Eur.

<sup>99</sup>Zoznam schválených žiadostí, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/files/sk/ministerstvo/poskytovanie-dotacii/schvalene-dotacie-2025/2025-dotacie-schvalene-podla-nariadenia-vlady-sr-c-309-2025-zz.pdf>

Podporené žiadateľské inštitúcie predstavovali: ALEJ poradenské centrum, Aliancia žien - Cesta späť, ÁNO PRE ŽIVOT n. o., BRIEŽDENIE, BUDÚCNOSŤ, n.o., Centrum Slniečko, n.o., Centrum sociálnych služieb KA, DOMOV – DÚHA, Fenestra, KOTVA n.o. Trebišov, LUNA n. o., MYMAMY, o.z., Občianske združenie - DOBROTA SV. ALŽBETY, Zariadenie núdzového bývania pre ženy Jozefínium, Občianske združenie Brána do života, OZ HANA, POMOC RODINE, PROGRESFEM, TENENET o.z., ŽENA V TIESNI, Ženy pomáhajú ženám.

### **2.1.2 Dotácie na podporu plnenia funkcií rodiny**

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v zmysle *zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov* každoročne podporuje organizácie pôsobiace v oblasti podpory rodiny so zameraním na prevenciu ich rozpadu, posilňovanie vzťahov a rodičovských zručností. Preventívnymi aktivitami a posilňovaním rovnosti medzi mužmi a ženami prispievajú k budovaniu funkčných rodinných väzieb, predchádzaniu rozpadu rodín, rovnomernému rozdeleniu rodičovských a partnerských úloh, zosúladovaniu rodinného a pracovného života a medzigeneračnej solidarite, pričom zohľadňujú špecifické potreby rôznych typov rodín (napr. osamelých rodičov či viacdenných rodín).

V roku 2025 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR evidovalo celkovo 49 žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu plnenia funkcie rodiny (s výnimkou dotácií podľa ust. § 9b ods. 1 písm. e) – ihriská) v zmysle *zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov*. Z celkového počtu podaných žiadostí bola 1 žiadosť schválená a 48 žiadostí neschválených.<sup>100</sup>

V rámci uvedeného dotačného titulu bolo celkovo poskytnutých 5 495 Eur.

### **2.1.3 Dotácie na podporu dobrovoľníckej činnosti**

Okrem vyššie špecifikovaných dotácií Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR poskytuje na základe ust. § 9c *zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov* dotáciu na podporu dobrovoľníckej činnosti. V zmysle dikcie špecifikovaného zákona predmetnú dotáciu možno poskytnúť na výdavky spojené s dobrovoľníckou činnosťou vykonávanou podľa osobitného predpisu v sociálnej oblasti, ako aj v oblasti rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí, a to navyše v sume 5 000 Eur.

V roku 2025 bolo v rámci tohto dotačného titulu podaných 34 žiadostí, pričom 2 projekty boli podporené a 32 projektov bolo nepodporených. Úspešné žiadosti od inštitúcií Akčné ženy, o. z. a JEDEN RODIČ, n.o. boli finančne podporené spolu vo výške 6 380 Eur.<sup>101</sup>

---

<sup>100</sup> Poskytovanie dotácií, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/poskytovanie-dotacii/>

<sup>101</sup>Zoznam schválených žiadostí, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/files/sk/ministerstvo/poskytovanie-dotacii/schvalene-dotacie-2025/2025-dotacie-9abc-schvalene.pdf>

#### **2.1.4 Dotácie na podporu ľudských práv**

Dotačný titul v pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti SR podľa zákona č. 302/2016 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 545/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 617/2007 Z. z. o oficiálnej rozvojovej pomoci a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 287/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov, predstavuje dotácia na podporu ľudských práv.

Predmetná dotácia sa podľa ust. § 2 vyššie špecifikovaného zákona poskytuje na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie alebo poskytovanie odbornej pomoci obetiam trestných činov.

V rámci dotácií na podporu ľudských práv boli na rok 2025 vyčlenené finančné prostriedky vo výške 769 500 Eur, pričom žiadateľským subjektom bolo poskytnutých celkovo 768 023,40 Eur.<sup>102</sup>

Podporené inštitúcie predstavovali PGM o.z., Memores. o.z., IPčko, NICIATÍVA enviro, Linka detskej istoty, n.o., Gymnázium, Golianova 68, Nitra, Mesto Púchov, Global Network Solutions o.z., Obec Kolíňany, ROMA CENTRUM, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, Záhorské osvetové stredisko v Senici, Laura, združenie mladých -stredisko Banská Bystrica, B'nai B'rith Concordia, Trojlístok, n.o., Vages-grow,n.o., Asociácia Nepočujúcich Slovenska, Liga za duševné zdravie SR, Spojená škola, Ústredný zväz židovských náboženských obcí v Slovenskej republike, Protect work, Občianske združenie Brána do života, Právne & INovatívne, o.z., Ústav pamäti národa, Mesto Nitra, Helsinský výbor pre ľudské práva na Slovensku, Šušľavá mušľa, Centrum Slniečko, n.o..

#### **2.1.5 Dotácie pre akreditované subjekty**

Ministerstvo spravodlivosti SR, okrem dotácií na podporu ľudských práv, poskytuje aj tzv. dotácie na poskytovanie všeobecnej odbornej pomoci obetiam trestných činov alebo špecializovanej odbornej pomoci obetiam trestného činu domáceho násillia pre subjekty s označením „*intervenčné centrum*“. Pri predmetných dotáciách sú oprávnenými inštitúciami subjekty, ktoré sú akreditované podľa zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V rámci dotačných mechanizmov pre akreditované subjekty poskytujúce pomoc obetiam trestných činov, vrátane špecializovanej pomoci obetiam domáceho násillia, na rok 2025 alokované finančné prostriedky vo výške 2 050 000 Eur, pričom poskytnutá suma predstavovala v súhrne 1 990 000 Eur.

Podporené boli nasledovné žiadateľské subjekty s označením „*intervenčné centrum*“ predstavovali:

---

<sup>102</sup> Zoznam schválených žiadostí, dostupné na <https://www.justice.gov.sk/dokumenty/2025/05/zoznam-schvalenych-ziadosti-LP-2025.pdf>

- LUNA, n. o. finančné prostriedky vo výške 142 415 Eur;
- MyMamy, o. z. finančné prostriedky vo výške 215 917,52 Eur;
- Poradenské centrum Nádej finančné prostriedky vo výške 290 955 Eur;
- Centrum sociálnych služieb KA finančné prostriedky vo výške 191 323 Eur;
- Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o. finančné prostriedky vo výške 160 000 Eur;
- POMOC RODINE finančné prostriedky vo výške 64 170 Eur;
- OZ HANA finančné prostriedky vo výške 54 454 Eur;
- Fenestra finančné prostriedky vo výške 91 190 Eur;
- ŽENA V TIESNI finančné prostriedky vo výške 180 500 Eur;
- Centrum Slniečko, n. o. finančné prostriedky vo výške 253 450 Eur.<sup>103</sup>

Z vyššie uvedeného vyplýva, že intervenčným centráram bola v roku 2025 poskytnutá dotácia v celkovej výške 1 644 374,52 Eur.

V roku 2025 bolo následne prostredníctvom dotácie na poskytovanie odbornej pomoci obetiam trestných činov podporených 11 projektov v celkovej výške 345 625,48 Eur. Podporené boli nasledovné žiadateľské subjekty: Aliancia žien – Cesta späť, Centrum podpory VIDIA n.o., Centrum sociálnych služieb KA, BUDÚCNOSŤ, n.o., Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Ženy pomáhajú ženám, ALEJ poradenské centrum, Kiwi skill, EQUITA, Pomoc obetiam násilia, Kália TENENET.<sup>104</sup>

### **2.1.6 Dotácie na podporu kultúry osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva**

Osobitný dotačný titul predstavuje dotácia Ministerstva kultúry SR na podporu kultúry osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva podľa zákona č. 299/2020 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

V zmysle ust. § 2 ods. 2 zákona č. 299/2020 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov dotácia na podporu kultúry osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva sa môže poskytnúť na podporu kultúrnej aktivity osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva vrátane projektov podporujúcich rovnosť príležitostí, integráciu do spoločnosti osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva, prevenciu a odstraňovanie všetkých foriem násilia, neznášanlivosti alebo diskriminácie, boj proti extrémizmu alebo predsudkom, výchovu k tolerancii, posilnenie sociálnej alebo rodinnej súdržnosti alebo rozvoj medzikultúrneho dialógu, alebo podporu fyzickej debarierizácie alebo informačnej debarierizácie kultúry pre osoby so zdravotným postihnutím; kultúrnou aktivitou osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva sa na účely tohto zákona rozumie kultúrna aktivita pripravená alebo

<sup>103</sup> Zoznam schválených žiadostí, dostupné na <https://www.justice.gov.sk/dokumenty/2025/03/schvalene-dotacie-pre-rok-2025-DIC.pdf>

<sup>104</sup> Zoznam schválených žiadostí, dostupné na <https://www.justice.gov.sk/dokumenty/2025/03/Zoznam-pridelenych-dotacii-DOTC2025.pdf>

vykonávaná týmito osobami alebo skupinami, alebo kultúrna aktivita organizovaná alebo zabezpečovaná iným subjektom pre tieto osoby alebo skupiny.

Program, kultúra znevýhodnených skupín, vo všeobecnosti subsumuje 6 podprogramov, a to podprogram Živá kultúra a jej prístupnosť; Vydavateľská a publikačná činnosť; Periodická tlač (noviny a časopisy); Neformálne vzdelávanie a výskum; Fyzická debarierizácia; Informačná debarierizácia.

V dotačnom programe Ministerstva kultúry SR Kultúra znevýhodnených skupín, ktorý je zameraný aj na podporu kultúrnych projektov, ktorých cieľom je prevencia a eliminácia domáceho násillia a podpora rodovej rovnosti (podpora rovnosti príležitostí žien a mužov) boli roku 2025 podporené tri projekty sumou 16 800 Eur v oblasti rodovej rovnosti a jeden projekt sumou 5 700 Eur v oblasti prevencie a eliminácie domáceho násillia.

## **2.2 Program Slovensko**

V roku 2025 boli projekty zamerané na podporu rodovej rovnosti v rámci Programu Slovensko v politickom ciele 4 „Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv“ podporované zo zdrojov ESF+ prostredníctvom dvoch priorit.

V prioritě 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce témy rodovej rovnosti rezonujú v dvoch špecifických cieľoch, a to:

ESO 4.3 „Podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce, rovnakých pracovných podmienok a lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k cenovo dostupnej starostlivosti o deti a odkázané osoby (ESF+)“.

ESO 4.4. „Podpora adaptácie pracovníkov, podnikov a podnikateľov na zmeny, ako aj aktívneho a zdravého starnutia a zdravého a vhodne prispôsobeného pracovného prostredia, ktoré rieši zdravotné riziká“.

### **2.2.1 Informačná kampaň na zvyšovanie povedomia verejnosti o vybraných sociálnych témach (ďalej len „NP Kampaň“)**

Cieľom NP Kampaň je zvýšenie informovanosti a povedomia širokej verejnosti o vybraných sociálnych témach a inovatívnych zmenách sociálneho systému na Slovensku.

V rámci priority 4P1 v špecifickom ciele ESO 4.3 sú oprávneným typom akcie: „Osvetové, informačné a poradenské činnosti zamerané na zmenu spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní“. A v špecifickom ciele ESO 4.4 je oprávneným typom akcie: „Posilnenie povedomia o práve na zdravé a prispôsobené pracovné prostredie“.

Podpora rodovej rovnosti je realizovaná v rámci priority 4P1 v špecifickom ciele ESO 4.3 oprávneným typom akcie: „Osvetové, informačné a poradenské činnosti zamerané na zmenu spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní“. Projekt sa v rámci osvetových aktivít zameria na šírenie príkladov dobrej praxe v oblastiach zavedenia flexibilného zamestnávania, pomoci pri starostlivosti o deti, rodového prístupu k odmeňovaniu a podpory prípravy na opätovné zapojenie sa do pracovného procesu. Šírením povedomia o formách podpory bude

zdôraznená a upriamená pozornosť na nerovné prístupy voči ženám a prispeje sa k budovaniu rovnakej miery akceptácie žien na pracovisku a v spoločnosti.

Komunikačné aktivity pre širokú verejnosť boli a budú realizované ako mediálna kampaň, komerčné komunikáty, odborné eventy s mediálnym pokrytím, priama komunikácia s cieľovými skupinami a interaktívne formy osvety pre mladú generáciu. Predpokladaná doba realizácie projektu je 48 mesiacov.

V roku 2025 v rámci úvodnej fázy NP Kampaň bol zrealizovaný kvantitatívny prieskum verejnej mienky, ktorého cieľom bolo získať údaje o úrovni informovanosti a vnímaní vybraných sociálnych tém medzi širokou verejnosťou. Prieskum prebiehal formou online dotazníka a obsahoval aj otázky zamerané na mapovanie informovanosti verejnosti o téme rodovej rovnosti a férového odmeňovania.

V rámci kľúčovej témy projektu „Zmena spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní“ bol v spolupráci s tematickým garantom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, odborom rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí vypracovaný návrh kampane pod pracovným názvom „Férovosť už má návod“, ktorý bol 5. novembra 2025 odprezentovaný v rámci 38. zasadnutia Výboru pre rodovú rovnosť Rady vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť.

V roku 2025 bolo zabezpečené spracovanie a vysielanie piatich tematických dielov publicistického seriálu Sociálna abeceda, vysielaného na druhom programovom okruhu verejnoprávnej Slovenskej televízie (STVR). Okrem iných boli v rámci projektu odvysielané témy:

- dňa 20. októbra 2025 postavenie žien v zamestnaní<sup>105</sup> a
- dňa 27. októbra 2025 proti násiliu na ženách.<sup>106</sup>

Zároveň, v roku 2025 prebiehala prípravná fáza zameraná na nastavenie organizačného, obsahového a realizačného rámca vzdelávacej aktivity Interaktívne žiacke podujatia, ktoré sú určené pre žiakov a žiačky základných a stredných škôl na celom území SR. Hlavným cieľom tejto aktivity je prispieť k zvyšovaniu informovanosti a povedomia pre cca 30 000 žiakov a žiačok základných a stredných škôl o témach, ktoré sa týkajú oblasti spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní, ako napr. dôležitosť uplatnenia žien a mužov na trhu práce, podpora rovnakého prístupu a nediskriminácia pri zamestnávaní a odmeňovaní žien a mužov a odbúravanie rodových stereotypov.

## **2.2.2 Vekový manažment: Práca prispôsobená životným etapám**

Národný projekt Vekový manažment: Práca prispôsobená životným etapám je realizovaný od 1. mája 2025 po dobu 44 mesiacov, a to Alianciou sektorových rád.

Cieľom národného projektu bolo, resp. je nastaviť podmienky na zavádzanie vekového manažmentu do firemnej kultúry podnikov vo všetkých sektoroch hospodárstva, vrátane

---

<sup>105</sup> Postavenie žien v zamestnaní, dostupné na <https://www.stvr.sk/televizia/archiv/21489/561391#41>

<sup>106</sup> Proti násiliu na ženách, dostupné na <https://www.stvr.sk/televizia/archiv/21489/562669#38>

podmienok na udržanie seniorov a senioriek v zamestnaní, ako aj nastavením opatrení na využívanie flexibilných foriem práce pre rodičov malých detí a osoby s neformálnymi opatrovateľskými povinnosťami.

V rámci priority 4P1 v špecifickom celi ESO4.3 je oprávneným typom akcie: „*Vytváranie flexibilných foriem práce pre rodičov malých detí a pre osoby, ktoré poskytujú neformálnu pomoc rodinným príslušníkom odkázaným na pomoc inej osoby pri sebaobsluže*“. Projekt sa realizoval a bude realizovať prostredníctvom hlavnej aktivity zameranej na vypracovanie aplikovaného modelu vekového manažmentu, pričom hlavným výstupom projektu budú sektorové modely pre implementáciu zásad vekového manažmentu. Tie budú vychádzať z konkrétnych výsledkov merania indexu pracovnej schopnosti, zberu údajov o využívaní nástrojov vekového manažmentu v jednotlivých sektoroch, ako aj z prieskumu bariér účasti na trhu práce pre osoby s rodičovskými povinnosťami a osoby s neformálnymi opatrovateľskými povinnosťami.

### **2.2.3 Prevencia a eliminácia násilia a sociálneho vylúčenia prostredníctvom národných liniek pomoci**

Cieľom projektu bolo, resp. je podpora aktívneho začlenenia prostredníctvom dištančnej krízovej pomoci osobám v nepriaznivej sociálnej situácii v dôsledku ohrozenia násilím alebo ohrozenia duševného zdravia, vrátane detí, a zvyšovaním povedomia o nenásilí a duševnom zdraví.

V rámci tohto projektu sú oprávnené dva typy akcií zo špecifického cieľa ESO4.8 Programu Slovensko: „*Prevencia a eliminácia násilia, individualizované poradenské služby pre obeť násilia a v oblasti podpory duševného zdravia, vrátane anonymizovanej podpory prostredníctvom IKT*“ a „*Informačné aktivity a mediálne kampane zamerané na niektorú z nasledovných oblastí: násilie na ženách a deťoch, práva detí, podmienky života a práva osôb so zdravotným postihnutím, bývanie, deinštitucionalizácia a komunitné sociálne služby*“.

V roku 2025 sa jedna z podaktivít projektu realizovala najmä využívaním sociálnych sietí a rozvíjaním partnerstiev s vplyvnými inštitúciami a osobnosťami, ktoré pomáhali zvyšovať povedomie o téme násilia na ženách. Realizácia podaktivity sa sústredila na osvetovú činnosť v oblasti zvyšovania povedomia verejnosti o problematike násilia na ženách a fungovaní Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie.

### **2.2.4 Transparentné odmeňovanie: Cesta k rovnosti**

Cieľom dopytovej výzvy bolo, resp. je vytvorenie systémových podmienok pre účinnú implementáciu *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania*.

V rámci priority 4P1 v špecifickom celi ESO 4.3 je oprávneným typom akcie: „*Vzdelávacie aktivity a iné odborné činnosti zamerané na podporu zamestnávateľov pri zabezpečovaní nediskriminačných a primeraných podmienok*“. Konzorcium schválené v predloženej žiadosti o nenávratný finančný príspevok, vytvorené z minimálne troch oprávnených subjektov by sa

malo zamerať na komplexné spracovanie problematiky transparentného odmeňovania a posilnenie právneho povedomia zamestnávateľských subjektov o právach a povinnostiach v oblasti rovnakého odmeňovania vrátane podpory implementácie a zdieľania dobrej praxe. V súlade s výzvou je hlavnou aktivitou realizácia odborných činností a zavedenie nástrojov zameraných na podporu rovnosti príležitostí a zabezpečovanie nediskriminačných a primeraných pracovných podmienok. Táto hlavná aktivita bude napĺňaná prostredníctvom podaktivít v troch možných oblastiach:

- Odborné činnosti v oblasti transparentného odmeňovania, ktoré zahŕňajú analytické, metodické, koncepčné a výskumné činnosti;
- Vytvorenie efektívnych nástrojov hodnotenia práce, prostredníctvom vývoja analytického nástroja pre hodnotenie práce rovnakej hodnoty a implementáciu online platformy;
- Posilnenie právneho povedomia zamestnávateľských subjektov a zamestnancov a zamestnankýň o právach a povinnostiach v oblasti rovnakého odmeňovania, vrátane poskytovania metodickej podpory a realizácie zvyšovania informovanosti.

### **2.2.5 Sieť odborného poradenstva**

Od marca 2025 bola spustená implementácia národného projektu Sieť odborného poradenstva, ktorého cieľom bola systémová integrácia Rodinných poradní a Bezplatných dlhových poradní do jednotnej štruktúry Poradní komplexnej pomoci. Sieť v súčasnosti zahŕňa 46 bezplatných poradenských centier, ktoré okrem iného podporujú rovnosť žien a mužov, najmä prostredníctvom zvyšovania dostupnosti psychologických, sociálnych a právnych poradenských služieb pri riešení problémov v oblasti manželstva, rodičovstva a rodinných vzťahov.

Cieľom projektu je vytvorenie udržateľného systému odborného poradenstva, ktorý komplexne reaguje na kľúčové výzvy v oblasti duševného zdravia, rodinných vzťahov, medzigeneračnej komunikácie a zadlženosti. Poskytované poradenské služby v roku 2025 reflektovali potrebu vyváženej podpory oboch partnerov pri zvládaní náročných životných etáp. Tento prístup sa ukázal ako kľúčový pre upevňovanie stability partnerských zväzkov a prehlbovanie princípov spravodlivej deľby rodičovských a domácich zodpovedností.

Poradensko-psychologické služby zabezpečujú multidisciplinárne tímy odborníkov a odborníčok (z odboru psychológia, sociálna práca, právo a ekonómia) doplnené o terénnych konzultantov a konzultantky, koordinátorov a koordinátorky, sprievodcov a sprievodkyne s osobnou skúsenosťou (tzv. peer poradcov a poradkyne) pre rodiny s dieťaťom so zdravotným znevýhodnením a pracovníkov a pracovníčky prvého kontaktu.

Odborní pracovníci a odborné pracovníčky poskytujú komplexné poradenstvo primárne v priestoroch poradní komplexnej pomoci. S cieľom priblížiť služby klientom a klientkam sa prostredníctvom terénnych konzultantov/tiek realizuje aj forma práce v ich prirodzenom prostredí. Dostupnosť služieb je v prípade potreby rozširovaná o dištančné formy konzultácií s využitím moderných komunikačných prostriedkov a telefonického kontaktu. Kombinácia rôznych foriem pomoci je kľúčová najmä pre rodiny so zdravotne znevýhodnenými deťmi, ako aj rôzne znevýhodnené skupiny ľudí, u ktorých sú možnosti osobnej návštevy poradní

komplexnej pomoci objektívne sťažené. Pre rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením sú k dispozícii sprievodcovia a sprievodkyne s osobnou skúsenosťou.

K 31. decembru 2025 v Poradniach komplexnej pomoci pracovalo 329 odborných poradcov a poradkýň (84 psychológov a psychologičiek, 49 právnikov a právničiek, 46 poradcov a poradkýň v oblasti riadenia financií, 44 sociálnych pracovníkov a pracovníčok, 23 terénnych konzultantov a konzultantiek 37 koordinátorov a koordinátoriek a 46 pracovníkov a pracovníčok prvého kontaktu). Celkovo bolo od 01. marca 2025 poskytnuté poradenstvo 17 081 klientom a klientkam, pričom ženy tvorili 54,72 % a muži 45,28 % klientely

Viac informácií o Poradniach komplexnej pomoci je uverejnených na webovej stránke.<sup>107</sup>

## **2.2.6 Podpora osamelých rodičov – poradenstvo inak**

V novembri 2025 bol schválený zámer národného projektu Podpora osamelých rodičov – Poradenstvo inak.<sup>108</sup> V rámci projektu sa využíva už vytvorený bezplatný systém poradensko-psychologických služieb v 46 poradniach komplexnej pomoci a v rámci inovácií pilotne overuje ročný poradenský program, ktorý bol vytvorený v spolupráci s konzorciom organizácií JEDEN RODIČ, Centrum Slniečko, n.o. a MyMamy, o.z., ktorý je špecificky zameraný na osamelých rodičov.

Počas ročného programu budú osamelým rodičom k dispozícii sprievodcovia a sprievodkyne osobnou skúsenosťou a manažéri a manažérky prípadu, ako aj celý odborný tím poradní komplexnej pomoci. Manažér alebo manažérka prípadu nastaví individuálny program podpory pre klienta alebo klientku, ktorý bude prispôsobený jeho/jej konkrétnej situácii. Odborný tím poskytne osamelému rodičovi komplexné poradenstvo, ktoré zahŕňa bezplatnú právnu pomoc, psychologickú podporu, sociálne poradenstvo, ekonomické poradenstvo, ako aj pomoc pri uplatnení sa na trhu práce. Sprievodca alebo sprievodkyňa osobnou skúsenosťou, teda človek, ktorý si sám prešiel touto životnou situáciou bude motivovať osamelých rodičov, aby absolvovali ročný poradenský program a zlepšili svoju životnú situáciu. Na aktívne absolvovanie ročného poradenského programu nadväzuje poskytovanie motivačného príspevku, ktorý bude vyplácaný z NP Finančné stimuly pre zamestnanosť II a jeho výška bude závisieť od počtu detí v rodine – 100 Eur mesačne na jedno dieťa, 150 Eur na dve deti a 200 Eur na tri a viac detí. Tento príspevok budú môcť čerpať tí osamelí rodičia, ktorí splnia stanovené podmienky a aktívne sa zapoja do ročného poradenského programu v poradniach komplexnej pomoci.

Projekt prispeje k zníženiu nerovnosti medzi mužmi a ženami v oblasti zosúladovania rodinného, pracovného a súkromného života, podpory zvládania náročnej životnej situácie, mentálneho zdravia a ekonomickej bezpečnosti, keďže osamelými rodičmi sú prevažne matky.

---

<sup>107</sup> Poradne komplexnej pomoci, dostupné na <https://pkp.gov.sk/>

<sup>108</sup> Realizačná fáza predmetného projektu je naplánovaná od februára 2026.

### **2.2.7 Poskytovanie potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám**

V roku 2025 bola naďalej kontinuálne poskytovaná potravinová a základná materiálna pomoc najodkázanejším osobám v rámci Národného projektu Poskytovanie potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám, ktorý je financovaný z ESF plus v rámci operačného programu Program Slovensko 2021 - 2027.

Cieľom projektu bolo, resp. je zabezpečiť pomoc a podporu skupinám obyvateľov a obyvateľiek čiaci materiálnej a potravinovej deprivácií vrátane detí a zmierniť extrémne formy chudoby s najväčším vplyvom na sociálne vylúčenie, ako sú bezdomovstvo, chudoba detí a potravinová a materiálna deprivácia.

V roku 2025 bolo distribuovaných 300 344 potravinových balíčkov a 105 469 hygienických balíčkov, ktoré boli primárne určené pre príjemcov a príjemkyne pomoci hmotnej núdži. Poskytnutých bolo zároveň 442 209 teplých jedál pre ľudí bez domova. Ľudom bez domova bola poskytnutá aj základná materiálna pomoc, a to 36 866 kusov, napríklad spodná bielizeň, ponožky, spacie vaky, uteráky, obuv, batohy a iné. V rámci tohto národného projektu sa v roku 2025 celkovo pomohlo viac ako 134 500 konečným príjemcom a príjemkyniam prijímajúcich potravinovú pomoc a viac ako 83 000 konečným príjemcom a príjemkyniam prijímajúcich materiálnu pomoc.

### **2.2.8 Podpora a profesionalizácia odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia**

Hlavným cieľom Národného projektu „*Podpora a profesionalizácia odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia*“ je prostredníctvom plánovaných aktivít prispieť k tvorbe funkčného systému rezortného vzdelávania a k podpore profesionalizácie výkonu odborných činností v oblasti sociálneho začlenenia. Realizáciou národného projektu sa zabezpečuje podpora vzdelávania odborných kapacít subjektov v oblasti sociálneho začlenenia, lepšia koordinácia vzdelávania v rezorte a systematické napĺňanie vzdelávacích potrieb v nadväznosti na vykonávané odborné činnosti.

Projekt je realizovaný prostredníctvom dvoch hlavných aktivít. Hlavná aktivita č. 1 je zameraná na podporu systému vzdelávania odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia a na odborné vzdelávanie potrebné pre výkon odborných činností zamestnancami a zamestnankyňami v oblasti sociálneho začlenenia, ako aj zamestnancami a zamestnankyňami vykonávajúcimi politiky a opatrenia v oblasti prevencie diskriminácie a/alebo sociálneho začlenenia vo verejnom aj neverejnom sektore. Hlavná aktivita č. 2 je následne zameraná na poskytovanie finančných príspevkov na individuálne vzdelávanie zamestnancov a zamestnankýň v oblasti sociálneho začlenenia.

Cieľom vzdelávania odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia je prispieť k ich odbornému rastu, adaptabilite a profesionalizácii výkonu odborných činností. Zvyšovaním odbornosti a posilňovaním zručností zamestnancov a zamestnankýň v oblasti sociálnej inklúzie bude prispievať ku skvalitneniu služieb poskytovaných klientom a klientkam rezortu, ktorí a ktoré sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a sú ohrození a ohrozené sociálnym vylúčením.

Vzdelávacie aktivity sú zadefinované podľa obsahového zamerania pre jednotlivé cieľové skupiny, resp. podľa spôsobu realizácie a to:

- a) vzdelávanie v akreditovaných špecializačných vzdelávacích programoch;
- b) kompetenčné/odborné vzdelávanie za účelom prehĺbovania odborných vedomostí a zručností;
- c) finančné príspevky na profesijne orientované individuálne vzdelávanie.

Cieľovú skupinu tvoria sociálni pracovníci a sociálne pracovníčky, asistenti sociálnej práce a asistentky sociálnej práce a ďalšie skupiny odborných zamestnancov a zamestnankýň v odvetvovej pôsobnosti rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny, najmä Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, samosprávy, poskytovateľov sociálnych služieb a centier pre deti a rodiny. Realizácia oboch hlavných aktivít bude prebiehať v oprávnenom období do konca kalendárneho roka 2027. Cieľom je vzdeliť celkovo 9 500 zamestnancov a zamestnankýň, resp. odborných kapacít, pričom cieľová hodnota v rámci špecializačného/kompetenčného vzdelávania je 4 800 a cieľová hodnota pre individuálne vzdelávanie je 4 700 zamestnancov a zamestnankýň.

K 31. decembru 2025 bolo v rámci hlavnej aktivity č. 1, podaktivity 1.2 vzdelaných celkovo 1 976 účastníkov a účastníčok, čo predstavuje 41 % z celkovej cieľovej hodnoty merateľného ukazovateľa s názvom „*Počet účastníkov zapojených do aktivít projektu*“. Z toho 1 852 bolo žien a 124 mužov.

Z celkového vyššie uvedeného počtu bolo v rámci kompetenčného vzdelávania vzdelaných celkovo 1 857 účastníkov a účastníčok, pričom 112 bolo mužov a 1 745 žien. V rámci špecializačného vzdelávania bolo vzdelaných celkovo 119 účastníkov, pričom 13 bolo mužov a 106 žien.

K 31. decembru 2025 bolo v rámci hlavnej aktivity č. 2 uhradených celkovo 1 892 príspevkov na individuálne vzdelávanie, čo predstavuje vyše 40 % z celkovej cieľovej hodnoty merateľného ukazovateľa s názvom „*Počet účastníkov zapojených do aktivít projektu*“. Z tohto celkového počtu bolo 208 mužov a 1 684 žien.

### **2.3 Granty EHP a Nórska**

V roku 2025 došlo v oblasti implementácie grantov EHP a Nórska na Slovensku k prechodu medzi programovými obdobiami. Ukončovalo sa obdobie 2014 – 2021 a paralelne prebiehala príprava nového obdobia 2021 – 2028. Toto obdobie bolo zamerané na zabezpečenie kontinuity podpory, vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov a nastavenie nových intervencií v reakcii na identifikované potreby.

V rámci prípravy nového programového obdobia boli medzi SR a prispievateľskými štátmi podpísané memorandá o porozumení pre Finančný mechanizmus EHP a Nórsky finančný mechanizmus 2021 – 2028, čím bol stanovený rámec spolupráce, tematické priority a finančné alokácie pre jednotlivé programy. Následne prebiehala príprava konceptov programov, ktoré definujú ich zameranie, očakávané výsledky a spôsob implementácie.

Finančné mechanizmy EHP a Nórska 2021 – 2028 sledujú ciele znižovania hospodárskych a sociálnych rozdielov a posilňovania bilaterálnych vzťahov medzi SR a prispievateľskými štátmi. Ich implementácia vychádza z princípov demokracie, právneho štátu, ľudských práv, rodovej rovnosti a nediskriminácie, pričom rodová rovnosť je uplatňovaná ako horizontálny princíp naprieč programovými oblasťami.

Jedným z pripravovaných programov, ktorý sa cielene zameriava na rodovú rovnosť a nediskrimináciu, je program „*Sociálna oblasť: Posilnenie postavenia a podpora žien a rómskych komunít*“ (SOCIAL: Women and Roma Empowerment and Support) s celkovou alokáciou 23,4 mil. Eur (Nórske fondy) a spolufinancovaním vo výške 4,13 mil. Eur. Program je rozdelený na dva vzájomne prepojené komponenty, a to komponent domáce a rodovo podmienené násilie a komponent inklúzia a posilnenie postavenia rómskych komunít.

### **2.3.1 Domáce a rodovo podmienené násilie**

Komponent je zameraný na prevenciu a elimináciu násillia páchaného na ženách a na zlepšenie prístupu obetí k ochrane a podpore. Zahŕňa rozširovanie a posilňovanie špecializovaných služieb, zavádzanie integrovaných modelov podpory, vzdelávanie odborných kapacít a zlepšenie koordinácie medzi relevantnými inštitúciami. Súčasťou je aj zameranie na špecifické formy násillia, vrátane sexuálneho a digitálneho násillia, ako aj dostupnosť služieb pre ženy čeliace viacnásobnému znevýhodneniu (napr. rómske ženy, ženy so zdravotným znevýhodnením, ženy v závislých alebo násillných vzťahoch, utečenkyne).

Indikatívna alokácia: približne 12,8 mil. Eur.

### **2.3.2 Inklúzia a posilnenie postavenia rómskych komunít**

Komponent sa zameriava na podporu sociálneho začlenenia marginalizovaných rómskych komunít prostredníctvom integrovaných opatrení v oblastiach vzdelávania, zamestnanosti, zdravia a bývania a nediskriminácie. Podporuje komunitné aktivity, lokálne partnerstvá a participatívne prístupy so zapojením samospráv, občianskej spoločnosti a samotných komunít. Osobitná pozornosť je venovaná rómskym ženám a mladým ľuďom.

Indikatívna alokácia: približne 12,8 mil. Eur.

### 3 ROVNOSŤ A NEDISKRIMINÁCIA

Predmetná tretia kapitola materiálu, ktorá je obsahovo bližšie zameraná na rovnosť a nediskrimináciu, resp. rodovú rovnosť, v nasledujúcich podkapitolách poskytuje prehľad dát, publikačnej činnosti, vzdelávania, odbornej a osvetovej činnosti, plnenia strategických dokumentov a stav vo vybraných siedmich oblastiach za rozhodné obdobie kalendárneho roka 2025, ak z kontextu nevyplýva iné.

#### 3.1 Dáta

##### Európsky inštitút pre rodovú rovnosť

Index rodovej rovnosti každoročne uverejňuje Európsky inštitút pre rodovú rovnosť na svojom oficiálnom webovom sídle.<sup>109</sup> V predmetnom indexe sa každému členskému štátu, ako aj Európskej únii ako celku, priradzuje skóre v dosiahnutí rodovej rovnosti. Index reflektuje stav toho-ktorého štátu, či Európskej únii v oblasti rodovej rovnosti, pričom používa stupnicu od 1, ktorá znamená úplnú nerovnosť do 100, ktorá naopak znamená úplnú rovnosť medzi ženami a mužmi.

V predmetnom indexe sa skóre posudzuje v 6. fundamentálnych oblastiach, ktoré sú následne vnútorne diferencované na ďalšie parciálne suboblasti. Esenciálnych 6 oblastí predstavujú práca (work), peniaze (money), vedomosti (knowledge), čas (time), moc (power) a zdravie (health).

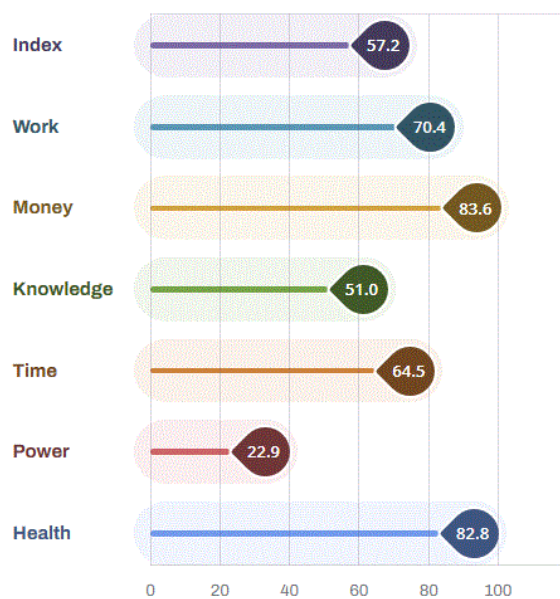
V roku 2025 sa Slovenská republika so skóre 57,2b. zo 100b. umiestnila v indexe rodovej rovnosti na 20. mieste v rámci 27 členských štátov Európskej únie, pričom s horším skóre sa umiestnilo Chorvátsko (57,1b.), Grécko (57,0b.), Rumunsko (57,0b.), Lotyšsko (56,7b.), Česko (53,2b.), Maďarsko (51,6b.), Cyprus (47,6b.).

V rámci jednotlivých oblastí, ktoré monitoruje Index rodovej rovnosti, dosiahla SR nasledovné skóre:

- *Práca* – 70,4b., v tejto oblasti došlo v komparácii s rokom 2024 k poklesu o 2,1b.;
- *Peniaze* – 83,6b., predmetná oblasť narástla o 9,1b. a SR v nej za rok 2025 dosiahla najväčší progres;
- *Vedomosti* – 51,0b., táto oblasť eviduje najväčší pokles, a to až o 15 b.;
- *Čas* – 64,5b., v tejto oblasti došlo k nárastu o 3,5b.;
- *Moc* – 22,9b., v uvedenej oblasti možno identifikovať pokles o 7,5b.;
- *Zdravie* – 82,8b., pokles o 7,5b..

---

<sup>109</sup> Index rodovej rovnosti, dostupné na <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2025/country/SK>



Zdroj: EIGE, Index rodovej rovnosti

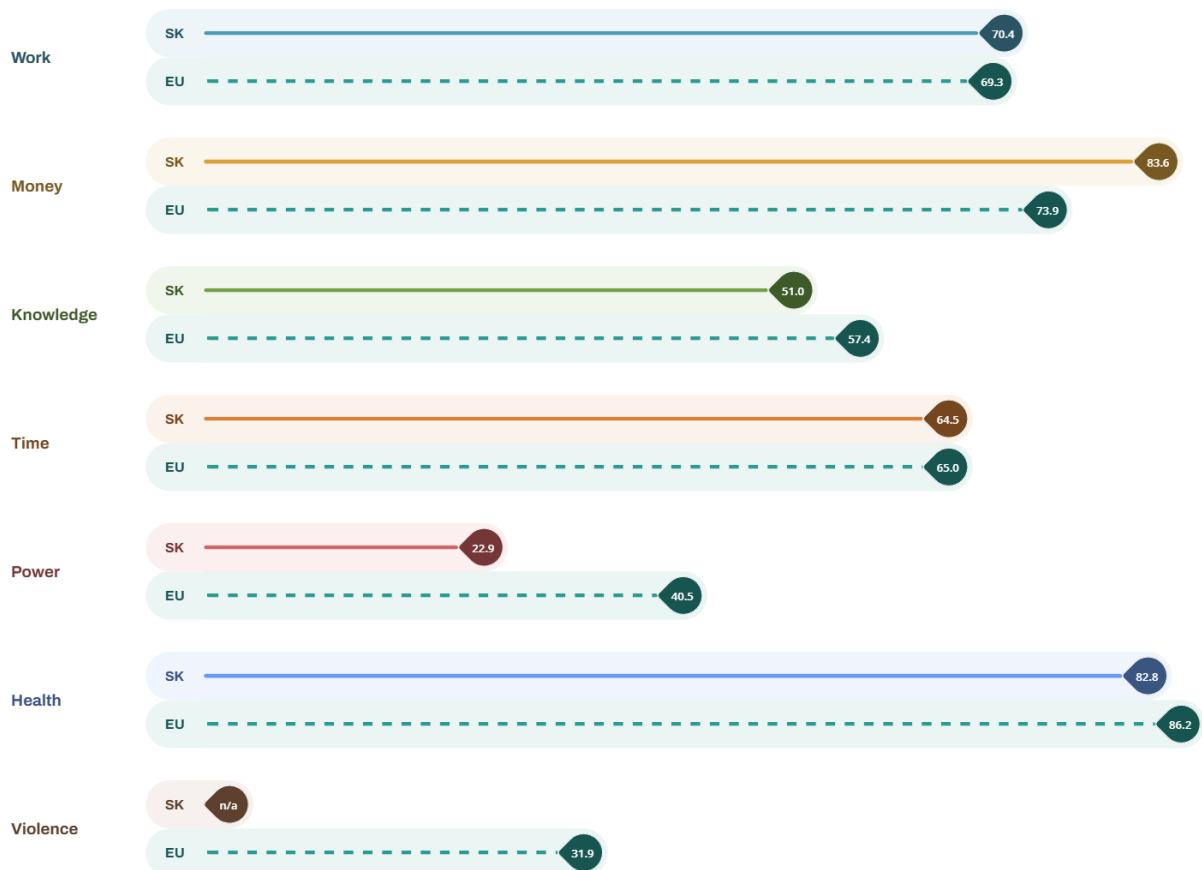
Na základe vyššie uvedených dáta, v porovnaní s rokom 2024, možno vo všeobecnosti skonštatovať, že umiestnenie SR sa v indexe rodovej rovnosti v roku 2025 zlepšilo, a to o 2 miesta. Napriek zlepšeniu v súvislosti s umiestnením v rámci indexu sa naopak bodové skóre SR v komparácii s rokom 2024 zhoršilo o 2,7b.<sup>110</sup> Na okraj je potrebné uviesť, že uvedená skutočnosť môže byť ovplyvnená aj tým, že v roku 2025 došlo k prehodnoteniu indexu rodovej rovnosti a k aktualizácii indikátorov. Aj napriek zlepšenému skóre SR stále zaostáva za Európskou úniou o 6,2b.



Zdroj: EIGE, Index rodovej rovnosti

Z komparácie skóre, ktoré v Indexe rodovej rovnosti dosiahla SR a Európska únia vyplýva, že SR v porovnaní s Európskou úniou dosahuje najväčší rozdiel v oblasti moci (17,6b.), resp. sily a najmenší v oblasti času (0,5b.). Súčasne, Slovenská republika dosiahla lepší výsledok ako Európska únia v oblasti peňazí (rozdiel 9,7b.) a v oblasti práce (rozdiel 1,1b.).

<sup>110</sup> V roku 2024 bolo umiestnenie Slovenskej republiky na zdieľanom 22. mieste so skóre 59,9b.



Zdroj: EIGE, Index rodovej rovnosti

Vo všeobecnosti najlepšie osobitné postavenie SR spomedzi všetkých členských štátov je na 3. mieste, a to v oblasti peňazí. Naopak, najnižšie osobitné postavenie má SR v oblasti moci a zdravia, v rámci ktorých sa spomedzi všetkých členských štátov umiestnila, pri oboch oblastiach, na 21. mieste. V rámci kategórie moci sa SR pri subkategórií politická moc umiestnila až na 25. mieste, ktoré predstavuje najhoršie umiestnenie v rámci všetkých oblastí a parciálnych suboblastí. V oblasti moci má tak SR najväčší priestor na zlepšenie.

Európsky inštitút pre rodovú rovnosť aj v roku 2025 konštatoval, že SR patrí medzi krajiny, ktorých rovnosť sa síce pomaly zlepšuje, avšak stále je pod priemerom Európskej únie. Porovnanie trendu každej členskej krajiny s celkovým skóre Indexu rodovej rovnosti EÚ odhaľuje, že SR patrí medzi štáty so vzostupnou divergenciou.

Index rodovej rovnosti obsahuje aj ďalšiu špecifickú oblasť, ktorou je násilie. Oblasť násilie je špecifická v troch rovinách, a to primárne v tom, že nemeria rozdiely medzi ženami a mužmi ako je to v prípade ostatných oblastí, ale meria a analyzuje skúsenosti žien s násilím. Sekundárne špecifikum následne predstavuje cieľ, ktorým nie je zmenšiť rozdiely v násilí medzi ženami a mužmi, ale úplne odstrániť násilie. Terciárny aspekt predstavuje „obrátaná“ stupnica hodnotenia, pri ktorej 1 reflektuje situáciu kedy násilie neexistuje a naopak 100 situáciu, kedy je násilie na ženách mimoriadne bežné a závažné. Európsky inštitút pre rodovú rovnosť vyvinul trojúrovňovú štruktúru merania, ktorej hlavné determinanty sú zložené meranie, ďalšie ukazovatele, kontextuálne faktory. V dôsledku uvedeného sa oblasť násilie nezapočítava do celkového skóre Indexu rodovej rovnosti. SR, podobne ako viaceré iné členské štáty, nateraz

nemá pri oblasti násilie priradené bodové ohodnotenie, avšak určité aspekty v tejto oblasti sú bodovo ohodnotené (napr. prevalencia a pod.), pričom vychádzajú z prieskumu z roku 2021.<sup>111</sup>

V roku 2025 bol index rodovej rovnosti zameraný aj na pretínajúce sa nerovnosti. Táto oblasť poukazuje na divergentnú realitu rôznych skupín žien a mužov v Európskej únii, pričom skúma ako sa faktory zdravotné znevýhodnenie, vek, úroveň vzdelania, krajina narodenia a typ rodiny prelínajú s pohlavím v oblasti práce, peňazí, vedomostí, času a zdravia. Predmetná oblasť nie je zahrnutá do výpočtu indexu rodovej rovnosti.<sup>112</sup>

Index rodovej rovnosti, tematické zameranie v roku 2025 osobitne prinieslo aj údaje o rodových stereotypoch v celej Európskej únii a kľúčové zistenia spolu s verejným vnímaním rodových rolí v každej oblasti.<sup>113</sup>

## Štatistický úrad EÚ

Štatistický úrad Európskej únie sumarizuje v štatistickej téme rovnosť a nediskriminácia dáta za rodovú rovnosť so zameraním na členenie podľa veku a pohlavia a ďalších kritérií v 7 hlavných oblastiach, ktorými sú demografia; príjem a životné podmienky; zdravie; trh práce a zárobky; vzdelávanie, odborná príprava a zručnosti; účasť v spoločnosti; skúsenosti s diskrimináciou a osobnou bezpečnosťou, ktoré sú následne vnútorne diferencované na ďalšie podoblasti.<sup>114</sup>

Štatistický úrad EÚ v roku 2025 vydal publikáciu „*Rozdiely v odmeňovaní mužov a žien v Európskej únii - Štatistická analýza založená na prieskume štruktúry zárobkov údajoch z roku 2022*“. Zo záverov predmetnej publikácie vyplýva napríklad, že neupravený rozdiel v odmeňovaní mužov a žien bol na úrovni 16,8 %.<sup>115</sup>

## Svetové ekonomické fórum

Svetové ekonomické fórum, v rámci globálneho indexu rodových rozdielov, každoročne porovnáva súčasný stav rodovej rovnosti za vymedzené obdobie v štyroch oblastiach – ekonomická účasť a príležitosti, dosiahnuté vzdelanie, zdravie a prežitie, politické zastúpenie.

Správa prezentuje informácie a údaje, ktoré poskytujú pokrok jednotlivých krajín vo vyššie špecifikovaných štyroch dimenziách, pričom úroveň pokroku smerom k rodovej parite (paritné skóre) pre každý ukazovateľ sa vypočítava ako pomer hodnoty každého ukazovateľa pre ženy na hodnotu pre mužov. V rámci tohto indexu skóre 1 znamená úplnú paritu.<sup>116</sup>

---

<sup>111</sup> Suboblasť násilie, dostupné na <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2025/domain/violence/SK>

<sup>112</sup>Pretínajúce sa nerovnosti, dostupné na <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2025/domain/intersecting-inequalities/SK>

<sup>113</sup>Bližšie informácie pozri v podkapitole 3.5.2

<sup>114</sup>Štatistický úrad Európskej únie, dostupné na <https://ec.europa.eu/eurostat/web/equality-non-discrimination/database>

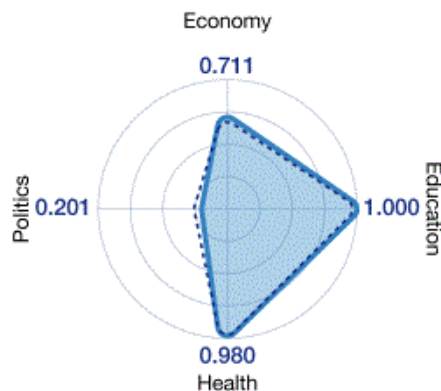
<sup>115</sup>Rozdiely v odmeňovaní, dostupné na <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-working-papers/w/ks-01-25-035>

<sup>116</sup>Globálna správa o rodových rozdieloch za rok 2025, dostupná na <https://www.weforum.org/publications/global-gender-gap-report->

Všeobecné skóre SR v správe za rok 2025 je 0,723. Uvedené bodové skóre predstavuje mierny pokles v porovnaní s rokom 2024, kedy bolo SR udelené skóre 0,731. V celkovom rebríčku štátov sa SR umiestnila na 70. mieste zo 148. V komparácii s rokom 2024, tak možno identifikovať v rámci celkového umiestnenia v rebríčku prepád o 14 miest.

V rámci jednotlivých vecne príslušných subindexov sa SR umiestnila na 66. mieste so skóre 0,711 pri kategórii ekonomická participácia a príležitosti (Economy), na 1. mieste so skóre 1,000 pri kategórii dosiahnuté vzdelanie (Education), na 1. mieste so skóre 0,980 pri kategórii zdravie a prežitie (Health) a na 83. mieste so skóre 0,201 pri kategórii politického zastúpenia (Politics).

V porovnaní s rokom 2024 nie je možné identifikovať pozitívny posun v jednotlivých hodnotiacich oblastiach. V rámci najlepšie hodnotených oblastí (dosiahnuté vzdelanie, zdravie a prežitie) nedošlo k žiadnemu posunu. Pri oblasti ekonomická účasť a príležitosti je možné identifikovať zníženie skóre o 0,009 (prepád z 52. miesta na 66 miesto) a pri oblasti politické zastúpenie zníženie o 0,023 (prepád z 71. miesta na 83. miesto).



Zdroj: Svetové ekonomické fórum, Global Gender Gap Report 2025

## Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj

Index sociálnych inštitúcií a rodovej rovnosti (SIGI) od Rozvojového centra Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj meria diskrimináciu žien v 179 krajinách. Cieľom predmetného indexu je posilniť tvorbu politik, výskumu, ako aj poznanie verejnosti, a to prostredníctvom poskytnutia relevantných dát. Index predstavuje súčasne jeden z oficiálnych zdrojov na monitorovanie cieľa 5.1.1. udržateľného rozvoja.<sup>117</sup>

Vo všeobecnosti vyššie špecifikovaný index reflektuje dáta v rôznych dimenziách, napríklad diskriminácia v rodine, obmedzená fyzická integrita, obmedzený prístup k produktívnym a finančným zdrojom, obmedzené občianske slobody.

[2025/?gad\\_source=1&gad\\_campaignid=22228224717&gclid=CjwKCAiAzZ\\_NBhAEEiwAMtgKy-8FzDxsiQJ86DvGJklp6yooAnS761oORRnhr08dLx2AEqLFIxRDaxoCws8QAvD\\_BwE](https://data.oecd.org/social-institutions-gender-index.html?oeecdcontrol-18ae15c5e9-var1=SVK)

<sup>117</sup>SIGI, dostupné na <https://www.oecd.org/en/data/dashboards/social-institutions-gender-index.html?oeecdcontrol-18ae15c5e9-var1=SVK>

V čase písania materiálu, však Index obsahuje informácie, resp. dáta len za rok 2023, ktoré boli mierne aktualizované v priebehu roka 2024. Relevantné údaje za rok 2025, tak absentujú.

## Štatistický úrad SR

Štatistický úrad SR každoročne uverejňuje publikáciu Ženy a muži v SR. Realizácia predmetnej štatistickej ročenky vecne príslušnej inštitúcií vyplýva z úlohy č. 42 Akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027, v zmysle ktorej má Štatistický úrad Slovenskej republiky realizovať „Dlhodobé zisťovanie, spracovávanie a poskytovanie štatistických informácií v členení podľa pohlavia“.<sup>118</sup>

Štatistický úrad Slovenskej republiky, v zmysle vyššie uvedeného, aj v novembri 2025 vydal publikáciu Ženy a muži v SR 2025, ktorá sumarizuje komplexný prehľad štatistických informácií o postavení žien a mužov v oblastiach demografia, trh práce, sociálne štatistiky a zdravie, vzdelávanie, výskum a vývoj, kriminalita, násilie a súdnictvo, verejný život a rozhodovanie.<sup>119</sup> V predmetnej publikácii sú najaktuálnejšie dáta reflektované za rok 2024.

Z predmetného materiálu vo vzťahu k dátam za rok 2024 a jednotlivým oblastiam vyplýva napríklad nasledovné:

Zo štatistickej oblasti „*demografia*“, okrem iného vyplýva, že v rámci obyvateľstva Slovenskej republiky je značná prevaha žien (približne o 117 553) nad mužmi, avšak v produktívnom veku je viac mužov ako žien, a to približne o 51 775. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z dát za rok 2023.

Z druhej štatistickej oblasti, ktorú predstavuje „*trh práce*“ napríklad vyplýva, že v roku 2024 (uvedené je systematicky identifikovateľné od roku 2020) bola vyššia % nezamestnanosť žien ako mužov. Z tejto oblasti súčasne vyplýva, že priemerná hrubá mesačná mzda v roku 2024 bola o 354 Eur vyššia u mužov (1 926 Eur) v porovnaní so ženami (1 572 Eur). Rozdiel za rok 2023 bol na úrovni 330 Eur.

Z oblasti „*sociálne štatistiky a zdravie*“ vyplýva, že v roku 2024 bolo viac poberateľiek dôchodkov, ako poberateľov, pričom ženy aj muži boli poberateľkami a poberateľmi v najväčšom rozsahu primárne starobného a následne invalidného dôchodku.

V oblasti „*vzdelávanie*“ je systematicky možné pozorovať väčšiu účasť žien na vzdelávacom procese, ako mužov. Uvedené v podmienkach SR súvisí aj s demograficky vyšším

---

<sup>118</sup> Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/files/sk/ministerstvo/spolocny-sekretariat-vyborov/vybor-rodovu-rovnost/dokumenty-udalosti/ap-rovnosti-zien-muzov-rovnosti-prilezitosti-2021-27.pdf>

<sup>119</sup> Ženy a muži v Slovenskej republike 2025, dostupné na [https://slovak.statistics.sk/wps/portal/6a010ca7-7d21-4b00-bd09-e79ee7bdeac9/!ut/p/z0/jZBNb8lwDIZ\\_TY8hbtqS9siHxmCAhCo2!suUpAGyIrsQ0l39-gVok9AOaJckb2y\\_fmzM8AYzw1u9407XhIdev7L-24p00-EwHADQZAzT2Xq8muRZCDHg3JZ4htltUppQgOkyXwM857CYQeei349HNsBM1sapT4c3tbB8j2wZgHW-m0TXiHFeV-cvcQkAQqTntj4duDQXZNWp1TYAqYzR5U1EehdfoZX4CwLDeeRpn\\_Ll4-iBTNbJHRBIOkvESw\\_w4-10axSyzYm3nqa1ypX-DhOaFnGaoUhAjGJJluQ3sUVbLmgRe80J70C0OPQ-5KEHvZCktB-T0BeRyL87CnJajBY7zBru9tdZ8KbPIQTJKaIFCVESAJAoiEOKZkpRUSgus7ubRM1ZBOCPSpdCavXLfPvzryZNOXIBTCRV\\_Ox98A5bYKd!!/](https://slovak.statistics.sk/wps/portal/6a010ca7-7d21-4b00-bd09-e79ee7bdeac9/!ut/p/z0/jZBNb8lwDIZ_TY8hbtqS9siHxmCAhCo2!suUpAGyIrsQ0l39-gVok9AOaJckb2y_fmzM8AYzw1u9407XhIdev7L-24p00-EwHADQZAzT2Xq8muRZCDHg3JZ4htltUppQgOkyXwM857CYQeei349HNsBM1sapT4c3tbB8j2wZgHW-m0TXiHFeV-cvcQkAQqTntj4duDQXZNWp1TYAqYzR5U1EehdfoZX4CwLDeeRpn_Ll4-iBTNbJHRBIOkvESw_w4-10axSyzYm3nqa1ypX-DhOaFnGaoUhAjGJJluQ3sUVbLmgRe80J70C0OPQ-5KEHvZCktB-T0BeRyL87CnJajBY7zBru9tdZ8KbPIQTJKaIFCVESAJAoiEOKZkpRUSgus7ubRM1ZBOCPSpdCavXLfPvzryZNOXIBTCRV_Ox98A5bYKd!!/)

zastúpením žien v spoločnosti. Rozdiel v účasti žien a mužov vo vzdelávacom procese je možné identifikovať pri vysokoškolskom vzdelávaní.

Z dát v kategórii „*kriminalita, násilie, súdnictvo*“ vo všeobecnosti aj tie za rok 2024 poukazujú na vyššiu mieru páchatelov trestných činov, ako páchateliek a súčasne vyššiu mieru mužských ako ženských obetí trestných činov.

Vo všeobecnosti oblasť „*verejný život a rozhodovanie*“ systematicky poukazuje na vyššiu účasť mužov na verejnom živote a rozhodovaní.

### **Ministerstvo spravodlivosti SR**

V roku 2025 bolo v SR právoplatne skončených 7 sporov, ktoré sa všeobecne týkali práva na rovnaké zaobchádzanie a ochranu pred diskrimináciou, a to v súvislosti so *zákonom č.365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov*.

Zo 7 sporov týkajúcich sa všeobecne práva na rovnakého zaobchádzania bolo súdmi SR 2 žalobným návrhom vyhovené, a to 1 celkom a 1 len v časti. V 4 sporoch boli žalobné návrhy zamietnuté a v jednom spore bolo súdne konanie zastavené. Dĺžka súdnych konaní, v ktorých bolo v roku 2025 žalobným návrhom vyhovené úplne alebo v časti, bola v trvaní od 158 dní do 928 dní. Z hľadiska príslušností súdov najviac konaní (4) bolo vedených na mestskom súde Bratislava IV.

Z dát súčasne vyplýva, že celkového počtu využilo možnosť právneho zastúpenia advokátom (advokátskou kanceláriou) 4 diskriminované osoby, jedna osoba využila možnosť právneho zastúpenia osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou. Možnosť právneho zastúpenia nevyužili vôbec (a teda ani Slovenským národným strediskom pre ľudské práva) celkom 2 diskriminované osoby.

### **Národný inšpektorát práce**

Národný inšpektorát práce každoročne uverejňuje Informatívnu správu o diskriminácii a rodovej rovnosti v pracovnoprávných vzťahoch, ktorej účelom je informovať o stave v oblasti rovnakého zaobchádzania so zamestnancami a zamestnankyňami a o stave rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v slovenských reáliách.<sup>120</sup>

Spracovaním Informatívnej správy o diskriminácii a rodovej rovnosti v pracovnoprávných vzťahoch Národný inšpektorát práce realizuje úlohu č. 47 vyplývajúcu z Akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027.

Z predmetnej správy vyplýva, že v roku 2025 bolo orgánom inšpekcie práce doručených 440 podaní (v roku 2024 to bolo 286 podaní), ktoré v zmysle tvrdení autorov alebo autoriek poukazovali na porušenie zásady rovnakého zaobchádzania a zákazu diskriminácie, pričom

---

<sup>120</sup>Informatívna správa o diskriminácii a rodovej rovnosti v pracovnoprávných vzťahoch, dostupné na <https://www.ip.gov.sk/files/pracovnopravne-vztahy/diskriminacia-rodova-rovnost/diskriminacia-rodova-rovnost-pracovnopravnych-vztahoch/suhrnna-sprava-za-rok-2025.pdf>

uvedený počet podaní predstavoval 4,78 % (3,1 % v predchádzajúcom kalendárnom roku) z celkového počtu 9 211 doručených podaní. V komparácii s rokom 2024 ide o pokles v celkovom počte doručených podaní, ale o nárast v podaní, ktoré poukazovali na porušenie zásady rovnakého zaobchádzania a zákazu diskriminácie.

Z hľadiska členenia podaní namietajúcich porušenie zásady rovnakého zaobchádzania a zákazu diskriminácie podľa pohlavia 194 podaní podali ženy, 105 muži a zvyšných 141 podaní bolo podaných anonymne.

Predmetom týchto podaní boli napríklad: bossing alebo mobbing na pracovisku, neriešenie medziludských vzťahov, porušovanie zásady rovnakého zaobchádzania pri odmeňovaní, sexuálne obťažovanie na pracovisku, diskriminácia na pracovisku z dôvodu rómskej etnickej príslušnosti zamestnanca, staffing, neuznávanie celodenných dôležitých osobných prekážok v práci, monitorovanie zamestnancov na pracovisku kamerovým systémom bez predchádzajúceho prerokovania, zaobchádzanie so zamestnancami a zamestnankyňami v rozpore s dobrými mravmi, vyžadovanie zachovávanie mlčanlivosti v oblasti pracovných podmienok a pod.

V roku 2025 bolo výkonmi inšpekcie práce zistených celkovo 52 porušení ust. § 13 zákona č. 311/2001 Z. z. *Zákonník práce v znení neskorších predpisov*, ktoré upravujú pravidlá rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávných vzťahov. V komparácii s rokom 2024 bol zaznamenaný mierny nárast zistených porušení, a to o 10 porušení.

Počet zistených porušení sa týkal predovšetkým ust. § 13 ods. 3 a 4 zákona č. 311/2001 Z. z. *Zákonník práce v znení neskorších predpisov*.

Najviac zistených porušení bolo v pôsobnosti Inšpektorátu práce Prešov (15 zistených porušení), a následne Inšpektorátu práce Nitra (8 zistených nedostatkov) a Trenčín (7 zistených nedostatkov).

Z hľadiska personálneho zabezpečenia zamestnávateľskej inštitúcie bol zistený najvyšší počet porušení v inštitúciách s počtom zamestnancov a zamestnankýň v rozpätí 10 až 49. Z celkového počtu 52 porušení bolo z hľadiska právnej formy najviac porušení konštatovaných v spoločnostiach s ručeným obmedzeným, a to až 35.

Počet zamestnancov	Zákonník práce § 13							Spolu
	ods. 1	ods. 2	ods. 3	ods. 4	ods. 5	ods. 6	ods. 7	
= 0	0	0	2	0	1	0	0	3
1 až 9	0	0	3	7	4	0	1	15
10 až 49	0	0	3	6	5	0	3	17
50 až 249	0	0	5	2	1	0	3	11
250 a viac	0	0	0	3	0	0	3	6
<b>Spolu</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>13</b>	<b>18</b>	<b>11</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>52</b>

Zdroj: Národný inšpektorát práce, Informatívna správa

V oblasti rovného odmeňovania bolo v roku 2025 zistených spolu 40 porušení ust. § 119a zákona č. 311/2001 Z. z. *Zákonník práce v znení neskorších predpisov*. Zistené porušenia sa

primárne týkali ods. 2 predmetného ustanovenia. V komparácií s rokom 2024 bol zaznamenaný nárast, a to o 13 porušení.

Najviac zistených porušení (17) bolo v pôsobnosti Inšpektorátu práce Banská Bystrica, následne v pôsobnosti Inšpektorátu práce Žilina a Prešov (6 porušení).

Najvyšší počet porušení ust. § 119a zákona č. 311/2001 Z. z. *Zákonník práce v znení neskorších predpisov* bolo zistených u zamestnávateľských subjektov s počtom zamestnanectva 10 až 49 (16 porušení). Z hľadiska právnej formy zamestnávateľskej inštitúcie bolo najviac (31) porušení zistených v spoločnostiach s ručením obmedzeným.

Počet zamestnancov	Zákonník práce § 119a				
	ods. 1	ods. 2	ods. 3	ods. 4	Spolu
= 0	2	0	0	0	2
1 až 9	3	8	0	0	11
10 až 49	4	10	1	1	16
50 až 249	4	4	0	0	8
250 a viac	3	0	0	0	3
<b>Spolu</b>	<b>16</b>	<b>22</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>40</b>

Zdroj: Národný inšpektorát práce, Informatívna správa

## Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

V roku 2025 Slovenské národné stredisko pre ľudské práva evidovalo celkovo 501 podnetov, čo svedčí o stabilnej dôvere verejnosti. Z tohto počtu sa 216 podnetov (približne 43 %) priamo týkalo namietanej diskriminácie. Po podrobnom právnom posúdení a vykonanom dokazovaní Slovenské národné stredisko pre ľudské práva konštatovalo porušenie zásady rovnakého zaobchádzania v 26 prípadoch. Z celkového počtu podnetov evidovala Bratislava – 209 podnetov; Banská Bystrica – 123 podnetov; Košice – 100 podnetov a Žilina – 69 podnetov.

V sledovanom období došlo k nárastu celkového počtu podnetov, a to z 417 v roku 2024 na 501 v roku 2025, čo predstavuje medziročný nárast o približne 20,1 %. Tento vývoj poukazuje na zvýšenú aktivitu verejnosti a pretrvávajúci záujem o uplatňovanie ochrany pred diskrimináciou.

Rovnako vzrástol aj počet podnetov s namietanou diskrimináciou, a to zo 186 v roku 2024 na 216 v roku 2025, čo znamená nárast o 16,1 %. Podiel týchto podnetov na celkovom počte zostal medziročne relatívne stabilný, čo naznačuje, že zvýšený počet podnetov nepredstavuje len kvantitatívny nárast, ale aj pokračujúci záujem verejnosti o riešenie otázok spojených s dodržiavaním zásady rovnakého zaobchádzania.

Po vykonaní právneho posúdenia a dokazovania Slovenské národné stredisko pre ľudské práva konštatovalo porušenie zásady rovnakého zaobchádzania v 22 prípadoch v roku 2024 a v 26 prípadoch v roku 2025, čo predstavuje medziročný nárast o 18,2 %. Tento nárast korešponduje s vyšším počtom posudzovaných podnetov a poukazuje na pretrvávajúcu relevanciu problematiky diskriminácie v aplikačnej praxi.

Celkovo možno konštatovať, že údaje za roky 2024 a 2025 potvrdzujú rastúcu vyťaženosť Slovenského národného strediska pre ľudské práva, ako aj jeho významnú úlohu pri uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania.<sup>121</sup>

V kalendárnom roku 2025 vypracovalo Slovenské národné stredisko pre ľudské práva celkovo 30 odborných stanovísk týkajúcich sa namietaného nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, pričom 17 z nich zverejnilo na svojom webovom sídle.<sup>122</sup> Zvyšné odborné stanoviská nezverejnilo výlučne z dôvodov na strane klientov alebo klientok (odborné stanoviská na účely prebiehajúceho súdneho konania, osobné žiadosti a pod.).

Relevantné stanoviská v kalendárnom roku 2025 boli napríklad:

- Nemožnosť konštatovania porušenia zákazu diskriminácie z dôvodu tehotenstva;<sup>123</sup>
- Úprava pracovných podmienok z dôvodu rodičovstva;<sup>124</sup>
- Posúdenie namietanej diskriminácie pri poskytovaní prepravných služieb;<sup>125</sup>
- Zavedenie služby výlučne pre ženy ako príklad prípustného rozdielneho zaobchádzania s mužmi;<sup>126</sup>
- Neposkytnutie rodičovských benefitov z dôvodu sexuálnej orientácie zamestnanca.<sup>127</sup>

V roku 2025 Slovenské národné stredisko pre ľudské práva vykonalo 2 nezávislé zisťovania podľa ust. § 1 ods. 2 písm. g) zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších právnych predpisov.

Vo vzťahu k nezávislému zisťovaniu na základe medializovaných informácií Slovenské národné stredisko pre ľudské práva zistilo, že mesto Nové Zámky uplatňovalo odlišnú sadzbu poplatkov za použitie verejných toaliet pre mužov (10 eurocentov) a ženy a ťažko zdravotne postihnuté osoby (20 eurocentov). V nadväznosti na žiadosť o vysvetlenie situácie, ktorú Slovenské národné stredisko pre ľudské práva zaslalo mestu Nové Zámky, bola Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva doručená smernica primátora, ktorou sa zjednotila výška sadzieb poplatkov za využitie verejných toaliet pre všetky skupiny na jednotnú výšku.<sup>128</sup>

---

<sup>121</sup> Ročná záverečná správa o činnosti Slovenského národného strediska pre ľudské práva za rok 2025, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Rocna-zaverecna-za-rok-2025.pdf>

<sup>122</sup> Odborné stanoviská, dostupné na <https://www.snslp.sk/nasa-cinnost/pravne-sluzby/odborne-stanoviska/>

<sup>123</sup> Nemožnosť konštatovania porušenia zákazu diskriminácie z dôvodu tehotenstva, dostupné na [https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/OS-Nemoznost-konstatovania-porusenia-zakazu-diskriminacie-z-dovodu-tehotenstva.pdf#\\_blank](https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/OS-Nemoznost-konstatovania-porusenia-zakazu-diskriminacie-z-dovodu-tehotenstva.pdf#_blank)

<sup>124</sup> Úprava pracovných podmienok z dôvodu rodičovstva, dostupné na [https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/OS-uprava-pracovnych-podmienok-z-dovodu-rodicovstva.pdf#\\_blank](https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/OS-uprava-pracovnych-podmienok-z-dovodu-rodicovstva.pdf#_blank)

<sup>125</sup> Posúdenie namietanej diskriminácie pri poskytovaní prepravných služieb, dostupné na [https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/OS-Posudenie-namietanej-diskriminacie-pri-poskytovaní-prepravných-sluzieb.pdf#\\_blank](https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/OS-Posudenie-namietanej-diskriminacie-pri-poskytovaní-prepravných-sluzieb.pdf#_blank)

<sup>126</sup> Zavedenie služby výlučne pre ženy ako príklad prípustného rozdielneho zaobchádzania s mužmi, dostupné na [https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/OS-Zavedenie-sluzby-vylucne-pre-zeny-ako-priklad-pripustneho-rozdielneho-zaobchadzania-s-muzmi.pdf#\\_blank](https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/OS-Zavedenie-sluzby-vylucne-pre-zeny-ako-priklad-pripustneho-rozdielneho-zaobchadzania-s-muzmi.pdf#_blank)

<sup>127</sup> Neposkytnutie rodičovských benefitov z dôvodu sexuálnej orientácie zamestnanca, dostupné na [https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/OS-neposkytnutie-rodicovskych-benefitov-z-dovodu-sexualnej-orientacie-zamestnanca.pdf#\\_blank](https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/OS-neposkytnutie-rodicovskych-benefitov-z-dovodu-sexualnej-orientacie-zamestnanca.pdf#_blank)

<sup>128</sup> Nezávislé zisťovanie týkajúce sa diskriminácie, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/NZ-Odlisna-sadzba-poplatkov-za-toalety.pdf>

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva podalo jednu antidiskriminačnú žalobu, viedlo štyri súdne konania a v procesnom postavení osobitného subjektu sa zúčastňovalo dvoch súdnych konaní. Ďalej uzavrelo tri dohody o zmierlivom mimosúdnom urovaní antidiskriminačných sporov, resp. sporov súvisiacich s antidiskriminačnými spormi.<sup>129</sup>

Relevantné dohody za rok 2025 predstavovali najmä:

- Slovenské národné stredisko pre ľudské práva ako antidiskriminačný orgán uzavrelo so športovým futbalovým klubom dňa 30. apríla 2025 dohodu o mimosúdnom urovaní antidiskriminačného sporu z dôvodu, že športový klub nesplnil svoju povinnosť prijať dostatočné preventívne opatrenia na ochranu svojich členov a členiek pred sexuálnym obťažovaním, čím sa dopustil porušenia zásady rovnakého zaobchádzania. Klub sa zaviazal zverejniť ospravedlnenie na svojej internetovej stránke, upraviť interné predpisy a zabezpečiť školenie pre svojich členov a členky o sexuálnom obťažovaní v spolupráci so Strediskom.
- Slovenské národné stredisko pre ľudské práva uzatvorilo so základnou školou dohodu o mimosúdnom urovaní antidiskriminačného sporu, v zmysle ktorej sa škola zaviazala k splneniu nasledovných opatrení: vytvorenie mechanizmu nahlasovania a riešenia prípadov sexuálneho obťažovania prostredníctvom tzv. dôverných osôb a absolvovanie školenia týmito osobami k riešeniu prípadov sexuálneho obťažovania, absolvovanie školenia/tréningu pedagogickými a odbornými zamestnancami a zamestnankyňami o prevencii sexuálneho obťažovania v druhom polroku školského roka 2024/2025, doplnenie ustanovení týkajúcich sa porušenia zásady rovnakého zaobchádzania do pracovného poriadku.

### 3.2 Publikačná činnosť

V rámci publikačnej činnosti, v podmienkach SR, je možné aj za rok 2025 identifikovať viaceré relevantné publikácie, ktoré sa týkajú rôznorodých parciálnych aspektov širokospektrálnej agendy rodovej rovnosti. Cieľom predmetným publikácií je nielen zvýšiť informovanosť, ale aj identifikovať problematické oblasti a navrhnúť potenciálne úvahy de lege ferenda a odporúčania, ktoré budú smerovať k eliminácii týchto normatívnych a/alebo praktických nedostatkov.

Odborná vedecko-výskumná činnosť predstavuje fundamentálny predpoklad pre exaktné poznanie existujúceho stavu v tej-ktorej spoločenskej oblasti, ako aj pre ďalšie kreovanie národných politík, resp. individuálnych opatrení špecifikovaných v rámci akčných plánov alebo budúcich národných projektov. S poukazom na prierezový a dynamický charakter agendy rodovej rovnosti sa skutočnosť potreby adekvátnych a na dátach podložených výstupov javí ešte intenzívnejšou.

V tejto súvislosti je za rok 2025 potrebné skonštatovať, že došlo k určitému poklesu v počte publikovaných výstupov, ktoré by reflektovali priamo témy rodovej rovnosti, alebo uplatňovali v rámci iných tém extenzívnejšie rodové hľadisko.

---

<sup>129</sup> Ročná záverečná správa o činnosti Slovenského národného strediska pre ľudské práva za rok 2025, dostupná na <https://www.snsfp.sk/wp-content/uploads/Rocna-zaverecna-za-rok-2025.pdf>

### 3.2.1 Inštitút pre výskum práce a rodiny

#### Klimatické zmeny a ich vplyv na pracovné podmienky a BOZP.<sup>130</sup>

Materiál sa zameriava predovšetkým na analýzu poznatkov z oblasti klimatickej krízy a zmeny klímy a jej dopadov na zdravie, a pracovné podmienky s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia. Hlavným cieľom výskumnej úlohy bolo analyzovať poznatky a informácie z oblasti klimatickej krízy a zmeny klímy a jej dopadov na zdravie, pracovné podmienky, pracovné prostredie a adaptačné mechanizmy, ako aj identifikovať hlavné pracovné riziká spojené s klimatickou zmenou, pôsobenie tepelného stresu a vytvoriť stratégie, ktoré môžu zamestnávateľské subjekty využiť na ochranu svojich zamestnancov a zamestnankýň.

#### Stav sociálnej ochrany na Slovensku. Situácia k 1. januáru 2025<sup>131</sup> a Stav sociálnej ochrany na Slovensku. Situácia k 1. júlu 2025.<sup>132</sup>

Inštitút pre výskum práce a rodiny 2 krát ročne, nevynímajúc aj rok 2025, uverejňuje publikáciu k stavu sociálnej ochrany na Slovensku. Správy obsahujú informácie k stavu právnej ochrany občianstva pri pokrytí rizík, ako choroba, materstvo, invalidita, staroba, strata živiteľskej osoby, pracovné úrazy a choroby z povolania, rozširovanie rodiny, nezamestnanosť, zabezpečenie vo finančnej núdzi, dlhodobá starostlivosť a sociálna ochrana samostatne zárobkovo činných osôb.

#### Učenie sa v bežných činnostiach a rutinách: prepájanie služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti pre deti s rizikovým vývinom alebo so zdravotným znevýhodnením a ich rodiny. Správa z II. etapy výskumu.<sup>133</sup>

Správa z II. etapy výskumu obsahuje výsledky online dotazníkového prieskumu medzi rodičmi detí so zdravotným znevýhodnením o informovanosti a využívaní služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti. Zároveň, materiál predstavuje skúsenosti vybraných poskytovateľských subjektov týchto služieb zo všetkých troch rezortov – zdravotníctva, školstva, práce, v oblastiach, akými sú vstup dieťaťa/rodiny do služieb, možnosti podpory rodín terénnou formou, spolupráca rôznych aktérov v podpore rodín, tranzícia detí do vzdelávania, či námety pre ďalší rozvoj služieb na národnej úrovni.

Závery poukazujú o. i. na nedostatky v informovanosti rodičov, ako aj chýbajúce expertné osoby. Správa sumarizuje aj odporúčania pre relevantné inštitúcie, ako napríklad uskutočnenie osvetovej kampane, zváženie vytvorenia regionálnych centier, systémové

---

<sup>130</sup> Klimatické zmeny a ich vplyv na pracovné podmienky a BOZP, dostupné na <https://ivpr.gov.sk/klimaticke-zmeny-a-ich-vplyv-na-pracovne-podmienky-a-bozp-sprava-z-vyskumnej-ulohy-miroslava-kordosova-2024/>

<sup>131</sup> Stav sociálnej ochrany na Slovensku. Situácia k 1. januáru 2025, dostupné na <https://ivpr.gov.sk/stav-socialnej-ochrany-na-slovensku-situacia-k-1-januaru-2025-rastislav-bednarik-2025/>

<sup>132</sup> Stav sociálnej ochrany na Slovensku. Situácia k 1. júlu 2025, dostupné na <https://ivpr.gov.sk/stav-socialnej-ochrany-na-slovensku-situacia-k-1-julu-2025-rastislav-bednarik-2025/>

<sup>133</sup> Učenie sa v bežných činnostiach a rutinách: prepájanie služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti pre deti s rizikovým vývinom alebo so zdravotným znevýhodnením a ich rodiny. Správa z II. etapy výskumu, dostupné na <https://ivpr.gov.sk/ucenie-sa-v-beznych-cinnostiach-a-rutinach-prepajanie-sluzieb-vcasnej-intervencie-a-ranej-starostlivosti-pre-deti-s-rizikovym-vyvinom-alebo-so-zdravotnym-znevychodnenim-a-ich-rodiny-sprava-z-ii-etap/>

zvyšovanie dostupnosti predprimárneho vzdelávania pre deti so zdravotným postihnutím, resp. znevýhodnením a ďalšie.

#### Pracovný stres a psychická záťaž ako determinanty BOZP. Správa z výskumnej úlohy.<sup>134</sup>

Výskumná úloha bola zameraná na analýzu pracovného stresu, faktory pracovného stresu a činitele spôsobujúce psychickú záťaž a psychickú nepohodu na pracovisku. Materiál identifikuje hlavné pracovné riziká spojené so stresom v práci a ich dopady. Zároveň, sumarizuje odporúčania a konkrétne kroky pre zamestnávateľské inštitúcie, ako ochrániť zamestnancov a zamestnankyne. Publikácia približuje pojem predmenštruačný syndróm.

#### Ľudský faktor ako determinant BOZP. Správa z výskumnej úlohy.<sup>135</sup>

Správa z výskumnej úlohy bola zameraná na analýzu poznatkov z oblasti ľudského faktora v podmienkach bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci so špecifickým zameraním na pracovnú úrazovosť, nehody a havárie. Výskum sa zamerával na identifikáciu kľúčových rizík, ktoré vznikajú z ľudského správania, rozhodovacích procesov, úrovne vzdelania, školení a pracovnej kultúry, a toho, ako tieto faktory ovplyvňujú celkovú bezpečnosť a kvalitu pracovného prostredia. Okrem uvedeného správa poukazuje na dopady a riziká ľudského správania sa na rôznych pracoviskách. Súčasťou správy sú taktiež odporúčania pre zamestnávateľské subjekty.

#### Prehľad krajín o rovnosti osôb so zdravotným postihnutím v rámci Európskeho semestra 2025 – 2026.<sup>136</sup>

Predmetný materiál bol vytvorený v rámci expertnej spolupráce Inštitútu pre výskum práce a rodiny v sieti European Disability Expertise. Semestrová správa na roky 2025-2026 mapuje situáciu osôb so zdravotným postihnutím, resp. znevýhodnením v oblasti sociálnej politiky, vzdelávania, ako aj zamestnanosti.

### **3.2.2 Slovenské národné stredisko pre ľudské práva**

#### Analýza dokumentov v predrealizačnej fáze národných projektov v rezorte školstva financovaných z Programu Slovensko 2021 – 2027 z pohľadu implementácie Charty EÚ a Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.<sup>137</sup>

Predmetná publikácia skúma, ako sú v národných projektoch školstva pre roky 2021–2027 uplatňované horizontálne princípy, a to nediskriminácia, rodová rovnosť, prístupnosť a ochrana práv detí a osôb so zdravotným znevýhodnením. Dokument o.i. zdôrazňuje potrebu väčšej transparentnosti, adekvátnejších pravidiel, význam konzultácií a neformalistického

<sup>134</sup> Pracovný stres a psychická záťaž ako determinanty BOZP. Správa z výskumnej úlohy, dostupné na <https://ivpr.gov.sk/pracovny-stres-a-psychicka-zataz-ako-determinanty-bozp-sprava-z-vyskumnej-ulohy-miroslava-kordosova-2024/>

<sup>135</sup> Ľudský faktor ako determinant BOZP. Správa z výskumnej úlohy, dostupné na <https://ivpr.gov.sk/ludsky-faktor-ako-determinant-bozp-sprava-z-vyskumnej-ulohy-miroslava-kordosova-2025/>

<sup>136</sup> Prehľad krajín o rovnosti osôb so zdravotným postihnutím v rámci Európskeho semestra 2025 – 2026, dostupné na <https://ivpr.gov.sk/nova-publikacia-prehľad-krajín-o-rovnosti-osob-so-zdravotnym-postihnutim-v-ramci-europskeho-semestra-2025-2026/>

<sup>137</sup> Analýza dokumentov v predrealizačnej fáze národných projektov v rezorte školstva financovaných z Programu Slovensko 2021 – 2027 z pohľadu implementácie Charty EÚ a Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, dostupné na <https://www.snsip.sk/wp-content/uploads/Horizontalne-principy-v-skolstve.pdf>

prístupu, ako aj intenzívnejšie praktické zapojenie Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

Súlady zákonom ustanovených podmienok osvedčovania podpisov zrakovo postihnutých osôb s medzinárodnoprávnymi záväzkami (právna analýza).<sup>138</sup>

Analýza reaguje na podnety doručené Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva, ktoré podali osoby so zrakovým znevýhodnením. Tieto osoby namietali diskrimináciu v oblasti prístupu k verejne poskytovaným službám v dôsledku predsudkov a nedostatku adekvátnej miery pochopenia zo strany poskytovateľských služieb, resp. orgánu verejnej moci.

Z predmetnej analýzy vyplýva, že ust. § 40 ods. 6 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a ust. §49 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov môžu byť v rozpore s článkami 9 a 12 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Ľudské práva v médiách III. O dôležitosti korektného zobrazovania ľudskoprávnej problematiky v mediálnom diskurze.<sup>139</sup>

Uvedená správa, ktorá je súčasťou pravidelných mediálnych monitoringov, sleduje akým spôsobom sa vyvíja mediálne informovanie o ľudskoprávnej problematike. Zo zistení vyplýva napríklad nasledovné: udalosti v domácom aj medzinárodnom priestore zásadne ovplyvňujú mieru zobrazovania jednotlivých skupín obyvateľstva v súvislosti s ľudskými právami; nedostatočné vysvetľovanie ľudskoprávneho kontextu; ľudskoprávne rámcovanie mediálnych výstupov je často implicitné a pod.

Keď je ochrana životného prostredia rizikom: skúsenosti obhajcov a obhajkýň.<sup>140</sup>

Publikácia je zameraná na kontext ochrany práv environmentálnych aktivistov a aktivistiek ako ochrancov a ochrankyne ľudských práv s osobitným dôrazom na vybrané práva ako právo na prístup k informáciám, účasť na rozhodovaní a prístup k spravodlivosti.

Záveru kvalitatívneho monitoringu poukázali na viaceré negatívne aspekty, napríklad na to, že vypuklým problémom je polarizujúce negatívne zobrazovanie organizácií a ich činnosti; existujúce skúsenosti s násilím (skúsenosť s vyhrážaním sa násilím uvádza 12 respondentov a respondentiek a 10 malo skúsenosť s fyzickým útokom, v mnohých prípadoch opakovane), obťažovanie bolo najčastejšie reakciou na aktivitu na sociálnych sieťach a priamy monitoring v teréne atď.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva v nadväznosti na zistenia z monitoringu v rámci dokumentu špecifikovalo pre relevantné subjekty odporúčania.

---

<sup>138</sup> Súlad zákonom ustanovených podmienok osvedčovania podpisov zrakovo postihnutých osôb s medzinárodnoprávnymi záväzkami (právna analýza), dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Sulad-zakonom-ustanovenych-podmienok-osvedcovania-podpisov-zrakovo-postihnutych-osob-s-medzinarodnopravnymi-zavazkami-pravna-analyza.pdf>

<sup>139</sup> Ľudské práva v médiách III. O dôležitosti korektného zobrazovania ľudskoprávnej problematiky v mediálnom diskurze, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Ludske-prava-v-mediach-3.pdf>

<sup>140</sup> Keď je ochrana životného prostredia rizikom: skúsenosti obhajcov a obhajkýň, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Ked-je-ochrana-zivotneho-prostredia-rizikom.pdf>

### Správa o právnom štáte 2025 – Slovensko.<sup>141</sup>

Správa o právnom štáte zachytáva vývoj v oblasti nezávislosti justície, slobody médií, občianskeho priestoru a ochrany obhajcov a obhajkyň ľudských práv za obdobie od januára do decembra 2024. Vo vzťahu k jednotlivým oblastiam sú v správe sumarizované aj vecne príslušné odporúčania.

Z vybraných odporúčaní vyplýva napr. prehodnotenie systému kontinuálneho vzdelávania sudcov a sudkýň, ktorý zabezpečuje Justičná akadémia, s cieľom umožniť pravidelné a povinné školenia o vývoji práva vrátane práva v oblasti ľudských práv a prístupov k riešeniu citlivých prípadov týkajúcich sa otázok ľudských práv, ako sú prípady domáceho násillia, sexuálneho násillia, starostlivosti o deti a osoby so zdravotným postihnutím, resp. znevýhodnením; zriadiť nezávislý úrad s dostatočnými zdrojmi, ktorého úlohou bude odhaľovať virálne online hoaxy a dezinformácie, s cieľom zabezpečiť, aby bolo v pluralitnom mediálnom prostredí zaručené právo na prístup k objektívnym informáciám a faktom; obnoviť a zabezpečiť záruky princípov neutrality, stability a profesionality štátnej služby v súlade so zákonom, budovať a udržiavať jej odbornosť, zabezpečiť tým kontinuitu medzi vládami, ako aj posilňovať dôveru verejnosti v inštitúcie a ďalšie.

### Správa o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2024.<sup>142</sup>

Správa o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2024 poskytuje komplexný a aktuálny obraz o stave vybraných ľudských práv a základných slobôd v slovenských reáliách s osobitným zameraním na vyhodnotenie odporúčaní za rok 2023; nenávistné prejavy (nielen) v online priestore a potenciál rizík ich dopadu na normatívne garancie ochrany ľudských práv a základných slobôd; právny štát; segregáciu vo vzdelávaní. Materiál obsahuje k jednotlivým častiam vecne príslušné odporúčania pre rôzne aktérstvo.

### Rodová rovnosť v učebniciach občianskej náuky. Analýza obsahu učebníc občianskej náuky základných škôl z hľadiska rodovej rovnosti.<sup>143</sup>

Predmetný materiál zhodnocuje ako sú princípy rodovej rovnosti premietnuté do obsahu najpoužívanejších učebníc občianskej náuky pre druhý stupeň základnej školy. Analýza sa zameriava na to, akým spôsobom sú v učebniciach zobrazované ženské a mužské postavy, ich sociálne roly, profesie, aktivity a jazykové reprezentácie, a či tieto reprezentácie podporujú rovnosť príležitostí alebo naopak reprodukovujú rodové stereotypy.

---

<sup>141</sup> Správa o právnom štáte 2025 – Slovensko, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Sprava-o-pravnom-state-za-rok-2024.pdf>

<sup>142</sup> Správa o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2024, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Sprava-o-LP-za-rok-2024.pdf>

<sup>143</sup> Rodová rovnosť v učebniciach občianskej náuky. Analýza obsahu učebníc občianskej náuky základných škôl z hľadiska rodovej rovnosti, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Rodova-rovnost-v-ucebniciach.pdf>

### 3.3 Vzdelávanie, odborné a osvetové aktivity

Nasledujúca kapitola reflektuje vzdelávanie, odborné a osvetové aktivity, ktoré realizovali v posudzovanom období relevantné inštitúcie verejného a súkromného sektora v oblasti rodovej rovnosti.

#### 3.3.1 Ministerstvá

##### Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako ústredný orgán štátnej správy o. i. aj pre agendu rodovej rovnosti realizuje niektoré osvetové aktivity prostredníctvom oficiálneho webového sídla, či sociálnych sietí. V roku 2025 uverejnilo na webovom sídle viaceré tlačové správy, ktoré sa (v rôznom rozsahu) týkali agendy rodovej rovnosti. Na oficiálnom webovom sídle boli v roku 2025 v súvislosti niektorými aspektmi rodovej rovnosti či znevýhodnenými a/alebo zraniteľnými kategóriami osôb uverejnené napríklad nasledovné tlačové správy:

- Odstránime diskrimináciu v dôchodkoch pre matky – seniorky;<sup>144</sup>
- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím platí na Slovensku už 15 rokov;<sup>145</sup>
- Rezort práce spúšťa kampaň na pomoc ľuďom bez domova;<sup>146</sup>
- Komplexná pomoc pre osamelých rodičov: Prelomový projekt spája skúsenosti s odborníkmi a osamelým rodičom pomôže zvládnuť náročné životné obdobie;<sup>147</sup>
- Vláda schválila zákon o rovnakom odmeňovaní mužov a žien.<sup>148</sup>

Na oficiálnych sociálnych sieťach Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR boli v posudzovanom období uverejnené najmä tieto príspevky: Podporujeme inklúziu zdravotne znevýhodnených na trhu práce; Dlhové a rodinné poradne; Podpora rodín ozbrojených zložiek a inklúzia znevýhodnených na trhu práce; nadviazanie spolupráce zacielenej na podporu žien; Podpora detí z marginalizovaných komunít je spoločnou výzvou; Dnes oslavujeme deň matiek; Medzinárodný deň rodiny; Bezpečné pracoviská a dôstojné zamestnávanie; Deň otcov;

---

<sup>144</sup>Odstránime diskrimináciu v dôchodkoch pre matky – seniorky, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/odstranime-diskriminaciu-dochodkoch-matky-seniorky.html>

<sup>145</sup> Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím platí na Slovensku už 15 rokov, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/dohovor-osn-pravach-osob-so-zdravotnym-postihnutim-plati-slovensku-15-rokov.html>

<sup>146</sup> Rezort práce spúšťa kampaň na pomoc ľuďom bez domova, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/rezort-prace-spusta-kampan-pomoc-ludom-bez-domova.html>

<sup>147</sup> Komplexná pomoc pre osamelých rodičov: Prelomový projekt spája skúsenosti s odborníkmi a osamelým rodičom pomôže zvládnuť náročné životné obdobie, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/komplexna-pomoc-osamelych-rodicov-prelomovy-projekt-spaja-skusenosti-odbornikmi-osamelym-rodicom-pomoze-zvladnut-naroc.html>

<sup>148</sup> Vláda schválila zákon o rovnakom odmeňovaní mužov a žien, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/vlada-schvalila-zakon-rovnakom-odmenovani-muzov-zien.html>

Medzinárodný deň seniorov a senioriek; Medzinárodný deň boja proti chudobe; Mýty a fakty o ľuďoch bez domova a ďalšie.<sup>149</sup>

Osobitná osvetová aktivita k témam rodovej rovnosti bola v roku 2025 realizovaná prostredníctvom sociálnych sietí odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí. Kvantitatívne najrozsiahlejšou aktivitou bolo upriamenie pozornosti na relevantné medzinárodné, resp. svetové dni alebo udalosti. Medzi predmetné dni a udalosti patrili: medzinárodný deň pamiatka obetí holokaustu, svetový deň boja proti rakovine, deň pre bezpečnejší internet, svetový deň sociálnej spravodlivosti, knižné typy počas marca (mesiaca kníh), medzinárodný deň žien, svetový deň sociálnej práce, medzinárodný deň boja proti rasovej diskriminácii, ženský židovský transport, medzinárodný deň Rómov a Rómok, Európsky deň solidarity a spolupráce medzi generáciami, sviatok práce, deň Európy, medzinárodný deň matiek, medzinárodný deň menštruácie, konzultácia k budúcej stratégii rodovej rovnosti EÚ, deň otcov, svetový deň utečencov a utečenkýň, medzinárodný deň mládeže, svetový humanitárny deň, medzinárodný deň starších osôb, svetový deň menopauzy, deň OSN, výročie Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Príspevky k medzinárodným dňom sú formulované tak, aby v závere šírili pozitívny naratív, ktorý si z tej-ktorej významnej udalosti môžu jednotlivé osoby odniesť.

V roku 2025 boli sociálne siete odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí zamerané aj na špecifický segment príspevkov, a to ženy z histórie a rodový adventný kalendár. V rámci segmentu ženy z histórie bola upriamená pozornosť na významné ženy slovenskej, resp. československej histórie. V rámci tohto segmentu boli predstavené Františka Plamínková, Milada Horáková, Františka Zemínová, Terézia Vansová, Alice Masaryková, Zora Jesenská, Hana Gregorová, Elena Gessayová-Brestenská, Bertha von Suttner, Margit Slachta. Rodový adventný kalendár bol za účelom zvyšovania odbornosti verejnosti, ako aj za účelom zvýšenia odborného dialógu zameraný na knihy v oblasti rodovej rovnosti a rodovo podmieneného násillia.<sup>150</sup>

Vo vzťahu k vzdelávaniu sa v rozhodnom období v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva realizovalo na pôde Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR vzdelávanie na tému „*Prevencia a eliminácia diskriminácie na pracovisku - NEDISKRIMINÁCIA*“. Účastníci a účastníčky vzdelávacej aktivity získali informácie o dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzania, vrátane zákazu diskriminácie, oblasťami, v ktorých dochádza k diskriminačným konaniam v rôznych formách a na základe dôvodov uvedených v príslušnom právnom predpise. Účastníčky a účastníci boli taktiež informovaní a informované o možnostiach, ako efektívne predísť šikanovaniu, prípadne ako sa brániť v prípade, ak sa stali obeťami diskriminačného konania. Vzdelávania sa zúčastnilo 39 osôb (z toho 34 žien a 5 mužov) z rôznych organizačných útvarov pôsobiacich na rôznych (radových alebo vedúcich) pozíciách.

---

<sup>149</sup> Instagram, dostupné na [https://www.instagram.com/ministerstvo\\_prace/](https://www.instagram.com/ministerstvo_prace/)

<sup>150</sup> Instagram, dostupné na [https://www.instagram.com/rodova\\_rovnost\\_sr/](https://www.instagram.com/rodova_rovnost_sr/)

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR podporuje vzdelávanie v oblasti rodovej rovnosti v rámci adaptačného, ako aj kompetenčného vzdelávania. V rámci adaptačného vzdelávania je spracovaná prezentácia s názvom „Základné pojmy k rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí“. V rámci kompetenčného vzdelávania štátne zamestnanectvo absolvovalo najmä nasledovné prezenčné alebo dištančné vzdelávania: Práva osôb so zdravotným znevýhodnením; Prístup žien k spravodlivosti; Vzájomné pôsobenie medzi Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Chartou základných práv Európskej únie; DEI akadémia; Základný kurz krízovej intervencie; Hodnotová komunikácia a sila pozitívnych naratívov; Transparentné a rovné odmeňovanie.

V rámci kompetenčného vzdelávania sa v období od marca do augusta 2025 štátna zamestnankyňa Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR zúčastnila stáže v Európskom inštitúte pre rodovú rovnosť. Predmetnú 6-mesačnú stáž štátna zamestnankyňa absolvovala v rámci tímu na uplatňovanie rodového hľadiska. Stáž zahŕňala poskytnutie podpory pri kontrole odborných publikácií, tvorbu podkladov pre externé výstupy a podporné práce projektovým manažérkam pri dvoch hlavných projektoch. Jedným z projektov bolo rodovo neutrálne hodnotenie a klasifikácia práce, ktoré zahŕňalo vývoj metodiky k *smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania*. Druhý projekt sa zameriaval na vývoj základnej štruktúry webináru pre prezentovanie a vzdelávanie k nástrojom od Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť.

Okrem vyššie uvedeného, Odborné poradensko-psychologické kapacity pôsobiace v systéme štátnej správy, špecificky v rámci Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny SR, predstavujú osobitný nástroj verejnej politiky pri identifikácii, prevencii a riešení štruktúrnych nerovností, krízových situácií a rodovo podmieneného násillia. Rok 2025 znamenal v tomto kontexte prelomové obdobie, ktoré sa vyznačovalo najmä zásadnou legislatívnou zmenou, ktorá posilnila postavenie odborníkov a odbornícok v praxi. Poskytovanie psychologického poradenstva prostredníctvom oddelenia a referátov poradensko-psychologických služieb si zachováva holistický prístup ku klientom a klientkam. Tento prístup zohľadňuje nielen individuálne psychické prežívanie a vnútornú dynamiku rodinných systémov, ale aj širšie socio-ekonomické faktory, akými sú feminizácia chudoby, násillie v partnerských vzťahoch či špecifická zraniteľnosť jednorodičovských domácností.

Odborníci a odborníčky z predmetných referátov v roku 2025 naďalej vykonávali individuálne, párové a rodinné psychologické poradenstvo. V rámci poradenskej práce referáty uplatňovali rovnaký prístup k obom rodičom a dôsledne akcentujú rovnakú zodpovednosť a práva partnerov v oblasti rodičovstva, čím prispievajú k oslabovaniu tradičných rodových stereotypov a k podpore vyváženého rodičovského a partnerského fungovania. Súčasťou tejto práce bola a je aj podpora zosúladžovania súkromného, rodinného a pracovného života. Táto každodenná poradenská činnosť zahŕňala najmä podporu osamelých rodičov (ktorými sú prevažne ženy), podporu mužov v rodičovskej role a ciele né párové poradenstvo pri nerovnom rozdelení starostlivosti a rodinných povinností. Psychológovia a psychologičky aktívne pracovali s rodovými stereotypmi v rodinných a

partnerských konfliktoch, a to aj vo vysoko eskalovaných a konfliktných partnerských situáciách. Princípy rovnosti sa priamo uplatňovali aj pri psychodiagnostike a príprave fyzických osôb na náhradnú rodinnú starostlivosť.

Priamym príkladom dobrej praxe referátov poradensko-psychologických služieb je ich prechod k modernému rodovo-scitlivujúcemu prístupu v terapii a poradenstve. Psychológovia a psychologičky podporovali mužov v aktívnej rodičovskej role a v preberaní zodpovednosti za neplatenú domácu prácu. Zároveň posilňovali ženy, najmä osamelé matky, pri zosúlaďovaní ich súkromného, pracovného a rodinného života, čím priamo a hmatateľne prispievajú k oslabovaniu toxických vzorcov a k podpore vyváženého fungovania partnerov priamo v rodiny. Referáty poradensko-psychologických služieb dokázali v roku 2025 udržať a garantovať bezplatný, všeobecne prístupný a nízkoprahový prístup pre všetky skupiny obyvateľstva bez rozdielu.

### **Ministerstvo financií SR**

V súvislosti s transpozíciou *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania* do legislatívy SR, bola zamestnankyňa z osobného úradu Ministerstva financií SR ešte v roku 2024 nominovaná za zástupkyňu, resp. členku pracovnej skupiny, ktorá vznikla na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

V roku 2025 sa zamestnankyňa osobného úradu Ministerstva financií SR zúčastnila v rámci pracovnej skupiny na rokovaní na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR vo veci prípravy zákona.

Ministerstvo financií SR pravidelne a priebežne informuje novoprijatých zamestnancov a zamestnankyne v rámci prezenčného adaptačného vzdelávania o pravidlách správania sa s ohľadom na rešpektovanie a ochranu ľudských práv a rovnakého prístupu k mužom a ženám na pracovisku.

Ministerstvo financií SR v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva zorganizovalo koncom roka 2025 pre zamestnancov a zamestnankyne rezortu online školenie zamerané na problematiku extrémizmu, rasizmu a iných prejavov v kontexte ľudských práv.

V súčasnosti Ministerstvo financií SR pripravuje platovú inventúru, ktorá bude podkladom k vypracovaniu mzdovej politiky v súvislosti s transpozíciou legislatívy EÚ v oblasti rovnakého odmeňovania mužov a žien.

## Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR sa prostredníctvom Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie v rámci metodickej podpory a vzdelávania odborníkov a odborníčok a laickej verejnosti venuje šíreniu osvedy o psychickom vývine detí a mládeže ako podpory pre porozumenie k ľudským právam vrátane rodovej rovnosti. Z hľadiska činností ide napríklad o aktivity ako:

- Podcasty „*Nahlas o deťoch*“ (28), ktoré sú venované detskému vývinu, správaniu detí v norme aj v riziku či patológii, prevencii, deťom so špeciálnymi výchovno vzdelávacími potrebami a i;<sup>151</sup>
- Podcasty „*Odborne na slovíčko*“, (10) ktoré sú pre odbornú verejnosť, venované sú aktuálnym témam, ktoré odrážajú potreby školského prostredia a systému poradenstva a prevencie, výchovných zariadení;<sup>152</sup>
- Webináre (24) pre odborných a pedagogických zamestnancov a zamestnankyne škôl, zariadení poradenstva a prevencie, výchovných zariadení a Centier pre deti a rodinu, ktoré sú venované odborným témam v rámci metodickej podpory a metodického usmerňovania;
- Vzdelávania, napr.: Šikana a kyberšikana, Poruchy správania a učenia., Duševné zdravie a ako si ho udržať, Metodická podpora a usmerňovanie, Prevencia šikanovania a iného rizikového správania, Funkčné vzdelávanie pre vedúcich a vedúce, Podporné opatrenia v školskej praxi a vzdelávanie žiakov a žiačok so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, Kooperácia pedagogických zamestnancov a zamestnankýň, školského podporného tímu a pedagogických asistentov a asistentiek v školskej praxi, Manažment krízových situácií a ich prevencia pre riadiacich pracovníkov a pracovníčky škôl a centier pre deti a rodiny, Vzdelávania pre výchovné zariadenia (napr. deeskalačné techniky, syndróm vyhorenia, Metódy kolektívnej práce s klientom/kou, Špecifiká práce s klientom/kou z inokultúrneho a nízkomotivovaného prostredia, Špecifiká práce s traumatizovaným a zanedbávaným dieťaťom a i.), e-learningový portál Úvod do vzdelávania v drogovej prevencii;
- Štandardy odborných činností v systéme poradenstva a prevencie, ktorých aktualizácia prebehla v februári 2024 až júni 2025;<sup>153</sup>
- Metodické materiály:
  - Prevencia a riešenie šikanovania – sprievodca pre školské prostredie. Upravená verzia;<sup>154</sup>

---

<sup>151</sup> Podcasty, dostupné na <https://vudpap.sk/podporne-cinnosti-vudpap/podcasty/nahlas-o-detoch/>

<sup>152</sup> Odborne na slovíčko, dostupné na <https://vudpap.sk/podporne-cinnosti-vudpap/podcasty/odborne-na-slovicko/>

<sup>153</sup> Štandardy odborných činností v systéme poradenstva a prevencie, dostupné na <https://www.minedu.sk/standardy-odbornych-cinnosti-v-systeme-poradenstva-a-prevencie/>

<sup>154</sup> Prevencia a riešenie šikanovania – sprievodca pre školské prostredie. Upravená verzia, dostupné na <https://www.minedu.sk/data/att/141/32481.560a90.pdf>

- Odporúčania pre rodičov, ako predchádzať kyberšikanovaniu. Metodický materiál;<sup>155</sup>
- Digitálna duševná pohoda: Rovnováha vo svete technológií. VÚDPaP: Bratislava;
- Aktualizácia príručky pre zamestnancov a zamestnankyne školy k reakcii na krízové udalosti VÚDPaP: Bratislava;
- Metodicko-informačná príručka „Ako rozpoznať bezpečné spoločenstvo“ – odborný a praktický sprievodca pre žiakov, rodičov, pedagógov, psychológov aj komunitných pracovníkov. VÚDPaP: Bratislava.
- Konferencie:
  - 32. ročník konferencie Dieťa v ohrození v termíne 13. a 14. máj 2025. Hlavná téma konferencie mala názov „Spoločne za duševné zdravie: prevencia a intervencia“. Hlavnou témou bolo duševné zdravie detí a mládeže, jeho prevencia a účinné intervencie v školskom aj poradenskom prostredí. Konferencia priniesla priestor na výmenu skúseností, diskusie o najnovších poznatkoch a príklady dobrej praxe. Súčasťou boli zážitkové workshopy k preventívnym programom, ktoré sú pre odborníkov a odborníčky bezplatne dostupné na digitálnom portáli ePORADENSTVO.<sup>156</sup> Odborné sekcie konferencie boli: Systematická a multidisciplinárna spolupráca v starostlivosti o duševné zdravie, Podpora psychickej odolnosti odborných zamestnancov a zamestnankyň, Možnosti a výzvy - Prevencia a intervencia rizikového správania v školách, v zariadeniach poradenstva a prevencie a špeciálnych výchovných zariadeniach;
  - 6. ročník online konferencie 3xKaM, v termíne 20. – 21. november 2025. 29 prednášok, 1 panelová diskusia, 36 lektorov a lektoriek, 170 účastníkov a účastníčok. Konferencia bola určená najmä študentom a študentkám vysokých škôl pedagogických, psychologických a sociálnych smerov, aj pre odborných a pedagogických zamestnancov a zamestnankyne pôsobiacich v školskom systéme na Slovensku i v Českej republike. Hlavná téma: „Duševné zdravie mladých v digitálnej ére: prevencia a etické výzvy AI“ .
- Časopisy:
  - Časopisy: Dieťa v centre pozornosti 1-2/2025.<sup>157</sup>

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže prostredníctvom Národného inštitútu vzdelávania a mládeže uvedenú problematiku rieši prierezovo na vzdelávaní predovšetkým formou odborných podujatí. V roku 2025 boli poskytnuté odborné podujatia tematicky zamerané na vytváranie priaznivého a bezpečného prostredia v škole vyplývajúceho z potrieb dieťaťa; vytváranie bezpečného prostredia pri stresových situáciách; podporu prevencie a preventívnych programov v školskom prostredí; rodovo citlivú výchovu, rodovú nerovnosť ako príčinu násillia páchaného na ženách, jeho následky na deťoch ako primárnych obetiach; prevenciu obchodovania s ľuďmi; prevenciu šikanovania, kyberšikanovania a iných foriem

<sup>155</sup> Odporúčania pre rodičov, ako predchádzať kyberšikanovaniu. Metodický materiál, dostupné na <https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2025/02/Odporucania-pre-rodicov-ako-predchadzat-kybersikanovaniu-metodicky-material.pdf>

<sup>156</sup> ePoradenstvo, dostupné na <https://eporadenstvo.sk/>

<sup>157</sup> Podporné činnosti, dostupné na <https://vudpap.sk/podporne-cinnosti-vudpap/>

násilia v školskom a multikultúrnom prostredí; výchovu charakteru v intenciách nového kurikula; stratégie riešenia negatívnych prejavov v správaní detí a žiakov; prevenciu rizikového správania sa detí a žiakov v školskom prostredí; podporu rešpektovania a tolerancie v triede a škole; internetovú bezpečnosť na školách; ľudské práva a ich implementáciu do edukačného procesu; sebaopoznanie a poznanie druhých.

V roku 2025 bolo do vzdelávania zapojených 1 323 pedagogických a odborných zamestnancov a zamestnankýň. Národný inštitút vzdelávania a mládeže v uvedenej problematike spolupracoval predovšetkým s úradom prevencie a kriminality Ministerstva vnútra SR, s jeho jednotlivými krajskými pracoviskami v regiónoch, príp. neziskovými organizáciami v regiónoch, ktoré sa venujú danej problematike.

Z inovačných vzdelávaní, ktorých obsah prierezovo súvisí s danou problematikou, boli v roku 2025 ponúkané nasledujúce programy inovačného vzdelávania:

- Klíma triedy/skupiny – dôvera, bezpečie a prijatie všetkých bez rozdielu;
- Duševné zdravie a duševná imunita pedagogických a odborných zamestnancov a zamestnankýň;
- Projektovanie edukačnej jednotky s dôrazom na kritické myslenie;
- Inovácia stratégií výchovno-vzdelávacej činnosti vo výchove mimo vyučovania v súlade s rešpektovaním rôznorodosti detí a žiakov;
- Zvládanie záťažových situácií a konfliktov cestou sebaopoznania;
- Bezpečnosť detí a žiakov v digitálnom priestore (Ako sa brániť manipulácii a hoaxom v online prostredí);
- Dieťa s rizikovým vývinom v predprimárnom vzdelávaní;
- Bezpečnosť a ochrana zdravia detí a žiakov v škole.

K témam sa vzťahujú i nasledujúce odborné podujatia a vzdelávacie programy za rok 2025:

- Odborné podujatia k bezpečnému prostrediu, klíme:
  - Tvorba bezpečia v školskej triede,
  - Práca s emóciami – Ako vytvárať bezpečné prostredie v triede pre efektívnu prácu a podporu duševného zdravia,
  - Súčasné bezpečnostné hrozby a pohľad na bezpečnosť na školách,
  - Dialóg o inklúzii (Dieťa so znevýhodnením v systéme podporných opatrení, Mapovanie inkluzívneho prostredie v systéme podporných opatrení, Čo pre Vás znamená inklúzia? Inkluzívne prostredie v materskej škole),
  - Dialógy o inklúzii,
- Odborné podujatia k duševnému zdraviu a zvládaniu záťaže:
  - Duševné zdravie a syndróm vyhorenia v učiteľskej profesii,
  - Prvá pomoc pre duševné zdravie so zameraním na mládež,
  - Preventívne aktivity na posilnenie duševnej odolnosti v triedach,
  - Psychoedukácia pre UPR,
  - Ako zvládnuť náročnú komunikáciu s rodičmi,
- Odborné podujatia k prevencii rizikového správania:
  - Radikalizácia a prevencia radikalizácie,

- Odborné podujatia k charakteru, hodnotám a sebazpoznaniu:
  - Výchova charakteru v intenciách nového kurikula,
  - Metakognícia a charakter v kontexte nového kurikula.

V obsahu vyššie špecifikovaných programov vzdelávania sa lektori a lektorky podľa záujmu a potreby vzdelávacích skupín venovali nastolenej téme a v rámci diskusií odkazovali aj na organizácie poskytujúce pomoc ľuďom zažívajúcim rodovo podmienené násilie.

Témy ľudských práv, práv menších, žien, detí a rovnosti sú explicitne zakomponované v podobe výkonových a obsahových štandardov aj do súčasne platnej verzie Štátneho vzdelávacieho programu, a to v rámci predmetov Etická výchova od prvého stupňa základnej školy ďalej a do predmetu Občianska náuka od 2. stupňa základnej školy. Inovovaná verzia štátneho vzdelávacieho programu založená na kurikulárnej reforme sa téme ľudských práv explicitne venuje vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, ktorá pripravuje žiačky a žiakov k tomu, aby sa prejavovali ako slobodné, samostatné a zodpovedné osobnosti, uplatňujúce svoje práva a plnili si svoje povinnosti.

Témy ľudských práv, práv menších, žien, detí a rovnosti sa explicitne traktujú v Občianskom komponente a v Eticko-osobnostnom komponente v 2. a 3. cykle. Napríklad v 2. cykle sa v Občianskom komponente explicitne venuje priestor detským právam. V 3. cykle na predmete Občianska náuka žiactvo zdôvodňuje existenciu ochrany ľudských práv a slobôd, pozná všetky generácie ľudských práv, aktívne analyzuje a interpretuje dokumenty ako Všeobecná deklarácia ľudských práv, Dohovor o právach dieťaťa. Žiactvo je tiež aktívne vedené k rozpoznaní násilného správania (násilie páchané na verejnosti, fyzické a psychické násilie, domáce násilie, sexuálne násilie, rasistické a extrémistické správanie). Tiež žiactvo dokumentuje príklady porušovania ľudských, detských a občianskych práv. Avšak téme postavenia žien v spoločnosti sa venuje priestor aj v Dejepisnom komponente, a to konkrétne v 3. cykle formou tematickej sondy zameranej na reflexiu zmeny postavenia žien v spoločnosti v kontexte spoločenských zmien v Európe a v Československu v období medzi dvoma svetovými vojnami. Predmet Etická výchova sa v 3. cykle explicitne venuje témam ľudskej dôstojnosti a rozvíjaniu empatie, ktoré sú pre tému rovnosti kľúčové.

Národný inštitút vzdelávania a mládeže organizoval v roku 2025 okrúhly stôl k Správe o mládeži 2024.<sup>158</sup> Správa o mládeži 2024 je v poradí štvrtým komplexným materiálom, ktorý prezentuje súčasný život mladých ľudí na Slovensku na základe výskumov a zistení mnohých erudovaných odborníkov a odborníčok. Obsahuje informácie za roky 2018-2023. Vychádza z dokumentu Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2021-2028 a sumarizuje vývoj mládeže v 10 témach v súlade s témami Stratégie. Na tomto stretnutí sa diskutovala piata téma zo správy: Inklúzia, rovnosť a nediskriminácia. Stretnutie sa konalo 3. júna 2025 v Banskej Bystrici.

---

<sup>158</sup> Okrúhly stôl k Správe o mládeži 2024, dostupné na <https://nivam.sk/udalost/okruhly-stol-k-sprave-o-mladezi-2024-inkluzia-rovnost-a-nediskriminacia/>

K ľudskoprávnomu vzdelávaniu, vzdelávaniu k demokratickému občianstvu, celkovej kultivácii poznatkov a postojov študujúcej mládeže i k téme rodovej rovnosti prispieva aj Olympiáda ľudských práv. Je určená stredoškolskej mládeži a je postupová. Realizuje sa písomnými a ústnymi súťažnými formami: testami, poznatkovo-postojovou prezentáciou téz, riešením modelových prípadov/situácií, obhajobou písomných prác a riešením finálových zadaní. Súťaž je trojúrovňová, prebieha v školských a krajských kolách a vrcholí v celoštátnom kole. Témy Olympiády ľudských práv pružne reagujú na aktuálne spoločenské dianie.

Dňa 3. apríla 2025 sa uskutočnil už XVIII. Ročník celoštátnej súťaže Olympiáda ľudských práv žiakov a žiačok odborných učilíšť Slovenska. V roku 2025 sa uskutočnil 27. ročník celoštátneho kola Olympiády ľudských práv, ktoré sa konalo v Bratislave v dňoch 8. až 10. apríla.

Slovenská republika sa v roku 2025 po siedmykrát zúčastnila European Girls' Mathematical Olympiad (EGMO), ktorá sa konala v Príštine od 11. do 17. apríla. Cieľom súťaže bolo motivovať dievčatá k zotrvaní v odboroch STEM a poskytnúť im súťažné prostredie bez predsudkov. Slovensko reprezentovali štyri žiačky, 3 z Gymnázia Grösslingová, Bratislava (jedna získala striebornú a jedna bronzovú medailu) a 1 žiačka z Bilingválneho gymnázia M. Hodžu v Sučanoch.

Školské športové súťaže, organizované v gescii Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, vychádzajú z jednotných organizačných poriadkov a propozícií, ktoré systematicky členia súťaže podľa pohlavia (kategórie dievčatá a chlapci) a v niektorých prípadoch aj ako zmiešané (MIX), čím sa zabezpečuje rovnosť príležitostí pre účasť oboch pohlaví.

Podľa aktuálnych údajov za školský rok 2024/2025 bolo do školských športových súťaží zapojených 1 889 škôl (1 341 základných a 548 stredných škôl) a celkovo 83 212 jedinečných žiakov.

Z hľadiska rodovej štruktúry účasti a účastníčky predstavovali:

- chlapci približne 61,3 %,
- dievčatá približne 38,7 %.

V rámci základných škôl tvorili dievčatá približne 40,3 % a na stredných školách približne 34,5 %, čo poukazuje na pretrvávajúci priestor pre posilnenie participácie dievčat najmä vo vyšších vekových kategóriách.

V školskom roku 2024/2025 bolo realizovaných 73 súťaží v 18 športoch, pričom systém súťaží pokrýva všetky regióny SR.

V oblasti predmetových olympiád bola vo väčšine kategórií zachovaná rodová rovnováha. Významne pozitívne je vnímaná účasť dievčat v kategóriách fyziky, informatiky a matematiky.

Z implementovaných programov a projektov na podporu rodovej rovnosti je možné uviesť program „*Tréneri v škole*“, ktorý prepája školský šport s inkluzívnym prístupom a aktívne podporuje rovnosť príležitostí pre všetky deti na prvom stupni základných škôl.

Ako príklady dobrej praxe za rok 2025 možno uviesť:

- Zviditeľňovanie úspechov dievčat v súťažiach a olympiádach prostredníctvom sociálnych sietí a mediálnych kanálov rezortu ako forma podpory ich sebavedomia a motivácie;
- Ženský algoritmus – podpora projektu na podporu dievčat v oblasti informatiky;
- Mix kategória vo volejbale na stredných školách – súťažné družstvá sú zložené z troch chlapcov a troch dievčat, čím sa priamo uplatňuje princíp rodovej rovnosti;
- McDonald's Cup – futbal pre žiakov 1. stupňa ZŠ – pravidlá určujú povinnosť mať v každom tíme počas hry minimálne jedno dievča na ihrisku, čo podporuje zapojenie dievčat aj v tradične chlapčenských športoch.

V rámci štatistických ukazovateľov za program Erasmus + možno uviesť, že za rok 2025 sa podporných aktivít a hodnotiaceho cyklu, respektíve projektov dobrovoľníckych aktivít programu Európsky zbor solidarity zúčastnilo 39 žien, 49 mužov a 4 iné.

Čo sa celkovo týka pomeru žien a mužov zastúpených v TCA a NET vzdelávacích aktivitách realizovaných v roku 2025, pomer bol v prospech vyššieho počtu zúčastnených žien oproti mužom – 60 % žien a 40 % mužov.

### **Ministerstvo zdravotníctva SR**

Ministerstvo zdravotníctva SR plne podporuje politiku rovnosti príležitostí pre všetkých svojich zamestnancov a zamestnankyne, a v tomto zmysle vypracovalo plán rodovej rovnosti pre roky 2022-2025.

Na Ministerstve zdravotníctva SR nie je prípustná žiadna miera tolerancie voči diskriminácií či obťažovaniu v akejkoľvek forme. Uvedené platí pre preventívne opatrenia, ako aj pre opatrenia na zastavenie rastu už existujúcich štruktúr a podmienok udržiavajúcich nerovnosť a rozdiely, ako aj opatrenia za účelom priameho zásahu v prípadoch obťažovania. Výkonný manažment ministerstva nesie celkovú zodpovednosť za rodovú rovnosť a rovnosť zaobchádzania.

Ministerstvo zdravotníctva SR si uvedomuje nezastupiteľnú úlohu ľudského kapitálu pre akúkoľvek organizáciu a dôležitosť budovania organizačnej kultúry, preto je jeho ambíciou budovať kultúru, ktorá podnecuje, povzbudzuje, podporuje a udržiava prostredie bohaté na rozmanitosť, otvorenosť, dialóg a rovnosť. Cez implementáciu politiky rodovej rovnosti sa snaží zabezpečiť lepšie podmienky nielen pre súčasných zamestnancov a zamestnankyne ministerstva, ale tiež pritiahnúť a osloviť vzdelanú a kvalifikovanú pracovnú silu, ktorá bude vnímavá a citlivá na tému rovnosti pracovných podmienok a príležitostí, a tiež ohľadu na rodinné zázemie.

Ministerstvo zdravotníctva SR v rámci komplexnej inovácie minimálnych štandardov ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov a pracovníčok, ktorá sa začala realizovať v roku 2023, prehodnocuje spolu s gestormi minimálnych štandardov obsah ďalšieho vzdelávania v jednotlivých zdravotníckych povolaniach.

Problematika „rodovej rovnosti a rozvoja etických a sociálnych aspektov poskytovania zdravotnej starostlivosti“ je zahrnutá v rámci témy: Nácvik techník komunikácie v znení:

„C. Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných situácií, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných rómskych komunít, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.“

V súčasnosti sa aktualizácia obsahu časti C. vykonala v minimálnych štandardoch pre zdravotnícke povolanie lekár/lekárka a pokračuje sa v aktualizácii minimálnych štandardov pre ostatné zdravotnícke povolania. Štandardy pre certifikačné študijné programy, minimálne štandardy pre študijné programy sústavného vzdelávania uverejňuje ministerstvo zdravotníctva na svojom webovom sídle.

V roku 2025 sa na Ministerstve zdravotníctva SR konalo stretnutie k problematike onkológie, na ktorom bol vyhlásený zámer zriadenia Národného skriningového centra, ktorého cieľom bude posilniť a rozvíjať personálnu infraštruktúru na zlepšenie koordinácie a riadenia skriningových programov. Pri všetkých oprávnených aktivitách realizovaných v rámci projektu bude zohľadnený princíp rovnosti mužov a žien a princíp nediskriminácie tak, aby nedochádzalo k znevýhodneným podmienkam pre akúkoľvek skupinu osôb a aby boli vytvorené podmienky prístupnosti aj pre osoby so zdravotným postihnutím k fyzickému prostrediu, k informáciám a komunikácii vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti, vrátane všetkých informačných a vzdelávacích aktivít.

Tento projekt bude realizovaný v súlade s horizontálnymi princípmi s povinnosťou dodržania súladu projektu s Chartou základných práv Európskej únie, rodovou rovnosťou, nediskrimináciou a prístupnosťou osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú definované v Partnerskej dohode SR na roky 2021 – 2027 a v čl. 9 nariadenie o spoločných ustanoveniach, berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečenia prístupnosti v súlade s jeho článkom 9, ako horizontálne základné podmienky. Dosiahnutie rodovej rovnosti je kľúčovou zásadou a nespochybniteľným cieľom Európskej únie. Národný projekt a jeho ciele sú v súlade s dodržiavaním práv, slobôd a zásad, ktoré sú uvedené v Charte základných práve EÚ.

Všetci účastníci a účastníčky projektu, administratívne a odborné kapacity budú mať pre výkon činnosti na projekte rovnaké podmienky, čo sa týka rodovej rovnosti, odmeňovania, kariérneho postupu, pracovného času v ktorom možno prácu vykonávať. Pri výbere účastníkov a účastníčok projektu sa budú prioritne zohľadňovať zákonné kritériá odbornosti potrebné pre účasť v národnom projekte, bez ohľadu na rodovú príslušnosť, alebo príslušnosť k akejkoľvek inej znevýhodnenej skupine, ktorej sa týka poskytovanie zdravotnej starostlivosti čím bude splnená podmienka rovnosti príležitostí.

## Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

V roku 2025 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR realizovalo v rámci zvyšovania povedomia v oblasti rodovej rovnosti aj tieto tematické semináre:

- 13. jún 2025 seminár o rodovej rovnosti pre 11 zamestnancov a zamestnankýň;
- 22. október 2025 seminár „Ženy v diplomacii“ pre 26 zamestnancov a zamestnankýň.

V roku 2025 bolo taktiež zorganizované školenie k Etickému kódexu štátneho zamestnanca (zamestnankyne) dňa 7. októbra 2025, ktorého sa zúčastnilo 30 zamestnancov a zamestnankýň.<sup>159</sup>

V oblasti podpory a presadzovania rodovej rovnosti realizovalo Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR viacero komunikačných aktivít, ako napríklad:

- Pri príležitosti Medzinárodného dňa žien v multilateralizme (25. január 2025) minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR vyzdvihol významný prínos žien v medzinárodných organizáciách a multilaterálnej diplomacii. Zároveň ocenil prácu slovenských diplomatiek, ktoré sa podieľajú na presadzovaní ľudských práv, mieru a trvalo udržateľného rozvoja. Poukázal tiež na rastúce zastúpenie žien na rezorte diplomacie vrátane ich pôsobenia v zahraničí a zdôraznil potrebu vytvárania priaznivých podmienok pre ich ďalšie uplatnenie aj v riadiacich pozíciách;<sup>160</sup>
- Pri príležitosti Medzinárodného dňa žien (8. marec 2025) Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR zdôraznilo podporu žien po celom svete aj prostredníctvom rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci. Prostredníctvom agentúry SlovakAid rezort v uplynulom roku podporil viaceré projekty zamerané na vzdelávanie, ekonomické posilnenie a sociálnu integráciu žien v krajinách ako Somálsko, Moldavsko, Keňa, Libanon či Albánsko. Cieľom ministerstva je naďalej rozvíjať tieto aktivity a posilňovať postavenie žien vo svete;<sup>161</sup>

---

<sup>159</sup> Nadväzujúc na doterajšiu prax bude problematika ľudských práv, rodovej rovnosti a boja proti prejavom intolerancie naďalej integrálnou súčasťou vzdelávacích programov a kompetenčného vzdelávania zamestnancov aj v roku 2026.

<sup>160</sup> Medzinárodný deň žien v multilateralizme, dostupné na [https://www.facebook.com/mzv.sk/posts/pfbid02RQbPeignfевNaFrHtAxEKzLFwQN54MfvQQ128e8JWVAYwJN\\_QkQPm5mDyEQgdfq6U](https://www.facebook.com/mzv.sk/posts/pfbid02RQbPeignfевNaFrHtAxEKzLFwQN54MfvQQ128e8JWVAYwJN_QkQPm5mDyEQgdfq6U)

<sup>161</sup> Medzinárodný deň žien, dostupné na [https://www.mzv.sk/pressreleasedetail?p\\_p\\_id=sk\\_mzv\\_portal\\_pressrelease\\_detail\\_portlet\\_PressReleaseDetailP%20ortlet&p\\_p\\_lifecycle=0&groupId=10182&articleId=53256274](https://www.mzv.sk/pressreleasedetail?p_p_id=sk_mzv_portal_pressrelease_detail_portlet_PressReleaseDetailP%20ortlet&p_p_lifecycle=0&groupId=10182&articleId=53256274)

- V rámci zasadnutia Komisie OSN pre postavenie žien v New Yorku sa generálna tajomníčka služobného úradu Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslava Vozáryová zúčastnila na rokovaníach, diskusiách a sprievodných podujatiach zameraných na podporu rodovej rovnosti, ukončenie násillia na ženách a posilnenie ich postavenia v spoločnosti;<sup>162</sup>
- Dňa 24. júna 2025 si Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pripomenulo Medzinárodný deň žien v diplomacii. Pri tejto príležitosti minister poďakoval slovenským diplomatkám za ich odbornosť a nasadenie pri reprezentácii Slovenska doma aj v zahraničí. Zároveň zdôraznil význam ich aktívnej účasti na tvorbe a rozhodovaní v oblasti zahraničnej politiky. Minister, tiež poukázal na dlhodobovo vyvážené zastúpenie žien na rezorte diplomacie, vrátane diplomatických pozícií. Minister, tiež uviedol, že diplomacia je aj o profesionálnych hodnotách, ktoré ženy v zahraničnej službe prinášajú denne do praxe;<sup>163</sup>
- Pri príležitosti Medzinárodného dňa žien v diplomacii minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR zorganizoval pracovné raňajky s diplomatkami rezortu, počas ktorých im poďakoval za ich profesionálnu službu a prínos pri zastupovaní Slovenska doma aj v zahraničí. V diskusii so zástupkyňami ocenil ich skúsenosti z pôsobenia na bilaterálnych a multilaterálnych fórach, ako aj v oblasti ekonomickej a kultúrnej diplomacie;<sup>164</sup>
- V dňoch 29. – 30. septembra 2025 sa generálna tajomníčka služobného úradu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR zúčastnila na medzinárodnej Belehradskej konferencii žien RISE 2025, kde viedla slovenskú delegáciu. V rámci diskusného panelu zameraného na ženy v diplomacii zdôraznila nezastupiteľnú úlohu žien v diplomatických procesoch a význam systematických opatrení na odstraňovanie prekážok pri ich pôsobení v zahraničnej službe. Zároveň poukázala na aktivity rezortu diplomacie smerujúce k podpore rovnakých príležitostí pre ženy.<sup>165</sup>

Podpora rovnosti žien a mužov je dlhodobou integrálnou súčasťou aktivít rozvojovej spolupráce SR. V januári 2025 vláda SR schválila novú Strednodobú stratégiu rozvojovej spolupráce SR na roky 2025 – 2030, ktorá – rovnako ako predchádzajúca stratégia – definuje rovnosť žien a mužov ako jednu z dvoch prierezových tém rozvojovej spolupráce. Dôraz je kladený najmä na začleňovanie princípov rovnosti žien a mužov a zohľadňovanie špecifických potrieb žien a dievčat, resp. mužov a chlapcov vo všetkých projektoch rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci. Zároveň je možné realizovať aj projekty špecificky zamerané na podporu rovnosti žien a mužov a posilnenie postavenia žien v partnerských krajinách. Pre žiadateľské inštitúcie o poskytnutie dotácie v rámci dotačnej schémy Slovenskej agentúry pre

<sup>162</sup> Zasadnutie komisie OSN pre postavenie žien, dostupné na <https://www.facebook.com/mzv.sk/posts/pfbid038MUdZAnvg9AbBnT516JEqb54QskNNvLKprMLF1RYS3CtFmQwBVBXfd5DmHsQnXQyl>

<sup>163</sup> Príspevok, dostupné na <https://www.facebook.com/reel/603474149440414>

<sup>164</sup> Príspevok, dostupné na <https://www.facebook.com/photo?fbid=1173963944774636&set=pcb.1173964061441291>

<sup>165</sup> Medzinárodná Belehradská konferencia žien RISE 2025, dostupné na [https://www.mzv.sk/pressreleasedetail?p\\_p\\_id=sk\\_mzv\\_portal\\_pressrelease\\_detail\\_portlet\\_PressReleaseDetailPortlet&p\\_p\\_lifecycle=0&groupId=10182&articleId=55886497](https://www.mzv.sk/pressreleasedetail?p_p_id=sk_mzv_portal_pressrelease_detail_portlet_PressReleaseDetailPortlet&p_p_lifecycle=0&groupId=10182&articleId=55886497)

medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) bolo aj v roku 2025 vydané metodické usmernenie k zohľadneniu prierezových tém v žiadosti o poskytnutie dotácie.

V rámci dotačnej schémy SAMRS bolo v roku 2025 schválených 20 projektov v celkovej výške 3 291 791,43 Eur, ktoré zohľadňovali rovnosť žien a mužov. Išlo napríklad o podporu posilnenia postavenia žien v poľnohospodárskych a obchodných procesoch v rámci projektu zameraného na posilnenie adaptácie na zmenu klímy cez ekologické a sociálne inovácie v hodnotovom reťazci kešu orechov v Keni. V rámci tzv. mikrograntovej schémy bolo schválených 24 projektov v celkovej výške 203 613,18 Eur, ktoré boli buď priamo zamerané na podporu rovnosti žien a mužov (6 projektov) alebo ju zohľadňovali (18 projektov).

Príkladom je projekt prevencie kybernetického násillia a zvýšenia bezpečnosti v online priestore u dievčat a mladých žien v Albánsku, projekt podpory praktického vzdelávania študentiek v mikrobiológii realizovaný v Srbsku alebo projekt zameraný na zvyšovanie povedomia, budovanie zručností a zlepšenie prístupu k udržateľným riešeniam v oblasti menštruačného zdravia v Etiópii. Zrealizovaný bol aj projekt odovzdávania slovenských vedomostí a skúseností partnerským subjektom z Egypta v oblasti ochrany ľudských práv a slobôd vrátane problematiky posilnenia postavenia žien, podpory ich ekonomického posilnenia, ochrany pred násillím vrátane v kybernetickom priestore, zdieľania skúseností s rehabilitáciou a integráciou prepustených väzňov, obzvlášť žien a mladistvých.

### **Ministerstvo obrany SR**

Plnenie úloh spojených so vzdelávaním bolo v rezorte obrany realizované v súlade s Celostátnou stratégiou rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v SR na roky 2021-2027 a Akčným plánom rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027, konkrétne vo vzťahu k napĺňaniu úlohy č. 35: *Podporovať zvyšovanie právneho povedomia zamestnancov relevantných rezortov prostredníctvom seminárov, e-learningových kurzov a iných vzdelávacích aktivít v oblasti rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v rámci vzdelávania.*

Edukácia vojenského personálu ozbrojených síl SR v oblasti rodovej rovnosti sa realizuje vo viacerých rovinách: vo vojensko-odbornej príprave pred odchodom do misií a operácií medzinárodného krízového manažmentu a na plnenie úloh mimo územia SR, v kariérnych kurzoch, v základnom vojenskom výcviku, v odbornej spoločenskovednej príprave vo všetkých vojenských útvaroch, a aj v rámci výcviku Národných obranných síl.

V rámci kariérneho vzdelávania vojenského personálu Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši zvyšovala informovanosť o rodovej problematike a pripravovala špecializované prednášky a semináre pre kadetov a kadetky Akadémie ozbrojených síl. V spolupráci s Centrom vzdelávania na Akadémii ozbrojených síl zabezpečovala Katedra spoločenských vied a jazykov v oblasti rodovej rovnosti dlhodobo aj prednášky v prospech kariérnych kurzov. Od založenia samostatnej funkcie národného poradcu pre rodovú rovnosť v Ozbrojených silách SR v roku 2024 prebieha lektorské zabezpečenie prednášok v spolupráci s Ministerstvom obrany SR.

Rok 2025	Vzdelávacie aktivity	Počet vyučovacích hodín k téme	Počet účastníkov a účastníčok	Počet - muži	Počet - ženy	Poznámka
priebežne	Vzdelávanie kadetov a kadetiek	6	35	28	7	Akadémia ozbrojených síl Liptovský Mikuláš v rámci predmetu Sociológia v Ozbrojených silách SR
	34. Dôstojnícky kurz absolventov vysokých škôl	2	105	79	26	Téma: Uplatňovanie rodovej rovnosti v Ozbrojených silách SR
	30. Kariérny kurz – základný veliteľsko – štábny kurz	2	77	55	22	Téma: Stratégia rodovej rovnosti v Ozbrojených silách SR
	23. Kariérny kurz – vyšší veliteľsko – štábny kurz	8	57	53	4	Téma: Ženy, mier a bezpečnosť – rezolúcia OSN č. 1325

Zdroj: Ministerstvo obrany SR

Pred každým vyslaním do misií a operácií medzinárodného krízového manažmentu sa vojenský personál zúčastňuje vzdelávania, kde je informovaný aj o problematike rodovej rovnosti a o agende Ženy, mier a bezpečnosť prostredníctvom foriem prezenčných a e-learningových vzdelávacích aktivít zabezpečovaných Ozbrojenými silami SR. V roku 2025 absolvovalo uvedené prezenčné vzdelávanie v rámci výcviku pred vyslaním na plnenie úloh mimo územia SR 283 príslušníkov a príslušníčok Ozbrojených síl SR, z toho 20 žien - profesionálnych vojačiek. Vojenský personál vyslaný do medzinárodného krízového manažmentu musí tiež v rámci výcviku pred vyslaním na plnenie úloh mimo územia SR predložiť certifikát o absolvovaní e-learningového vzdelávacieho programu NATO s názvom ADL 169 – „*Improving Operational Effectiveness by Integrating Gender Perspective*“.

V útvaroch a zariadeniach Ozbrojených síl SR prebehlo v roku 2025 niekoľko spoločenskovedných seminárov na tému Prax rodovej rovnosti (formou samoštúdia aj prezenčne). Vojenský personál má tiež prístup k vzdelávacím a informatívnym materiálom k agende Ženy, mier a bezpečnosť, ktoré sú dostupné na pravidelne aktualizovaných intranetových stránkach Ministerstva obrany SR. Okrem toho bola v roku 2025 zriadená aj online virtuálna učebňa (na verejnej internetovej stránke Akadémie ozbrojených síl), ktorej cieľom je zvýšiť povedomie o rodovej rovnosti vo všetkých sférach života vojenského personálu. O rodovej rovnosti v Ozbrojených silách SR a o problematike rodovo

podmieneneho násilia bolo v roku 2025 poučených aj 122 účastníkov a účastníčok výcviku Národných obranných síl.

Problematiku rodovej rovnosti obsahovali aj nasledovné vzdelávacie aktivity zamestnancov a zamestnankýň Ministerstva obrany SR:

Dátum	Vzdelávacia aktivita	Počet preškolených mužov	Počet preškolených žien
8.4.2025	Ženské líderstvo	0	1
10.4.2025	Age management	0	3
28.4.2025	Konflikt generácií na pracovisku	1	5
18.6.2025	Riešenie konfliktných situácií	1	14
19.6.2025	Efektívna práca v tíme	5	5
10.7.2025	Asertivita a odolnosť voči manipulácii	9	7
26.9.2025	Prevenca a eliminácia diskriminácie na pracovisku	13	19

Zdroj: Ministerstvo obrany SR

Ďalšie vzdelávacie a osvetové aktivity smerovali nielen voči vojenskému personálu, ale slúžili aj na informovanie širšej verejnosti. Pre účely vzdelávania profesionálnych vojakov a vojačiek Ozbroyených síl SR v rámci organizovanej spoločenskovednej prípravy bola v hodnotenom období vypracovaná téma s názvom Prax rodovej rovnosti v ozbrojených silách. Táto téma odbornej prípravy vyšla v decembri 2025 v tlačenej verzii vojenskej publikácie Vojenská osveta, ktorá je dlhodobo distribuovaná do všetkých útvarov Ozbroyených síl SR a článok publikácie je uverejnený aj na verejne prístupnej webovej stránke v časti spoločenskovedný seminár, rodová rovnosť.<sup>166</sup>

Rezortný časopis Obrana je výrazným informačným nástrojom nielen pre vojenský personál, ale aj pre verejnosť. V marci 2025 bola do vydania zaradená téma „Ženy v rovnosťate“ s rozhovormi a anketami žien – profesionálnych vojačiek. V decembri 2025 bol zaradený rozhovor s generálnym riaditeľom sekcie personálnych a sociálnych činností Ministerstva obrany SR na tému medzinárodnej vedecko – odbornej konferencie k 25. výročiu rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti. Členovia a členky Stálej pracovnej skupiny pre implementáciu rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosť v rezorte obrany dňa 19. novembra 2025 verejne podporili kampaň „Zastavme násilie na ženách“. Informovanosť verejnosti o týchto aktivitách, ako aj o príbuzných témach – ako sú zásadná úloha žien v ozbrojených silách, rodová rovnosť a rovnosť príležitostí vo vojenských štruktúrach, zvyšovala prostredníctvom vlastných komunikačných kanálov predovšetkým Kancelária ministra obrany SR.

Súčasťou podpory rodovej rovnosti v rezorte obrany sú najmä opatrenia za účelom harmonizácie pracovného, súkromného a rodinného života vojenského personálu Ozbroyených síl SR. V roku 2025 boli realizované predovšetkým prostredníctvom systému

<sup>166</sup> Webová stránka, dostupné na <https://osveta.mil.sk/>

programov starostlivosti o profesionálnych vojakov a ich rodiny. Tieto programy sa členia na oblasti individuálnej starostlivosti o profesionálnych vojakov a vojačky, starostlivosti o rodiny profesionálnych vojakov a vojačiek, starostlivosti o vojnových veteránov a výsluhových dôchodcov, a spoločne vytvárajú priaznivé sociálne, pracovné a životné podmienky pre vojenský personál. V roku 2025 boli na aktivity starostlivosti o vojenský personál Ozbrojených síl SR a ich rodiny vynaložené finančné prostriedky vo výške 39 437 Eur.

V roku 2025 úspešne pokračovala vo svojej činnosti aj materská škola pre deti profesionálnych vojakov a vojačiek, zamestnancov a zamestnankýň Ministerstva obrany SR v Bratislave, ktorá poskytovala kvalifikovanú starostlivosť a predprimárne vzdelávanie v troch triedach pre 60 detí, čo je zároveň maximálna kapacita materskej školy. Záujem o rezortnú materskú školu je vysoký, o čom svedčí aj jej plné obsadenie. Ministerstvo obrany SR hradí deťom mimoškolské aktivity v plnom rozsahu, čo je jedným z hlavných benefitov.

Dotačnou schémou v pôsobnosti Kancelárie ministra obrany SR rezort obrany v roku 2025 podporil aj rôzne projekty zamerané na branno-športové podujatia. Úspešné dotačné projekty, rešpektujúc aspekty rodovej rovnosti, boli zamerané na širokú škálu športov, ako sú napríklad karate, moderná gymnastika, hokej, volejbal, hádzaná, tanec, teda nie výhradne športy stereotypne preferované iba dievčatami a ženami, respektíve iba chlapcami a mužmi. Špecifickým projektom, ktorý získal finančnú podporu z dotačnej schémy v roku 2025, je projekt občianskeho združenia ŽENY PRE SLOVENSKO s názvom „*Postavenie a úloha žien počas druhej svetovej vojny*“. Cieľom projektu bolo zvýšiť povedomie o význame žien počas druhej svetovej vojny, zdokumentovať príbehy žien vo forme videa, vysvetliť ich postavenie a roly počas vojnových udalostí, ale aj vytvoriť informačno-vzdelávaciu brožúru pre verejnosť.

V roku 2025 bola po prvýkrát spracovaná s údajmi platnými k 31. decembru 2025 Ročenka rodovej rovnosti v Ozbrojených silách SR, ktorá je cenným zdrojom komplexných informácií o stave rôznych aspektov rodovej rovnosti v Ozbrojených silách SR.

Sekcia personálnych a sociálnych činností Ministerstva obrany SR v spolupráci s Akadémiou ozbrojených síl Liptovský Mikuláš a s Univerzitou obrany v Českej republike zorganizovala v dňoch 15. – 16. októbra 2025 medzinárodnú vedecko – odbornú konferenciu pri príležitosti 25. výročia prijatia rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti. Medzinárodná konferencia poskytla priestor pre výmenu teoretických a praktických skúseností súvisiacich s agendou rodovej rovnosti v podmienkach Českej, Poľskej a SR, s cieľom podporiť a inšpirovať dotknuté krajiny k efektívnemu a úspešnému napĺňaniu cieľov rezolúcie a vzájomnej spolupráci nielen na akademickej pôde. Rezort obrany sa stal v podmienkach SR jediným spomedzi implementátorov v tejto oblasti, ktorý si formou medzinárodnej aktivity pripomenul 25. výročie prijatia uvedenej rezolúcie. Konferencia priniesla cenné poznatky a skúsenosti z praxe uplatňovania rôznych politík súvisiacich s rodovou rovnosťou v ozbrojených zložkách.

Ministerstvo obrany SR tiež kontinuálne sleduje a vyhodnocuje vývoj kvality života profesionálnych vojakov a vojačiek Ozbrojených síl SR prostredníctvom sociologických

výskumov, vrátane sledovania subjektívneho vnímania vyváženosti pracovného a súkromného života profesionálnych vojakov a vojačiek, ale aj výskytu rodovej diskriminácie, rodových stereotypov, sexuálneho obťažovania či iných sociálne nežiaducich javov, ktoré by mohli vplývať na kvalitu života či stabilitu vojenského personálu. Zistenia z výskumov sú podrobne analyzované a vyhodnocované, a slúžia predovšetkým ako podklad pri tvorbe ďalších systémových opatrení na zvyšovanie kvality života vojenského personálu Ozbrojených síl SR, ale aj pri tvorbe vzdelávacích programov a aktivít pre vojenský personál Ozbrojených síl SR.

Výzvou v kvalitnom a efektívnom napĺňaní cieľov naďalej zostáva predovšetkým zvyšovanie počtu odborného a vyškoleného personálu v oblasti rodovej rovnosti a uplatňovanie rodového hľadiska v praktickom živote Ozbrojených síl SR.

### **Ministerstvo hospodárstva SR**

V roku 2025 (18. marec 2025) bolo realizované prakticky zamerané odborné školenie poskytované spoločnosťou C. H. Beck, zamerané na rovnosť a transparentnosť v odmeňovaní zamestnancov a zamestnankyň. Školenia sa zúčastnili zamestnankyne osobného úradu, ktoré danú problematiku vecne zastrešujú. Nepriamo bola problematika diskriminácie vrátane rodovej rovnosti súčasťou hromadného prezenčného školenia zo dňa 10. septembra 2025 v interných priestoroch rezortu k prevencii proti extrémizmu a diskriminácii v kontexte ľudských práv, lektorovaného zamestnancami Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

Ministerstvo hospodárstva SR prostredníctvom Slovak Business Agency<sup>167</sup> v roku 2025 finančne podporilo realizáciu projektu občianskeho združenia Aj Ty v IT, o. z. s názvom Girl's Day. Tento projekt približuje stredoškôľčkam sektor IT a možnosti štúdia, zamestnania i podnikania, ktoré svet moderných technológií ponúka. Jeho cieľom je predstaviť oblasť IT a moderných technológií dievčatám vo veku 15 – 19 rokov a priblížiť im príležitosti, ktoré tento sektor ponúka. Prostredníctvom stretnutí so ženami z praxe, prezentácie reálnych pracovných a podnikateľských príležitostí a rozvoja základných technologických zručností projekt posilňuje povedomie o možnostiach uplatnenia sa v digitálnej ekonomike už v ranom veku. Tým prispieva k dlhodobému zvyšovaniu podnikateľského potenciálu a zamestnanosti mladých ľudí. Hostujúce organizácie vytvoria program pre dievčatá, počas ktorého im ukážu fungovanie spoločnosti, predstavia im inšpiratívne ženy zo svojich radov, alebo ich naučia vybrané zručnosti.

### **Ministerstvo spravodlivosti SR**

Ministerstvo spravodlivosti SR sa v roku 2025 aktívne zúčastňovalo odborných a medzinárodných podujatí zameraných na ochranu ľudských práv, rodovú rovnosť a ochranu pred diskrimináciou na úrovni EÚ.

---

<sup>167</sup> Slovak Business Agency (SBA) sa zameriava na podporu malého a stredného podnikania, vrátane záujemcov o podnikanie. V rámci svojich činností primárne nenastavuje parametre rodovej rovnosti. V rámci aktivít podporujúcich ekosystém podnikania však môže prísť k prelínaniu aj s touto témou.

Zastupujúce osoby odboru ľudských práv sa v dňoch 6. – 7. novembra 2025 zúčastnili zasadnutia Equality Data Subgroup v Madride, organizovaného v rámci aktivít podskupiny pre údaje o rovnosti zriadenej Vysokou skupinou EÚ pre nediskrimináciu, rovnosť a rozmanitosť. Predmetom zasadnutia bola najmä výmena skúseností a dobrej praxe v oblasti zberu, využívania a kvality údajov o rovnosti a posilňovanie spolupráce medzi členskými štátmi, európskymi inštitúciami a občianskou spoločnosťou.

Zároveň sa Odbor ľudských práv v dňoch 10. – 11. decembra 2025 zúčastnil konferencie „25 Years of Rights: Reflecting on the Impact of the Charter“, organizovanej pri príležitosti 25. výročia Charty základných práv Európskej únie v Bruseli. Súčasťou programu boli aj odborné diskusie a workshopy venované násiliu na ženách, ochrane detských práv, rovnosti LGBTIQ osôb, boju proti nenávisťným prejavom a ochrane pred diskrimináciou.

### **3.3.2 Slovenské národné stredisko pre ľudské práva**

Úsek vzdelávacej činnosti Slovenského národného strediska pre ľudské práva zrealizoval v roku 2025 celkom 375 vzdelávacích podujatí pre celkom 9 861 účastníkov a účastníčok, a to pre:

- 97 organizácií – 115 podujatí pre 3 637 dospelých;
- 38 základných škôl – 164 podujatí pre 3 736 žiakov a žiačok;
- 39 stredných škôl – 96 podujatí pre 2 488 študentov a študentiek.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva realizovalo viaceré vzdelávacie aktivity v roku 2025 aj v súvislosti s plnením úloh vyplývajúcich z Akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na rok 2021-2027.

V súvislosti s opatrením č. 41 *Zabezpečiť vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov a zamestnankyň škôl a tiež mládeže o rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí* boli realizované nasledovné vzdelávacie aktivity:

- 6. február 2025, Vrábľa: workshop pre účastníkov/účastníčky krajského kola Olympiády ľudských práv na tému Rodová rovnosť doma - v škole - v práci. Na aktivite sa zúčastnilo 26 účastníkov/účastníčok;
- 21. február 2025, Galanta: Základná škola, Sídliisko SNP – prednáška na tému Rodová rovnosť. Prednášky sa zúčastnilo 36 žiakov/žiačok;
- 10. marec 2025, Detva: Spojená škola – prednáška na tému Rodová rovnosť. Prednášky sa zúčastnilo 23 žiakov/žiačok;
- 15. apríl 2025, Nitra: Obchodná akadémia Bolečkova 2 - 4 prednášky na tému Rodová rovnosť. Na prednáškach sa zúčastnilo spolu 81 žiakov/žiačok;
- 13. máj 2025, Považská Bystrica: Považské osvetové stredisko - prednáška na tému Rodová rovnosť. Na prednáške sa zúčastnilo 21 žiakov/žiačok;
- 25. november 2025, Detva: Obchodná akadémia – prednáška na tému Rodová rovnosť. Prednášky sa zúčastnilo 21 žiakov/žiačok.

V súvislosti s realizáciou vzdelávacích aktivít smerujúcich k slobodnému výberu vzdelania, povolania a kariéry, rovnosti žien a mužov na pracovisku, ktoré prispievajú k odstráneniu

stereotypného prístupu a predsudkov voči ženám a znevýhodneným skupinám Slovenské národné stredisko realizovalo v roku 2025 nasledovné 3 vzdelávacie aktivity:

- 26. máj 2025, Bratislava: Spoločnosť Synpulse Slovakia s.r.o. -workshop na tému Rodová rovnosť na pracovisku pre 12 zamestnancov/zamestnankyň;
- 23. september 2025, Donovaly: prednáška na tému Rodová rovnosť pre 62 príslušníčok/príslušníkov Policajného zboru SR realizovaná v rámci viacdňového seminára „*Využi svoj potenciál a buď líderka*“ organizovaného odborom kriminálnej polície Prezídia Policajného zboru;
- 10. december 2025, Svidník: prednáška na tému Antidiskriminačný zákon v kontexte trhu práce, výberových konaniach na pracoviskách, diskriminačných praktikách pre 18 žiakov a žiačok školy na SOŠ polytechnickej a služieb.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva ďalej v súvislosti s podporovaním prevencie šikany mladých ľudí na základe ich skutočnej alebo domnejšej sexuálnej orientácie realizovalo 18. septembra 2025 v Hlohovci vzdelávanie pre zamestnancov a zamestnankyne škôl na tému šikanovanie, kyberšikanovanie, diskriminácia z rôznych dôvodov (vrátane príslušnosti k sexuálnej orientácii) v školách a školských zariadeniach, tvorba bezpečného prostredia a prijímanie opatrení na ochranu pred diskrimináciou. Aktivita realizovaná v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny SR Piešťany.

Problematika šikany, kyberšikany a bezpečnosti používania sociálnych sietí a internetu v kontexte ľudských práv bola žiadanou témou na školách aj v roku 2025. Celkovo bolo zrealizovaných 99 aktivít pre 2 619 žiakov a žiačky základných a stredných škôl. Neoddeliteľnou súčasťou vzdelávacieho modulu je aj problematika príslušnosti k skutočnej alebo domnejšej sexuálnej orientácie ako jeden z mnohých dôvodov šikany/kyberšikany v kolektíve detí a mládeže.

Uvedenej téme sa Slovenské národné stredisko pre ľudské práva venuje aj v rámci vzdelávania dospelých cieľových skupín – pedagogickí zamestnanci a zamestnankyne škôl, koordinátori a koordinátorky v rámci národného projektu Podpora ochrany detí pred násilím, policajtky a policajti, mestskej polície, prokurátorky a prokurátori okresných prokuratúr, a pod. Pre dospelé cieľové skupiny Slovenské národné stredisko pre ľudské práva realizovalo celkovo 17 aktivít pre 426 účastníkov a účastníčok.

V súvislosti s Olympiádou ľudských práv<sup>168</sup> boli v roku 2025 realizované tieto aktivity:

- Január a február: odborný tím Slovenského národného strediska pre ľudské práva zastrelil prípravu súťažných zadaní pre krajské kolá (tézy, test) a pre celoštátne kolo (modelové situácie, blog) 27. ročníka Olympiády ľudských práv v školskom roku 2024/2025;
- 6. február 2025: účasť zástupkyň a zástupcov Slovenského národného strediska pre ľudské práva v porotách krajských kôl Olympiády ľudských práv (vo všetkých ôsmych krajoch SR);
- 8.-10. apríl 2025: organizácia celoštátneho kola 27. ročníka Olympiády ľudských práv v spolupráci s Národným inštitútom vzdelávania a mládeže a Katedrou politológie

---

<sup>168</sup> Olympiáda ľudských práv, dostupné na <https://www.olp.sk/>

Filozofickej fakulty Univerzity Komenského a s finančnou podporou Ministerstva zahraničných vecí Holandského kráľovstva a Švajčiarskeho veľvyslanectva v Bratislave, účasť zástupkyň a zástupcov Strediska na celoštátnom kole OĽP v priestoroch SUZA v Bratislave, vrátane ich účasti v postupových porotách, vo finálovej porote, aktívna účasť zástupcov a zástupkyň Strediska vo vzdelávacej časti programu celoštátneho kola a účasť vo večernej diskusii na nosnú tému ročníka „*Brániť právny štát = brániť ľudské práva*“;

- 1.-5.september 2025: realizovaná krátkodobá stáž víťaza 27. ročníka Olympiády ľudských práv Thea Sirotu na Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva;
- 18.-19. september 2025: realizované zasadnutie Celoštátnej komisie Olympiády ľudských práv v priestoroch Slovenského národného strediska pre ľudské práva so zameraním na zahájenie príprav 28. ročníka OĽP, ktorého nosnou témou je „*Ľudské práva nepripúšťajú nadradenosť*“;
- 27.-28. november 2025: realizácia dvoch online infoseminárov pre učiteľov a učiteľky v spolupráci s Koordinačno-metodickým centrom pre prevenciu násillia na ženách, ktoré sa stalo partnerom projektu pre 28. ročník.

### 3.3.3 Neziskové organizácie

#### Združenie podnikateliek a manažérok

Združenie podnikateliek a manažérok<sup>169</sup> v roku 2025 úspešne zrealizovalo 13 vzdelávacích podujatí vrátane dvoch konferencií. Jedna konferencia bola venovaná začínajúcim podnikateľkám a druhá konferencia bola venovaná spolupráci a partnerstvám s Českou republikou.

Od 13. novembra 2024 do 22. januára 2025 Združenie podnikateliek a manažérok zrealizovalo dotazníkový výskum, ktorý vyplnilo 835 respondentiek aj respondentov. Najväčšie percento respondentiek bolo vo veku 35 – 44 rokov (38,3 %), nasledovali ženy vo veku 45 – 54 rokov (32,9 %) a 25 – 34 rokov (18,2 %). Z hľadiska vzdelania dominovali ženy s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa (74,6 %), pričom 12,7 % uviedlo vysokoškolské vzdelanie III. stupňa. Z pohľadu pracovného postavenia bolo najviac respondentiek zamestnankyňami (63,6 %), vlastníčkami alebo CEO (21,2 %) a vedúcimi manažérkami (10,8 %). V riadiacich pozíciách sa nachádzalo spolu 9,8 % opýtaných žien, z toho 10,8 % pôsobilo ako vedúce oddelení. Z hľadiska sídla spoločnosti, v ktorej pracujú, bolo 70,3 % účastníčok zamestnaných v organizáciách so sídlom v Bratislave, a 12,9 % v mestách nad 50-tisíc obyvateľov a obyvateľiek.

Cieľom výskumu bolo zmapovať bariéry, ktorým ženy čelia počas svojej kariéry, a spoznať názory a skúsenosti žien v rôznych stupňoch riadiacich pozícií, ako aj pohľad mužov na tieto bariéry.

Z výsledkov dotazníka vyplývalo, že väčšina žien má osobné skúsenosti s prekážkami, ktoré bránili ich kariérnemu postupu. Až 60 % respondentiek uviedlo, že takéto situácie osobne zažilo, zatiaľ čo takmer 30 % takúto skúsenosť nemá. Podobné rozloženie sa ukázalo aj pri otázke, či respondenti zaznamenali bariéry u svojich kolegyň 52 % uviedlo áno, 26 % nie. Z

<sup>169</sup> Združenie podnikateliek a manažérok, dostupné na <https://www.uspesnezeny.sk/sk/>

uvedeného možno konštatovať, že väčšina opýtaných zažila osobne alebo sprostredkovane bariéry v kariérnej dráhe žien.

Neviditeľné bariéry sú viazané s postojmi, predsudkami, stereotypmi a pod. prítomné vo vedomí respondentov a respondentiek. Medzi neviditeľnými bariérami dominovalo očakávanie materskej dovolenky od žien, starostlivosť o deti a rodinu, nízke sebavedomie žien, tradičné rozdelenie rolí mužov a žien, deti a starostlivosť o domácnosť.

Tieto faktory vnímali rovnako muži aj ženy. Očakávanie, že žena odíde na materskú dovolenku, označilo až 60 % respondentov. Ďalšími častými bariérami sú sklenený strop, nízke sebavedomie žien a stereotypné vnímanie delby rodových rolí.

Najčastejšie udávanou viditeľnou bariérou bola starostlivosť o deti a rodinu. Okruh viditeľných bariér je zviazaný s vekom žien. Rovnako vysoký vek žien, ako aj nízky vek žien, bol vnímaný obmedzujúco a ako určitý typ prekážky. To znamená, že nízky vek ako bariéru pociťujú najmä mladé ženy (do 35 rokov) a opačne, vysoký vek zasa staršie ročníky nad 55 rokov. Fyzický vzhľad považovalo ako viditeľnú bariéru, zhruba 9,3 % žien a mužov, vo všetkých vekových kategóriách a vzdelanostných stupňoch.

Na základe možnosti výberu respondentov z viacerých opatrení, ktoré by mohli zlepšiť rovnosť príležitostí pre ženy a ich kariérny postup, bola najčastejšie vybraná možnosť zníženie platových rozdielov mužov a žien na rovnakých pozíciách. Druhým najčastejším opatrením, bola rovnaká možnosť kariérneho postupu u mužov a žien. Nasledovala potreba vyššej flexibility pracovných úväzkov. Často vybraná možnosť bola vhodnejšie rozdelenie starostlivosti o rodinu, rovnomernejšie rozdelenie domácich prác medzi partnermi, potreba dostupnosti predškolských zariadení, rovnako priestorová ako aj finančná.

### **Poradňa Alexis, n.o.**

Poradňa Alexis, n.o.<sup>170</sup> poskytuje základné sociálne, psychologické a právne poradenstvo ženám (ale aj mužom), ktoré sú zaskočené neplánovaným tehotenstvom a ženám/rodičom, ktorí sa nevedia vyrovať so stratou nenarodeného dieťaťa počas tehotenstva a v období počas/po pôrode. V prípade záujmu môžu klientky/klienti absolvovať poradenstvo anonymne. Poradenstvo je bezplatné.

V roku 2025 nezisková organizácia riešila (2 plné úväzky v období január – júl 2025 a 1 a pol úväzku v období august-december 2025) celkovo 301 nových prípadov (267 žien, 21 mužov, 6 párov, 7 neuviedlo) a 30 pokračujúcich prípadov z predošlých rokov (29 žien a 1 muž), bolo zrealizovaných viac než 670 kontaktov a poskytli poradenstvo tehotným ženám v zložitej životnej situácií, čo im umožnilo pokračovať v tehotenstve (v prípade 47 detí, z toho 1 dvojčičky). Žena/rodina v situácii neplánovaného tehotenstva je zraniteľnejšia, ako za bežných okolností a vystavená viac riziku diskriminácie či už v sociálnej, osobnej alebo pracovnej oblasti. O to viac, ak sa jedná o ženu/matku samoživiteľku.

Konkrétna pomoc, ktorú poradňa v roku 2025 poskytovala, predstavovala:

1. Psychologická podpora

---

<sup>170</sup> Poradňa Alexis, n.o., dostupné na <https://alexisporadna.sk/>

- *Konzultácie* (individuálne poradenstvo na zvládanie emocionálnych následkov násilia. Pomoc pri spracovaní náročných situácií a poskytnutie bezpečného priestoru na vyjadrenie pocitov a obáv);
  - *Krízové intervencie* (okamžitá podpora v prípade akútnej krízy);
  - *Laické poradenstvo* (možnosť porozprávať sa so ženou – laickou (peer) poradkyňou (spravidla bývalou klientkou), ktorá bola v poradenstve a je ochotná zdieľať s ďalšími ženami o tom, čo prežila, ako situáciu riešila a ako to dopadlo);
  - *Podporné skupiny* (pre ženy, ktoré prišli o dieťa počas tehotenstva alebo v období okolo pôrodu a nevedia sa s touto stratou vyrovnáť. Podporné skupiny sú vynikajúci doplnok iného poradenstva a pomáhajú ženám znova sa začleniť do osobného aj pracovného života).
2. Základné sociálne poradenstvo (posúdenie povahy problému fyzickej osoby, rodiny, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci (najčastejšie konzultácia s gynekológom alebo právničkou)).
3. Právna pomoc
- *Právne poradenstvo* (poskytovanie informácií o právach obetí a možnostiach právnej ochrany.);
  - *Zastupovanie* (pomoc pri podávaní a) návrhov na súd – napr. úprava rodičovských práv a povinností vrátane vymáhania výživného, b) trestných oznámení. Ďalej pomoc pri úprave pracovných podmienok počas tehotenstva. Návrh riešení v prípade porušenia pracovno-právnych záväzkov súvisiacich s tehotenstvom).
4. Koučing (Služba poskytuje cielenú podporu ženám v dvoch kľúčových tranzitných obdobiach, ktoré zásadne ovplyvňujú ich psychosociálnu stabilitu a postavenie v spoločnosti)
- Koučing pri neplánovanom tehotenstve (zameriava sa na posilnenie vnútornej autonómie a kompetencií ženy pri hľadaní riešení v záťažovej situácii. Metódami koučingu podporuje proces informovaného rozhodovania a pomáha predchádzať sociálnej izolácii spojenej s nečakanou životnou zmenou);
  - Koučing po strate dieťaťa v tehotenstve (orientuje sa na stabilizáciu osobnej identity a hľadanie vnútorných zdrojov potrebných na spracovanie straty. Služba uľahčuje reintegráciu žien do rodinného a pracovného života, čím prispieva k vyrovnávaniu príležitostí v oblasti mentálneho zdravia a celkovej kvality života žien).

Medzi ďalšie aktivity Poradne Alexis, n.o. patrilo v roku 2025 organizovanie workshopov pre odborníčky a odborníkov prioritne z pomáhajúcich profesií. Preventívne aktivity na základných a stredných školách – zamerané na prevenciu patologických partnerských vzťahov s dôrazom na zodpovedné správanie vo vzťahoch; prevenciu neplánovaného tehotenstva a prípadne možnosti riešenia neplánovaného tehotenstva.

Nezisková organizácia na základe svojej činnosti vníma viacero výziev a odporúčaní, napríklad potrebu dostupnosti bývania, komplexných informácií pred podstúpením interrupcie, podporu od štátu pre tehotné študentky, konzultácie so

psychológom/psychologičkou pred podstúpením interrupcie, možnosť byť práceneschopná, možnosť mať pri sebe partnera, povinnosť zdravotníckeho personálu informovať o možnosti pochovania nenarodeného dieťaťa, priestor/možnosť na vyrovnanie sa so stratou už v priestoroch zdravotníckeho zariadenia, dostupnosť psychológa/zaškolenej osoby už v zdravotníckom zariadení, vzdelávanie (zdravotníckeho personálu).

## OZ Odysseus

Občianske združenie Odysseus<sup>171</sup> predstavuje občianske združenie pôsobiace v oblasti znižovania rizík spojených s užívaním drog, práce s ľuďmi bez domova a podpory zraniteľných vylúčených skupín. V rámci programov poskytuje nízkoprahové služby, terénnu sociálnu prácu, prevádzkuje kontaktné centrum, poskytuje zdravotné poradenstvo a sprevádzania do rôznych inštitúcií. Rodová rovnosť je prítomná téma naprieč všetkými aktivitami, združenie reflektuje špecifické potreby žien, mužov aj rodovo diverzných osôb, najmä v kontexte násillia, zdravotných rizík a prístupu k službám.

V roku 2025 občianske združenie Odysseus nemalo samostatne schválenú dotáciu na podporu projektov v rámci rodovej rovnosti. Princíp rovnosti žien a mužov a rovnosť príležitostí bol uplatňovaný naprieč všetkými službami pre klientelu z vylúčených komunít. Združenie sa zameriavalo najmä na nasledovné:

- poskytovanie dostupných a nízkoprahových služieb pre všetkých bez rozdielu vrátane uplatňovania zásad rovnakého zaobchádzania,
- dostupnosť odborných a overených informácií a podpora rovnosti príležitostí,
- zlepšenie prístupu k zdravotnej starostlivosti a k riešeniu dlhodobu zanedbaného zdravotného stavu,
- zabezpečenie sociálnej, psychologicku pomoci a podpory bez rozdielu,
- podpora zameraná na predchádzanie chudoby,
- pomoc a podpora v prípade zažívajúceho násillia pre ženy a mužov.

Odborní pracovníci a pracovníčky občianskeho združenia Odysseus pracovali a pracujú so špecifickou cieľovou skupinou, ktorú tvoria ľudia užívajúci drogy a osoby pracujúce v sexbiznise. Títo ľudia čelia ohrozeniam na viacerých úrovniach, pričom aj v roku 2025 sa odborný tím stretával s témami ako sú:

- *Bezdomovectvo* - Základné právo na dôstojné a bezpečné bývanie je pre klientelu stále iba nedosiahnuteľnou predstavou. Bezdomovectvo významne ovplyvňuje ich kvalitu života a vedie k ďalším problémom, ako sú nemožnosť nájsť si alebo udržať si prácu, strata dokladov, nedostatočné podmienky na hygienu, stravu a základné potreby. Takmer väčšina klientely neustále čelí riziku bezdomovectva, straty bývania alebo žije v nestabilných podmienkach.
- *Stigmatizácia a predsudky* - Pozitívnejšie vnímanie a chápanie klientely v spoločnosti je ešte stále téma ktorá ovplyvňuje ľudí z vylúčených komunít denne. Spoločnosť ich často vníma s nenávisťou, nepochopením a odmietaním, čo bráni ich prístupu k pomoci. Obavy z diskriminácie a neadekvátneho zaobchádzania klientelu odrádza od vyhľadania podpory aj na miestach kde by na ňu mali nárok, čím sa ich vylúčenie zo spoločnosti

---

<sup>171</sup> Občianske združenie Odysseus, dostupné na <https://www.ozodyseus.sk/>

ešte viac prehľbuje. Klientela si najčastejšie zažíva diskrimináciu v rámci pracovného uplatnenia alebo hľadania ubytovania.

- *Zdravotné problémy* - Aj v roku 2025 bolo často opakovanou témou zdravie a dostupná zdravotná starostlivosť. Klientela spolu s odborným tímom konzultovala rôzne zdravotné stavy, klientele bol distribuovaný zdravotnícky materiál a boli odporúčaní do iných zdravotníckych zariadení. Klientela prinášala aj tému liečby drogových závislostí a možnosti lôžkovej formy liečby. Počas služieb sa odborný tím zameriaval aj na aktívne motivovanie a testovanie na pohlavne a krvou prenosné infekcie.

V roku 2025 združenie realizovalo aktivity zamerané na poskytovanie nízkoprahových služieb ľuďom užívajúcim drogy a ľuďom v iných zraniteľných životných situáciách, vrátane vytvárania bezpečného priestoru a poskytovania individuálneho poradenstva každý pracovný deň v týždni. Súčasťou odbornej práce bola aj distribúcia zdravotníckeho materiálu a edukácia v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia, ako aj celkového zdravia a prevencie rizík spojených s užívaním drog.

Združenie pravidelne sprevádzalo klientelu do rôznych inštitúcií za účelom vybavenia si občianskych preukazov, vybavovania si náležitostí na Úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny SR, do zdravotníckych zariadení. OZ Odyseus aktívne participuje na testovaní a sprevádzaniach klientely za účelom liečby hepatitídy typu C, ktorá výrazne zlepšuje kvalitu života po jej absolvovaní.

Počas roka prebiehal kontakt s cis a transrodovými osobami v kontaktnom centre 2x do mesiaca. Špecifickej cieľovej skupine sa poskytovali rôzne odborné poradenstvá spolu s edukačnými workshopmi tematicky zameranými na podporu v rôznych náročných situáciách. Združenie vytvorilo novú extra službu zameranú na mapovanie vylúčenej komunity v okrajovej časti Bratislavy. V danej oblasti žije v provizórnych príbytkoch cca 20 ľudí v náročných podmienkach bez tečúcej vody, hygieny a v prístreškoch, ktoré neposkytujú dostatočnú ochranu najmä v zime. Združenie tak zabezpečovalo pomoc vo forme hygienických balíčkov ale aj spacích vakov, termo fólie a teplého oblečenia.

V tejto súvislosti združenie za kľúčové považuje vytváranie bezpečného, dôverného a nehodnotiaceho prostredia, ktoré umožňuje ľuďom zdieľať svoje skúsenosti, vrátane skúseností s násilím, a postupne vyhľadávať pomoc. Príkladom dobrej praxe je dlhodobá práca s klientkami a klientmi, ktorí vďaka pravidelnému kontaktu v nízkoprahových službách postupne nadviazali dôveru a začali aktívnejšie riešiť svoju situáciu či už ide o zdravotný stav, bezpečie vo vzťahoch, stabilizáciu životnej situácie alebo kontaktovanie nadväzujúcich služieb. Dôležitým prvkom tejto práce je flexibilita a dostupnosť služieb, teda schopnosť reagovať na aktuálne potreby ľudí bez zbytočných administratívnych bariér, ako aj rešpektovanie ich individuálneho tempa a rozhodnutí.

V rámci príkladov dobrej praxe združenie vnímalo možnosť sprostredkovať klientele z vylúčených komunit bývanie či už v komerčných alebo mestských nájmoch. Podpora projektov s prvkami housing first prináša dôležitú šancu a stabilizáciu ľudí ohrozených na bývaní alebo zažívajúcich bezdomovecť. Občianske združenie Odyseus v rámci programu „*Bývanie pre každého*“ poskytovalo intenzívnu individuálnu prácu s klientmi na komerčných ubytovniach

alebo v nájmoch. V rámci prevencie straty bývania a chudoby je možnosť dôstojného a cenovo dostupného bývania základom pre stabilizáciu a následné zlepšovanie podmienok na život pre ľudí z vylúčených komunít.

V roku 2025 zariadenie identifikovalo viaceré systémové výzvy, ktoré ovplyvňujú situáciu ľudí z marginalizovaných a vylúčených komunít:

- nedostatočná dostupnosť nízkoprahových a rodovo citlivých služieb pre ľudí užívajúcich drogy a ľudí v zraniteľných situáciách ako sú ľudia bez domova, ľudia, ktorí zažívajú násilie a iné,
- bariéry v prístupe k zdravotnej starostlivosti, vrátane odmietania, nedôvery alebo diskriminačného zaobchádzania napriek zmenám v legislatíve,
- nedostatok stabilného a dlhodobého financovania služieb, ktoré pracujú s najviac marginalizovanými skupinami.
- úprava aktuálnych podmienok a výška dávok ako napr. dávka v hmotnej núdzi či príspevok na bývanie.

Tieto výzvy poukazujú na potrebu systémových zmien, ktoré budú reflektovať komplexnosť životných situácií ľudí, s ktorými združenie pracuje. Ak sa zlepšia podmienky pre ľudí z vylúčených komunít bude to mať dopad aj na celú spoločnosť vrátane zlepšenia stavu rodovej rovnosti na Slovensku.

### **Občianske združenie Ženský algoritmus**

Občianske združenie Ženský algoritmus<sup>172</sup> sa od roku 2020 venuje aktivitám zameraným na podporu rodovej rovnosti, najmä v oblasti vzdelávania, rozvoja digitálnych zručností, kariérnej orientácie mladých ľudí a prevencie sexuálneho obťažovania na pracovisku.

V roku 2025 organizácia pokračovala v realizácii programu Back in Business, bezplatnej online akadémie určenej pre ženy počas alebo po materskej a rodičovskej pauze, ktoré sa pripravujú na návrat na trh práce.

Program reaguje na viaceré bariéry, ktorým ženy po kariérnej pauze čelia: pokles pracovného sebavedomia, zmeny na trhu práce, potrebu aktualizácie digitálnych a AI zručností, stereotypy voči matkám na pracovisku a tzv. dvojité zaťaženie spojené s kombináciou pracovných a rodinných povinností. V kontexte prebiehajúcej digitálnej transformácie a nástupu umelej inteligencie je zároveň potrebné zohľadniť zistenia Medzinárodnej organizácie práce, podľa ktorých sú ženy približne trikrát viac ohrozené dopadmi automatizácie a umelej inteligencie na pracovné pozície, najmä v administratívnych a podporných profesiách. Rozvoj digitálnych a AI zručností preto predstavuje kľúčový predpoklad pre posilnenie ich odolnosti a udržateľnosti na trhu práce.

V roku 2025 bolo realizované 9. a 10. kolo programu, pričom každé kolo bolo otvorené pre približne 30 žien. Program má formu 12-týždňového kombinovaného vzdelávania, ktoré kombinuje samoštúdium, interaktívne skupinové online stretnutia, podporu komunity a praktické materiály. Obsahovo sa zameriaval na posilnenie pracovnej identity a sebavedomia,

---

<sup>172</sup> Občianske združenie Ženský algoritmus, dostupné na <https://www.zenskyalgoritmus.sk/>

kariérne smerovanie, digitálne a AI zručnosti, komunikáciu a vyjednávanie, aktualizáciu životopisu, prípravu na pracovný pohovor, mentálnu odolnosť a zvládanie návratu do pracovného prostredia. Súčasťou programu boli, resp. sú aj doplnkové služby, ako kariérny koučing a podpora pri úprave životopisu. Program Back in Business bol od svojho vzniku realizovaný v 10 kolách a absolvovalo ho viac ako 300 žien.

Zároveň, v roku 2025 organizácia realizovala viaceré vzdelávacie a osvetové aktivity zamerané na znižovanie rodových stereotypov a horizontálnej rodovej segregácie vo vzdelávaní. Kľúčovou iniciatívou bola platforma Štúdium STEM, ktorá poskytuje komplexné informácie o študijných možnostiach v oblasti vedy, technológií, inžinierstva a matematiky (STEM) na Slovensku. Platforma obsahuje databázu viac ako 1 100 základných, stredných a vysokých škôl a študijných programov a podporuje študentky a študentov pri informovanom rozhodovaní o ďalšom štúdiu.

Súčasne boli realizované bezplatné vzdelávacie programy pre žiačky základných a stredných škôl, ako napríklad letný denný tábor Coding Camp, letné stáže pre stredoškolačky Tech.ship a online krúžok digitálnych zručností XX Faktor. Programy sa zameriavali na rozvoj digitálnych zručností, kritického myslenia a posilnenie motivácie dievčat pre vstup do technologických odborov.

Organizácia zároveň zastrešuje na Slovensku medzinárodnú iniciatívu Inspiring Girls, v rámci ktorej sa v roku 2025 realizovalo 37 interaktívnych prednášok na základných a stredných školách. Počas týchto stretnutí sa úspešné ženy delia o svoje profesijné a osobné skúsenosti a motivujú mladých ľudí, najmä dievčatá, aby sa nenechali limitovať rodovými stereotypmi pri výbere štúdia a kariéry. V roku 2025 sa ich zúčastnilo 1 016 mladých ľudí z toho 700 dievčat.

V rámci osvetových aktivít organizácia pripravila podujatie pri príležitosti Európskeho dňa žien a dievčat v informačno-komunikačných technológiách v Košiciach, ktorého sa zúčastnilo približne 300 dievčat z Košíc aj okolitých miest a obcí. Podujatie ponúklo účastníčkam možnosť zoznámiť sa so študijnými a kariérnymi príležitosťami v oblasti IT, vyskúšať si technologické novinky a vypočuť si motivačné príbehy žien pôsobiacich v technologickom sektore, čím prispelo k rozšíreniu ich kariérnych obzorov a zvýšeniu motivácie uvažovať o štúdiu a kariére v technologických odboroch.

Informácie o činnosti organizácie sú špecifikované vo výročnej správe za rok 2025.<sup>173</sup>

### **Možnosť voľby, o.z.**

Možnosť voľby, o.z.<sup>174</sup> je jediná organizácia na Slovensku, ktorá poskytuje hĺbkové zážitkové rodové tréningy pre dospelých s filozofiou: Zážitkové učenie, ktoré mení postoje. Možnosť voľby, o.z. považuje neformálne vzdelávanie a zážitkové učenie ako najefektívnejšiu formu, ako prehľbovať citlivosť, získavať vedomosti, budovať zručnosti a pozitívne formovať postoje v oblasti rodovej rovnosti a ľudských práv žien. Aj v roku 2025 Možnosť voľby realizovala niekoľko typov vzdelávaní s cieľom aktivizovať verejnosť aj odbornú obec. Počas

<sup>173</sup> Výročná správa, dostupné na <https://www.zenskyalgoritmus.sk/vyročne-spravy>

<sup>174</sup> Možnosť voľby, o.z., dostupné na <https://moznostvolby.sk/>

obdobia od apríla do decembra 2025 išlo celkovo približne o vzdelávanie 100 osôb. Výsledkom bolo výrazné zlepšenie medzisektorovej spolupráce, pričom viac ako 60 % účasti vyjadriло pocity lepšieho prepojenia s inými účastníkmi a/alebo účastníkmi, či organizáciami a intenzívnejšiu spoluprácu na projektoch. V roku 2025 išlo o nasledovné vzdelávania:

- *Rodová rovnosť a reprodukčné práva v mediálnej a marketingovej tvorbe:* Dvojcyklové vzdelávanie sa uskutočnilo v Oščadnici (15. – 17. mája a 24. – 26. júla 2025). Tréning bol určený primárne pre novinárky a novinárov, ľudí z oblasti marketingu a PR, ako aj pre študentstvo a pedagogické profesie. Program bol postavený na kombinácii expertnej teórie a interaktívnych aktivít. Účastníctvo, zložené zo šéfredaktoriek, novinárov, študentstva žurnalistiky aj marketérov, prešlo nasledujúcimi blokmi: dešifrovanie stereotypov, sexuálne a reprodukčné práva, rodovo vyvážený jazyk a ženy v politike.
- *Rodová rovnosť a reprodukčné práva pre dobrovoľníctvo:* V dvoch termínoch (18. – 20. septembra 2025 a 9. – 11. októbra 2025) Možnosť voľby zorganizovala vzdelávanie určené najmä pre dobrovoľníctvo, ľudí zapojených do komunitných aktivít a študentstvo. Tento program reagoval na narastajúci dopyt verejnosti po praktických zručnostiach v oblasti obhajoby ľudských práv a odstraňovania stigmy spojenej s reprodukčným zdravím. Tréning bol zameraný na budovanie rodovej kompetencie u ľudí, ktorí chcú svoj čas a energiu venovať podpore rovnosti v komunitách, školách či kampaniach. Účastníci a účastníčky sa vzdelávali v nasledujúcich oblastiach: rešpektujúca diskusia, ľudskoprávne rámcovanie, inkluzívny prístup.
- *Alumni tréningy Možnosti voľby:* V roku 2025 Možnosť voľby zorganizovala dva cykly tréningov pre Alumni sieť, ktorá je kľúčovým prvkom udržateľnosti a vytvára komunitu ľudí oddaných ochrane ľudských práv. Prvé stretnutie sa konalo v dňoch 6. – 8. júna 2025. Druhý Alumni tréning sa uskutočnil v termíne 6. – 8. novembra 2025. Tieto tréningy sa zameriavali na pokročilú prácu s témami rodovej rovnosti a advokačné stratégie. Tento formát je špecificky navrhnutý pre ľudí, ktorí už v oblasti ľudských práv a rodovej rovnosti aktívne pôsobia a čelia narastajúcemu tlaku politického a spoločenského prostredia. Program tréningu, vedený lektorkami Adrianou Mesochoritovou a Ivanou Klimentovou, sa sústredil na tri prepojené oblasti: analýza a obrana práv (diskusia a argumentačné a advokačné stratégie), expertné bloky a spojenectvá (politická participácia žien, intersekciónalna spolupráca), duševné zdravie a regulácia stresu.
- *Vzdelávanie pre Habitat for Humanity International* bolo zamerané na inkluzívne bývanie a rodovú rovnosť. V druhej polovici roka 2025 Možnosť voľby pre medzinárodnú organizáciu Habitat for Humanity International realizovala komplexný vzdelávací program zameraný na integráciu rodovej perspektívy do projektov rozvoja dostupného bývania a urbanizmu. Cieľom tejto iniciatívy bolo vybaviť odborný personál nástrojmi na systematické uplatňovanie rodového hľadiska v rámci celého projektového cyklu. Účastníci a účastníčky sa venovali najmä konceptu gender mainstreamingu, pričom sa zamerali na špecifické bariéry, ktorým čelia ženy a znevýhodnené skupiny v prístupe k bezpečnému bývaní a pri plánovaní mestského

rozvoja. Program prepojil teoretické východiská rodovej rovnosti s praktickými riešeniami, ktoré zabezpečia, aby budúce projekty bývania reagovali na rozmanité potreby komúnit a prispievali k tvorbe spravodlivejšieho a inkluzívnejšieho mestského prostredia.

- *Rozvoj rodovej rovnosti, inklúzie a diverzity na pracovisku:* V uplynulom období Možnosť voľby vzdelávacie aktivity strategicky rozšírila aj do firemného prostredia a k zamestnávateľským organizáciám, ktorým záleží na budovaní bezpečných a rešpektujúcich pracovísk. Významným úspechom a novinkou v tomto smere bolo, že sa Možnosť voľby stala odbornou súčasťou akreditovaného kurzu Harmónia, ktorý organizuje spoločnosť United Resources. Tento komplexný kurz priniesol, reps. prináša účastníctvu praktické a cenné znalosti z oblastí inklúzie, diverzity a rodovej rovnosti. Zameriava sa na uplatnenie týchto princípov priamo v práci a v podnikaní s cieľom aktívne zlepšovať pracovné prostredie a celkovú firemnú kultúru.

Spätná väzba z vyššie realizovaných vzdelávaní Možnosť voľby, o.z. potvrdila, že tréning nie je len o odovzdávaní informácií, ale o hlbokjej vnútornej transformácii a scitlivovaní, a to uvedomení si štrukturálnych nerovností, búraní stereotypov, či bezpečnom priestore. Alumni tréning osobitne potvrdil svoju nezastupiteľnú úlohu pri vytváraní bezpečného a podporného priestoru, pričom alumni tréning sa stáva strategickým nástrojom na udržanie kontinuity a profesionality.

Vo vzťahu k strategickej participácii, sieťovaniu a verejnej komunikácii Možnosť voľby, o.z. realizovala alebo participovala na viacerých aktivitách, a to najmä:

- V rámci domácich spojenectiev spoluzaložila Ľudskoprávnu koalíciu, ktorú tvorí 12 renomovaných organizácií;
- Vo vzťahu k mediálnemu dosahu prispela k mobilizácii na Kampani My Voice, My Choice, aktívne participovala v rámci nadnárodných sietí (ASTRA, WAVE, ICFP) a mala aktívnu digitálnu komunikáciu;
- Zapojila sa do vzdelávacieho projektu City Safari pre mládež;
- Prednášala pre študentstvo Školy dizajnu na tému „Rodová rovnosť a rodové stereotypy“;
- Zorganizovala v spolupráci s ďalšími ľudskoprávnymi organizáciami tlačovú konferenciu, na ktorej sme upriamili pozornosť na dlhodobé systémové problémy a porušovanie práv žien na Slovensku;
- Zúčastnila sa Pochodu za ľudské práva, Košického Pride, komunitného Pride pochodu v Trnave a festivalu Pohoda;
- Zúčastnila sa konferencie Európskej siete Ženy proti násiliu a 7. medzinárodnej konferencii o plánovaní rodiny;
- Pôsobila v štátnych poradných orgánoch - Rade vlády SR pre ľudské práva a rodovú rovnosť a vo Výbore pre rodovú rovnosť.

Osobitná činnosť Možnosť voľby, o. z. súvisí s podpornou linkou. Dáta zozbierané v roku 2025 za Možnosť voľby, o.z. podľa organizácie poukazujú na to, že prístup k interrupciám na Slovensku nie je garantovaný, ale je privilegiom podmieneným socioekonomickým statusom a geografickou polohou. V roku 2025 združenie kontaktovalo 195 ľudí, väčšinou (z 90,3 %) ženy. Viac než 21,6 % z nich (38) okrem poradenstva potrebovalo aj finančnú pomoc – ich sociálna situácia výrazne znížila ich možnosti v prístupe k interrupciám. Možnosť voľby, o.z. konštatuje, že z existujúcich dát vyplýva, že najviac zraniteľné sú ženy s nižším vzdelaním – základným alebo stredným a tie, ktoré žijú v ekonomickej chudobe, nezriedka sociálnom vylúčení. Cena interrupcie (medzi 250 až 600 Eur) sa pre túto skupinu stáva bariérou. Z rozhovorov so ženami, ktoré telefonovali na linku sa ukazuje ako kľúčové, že väčšina z nich už má deti a pri ich rozhodovaní hrá rolu materiálny dopad na rodinu. Problematický aspekt predstavuje aj regionálna nedostupnosť. Za alarmujúce Možnosť voľby, o.z. označuje zistenie, že veľká skupina žien (takmer ⅓), ktoré kontaktovali podpornú linku, nemá v období rozhodovania prístup ku gynekologickej starostlivosti – chýba im zmluvný poskytovateľ alebo sa s ním nevedia spojiť včas.

Možnosť voľby, o.z. hodnotí rok 2025 ako mimoriadne náročný pre mimovládny sektor a oblasť ochrany ľudských práv s poukazom na legislatívnu činnosť v danom roku, predovšetkým novelu zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov a ústavnú novelu. V tejto súvislosti Možnosť voľby, o.z. v roku 2025 maximalizovala svoje advokačné aktivity.

### **3.4 Plnenie strategických dokumentov**

SR má vo vecnej pôsobnosti viacerých relevantných inštitúcií stratégie a/alebo vecne príslušné národné akčné plány, ktoré sa priamo týkajú alebo stanovenými opatreniami smerujú aj k cieľu rodovej rovnosti.

Primárne sa predmetné strategické dokumenty nachádzajú vo vecnej pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorý je na základe ust. § 15 ods. 1 pís. h) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii strednej štátnej správy v znení neskorších predpisov ústredný orgán štátnej správy pre rodovú rovnosť a rovnosť príležitostí a koordináciu štátnej politiky v predmetnej oblasti.

#### **3.4.1 Celoštátna stratégia a akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027**

Vláda SR uznesením č. 233 z 28. apríla 2021 schválila Celoštátnu stratégiu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021-2027, ako aj vecne príslušný realizačný dokument, ktorým je Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027.<sup>175</sup>

---

<sup>175</sup> Celoštátna stratégia rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021-2027 a Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027, dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25845/1>

Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027 obsahuje rôznorodé opatrenia v 8 strategických oblastiach. Vymedzené strategické oblasti sú:

- 1) Dôstojnosť a telesná integrita;
- 2) Zosúladenie rodinného a pracovného života;
- 3) Vzdelávanie, veda a výskum;
- 4) Rovnosť príležitostí a prístup na trh práce, ekonomická závislosť a chudoba žien;
- 5) Politická a ekonomická participácia a účasť na rozhodovaní;
- 6) Zabezpečenie participatívneho mechanizmu na presadzovanie rovnosti žien a mužov a inštitucionálne zabezpečenie rovnosti žien a mužov;
- 7) Začleňovanie zraniteľných skupín a viacnásobná diskriminácia žien a maloletých detí, dievčat;
- 8) Medzinárodná rozvojová spolupráca a humanitárna pomoc.

Vo všeobecnosti, opatrenia špecifikované vo vyššie uvedenom akčnom pláne, smerujú k parciálnym cieľom jednotlivých špecifických oblastí, ako napríklad: znižovanie a postupné odstránenie všetkých foriem obťažovania, násilia vrátane domáceho násilia, posilnenie ekonomickej nezávislosti žien a posilnenie ekonomického postavenia žien, zníženie príjmového rozdielu medzi mužmi a ženami, podpora rovnosti žien a mužov na všetkých stupňoch vzdelávacieho systému, posilňovanie ekonomickej nezávislosti žien, odstraňovanie príčin vedúcich k ženskej chudobe, rovnomernejšie a reprezentatívnejšie zastúpenie žien na vedúcich a rozhodovacích pozíciách vo verejnej i v súkromnej sfére, vytvorenie komplexnej štruktúry v rámci verejnej správy na presadzovanie rovnosti žien a mužov, uplatňovanie rovnosti žien a mužov a posilnenie postavenia žien v medzinárodnej rozvojovej spolupráci a humanitárnej pomoci.

Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027 obsahuje viaceré opatrenia, ktoré sa realizovali priebežne aj v roku 2025.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva v rozhodnom období realizovalo napríklad opatrenie č. 5 *Monitoring médií a reklamy z hľadiska sexizmu a degradujúcich obrazov žien a dievčat*. V tejto súvislosti Slovenské národné stredisko pre ľudské práva obdobie od decembra 2024 do mája 2025 vyhodnotilo v publikácii „*Ľudské práva v médiách III. O dôležitosťi korektného zobrazovania ľudskoprávnej problematiky v mediálnom diskurze.*“<sup>176</sup> Nadväzujúca správa „*Ľudské práva v médiách IV.*“ mapovala jún až november 2025. Zistenia za posledné dva roky sa týkajú najmä zraniteľných skupín obyvateľstva, korektnosti ľudskoprávnej argumentácie a tém, ktoré z ľudskoprávneho diskurzu vypadávajú.

Ďalším z realizovaných opatrení bolo napr. opatrenie č. 31 *Vypracovať analýzu učebných textov občianskej náuky s odporúčaniami na zmeny. V rámci občianskej náuky zvyšovať povedomie o predmetnej problematike prostredníctvom distribúcie informácií a rôznych letákov obsahujúcich kontakty pomoci a adresy inštitúcií, na ktoré je možné sa v prípade potreby obrátiť*. V súvislosti s týmto opatrením Slovenské národné stredisko pre ľudské práva vypracovalo správu *Rodová rovnosť v učebniciach občianskej náuky*. Analýza obsahu učebnic

---

<sup>176</sup> Ľudské práva v médiách III. O dôležitosťi korektného zobrazovania ľudskoprávnej problematiky v mediálnom diskurze, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Ludske-prava-v-mediach-3.pdf>

občianskej náuky základných škôl z hľadiska rodovej rovnosti. Správa prináša výsledky obsahovej analýzy učebníc občianskej náuky zameranej na spôsob reprezentácie ženských a mužských postáv, ako aj na identifikáciu sociálnych rolí, profesií, charakteristík a aktivít, ktoré sú im pripisované. Analýza sleduje kvalitatívne aj kvantitatívne aspekty zobrazovania rodu v textových aj obrazových častiach učebníc. Slovenské národné stredisko pre ľudské práva v závere formulovalo odporúčania pre tvorbu rodovo vyvážených učebníc, ako aj návrhy adresované kompetentným subjektom podieľajúcim sa na ich príprave a schvaľovaní.<sup>177</sup>

Príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR, Národné osvetové centrum, v roku 2025 ďalej plnilo opatrenie č. 39 *V rámci odborného časopisu Sociálna prevencia publikovať články z oblasti prevencie a eliminácie násilia páchaného na ženách*. Národné osvetové v tejto súvislosti kontinuálne venovalo pozornosť problematike rodovej rovnosti, a to najmä v rámci odborného časopisu Sociálna prevencia, v rámci ktorého boli publikované články z oblasti rodovej rovnosti, prevencie a eliminácie domáceho násilia a násilia páchaného na ženách, napr.:

- LIPANOVÁ, Lenka: Najčastejšie mentálne problémy detí a dospelých. In: Sociálna prevencia č. 1/2025;
- HLINČÍKOVÁ, Miroslava: Keď domov chýba. Bytová neistota a jej vplyv na rodiny. In: Sociálna prevencia č. 1/2025;
- FALTINOVÁ, Lucia: Psychologická prvá pomoc. In: Sociálna prevencia č. 2/2025.

Ministerstvo vnútra SR v roku 2025 realizovalo napríklad opatrenie č. 35: *„Podporovať zvyšovanie právneho povedomia zamestnancov relevantných rezortov prostredníctvom seminárov, e-learningových kurzov a iných vzdelávacích aktivít v oblasti rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v rámci vzdelávania“*.

Ministerstvo vnútra SR v hodnotenom období zrealizovalo vzdelávaciu aktivitu *„Muži a ženy v práci - rodovo citlivý prístup na pracovisku.“* Hlavným cieľom odborného kurzu bola identifikácia rodovo citlivého prístupu v prostredí úradu a prevencia nežiaducich javov spojených s rodovými stereotypmi.

Ďalej, na základe 5. kola hodnotiacej správy SR (GrecoEval5rep/2018/9E), vypracovanej skupinou GRECO, vyplynulo pre SR odporúčanie zamerané na posilnenie prevencie korupcie a podpory integrity, vrátane prijatia opatrení na zvýšenie zastúpenia žien v Policajnom zbore SR, a to aj vo vyšších riadiacich funkciách.

Vzhľadom na pretrvávajúci nepomer v zastúpení žien najmä na vedúcich pozíciách a potrebu systematických opatrení na podporu rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí pokračovalo Prezídium Policajného zboru SR aj počas roka 2025 v realizácii projektu *„Využi svoj potenciál a buď líderka“*, ktorého cieľom je podpora žien v osobnom a profesionálnom

---

<sup>177</sup> Rodová rovnosť v učebniciach občianskej náuky, dostupné na <https://www.snsip.sk/wp-content/uploads/Rodova-rovnost-v-ucebniciach.pdf>

raste s dôrazom na posilnenie ich vodcovských schopností a sebavedomia, ako aj skĺbenie pracovného a súkromného života. Projekt bol, resp. je zameraný na:

- posilnenie sebavedomia a líderských kompetencií žien,
- motiváciu žien uchádzať sa o riadiace funkcie,
- podporu rovnosti príležitostí medzi ženami a mužmi,
- budovanie prostredia založeného na rešpekte, inklúzii a rovnosti.

V rámci projektu boli, resp. sú otvárané aktuálne témy ako rodová rovnosť, rovnosť príležitostí, prekonávanie stereotypov, zosúladenie rodinného, pracovného a súkromného života, či osobnostný rozvoj. Do realizácie aktivít sú aktívne zapojení/é policajní/é psychológovia a psychologičky, ktorí/é poskytujú odbornú podporu v oblasti osobnostného rozvoja a zvládania záťaže. Projekt je realizovaný v úzkej spolupráci s viacerými inštitúciami, najmä s Trnavskou univerzitou sv. Cyrila a Metoda, ÚPK, Ministerstvom obrany SR a ďalšími partnermi, čím sa zabezpečuje jeho multidisciplinárny a odborný charakter.

V roku 2025 bol okrem školenia v rámci tejto iniciatívy organizovaný aj „*Tréning na podporu líderstva*“, (03. a 04. novembra 2025 v Piešťanoch). Súčasťou podujatia bola aj medzinárodná spolupráca s Veľkou Britániou, vrátane prezentácie programu rozvoja ženského líderstva „*Female Senior Leadership Development Programme*“, ktorý poskytol inšpiratívne príklady dobrej praxe v oblasti podpory žien vo vedúcich pozíciách.

### 3.4.2 Národný akčný plán zamestnanosti žien na roky 2022-2030

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR za účelom posilnenia Celoštátnej stratégie rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021-2027 prijala aj Národný akčný plán zamestnanosti žien na roky 2022-2030.<sup>178</sup>

Vyššie špecifikovaný akčný plán posilňuje opatrenia v troch esenciálnych oblastiach, a to legislatívne opatrenia, zlepšenie prístupu žien na trh práce a zosúladenie rodinného a pracovného života a oblast' zlepšenie príležitosti žien vo vzdelávaní a zvyšovanie ich zručností.

V roku 2025 sa pokračovalo v realizácii opatrení vyplývajúcich z predmetného akčného plánu, napríklad

Opatrenie č. 2.8. *Poskytovanie finančného príspevku ženám (UoZ) na začatie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti* sa v roku 2025 naďalej realizovalo prostredníctvom aktivity 2 „*Podpora SZČO*“ v rámci národného projektu „*Finančné stimuly pre zamestnanosť*“. Cieľom bolo, resp. je zvýšenie zamestnanosti podporou vytvárania udržateľných pracovných miest prostredníctvom vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti. Cieľovou skupinou sú znevýhodnení uchádzači a znevýhodnené uchádzačky o zamestnanie a mladí a mladé uchádzači a uchádzačky o zamestnanie vo veku do 30 rokov v situácii NEET<sup>179</sup>, ktorí sú vedení/é

<sup>178</sup> Národný akčný plán zamestnanosti žien, dostupné na [https://www.employment.gov.sk/files/sk/ministerstvo/spolocny-sekretariat-vyborov/vybor-rodovu-rovnost/dokumenty-udalosti/nap\\_zamestnanosti\\_zien\\_22-30.pdf](https://www.employment.gov.sk/files/sk/ministerstvo/spolocny-sekretariat-vyborov/vybor-rodovu-rovnost/dokumenty-udalosti/nap_zamestnanosti_zien_22-30.pdf)

<sup>179</sup> mladí ľudia, ktorí nie sú zamestnaní, nepokračujú v procese vzdelávania, ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave (z ang. not in employment, education or training)

v evidencii uchádzačov a uchádzačiek o zamestnanie najmenej 3 mesiace. Pred vstupom do tejto aktivity sú tieto osoby povinné úspešne absolvovať „Profesijné poradenstvo pre uchádzačov/ky o zamestnanie“ zamerané na vypracovanie podnikateľského zámeru, zabezpečenie potrebnej dokumentácie, ako aj na školenia zaoberajúce sa okrem iného aj legislatívou, finančným manažmentom a marketingom. Povinnou súčasťou prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti je aj vypracovanie podnikateľského zámeru. Prijemca alebo príjemkyňa príspevku je povinný/á prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť, na ktorú sa príspevok poskytuje, nepretržite najmenej dva roky. Výška finančného príspevku bola približne 7 tisíc Eur. Alokácia vyčlenená na opatrenie je vo výške 33 839 349,96 Eur. V roku 2025 bolo do predmetnej aktivity zaradených 1 506 uchádzačov a uchádzačiek o zamestnanie, z toho 746 žien a 760 mužov.

Opatrenie 3.6. *Nadobúdanie a zvyšovanie zručností žien (UoZ a ZoZ), vrátane digitálnych a jazykových, v súlade s potrebami a vývojom na trhu práce* sa v rozhodnom období plnilo prostredníctvom aktivít národného projektu „Zručnosti pre trh práce“ a projektu „Pripravený na prácu v priemysle“.

Národný projekt „Zručnosti pre trh práce“ sa skladá z 3 aktivít:

Aktivita č. 1 *Podpora rekvalifikácie uchádzačov/iek o zamestnanie* má za cieľ podporiť zamestnateľnosť uchádzačov a uchádzačiek o zamestnanie prostredníctvom rekvalifikácie na základe posúdenia individuálnej možnosti predpokladaného uplatnenia sa alebo zotrvania na trhu práce. V rámci projektu môže byť akceptovaná len rekvalifikácia, ktorá je vo väzbe na profesiu uvedenú v žiadosti o poskytnutie príspevku na podporu rekvalifikácie uchádzačov a uchádzačiek o zamestnanie a u ktorej je preukázaná možnosť uplatnenia sa na trhu práce po absolvovaní rekvalifikácie. Pri posudzovaní žiadostí sa prihliada najmä na najžiadanejšie nedostatkové pracovné pozície na trhu práce, ktoré zverejňuje Aliancia sektorových rád a na oblasti umelej inteligencie, digitálnej a zelenej transformácie. Kurzovné je oprávnené vo výške 100 % nákladov súvisiacich s rekvalifikáciou a paušálny príspevok pre znevýhodneného uchádzača/čku na pokrytie časti výdavkov je oprávnený vo výške 0,95 Eur/1 hod., najviac v sume 190,00 Eur. Alokácia vyčlenená na aktivitu č. 1 je vo výške 14 079 226 Eur. V roku 2025 bolo do predmetnej aktivity zaradených 7 335 osôb, z toho 4 338 žien a 2 997 mužov.

Aktivita č. 2 *Podpora nadobúdania a zmeny zručností mladých uchádzačov o zamestnanie, ktorí sú v situácii NEET* je zameraná na osvojenie si alebo rozvoj zručností, po ktorých je dopyt na trhu práce. Za týmto účelom môže Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR poskytnúť finančný príspevok na podporu rekvalifikácie mladého uchádzača/čky o zamestnanie vo veku do 30 rokov, ktorý je v situácii NEET. V rámci tejto aktivity sa prihliada na uplatnenie sa na trhu práce v sektoroch, ktoré majú rozvojový potenciál prezentovaný príslušným odvetvím hospodárstva. Prínosným je tiež zabezpečenie zručností relevantných k zelenej a digitálnej transformácii hospodárstva. Uvedené sa zabezpečuje najmä v spolupráci s Alianciou sektorových rád. Pri uchádzačoch a uchádzačkách o zamestnanie vo veku do 30 rokov sa okrem iného počíta aj s podporou intenzívnych vzdelávacích programov zameraných na získanie vedomostí a zručností potrebných pre vykonávanie konkrétnych pracovných pozícií z oblasti informačných technológií (prostredníctvom tzv. sofistikovaných IT kurzov), ako aj z oblasti zelenej transformácie hospodárstva. Kurzovné je oprávnené vo výške 100 % nákladov

súvisiacich s rekvalifikáciou a paušálny príspevok pre znevýhodneného uchádzača a uchádzačku o zamestnanie na pokrytie časti výdavkov je oprávnený vo výške 0,95 Eur/1 hod., najviac v sume 190,00 Eur. Alokácia vyčlenená na aktivitu č. 2 je vo výške 14 170 737,50 Eur. V roku 2025 bolo do predmetnej aktivity zaradených 2 379 osôb, z toho 1 021 žien a 1 358 mužov.

Aktivita č. 3 *Podpora vzdelávania záujemcov o zamestnanie* má za cieľ nadobúdanie alebo zmenu zručností záujemcov a záujemkýň o zamestnanie v prípade záujmu o udržanie sa na trhu práce, zmenu zamestnania, prechodu z aktuálnej profesie do budúcej profesie, resp. uplatnenie sa na trhu práce, ak sa záujemca/záujemkyňa aktuálne nachádza mimo neho. Za týmto účelom môže úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR poskytnúť finančný príspevok na podporu vzdelávania záujemcu/záujemkyne o zamestnanie. Za vzdelávanie sa považuje odborná príprava alebo príprava záujemcov a záujemkýň o zamestnanie zameraná na rozvoj komunikačných, počítačových, manažérskych, sociálnych, podnikateľských alebo jazykových vedomostí, zručností alebo schopností určených na zabezpečenie jeho/jej adaptability a uplatnenia sa v zamestnaní alebo v pracovných činnostiach, ktoré má záujemca/záujemkyňa o zamestnanie vykonávať po absolvovaní ním/jej vybraného vzdelávacieho programu u ním vybraného poskytovateľa vzdelávacieho programu. V rámci projektu môže byť akceptované len vzdelávanie, ktoré je vo väzbe na profesiu uvedenú v žiadosti o poskytnutie príspevku na podporu vzdelávania záujemcu/záujemkyne o zamestnanie a u ktorého/ktovej je preukázaná možnosť uplatnenia sa na trhu práce po absolvovaní vzdelávania. Pri posudzovaní žiadostí sa prihliada najmä na najžiadanejšie nedostatkové pracovné pozície na trhu práce, ktoré zverejňuje Aliancia sektorových rád a oblasti umelej inteligencie, digitálnej a zelenej transformácie. Po úspešnom absolvovaní vzdelávania Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR poskytol záujemcovi/záujemkyňi o zamestnanie príspevok na podporu vzdelávania vo výške 100 % oprávnených nákladov súvisiacich s akreditovaným vzdelávaním alebo 80 % oprávnených nákladov súvisiacich s neakreditovaným vzdelávaním, na úhradu kurzovného. Alokácia vyčlenená na aktivitu č. 3 je vo výške 14 mil. Eur. V roku 2025 bolo na predmetnú aktivitu zaradených 7 294 osôb, z toho 3 635 žien a 3 659 mužov.

Cieľom projektu „*Pripravený na prácu v priemysle*“ je zvýšiť predpoklady uchádzačov a uchádzačiek o zamestnanie na uplatnenie sa na trhu práce prostredníctvom vzdelávania, ktoré poskytne teoretické a praktické vedomosti potrebné pre prácu v priemysle, najmä v automobilovom sektore. Projekt kladie dôraz na prepojenie vzdelávania s praxou, čím pripraví kvalifikovanú pracovnú silu, zníži nezamestnanosť a podporí rozvoj ľudských zdrojov, ktoré sú kľúčové pre trvalo udržateľný rozvoj priemyslu na Slovensku a prílev nových investorov do hospodárstva. Cieľovou skupinou projektu sú uchádzači a uchádzačky o zamestnanie. Projekt je nastavený na princípe dvoch na seba nadväzujúcich fáz. V rámci 1. fázy sa realizujú všeobecné vzdelávacie programy zamerané na všeobecnú prípravu uchádzačov a uchádzačiek pre základné pozície pre prácu v automobilovom, strojárskom a elektrotechnickom priemysle. Ich základnou úlohou je pripraviť ich na pozície operátor výroby a osvojiť im základné vedomosti a zručnosti pre prácu v priemysle. Predpokladá sa zaradiť na vzdelávanie 25 000 osôb v rámci kurzov Operátor/ka výroby, Team leader/ka a Pracovník/ka facility management, pričom najúspešnejším z nich bude odporučené ďalšie odborné vzdelávanie v rámci druhej fázy projektu. V rámci 2. fázy sa predpokladá s počtom 5 000 preškolených

účastníkov/účastníčok (úspešných absolventov a absolventiek 1. fázy projektu) v 21 odborných kurzoch (napr. Mechatronik/čka, Priemyselný mechanik/čka, Elektrotechnik/čka automatizačnej techniky, Pracovník/čka logistiky a skladového hospodárstva, Operátor/ka CNC strojov a iné). V rámci projektu sa poskytuje príspevok na vzdelávanie vo výške 100 % nákladov na vzdelávanie, paušálny príspevok na cestovné a stravné a motivačný príspevok. V roku 2025 bolo do projektu zaradených 4 761 osôb, z toho 2 323 žien a 2 438 mužov.

V roku 2025 sa realizovalo aj opatrenie 3.7. v rámci *Záruky pre mladých: programy absolventskej praxe pre mladé ženy, vrátane mladých žien z marginalizovaných rómskych komunít*. Opatrenie sa plnilo prostredníctvom aktivity 3 „*Prax pre mladých*“ v rámci národného projektu „*Finančné stimuly pre zamestnanosť*“. Cieľom aktivity bolo, resp. je podpora zvýšenia zamestnateľnosti uchádzačov a uchádzačiek o zamestnanie prostredníctvom získavania a prehľbovania pracovných zručností a praktických skúseností formou praxe, vykonávanej u zamestnávateľského subjektu. Pracovné pozície na vykonávanie praxe u zamestnávateľského subjektu musia byť v odvetviach v súlade s prioritami zelenej, sociálnej a digitálnej ekonomiky. Cieľovou skupinou je uchádzač/ka o zamestnanie v situácii NEET, ktorý/á dosiahol najviac úplné stredné odborné vzdelanie a je vedený v evidencii najmenej 1 mesiac. Prax sa vykonáva najmenej 3 mesiace a najviac 6 mesiacov, bez možnosti jej predĺženia a opakovaného vykonávania, v rozsahu 20 hodín týždenne. Výška príspevku je v sume aktuálne platnej výšky životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu na príslušný rok (284,13 Eur pre rok 2025). Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR poskytne absolventovi/ky školy náhradu poistného na úrazové poistenie počas vykonávania absolventskej praxe najviac v sume 15 Eur. Alokácia vyčlenená na aktivitu je vo výške 14 116 665,98 Eur. V roku 2025 bolo do predmetnej aktivity zaradených 1 117 osôb, z toho 745 žien a 372 mužov.

Ďalej sa v roku 2025 realizovalo aj opatrenie 3.9 *V rámci Záruky pre mladých: Poskytovanie integrovaných informačných a poradenských služieb, s využitím multidisciplinárneho prístupu pre mladé ženy, vrátane mladých žien z marginalizovaných rómskych komunít a s cudzím pôvodom, ktoré sú nezamestnané a neaktívne na trhu práce a ich aktivizácie k vyššej účasti vo vzdelávaní a na trhu práce*. Predmetné opatrenie sa plnilo prostredníctvom nižšie uvedených výziev na predkladanie dopytovo orientovaných projektov.

Výzva „*2N - Nezamestnaní a neaktívni na ceste na trh práce*“ je zameraná na posilnenie kapacít neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti, ktorí prostredníctvom poskytovania individualizovaného a komplexného prístupu zabezpečia efektívnejšiu pomoc najviac znevýhodneným skupinám obyvateľstva pri hľadaní a udržaní si zamestnania na otvorenom trhu práce (t. j. mimo chránených dielní a chránených pracovísk a mimo sociálnych podnikov). Tento prístup kombinuje služby agentúr podporovaného zamestnávania, ktoré sú určené pre uchádzačov a uchádzačky o zamestnanie (dlhodobu nezamestnaných občanov/občianky a občanov/občianky so zdravotným postihnutím), a služby organizácií poskytujúcich služby zamestnanosti, ktoré sa venujú osobám, ktoré nie sú vedené v evidencii uchádzačov/uchádzačiek o zamestnanie. Vzhľadom na skutočnosť, že stále prebieha implementácia projektov podporených v rámci výzvy, nie je možné v súčasnosti vyhodnotiť počet podporených osôb. Alokácia výzvy je vo výške 22 150 000 Eur.

Cieľom výzvy „Krok za krokom II.“ bolo, resp. je priblížiť neaktívne osoby k trhu práce intervenčnými aktivitami priamo v teréne. Intervencie sú zamerané na podporu a pomoc pri hľadaní, získaní a udržaní si zamestnania, vrátane zabezpečenia prístupu k pracovnoprávnemu a finančnému poradenstvu, zisťovanie osobnostných predpokladov, schopností a zručností a rozpoznanie prekážok ich vstupu na trh práce. Následne organizácie implementujúce výzvu vyhľadávajú vhodné zamestnanie, realizujú jeho sprostredkovanie, vrátane sprevádzania počas skúšobnej doby. Vzhľadom na skutočnosť, že stále prebieha implementácia projektov podporených v rámci výzvy, nie je možné v súčasnosti vyhodnotiť počet podporených osôb. Alokácia výzvy je vo výške 21 718 622 Eur.

Výzva „Rozvoj jednotných kontaktných miest (JKM) Záruky pre mladých v regiónoch Slovenska“ bola, resp. je realizovaná prostredníctvom vyšších územných celkov na celom území SR. Cieľovú skupinu tvoria mladí ľudia do 30 rokov ohrození situáciou NEET alebo v situácii NEET, vrátane mladých ľudí z marginalizovaných rómskych komunít. V rámci hlavnej aktivity je podporený vznik a fungovanie jednotných kontaktných miest a zabezpečený celostný prístup pri riešení situácie cieľovej skupiny, ktorý bude založený na partnerskom prístupe pomocou multidisciplinárnych tímov. Predpokladá sa vznik 54 kontaktných miest. Dňa 17. 03. 2025 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR uzavrelo predmetnú výzvu, pričom sa pripravuje jej aktualizované znenie, ktoré bude reflektovať podnety aplikačnej praxe. V súvislosti s predmetnou výzvou bola vyhlásená aj výzva „Koordínácia jednotných kontaktných miest pre mladých“. Cieľom tejto výzvy je vytvárať priaznivejšie prostredie pre prácu s mládežou, špecificky s mladými ľuďmi v situácii NEET a ohrozenými situáciou NEET na regionálnej úrovni, a to tým, že podporené konzorcium oprávnených subjektov bude inšpirovať, pomáhať, posilňovať a prepájať zainteresované strany, aby sa spojili a spoločne konali v záujme lepšej podpory aktívneho začlenenia mladých ľudí do spoločnosti a na trh práce, primárne formou vzájomného učenia sa.

### **3.4.3 Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030**

Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030, ktorý schválila Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 657 zo 16. novembra 2021, je základným strategickým dokumentom v oblasti podpory aktívneho starnutia.<sup>180</sup> Jeho cieľom je prispievať k budovaniu udržateľnej spoločnosti prostredníctvom podpory a zhodnocovania potenciálu ľudí všetkých vekových kategórií, najmä v kontexte procesu starnutia. Súčasťou programu sú aj čiastkové opatrenia zamerané na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na starších osobách a posilňovanie ich ochrany v sociálnej, ekonomickej a právnej oblasti.

V rámci jednotlivých opatrení Národného programu aktívneho starnutia 2021 – 2030 sa v roku 2025 realizovalo a rozvíjalo viacero významných aktivít zameraných na ochranu práv starších osôb a podporu ich aktívneho zapojenia do spoločenského a pracovného života. Nadviazalo sa pritom na výstupy z predchádzajúceho obdobia, najmä na právnu analýzu práv starších osôb s názvom „Normatívny rozmer práv starších osôb vo vybraných oblastiach

---

<sup>180</sup> Národný program aktívneho starnutia, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/aktivne-starnutie/narodny-program-aktivneho-starnutia/>

*podporujúcich ich potreby, záujmy a ochranu“*, ktorá poukázala na potrebu citlivejšieho legislatívneho prístupu k tejto osobitne zraniteľnej skupine obyvateľstva.

Skupina starších osôb je v normatívnom aj aplikačnom kontexte naďalej vnímaná ako zvlášť ohrozená skupina obyvateľstva, pri ktorej je nevyhnutné reagovať osobitne citlivo, a to tak pri realizácii sociálnych práv, ako aj pri zmenách právnej úpravy zasahujúcich do ich hodnotovej podstaty v súvislosti s uplatňovaním sociálno-ekonomických politík. V tomto kontexte sa aj v roku 2025 v odbornej diskusii posilnila potreba zakotvenia konceptu viacnásobnej diskriminácie do antidiskriminačnej právnej úpravy, keďže staršie osoby sú často vystavené kumulácii viacerých diskriminačných dôvodov, najmä veku v kombinácii s pohlavím, zdravotným znevýhodnením alebo sociálnym statusom.

Významným posunom v oblasti podpory ekonomickej aktivity starších osôb v roku 2025 bolo spustenie národného projektu „*Vekový manažment: Práca prispôsobená životným etapám*“, ktorého realizácia sa začala 1. mája 2025. Projekt je zameraný na systematickú implementáciu princípov vekového manažmentu do praxe zamestnávateľských subjektov naprieč sektormi hospodárstva, s cieľom podporiť zotrvanie seniorov a senioriek na trhu práce, zlepšiť pracovné podmienky vo vyššom veku a zvýšiť povedomie o prínosoch flexibilných foriem práce. Súčasťou projektu je vypracovanie sektorových modelov vekového manažmentu, meranie indexu pracovnej schopnosti zamestnancov a zamestnankýň, metodická podpora zamestnávateľských subjektov a návrhy na úpravu legislatívneho rámca v oblasti práce a starnutia.

V roku 2025 zároveň pokračovali a rozvíjali sa aktivity zamerané na podporu dobrovoľníctva starších ľudí ako nástroja aktívneho starnutia a sociálnej participácie. Osobitný dôraz sa kládol na rozvoj dobrovoľníckych sietí osôb vo veku 55+, a to prostredníctvom spolupráce so sieťou krajských dobrovoľníckych centier, ako aj podporou tematicky zameraných programov (napr. medzigeneračné vzdelávacie aktivity, podpora digitálnych zručností, preventívne programy bezpečnosti a komunitnej solidarity). V roku 2025 sa zároveň zvýšila miera prepojenia dobrovoľníctva starších ľudí s konceptom inkluzívneho dobrovoľníctva a s cieľom znižovania osamelosti a sociálnej izolácie v seniorskej populácii.

Realizované aktivity a projekty v roku 2025 tak prispeli k systematickému napĺňaniu cieľov Národného programu aktívneho starnutia 2021 – 2030, najmä v oblastiach ochrany práv starších osôb, podpory ich ekonomickej aktivity, posilňovania ich spoločenskej participácie a zvyšovania kvality života v staršom veku.

#### **3.4.4 Národný akčný plán na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021 – 2025**

Národný akčný plán na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021-2025 schválila vláda SR uznesením č. 605 z 30. septembra 2020.<sup>181</sup>

---

<sup>181</sup> Národný akčný plán na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021-2025, dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25304/1>

Rezolúcia vo všeobecnosti podporuje zlepšenie postavenia žien v konfliktných oblastiach; účasť a zapojenie žien v bezpečnostných politikách a pri budovaní mieru, ako aj začlenenie rodového hľadiska do úsilia o postkonfliktnú obnovu a medzinárodný rozvoj.

Agenda ženy, mier a bezpečnosť je v zmysle vyššie uvedeného založená na štyroch pilieroch – prevencia, participácia, ochrana, post-konfliktná obnova. Priamo úmerne stanoveným pilierom a cieľu sú následné strategické ciele diferencované do štyroch nosných oblastí, a to:

- 1) Zvýšenie participácie žien v oblasti mieru a bezpečnosti;
- 2) Zohľadňovanie a ochrana ľudských práv žien a ich špecifických potrieb v súlade napĺňaním agendy Ženy, mier a bezpečnosť;
- 3) Zvýšenie povedomia a prehľbovanie odbornosti v oblasti agendy Ženy, mier a bezpečnosť;
- 4) Medzinárodná spolupráca.

Stručné zhrnutie aktivít Národného akčného plánu na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021 – 2025 (NAP) za rok 2025 je nasledovné:

Slovenská republika v roku 2025 realizovala prostredníctvom jednotlivých zúčastnených rezortov aktivity v rámci implementácie národného akčného plánu zamerané najmä na podporu participácie žien, ochranu ich práv a zvyšovanie povedomia.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR sa sústredilo na systémové opatrenia v oblasti rodovej rovnosti, najmä prostredníctvom podpory zosúladovania pracovného a súkromného života a rovnakého odmeňovania, vrátane legislatívnych zmien a prípravy transpozície európskej smernice o transparentnosti odmeňovania. Významné aktivity boli realizované aj v oblasti prevencie násillia na ženách, vrátane vzdelávania odborníkov a odborníčok, metodickéj podpory a poskytovania služieb obetiam.

Ministerstvo obrany SR posilnilo inštitucionálny rámec prijatím koncepcie rodovej rovnosti a zavedením monitorovacích mechanizmov, pričom zaznamenalo aj nárast zastúpenia žien v ozbrojených silách a podporovalo ich zapojenie do medzinárodných operácií. Zároveň realizovalo vzdelávanie personálu a opatrenia na ochranu práv žien vrátane prevencie rodovo podmieneného násillia.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pokračovalo v aktívnom pôsobení na multilaterálnej úrovni, podpore medzinárodných organizácií, komunikácii s verejnosťou a v realizácii rozvojových a humanitárnych projektov so zameraním na podporu rovnosti žien a mužov a posilnenie postavenia žien.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR aktuálne pripravuje na rokovanie vlády SR v poradí druhý Národný akčný plán na vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2026 – 2030, ktorého cieľom je zabezpečiť kontinuitu, systematizáciu a ďalšie posilnenie implementácie agendy „Ženy, mier a bezpečnosť“ v podmienkach SR, na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni.

Ministerstvo vnútra SR prispelo k napĺňaniu národného akčného plánu najmä prostredníctvom posilňovania postavenia žien v bezpečnostných zložkách, ako aj rozvoja odborných kapacít. V Policajnom zbore SR rástlo zastúpenie žien vrátane riadiacich pozícií a boli prijaté opatrenia na podporu zosúladovania pracovného a súkromného života, či zlepšenie ochrany obetí násillia.

Policajný zbor SR v súvislosti s napĺňaním cieľov Národného akčného plánu k rezolúcii Bezpečnostnej rady OSN 1325 Ženy, mier a bezpečnosť, v oblasti zvýšenia participácie žien v oblasti mieru a bezpečnosti vynaložil úsilie na zvýšenie povedomia žien v Policajnom zbore aj o medzinárodných misiách.

V rámci školení (pre-deployment training) organizovalo ministerstvo vnútra SR v pravidelných dvojročných intervaloch medzinárodný policajný kurz pre príslušníkov/čky Policajného zboru SR, ktorí/é majú byť zaradení/é do databázy expertov/tiek určených na vyslanie do mierových misií. Zároveň na základe ponuky medzinárodných vzdelávacích inštitúcií niektorí príslušníci/čky Policajného zboru SR absolvujú základný výcvikový kurz v zahraničí, v rámci ktorého je plne zahrnutá téma „*Women, Peace and Security*“ a „*Code of Conduct*“. V rámci prípravy príslušníčok Policajného zboru do medzinárodných misií sa kladie dôraz na ich špeciálne požiadavky, potreby a ich ochranu počas vyslania v súlade s konceptom medzinárodných ľudských práv. Policajný zbor SR sa v roku 2025 aktívne zapájal do medzinárodných misií a operácií civilného krízového manažmentu, pričom pozornosť venoval prioritným regiónom v súlade s jednotnou zahraničnou politikou. V tejto oblasti je zabezpečená rovnosť žien a mužov vo výberovom konaní, počas vyslania na misiu a po návrate pri ich opätovnom zamestnaní.

Taktiež je zabezpečovaná aktívna účasť na pracovných skupinách pre zvýšenie počtu žien v mierových misiách s účasťou členských štátov Európskej únie a centrom výnimočnosti pre mierové misie Berlín. V databáze príslušníkov Policajného zboru SR určených na vyslanie do mierových misií je v súčasnosti zastúpených 90 osôb, z čoho je 19 žien (21 %) a 71 mužov.

V misiách Európskej únie aktuálne pôsobia 2 ženy (v misii EUCAP v Somálsku, v misii EUMM Gruzínsko). V misii Organizácie spojených národov pôsobí 1 žena v rámci misie UNFICYP. Počet príslušníkov a príslušníčok Policajného zboru v mierových misiách v roku 2025 bol

- EUAM Ukrajina: 4 príslušníci Policajného zboru SR (0 % žien),
- EULEX Kosovo: 4 príslušníci Policajného zboru SR (0 % žien),
- EUMM Gruzínsko: 6 príslušníkov Policajného zboru SR, z toho 1 žena (17 % žien),
- EUCAP Somálsko: 3 príslušníci Policajného zboru SR, z toho 1 žena (34 % žien),
- EUMA Arménsko: 6 príslušníci Policajného zboru SR (0 % žien),
- EUBAM Ukrajina/Moldavsko: 0 príslušníci Policajného zboru SR (0 % žien),
- OSN UNFICYP Cyprus: 6 príslušníkov Policajného zboru, z toho 4 ženy (67 % žien)

### **3.4.5 Akčný plán rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosť v rezorte obrany na roky 2024-2030**

Rezort obrany disponuje vo svojej vecnej pôsobnosti osobitnou rezortnou koncepciou rodovej rovnosti profesionálnych vojakov a vojačiek, ktorej súčasťou je Akčný plán rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosti v rezorte obrany na roky 2024 – 2030, obsahujúci konkrétne úlohy a termíny pre ich plnenie.

V rozhodnom období kalendárneho roka 2025 sa priebežne plnili niektoré opatrenia vyššie špecifikovaného akčného plánu.

Úlohy vyplývajúce predovšetkým z Akčného plánu rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosť na roky 2024 – 2030 boli priebežne plnené aj prostredníctvom rezortnej stálej pracovnej skupiny pre podporu a vyhodnocovanie implementácie rodovej rovnosti a agendy o ženách, mieri a bezpečnosti, ktorá v roku 2025 rokovala dvakrát.

K 11. augustu 2025 bolo napríklad aktualizované Metodické usmernenie na implementáciu rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosť v rezorte obrany (č. SEPSČ-138-21/2024-OdSP).

### **3.4.6 Stratégia a akčné plány rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030**

Vláda SR uznesením č. 181 zo 07. apríla 2021 schválila stratégiu rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 a následne vláda SR uznesením č. 793 z 18. decembra 2024 schválila akčné plány k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 na roky 2025 – 2027.<sup>182,183</sup>

Jedným so špecifických cieľov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 je zvýšiť účinnosť, kvalitu poskytovania a rozšíriť dostupnosť verejných a neverejných služieb zamestnanosti a aktívnych opatrení trhu práce pre marginalizované rómske komunity. Tento cieľ obsahuje opatrenie: *„Skvalitniť služby na riešenie potrieb mladých osôb z marginalizovaných rómskych komunít, ktorí sú nezamestnaní a neaktívni – prispôbením individualizovaných holistických akčných plánov, zameraných na celkový rozvoj, ktoré zohľadnia ich preferencie a motiváciu, bariéry, nevýhody a dôvody, pre ktoré sú nezamestnaní alebo neaktívni“*. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR toto opatrenie plní prostredníctvom výziev na predkladanie dopytovo orientovaných projektov.

Výzva *„Krok za krokom II.“* - jej cieľom bolo, resp. je priblížiť neaktívne osoby k trhu práce intervenčnými aktivitami priamo v teréne. Intervencie sú zamerané na podporu a pomoc pri hľadaní, získaní a udržaní si zamestnania, vrátane zabezpečenia prístupu k pracovnoprávnemu a finančnému poradenstvu, zisťovania osobnostných predpokladov, schopností a zručností a rozpoznania prekážok ich vstupu na trh práce. Následne organizácie implementujúce výzvu vyhľadávajú vhodné zamestnanie, realizujú jeho sprostredkovanie, vrátane sprevádzania počas skúšobnej doby.

---

<sup>182</sup> Stratégia, dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25860/1>

<sup>183</sup> Akčné plány, dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/30312/1>

Výzva "2N - Nezamestnaní a neaktívni na ceste na trh práce" - je zameraná na posilnenie kapacít neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti, ktorí prostredníctvom poskytovania individualizovaného a komplexného prístupu zabezpečia efektívnejšiu pomoc najviac znevýhodneným skupinám obyvateľstva pri hľadaní a udržaní si zamestnania na otvorenom trhu práce (t. j. mimo chránených dielní a chránených pracovísk a mimo sociálnych podnikov). Tento prístup kombinuje služby agentúr podporovaného zamestnávania, ktoré sú určené pre uchádzačov/čky o zamestnanie (dlhodobozamestnaných občanov a občanov so zdravotným postihnutím), a služby organizácií poskytujúcich služby zamestnanosti, ktoré sa venujú osobám, ktoré nie sú v evidencii uchádzačov/čiek o zamestnanie.

### 3.5 Stav vo vybraných oblastiach

Nasledujúce podkapitoly sumarizujú stav vo vybraných oblastiach agendy rodovej rovnosti.

#### 3.5.1 Legislatívna úprava

##### **Vládny návrh zákona o rovnakom odmeňovaní mužov a žien za rovnakú prácu alebo za prácu rovnakej hodnoty a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Vládny návrh zákona o rovnakom odmeňovaní mužov a žien za rovnakú prácu alebo za prácu rovnakej hodnoty a o zmene a doplnení niektorých zákonov je právny predpis, ktorým sa do vnútroštátneho poriadku SR transponuje *smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania*.<sup>184</sup>

Z legislatívneho hľadiska je cieľom predmetného návrhu zákona zaviesť systém transparentnosti odmeňovania, ktorý umožní efektívne monitorovanie a posudzovanie rozdielov v odmeňovaní medzi mužmi a ženami a ktorý zabezpečí, aby zamestnávateľské subjekty zaviedli štruktúry odmeňovania založené na objektívnych, nediskriminačných a rodovo neutrálnych kritériách.

Návrh zákona za účelom dosiahnutia vyššie špecifikovaného cieľa posilňuje existujúce alebo zavádza nové inštitúty, ako napríklad osobitné právo na informácie zamestnancov a zamestnankýň, správy o rozdieloch v odmeňovaní, spoločné posúdenie odmeňovania a pod.

##### **Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov**

V novembri 2025 nadobudol účinnosť ústavný zákon č. 255/2025, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Predmetným ústavným zákonom bola Ústava Slovenskej republiky doplnená napríklad o zachovávanie zvrchovanosti vo veciach národnej identity vo vybraných kultúrno-etických otázkach, zákaz dohody o porodení dieťaťa, zaručenie rovnosti medzi mužmi a ženami pri odmeňovaní za vykonanú prácu, osvojenia, potrebu súhlasu zákonného zástupcu alebo zástupkyne v prípade

---

<sup>184</sup> Smernica, dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj>

výchovy a vzdelávania detí v oblasti formovania intímneho života a sexuálneho správania, uznanie len biologicky určeného pohlavia muža a ženy.

Vo vzťahu k vyššie špecifikovanému ústavnému zákonu adresovala Slovenskej republike svoje výhrady v roku 2025 aj Benátska komisia. Výhrady voči vybraným ustanoveniam prezentoval aj Verejný ochranca práv a Slovenské národné stredisko pre ľudské práva.<sup>185,186</sup>

### **Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov**

Dňa 4. decembra 2025 bol prijatý zákon č. 387/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, na základe ktorého s účinnosťou od 1. januára 2026 dochádza k spravodlivejšiemu hodnoteniu dôchodkových práv osôb starajúcich sa o dieťa, prevažne matiek, a ktorým sa zabezpečí, že starostlivosť o dieťa nebude viesť k zníženiu dôchodku. Zmena sa dotýka osôb, ktoré v súčasnosti už poberajú dôchodok vypočítaný podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ako aj osôb, ktorým nárok na dôchodok ešte nevznikol, čo predstavuje zásadné prorodinné opatrenie s dlhodobým efektom.

Za týmto účelom sa k súčasnému spôsobu výpočtu dôchodku zaviedol nový, alternatívny postup na určenie sumy dôchodku, podľa ktorého bude obdobie dôchodkového poistenia, ktoré je obdobím starostlivosti o dieťa, hodnotené v zásade rovnako ako zárobková činnosť. Poistenec bude mať za obdobie, v ktorom sa stará o dieťa do dovŕšenia veku troch rokov, respektíve do osemnástich rokov, ak ide o dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom, individuálny vymeriavací základ, ktorý zodpovedá priemerným zárobkom počas jeho pracovného života. Aby však mohol byť tento postup uplatnený, poistenec musí splniť podmienku získania najmenej rovnako dlhého obdobia dôchodkového poistenia z dôvodu výkonu zárobkovej činnosti ako je obdobie starostlivosti o dieťa. Splnenie uvedenej podmienky sa nevyžaduje v prípade starostlivosti o dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom do osemnástich rokov veku, a taktiež ani na účely určenia sumy invalidného dôchodku.

Novým postupom budú prepočítané starobné dôchodky, predčasné starobné dôchodky a invalidné dôchodky vypočítané podľa zákona o sociálnom poistení, s tým, že ak by bola suma dôchodku po prepočítaní nižšia, zachová sa jeho pôvodná výška. Osobám, ktoré získali obdobie starostlivosti o dieťa, sa vyššie uvedené dôchodky priznané podľa zákona o sociálnom poistení prepočítajú do 31. decembra 2031.

Od 1. januára 2026 sa tiež zvyšuje úroveň dôchodkového zabezpečenia aj iným poistencom štátu, a to zvýšením osobného vymeriavacieho základu z doterajších 50 % na 60 % všeobecného vymeriavacieho základu. Bude sa to týkať napríklad poberateľov/iek peňažného

---

<sup>185</sup> Stanovisko Verejný ochranca práv, dostupné na <https://vop.gov.sk/stanovisko-k-novele-ustavy-sr/>

<sup>186</sup> Stanovisko Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, dostupné na <https://www.snsfp.sk/aktuality/vyzyvame-poslancov-a-poslankyne-nr-sr-aby-nepodporili-vladny-navrh-novely-ustavy/>

príspevku na opatrovanie, osôb vykonávajúcich osobnú asistenciu najmenej 140 hodín mesačne, ohrozených alebo chránených svedkov a svedkýň.

Zároveň sa umožňuje, aby osoba, ktorá sa riadne stará o dieťa a je z toho dôvodu povinne dôchodkovo poistená, ako aj ostatní poistenci/kyne štátu, mohli vykonávať súčasne aj zárobkovú činnosť ako zamestnanec/kyňa alebo samostatne zárobkovo činná osoba a to bez negatívneho vplyvu na dôchodok.

### **Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

1.septembra 2025 nadobudla účinnosť novela zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, tzv. „Práca namiesto dávok“, ktorej cieľom bolo posilnenie podpory aktívneho prístupu a motivácie príjemcov a príjemkýň pomoci v hmotnej núdzi prijať ponuku vhodného zamestnania a zotrvať na trhu práce.

V rámci novely boli prijaté viaceré opatrenia, ktoré predstavujú podporu dlhodobo nezamestnaných alebo nízkopríjmových osôb prijať a zotrvať vo formálnej práci, nakoľko zabezpečenie pravidelného príjmu predstavuje najúčinnější prostriedok vymanenia sa z nepriaznivej sociálnej situácie. Novela zákona kládla dôraz na to, aby pomoc smerovala k tým, ktorí ju skutočne potrebujú a sú ochotní aktívne sa zapojiť do pracovného procesu.

Očakávaným prínosom je zvýšenie účasti znevýhodnených osôb na trhu práce, zníženie dlhodobej nezamestnanosti, efektívnejšie využívanie verejných zdrojov, posilnenie sociálnej inklúzie a znižovanie chudoby. Celkovo prijaté opatrenia v rámci novely prispievajú k lepšiemu prepojeniu systému pomoci v hmotnej núdzi a pracovnej integrácie, čím sa posilňuje funkcia medzi trhu práce ako mosta medzi nezamestnanosťou a stabilným zamestnaním.

### **Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

1. septembra 2025 v rámci iniciatívy „Práca namiesto dávok“, nadobudla účinnosť aj novela zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorej cieľom bolo motivovať poberateľov dávok v hmotnej núdzi k návratu na trh práce. Na účely poskytovania služieb zamestnanosti bola do zákona o službách zamestnanosti doplnená definícia „osoba v hmotnej núdzi“ (fyzická osoba, ktorá je členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, okrem člena domácnosti, ktorý je v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu s dohodnutým týždenným pracovným časom najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovnom čase alebo v osobitnom postavení a nie je uchádzačom o zamestnanie) a poskytovanie služieb zamestnanosti úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny bolo rozšírené aj o zabezpečovanie činností zameraných na vyhľadávanie pracovného miesta a ponuku vhodného zamestnania za účelom sprostredkovania zamestnania osobám v hmotnej núdzi. Zároveň sa na Úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny SR, kde je vysoké zastúpenie rómskej komunity, posilnili personálne kapacity o rómskych asistentov, ktorí pomáhajú pri sprostredkovaní práce ľuďom z rómskych komunit, aby sa odstránili akékoľvek bariéry, či už

komunikačné alebo iné. Touto novelou sa posilňuje prepojenie medzi systémom pomoci v hmotnej núdzi a službami zamestnanosti vo väzbe na pracovnú integráciu osôb v hmotnej núdzi, pričom trh práce má plniť úlohu nástroja vedúceho od sociálnej odkázanosti k stabilnému zamestnaniu, čo môže viesť k väčšej finančnej samostatnosti jednotlivcov a k znižovaniu sociálneho vylúčenia. Očakáva sa, že prijaté opatrenia prispejú k väčšiemu zapájaniu znevýhodnených skupín do pracovného procesu, k znižovaniu dlhodobej nezamestnanosti a k účelnejšiemu využívaniu verejných financií.“.

### **Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov**

Zákon č. 324/2024 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. januára 2025 zmenil v ust. § 152b možnosť poskytovať príspevok na športovú činnosť dieťaťa na povinnosť zamestnávateľského subjektu, ktorý zamestnáva viac ako 49 zamestnancov a zamestnankýň (ostatné podmienky zostali nezmenené - pracovný pomer zamestnanca/kyne u zamestnávateľského subjektu min. 24 mesiacov, výška príspevku 55 % oprávnených výdavkov, navyše však v sume 275 eur za kalendárny rok v úhrne za všetky deti).

### **Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb**

Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb, schválená vládou SR v januári 2025, slúžila ako podklad pre legislatívne zmeny súvisiace so zavedením príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby (zákon č. 406/2025 Z. z.) Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb definovala smerovanie všetkých sociálnych služieb, ktoré sú upravené v zákone o sociálnych službách. Medzi služby zamerané na podporu rodiny s deťmi sú služby na pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, služby na podporu zosúladzovania rodinného a pracovného života, zariadenia dočasnej starostlivosti o deti, zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa – tzv. „jasle“ a služba včasnej intervencie.

V zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa bola v roku 2024 sociálna služba poskytnutá 3 546 deťom (pričom údaje boli vykázané za 184 služieb z celkového počtu 218). Podľa registra sociálnych služieb majú najvyšší podiel pri poskytovaní tejto služby neverejní poskytovatelia, ktorí poskytujú službu v 161 zariadeniach (74 %), pričom obce len v 57 prípadoch (26 %). Rovnako aj v prípade služby včasnej intervencie je služba poskytovaná predovšetkým neverejnými poskytovateľmi, a to v 72 prípadoch (70 %) z celkového počtu 103 registrovaných služieb včasnej intervencie. Celkovo bola poskytnutá 3 111 deťom a rodinám (údaje boli vykázané za 83% služieb). Najčastejšie sa služba včasnej intervencie poskytuje deťom vo veku 4 – 7 rokov, a to (60 %) - 1 882 deťmi a 977 deťom (31 %) vo veku 1-3 rokov.

Deťom do 1 roku života bola poskytnutá v 252 prípadoch (9 %). Najčastejšie ide o deti s pervazívnou vývinovou poruchou (1 034). Služba včasnej intervencie bola poskytnutá deťom a rodinám v objeme 218 924 hodín za rok.

Služba na podporu rodinného a pracovného života bola poskytnutá 66 prijímateľom (údaje boli vykázané len za 61 % služieb). Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa bola poskytnutá len 7 prijímateľom. V nadväznosti na uvedené rezort práce intenzívne pripravoval dopytové výzvy zamerané na podporu služby včasnej intervencie s názvom „Podpora rodín s deťmi

*prostredníctvom služby včasnej intervencie“ (vyhlásená 7/2025), ako aj na pripravovaných výzvach zameraných na podporu zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa s plánovaným vyhlásením výziev v roku 2026 súvisiacich s rozširovaním kapacít ako aj podporou personálnych kapacít.*

### **Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov**

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva priebežne počas celého roka 2025 komunikovalo s Ministerstvom spravodlivosti SR. V nadväznosti na použitie slovného spojenia „prierezová diskriminácia“ v návrhu novely zákona o Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva navrhlo Slovenské národné stredisko pre ľudské práva vykonanie novelizácie antidiskriminačného zákona doplnením ust. § 2a o definíciu prierezovej diskriminácie. Nad rámec tejto úpravy gestor nateraz o novele zákona neuvažoval.

### **Zákon č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov**

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva priebežne počas celého roka 2025 komunikovalo s Ministerstvom spravodlivosti SR. Dňa 18. novembra 2025 sa zástupcovia Strediska stretli s predstaviteľmi Ministerstva spravodlivosti SR k novele zákona o stredisku v súvislosti s implementáciou smerníc EÚ o štandardoch pre orgány pre rovnaké zaobchádzanie. Slovenské národné stredisko pre ľudské práva predstavilo svoje návrhy pre efektívnu implementáciu smernice a následne sa podieľalo na vypracovaní paragrafového znenia novely.

Transpozícia smerníc si vyžaduje rozsiahle zmeny právneho rámca, pričom jej cieľom je posilniť nezávislosť, financovanie a kompetencie orgánu pre rovnaké zaobchádzanie, vrátane poskytovania podpory obetiam diskriminácie, možnosti ich zastupovania v konaniach a konania z vlastnej iniciatívy.

#### **3.5.2 Rodovo citlivý jazyk**

Používanie rodovo citlivého jazyka úzko súvisí s praktickým uplatňovaním a presadzovaním rodovej rovnosti v spoločnosti. Hlavným cieľom rodovo citlivého jazyka je, resp. má byť to, aby žiadna osoba alebo skupina osôb nebola vylučovaná, znevažovaná či diskriminovaná.<sup>187</sup>

Odborná literatúra definuje, resp. pracuje s definíciou diskriminácie ako s komplexným a viacúrovňovým konceptom, ktorý je možné skúmať z lexikografického, sociologického a sociálnopsychologického hľadiska. Predmetná viacúrovňovosť zahŕňa 3 roviny diskriminácie, a to ako poškodzujúce rozlišovanie, nerovné zaobchádzanie a znevýhodňovanie. Z uvedeného

---

<sup>187</sup>Ako používať rodovo vyvážený jazyk, dostupné na [http://www.ruzovyamodrysvet.sk/chillout5\\_items/1/5/9/9/1599\\_8a6542.pdf](http://www.ruzovyamodrysvet.sk/chillout5_items/1/5/9/9/1599_8a6542.pdf)

pohľadu možno na jazyk a diskurz nazerať ako na nástroj a/alebo prostriedok, ktorým sa v spoločnosti realizuje diskriminácia.<sup>188</sup>

V súvislosti s rodovo citlivým jazykom Slovenská akadémia vied (Otvorená akadémia) v roku 2025 publikovala príručku „Ako jazykom (ne)ublížujeme“. Z obsahového hľadiska je príručka zameraná na diskrimináciu a jazykovú komunikáciu; ako prežívame významy slov; nenávisť a násilie v online prostredí; podoby rodovo inkluzívneho používania slovenčiny. Z časti, ktorá je zameraná na nenávisť a násilie v online prostredí vyplýva sumarizácia toho, aký vplyv má nenávisťný obsah na osoby, ktoré ho zažívajú. Medzi vymedzené vplyvy patria psychologické vplyvy (emocionálny stres, úzkosť a depresia, kognitívne skreslenia, narušenie sebedovomonia či identity), fyziologické vplyvy (zvýšený stres, problémy so spánkom), vplyvy na správanie (sebacenzúra, eskalácia agresie) a sociálne a behaviorálne účinky (sociálna izolácia a problémy s dôverou).<sup>189</sup>

Na základe vyššie špecifikovaných vplyvov je potrebné zdôrazniť, že používanie rodovo citlivého jazyka je dôležité nielen v prezenčnej interakcii, ale aj v tej dištančnej, resp. online. Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v tejto súvislosti kladie na svojich sociálnych sieťach dôraz na využívanie rodovo inkluzívneho jazyka.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, aj v roku 2025, vydalo analýzu monitoringu médií. Realizovaná analýza bola zameraná na informovanie o ľudských právach vo vzťahu k skupinám obyvateľstva; udalostiam a témam a v ďalšej časti vo vzťahu k tomu, kto prináša ľudské práva do mediálneho diskurzu.

Z analýzy Slovenského národného strediska vyplynulo viacero skutočností.<sup>190</sup> Medzi predmetné skutočnosti patrí napríklad to, že proporčne najvyššie zastúpenie z hľadiska informovania v ľudskoprávnom kontexte mala skupina rasových, etnických a národnostných skupín (10 % analyzovaných príspevkov, t. j. 489 príspevkov) a politicky prenasledovaných ľudí (9,9 % analyzovaných príspevkov). Slovenské národné stredisko pre ľudské práva konštatovalo, že sa opakovane potvrdilo, že udalosti v domácom aj medzinárodnom priestore zásadne ovplyvňujú mieru zobrazovania jednotlivých skupín obyvateľstva v súvislosti s ľudskými právami, a tým pádom aj to, ktoré skupiny sa v tejto súvislosti neobjavujú. Vo vzťahu k predmetnej skutočnosti Slovenské národné stredisko pre ľudské práva opakovane zdôraznilo, že môže dôjsť k nižšej citlivosti verejnosti na nedostatočnú ochranu práv istých

---

<sup>188</sup> Rusnáková, J. *Diskriminačná inštrumentalizácia jazyka*. VEDA. Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. 2023. ISBN: 978-80-224-2038-9

<sup>189</sup> Ako jazykom (ne)ublížujeme, dostupné na <https://otvorenaakademia.sav.sk/vysvetlujeme/brozury/ako-jazykom-neublizujeme/>

<sup>190</sup> Dataset 4 879 mediálnych výstupov bol podrobený analýze so zameraním na tri aspekty, a to zaradenie do domáceho alebo zahraničného spravodajstva; identifikácia konkrétnej skupiny obyvateľstva, s ktorou je v mediálnom výstupe spojené informovanie o ľudskoprávnej problematike; a tiež označenie aktéra alebo subjektu, ktorý v analyzovanom texte priniesol ľudskoprávne rámcovanie použitím slov „ľudské práva“ alebo „ľudskoprávny“.

skupín obyvateľstva v dôsledku toho, že sa o nich v súvislosti s ľudskými právami nehovorí, alebo hovorí len ojedinele.<sup>191</sup>

V súvislosti s výstupmi Slovenského národného strediska pre ľudské práva a rodovo citlivou komunikáciou sa javí nevyhnutné poukázať aj na skúsenosti s obťažovaním obhajcov a obhajkýň ľudských práv, resp. environmentálnych aktivistov a aktivistiek, ktoré vyplývajú zo záverov realizovaného prieskumu od Slovenského národného strediska pre ľudské práva.<sup>192</sup> Zo záverov prieskumu napríklad vyplýva, že viac ako tri štvrtiny respondentstva (80 %)<sup>193</sup> potvrdilo skúsenosť s nejakou formou obťažovania a 58 % malo skúsenosti s viac ako jednou zo sledovaných foriem obťažujúceho konania. Skúsenosť mužov a žien sa odlišovala len mierne. Ženy menej často ako muži uvádzali, že majú skúsenosť s viac ako jednou zo sledovaných foriem obťažovania (56 % v porovnaní so 60 %) a častejšie uvádzali, že nemajú vôbec žiadnu skúsenosť (25 % v porovnaní s 20 %). Z hľadiska formy bola najrozšírenejšou formou obťažovania (60 % respondentstva) verbálne obťažovanie, a to predovšetkým šírenie nepravdivých informácií a očierňovanie. Druhou najčastejšiu formu obťažovania boli verbálne útoky v online prostredí, telefonicky alebo osobne, pričom 50 % respondentstva malo skúsenosť s obťažujúcimi emailmi alebo správami.<sup>194</sup>

Na dôležitosť slov a vyjadrovania, ako aj na stav používania jazyka pri pracovnej inzercii v roku 2025 poukázalo aj UNESCO, a to v publikácii „*Váha slov: rodovo podmienený jazyk a účasť a postavenie žien na trhu práce*“. Aj keď závery, s poukazom na zameranie výskumu na krajiny mimo Európskej únie,<sup>195</sup> nie je možné zovšeobecniť na podmienky Slovenskej republiky, správa poukazuje na to, že mužské a ženské konotácie pracovných ponúk by mohli mať potenciálne hmatateľný vplyv na reálne výsledky a že úpravy jazyka používaného v pracovných ponukách by mohli pomôcť podporiť väčšiu účasť žien na trhu práce.<sup>196</sup>

### **Rodové stereotypy a predsudky**

Rodovo vyvážená komunikácia by nemala o.i. ani reprodukovat' pretrvávajúce stereotypy a/alebo predsudky.

---

<sup>191</sup> Ľudské práva v médiách III. O dôležitosti korektného zobrazovania ľudskoprávnej problematiky v mediálnom diskurze, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Ludske-prava-v-mediach-3.pdf>

<sup>192</sup> Prieskum pozostával z viacerých čiastkových zberov dát využívajúc kvantitatívne a kvalitatívne metódy, napr. dotazník, rozhovory s predstaviteľmi a predstaviteľkami environmentálnych organizácií, monitoring komunikácie predstaviteľov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o neziskových organizáciách na účtoch sociálnej siete Facebook v roku 2024.

<sup>193</sup> Analýza zahŕňala 50 odpovedí, z čoho 30 odpovedí uviedlo mužské pohlavie, 16 ženské a 4 osoby nezvolili ani jednu z uvedených možností.

<sup>194</sup> Keď je ochrana životného prostredia rizikom: skúsenosti obhajcov a obhajkýň, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Ked-je-ochrana-zivotneho-prostredia-rizikom.pdf>

<sup>195</sup> Austrália, Kanada, Nový Zéland, Singapur, Veľká Británia a USA

<sup>196</sup> *Váha slov: rodovo podmienený jazyk a účasť a postavenie žien na trhu práce*, dostupné na [https://unesdoc.unesco.org/in/documentViewer.xhtml?v=2.1.196&id=p::usmarcdef\\_0000388794&file=/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach\\_import\\_a1cebbf9-3445-49ad-b60c-9e5b1e371ede%3F\\_%3D388794eng.pdf&locale=en&multi=true&ark=/ark:/48223/pf0000388794/PDF/388794eng.pdf#2208\\_23\\_The-weight-of-words.indd%3A.12827%3A789](https://unesdoc.unesco.org/in/documentViewer.xhtml?v=2.1.196&id=p::usmarcdef_0000388794&file=/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_a1cebbf9-3445-49ad-b60c-9e5b1e371ede%3F_%3D388794eng.pdf&locale=en&multi=true&ark=/ark:/48223/pf0000388794/PDF/388794eng.pdf#2208_23_The-weight-of-words.indd%3A.12827%3A789)

Európsky inštitút pre rodovú rovnosť sa v roku 2025 v rámci osobitného tematického zamerania pri Indexe rodovej rovnosti zamerlal na údaje o rodových stereotypoch v celej Európskej únii a kľúčové zistenia spolu s verejným vnímaním rodových rolí v každej oblasti.

Zo zistení vo vzťahu k SR vyplýva napríklad nasledovné:

- Dve z troch žien si myslia, že muži zarábajú viac ako ženy, pretože ich práca je náročnejšia. Podiel mužov, ktorí s týmto postojom súhlasia, dosahuje štyroch z piatich mužov;
- Takmer tri zo štyroch žien si myslia, že hlavnou úlohou muža je zarábať peniaze, a takmer štyri z piatich mužov s týmto tvrdením súhlasia, pričom predmetný názor je bežnejší medzi staršou generáciou;
- 81 % žien a 85 % mužov verí, že muži sú v politike ambicioznejší atď.<sup>197</sup>

Rodové stereotypy	Slovensko		EÚ	
	Ženy	Muži	Ženy	Muži
Muži zarábajú viac ako ženy, pretože ich práca je náročnejšia (% 15+, 2024) ①				
Mám tendenciu súhlasiť alebo úplne súhlasiť	66	80	36	45
Ak služby starostlivosti o deti nie sú dostupné, matky by mali zostať doma s dieťaťom a otcovia by mali uprednostniť svoju prácu (% 16-74, 2024) ①				
Súhlasím alebo silno súhlasím	57	56	33	42
Najdôležitejšou úlohou muža je zarábať peniaze (% 15+, 2024) ①				
Mám tendenciu súhlasiť alebo úplne súhlasiť	73	78	40	45
Ženy by mali robiť väčšinu rozhodnutí o tom, ako viesť domácnosť (% 16-74, 2024) ①				
Súhlasím alebo silno súhlasím	48	45	36	38
Vysokoškolské vzdelanie je dôležitejšie pre chlapca než pre dievča (% 15+, 2017/22) <sup>1</sup> ①				
Nesúhlasím alebo zásadne nesúhlasím	72	63	92	88
Ženy a muži sú v škole / na univerzite zaobchádzaní rovnako (% 15+, 2024) ①				
Súhlasím	64	71	66	69
Je dobré pre rodinnú pohodu, keď otcovia a matky zdieľajú rodičovskú dovolenku rovnako (% 16-74, 2024) ①				
Súhlasím alebo silno súhlasím	66	70	82	78
Celkovo sú muži prirodzene menej kompetentní ako ženy pri vykonávaní domácich prác (% 15+, 2024) ①				
Mám tendenciu súhlasiť alebo úplne súhlasiť	63	63	49	48
Muži sú v politike ambicioznejší ako ženy (% 15+, 2024) ①				
Mám tendenciu súhlasiť alebo úplne súhlasiť	81	85	46	48
Mäkké zručnosti, ktoré sa často pripisujú ženám, sú dôležité pre to, aby ste boli dobrým lídrom (% 15+, 2024) ①				
Mám tendenciu súhlasiť alebo úplne súhlasiť	59	61	65	61
Muži sú lepšie zaobchádzaní zdravotníckym personálom (% 15+, 2024) ①				
Súhlasím	17	8	22	16
Ženy a muži sú zdravotníckym personálom zaobchádzaní rovnako (% 15+, 2024) ①				
Súhlasím	71	77	67	70
Muž, ktorý kontroluje financie svojej manželky, je prijateľný (% 18+, 2024) ①				
Prijateľné	48	62	26	46
Ak ženy zdieľajú intímne fotografie seba samých s niekým, sú aspoň čiastočne zodpovedné, ak je obrázok zdieľaný online bez ich súhlasu (% 18+, 2024) ①				
Mám tendenciu súhlasiť alebo úplne súhlasiť	65	65	42	45

Zdroj: EIGE, Index rodovej rovnosti

<sup>197</sup> Údaje o rodových stereotypoch, dostupné na [https://eige.europa.eu/modules/custom/eige\\_gei/app/content/downloads/factsheets/SK\\_2025\\_factsheet.pdf](https://eige.europa.eu/modules/custom/eige_gei/app/content/downloads/factsheets/SK_2025_factsheet.pdf)

Zo záverov analýzy Európskeho inštitútu pre ľudské práva vyplýva napríklad to, že v celej Európe stále veľa ľudí verí, že hlavné naplnenie ženy pochádza z rodinného života. V niektorých členských štátoch EÚ ženy súhlasia s touto myšlienkou ešte viac ako muži. Z opýtaných členských štátov si štyria z desiatich žien a mužov myslia, že práca môže byť dobrá, ale to, po čom ženy skutočne túžia, je domov a deti. Toto vnímanie sa v rámci EÚ výrazne líši, od 82 % v Litve do 13 % v Dánsku. Vo väčšine členských štátov sa súhlas s týmto stereotypom v priebehu času znížil, s výnimkou Slovenska, Chorvátska, Dánska a Fínska. Ďalej, z uvedených záverov vyplýva aj to, že dnes si väčšina ľudí nemyslí, že univerzita je dôležitejšia pre chlapcov ako pre dievčatá. Podiel ľudí, ktorí sa stavajú proti tomuto názoru, sa však v jednotlivých krajinách EÚ líši od 68 % na Slovensku až po takmer úplné odmietnutie vo Švédsku (98 %) a Dánsku (97 %). Zároveň, takmer polovica žien a mužov v EÚ verí, že muži sú prirodzene menej zdatní v domácich prácach. Tento názor je obzvlášť bežný v krajinách ako Maďarsko, Poľsko, Slovensko, Taliansko a Bulharsko, kde s ním súhlasí viac ako 60 % dopytovaných osôb. Osobitne alarmujúce sú aj výsledky v súvislosti s toleranciou objektivizácie a obťažovania, ktorá je vyššia u mužov ako u žien. Údaje ukazujú, že 48 % mužov a 28 % žien považuje za prijateľné používať sexuálne sugestívne obrázky žien v reklame. Najvyšší súhlas bol v Českej republike (62 %) a Lotyšsku (61 %), pričom rodové rozdiely presahujú 30 percentuálnych bodov na Slovensku, v Maďarsku a na Malte.<sup>198</sup>

### 3.5.3 Rodová rovnosť v rozhodovaní

Dosiahnutie vyváženého zastúpenia žien a mužov na riadiacich pozíciách a v rámci rozhodovacích procesov vo všeobecnosti patrí medzi jednu z dlhodobých priorít Európskej únie. Dosiahnutie rodovej rovnosti v rozhodovaní presadzujú jednotlivé inštitúcie Európskej únie prostredníctvom právnych a/alebo politických nástrojov.

V roku 2025 Európska komisia tento cieľ opäť deklarovala, a to pri prijatí *Plánu pre práva žien*. Princíp, resp. cieľ č. 7 plánu pre práva žien je zameraný na politickú reprezentáciu a rovnaké zastúpenie, pričom špecifikuje zásadu, že každá žena má právo sa aktívne a bezpečne zúčastňovať na verejnom živote. Dodržiavanie a presadzovanie tejto zásady zahŕňa o. i. podporu rodovo vyváženého zastúpenia v zodpovedných a rozhodovacích pozíciách a plnú, rovnocennú a zmysluplnú účasť žien vo všetkých sférach a na všetkých úrovniach verejného a politického života a podporu rodovej vyváženosti v riadení a rozhodovaní na všetkých úrovniach riadenia vo verejnom aj súkromnom sektore.<sup>199</sup>

Ako bolo špecifikované v časti 3.1 tohto materiálu Slovenská republika v Indexe rodovej rovnosti od Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť systematicky dosahuje najhoršie bodové ohodnotenie práve v kategórií moci (22,9 b.), ktorá subsumuje politické, ekonomické

---

<sup>198</sup>Vnímanie politiky: Odbúranie rodových stereotypov v Európskej únii, dostupné na [https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/perception-policy-dismantling-gender-stereotypes-european-union?language\\_content\\_entity=en](https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/perception-policy-dismantling-gender-stereotypes-european-union?language_content_entity=en)

<sup>199</sup> Plán pre práva žien, dostupné na [https://commission.europa.eu/document/download/7d965089-e332-473a-88a9-e246f214e3bf\\_en?filename=Gender%20Equality%20Roadmap%20-%20Annex.pdf](https://commission.europa.eu/document/download/7d965089-e332-473a-88a9-e246f214e3bf_en?filename=Gender%20Equality%20Roadmap%20-%20Annex.pdf)

a sociálne rozhodovanie. Zároveň, v rámci kategórie moci došlo k medziročnému prepadu o 7,5 b.<sup>200</sup>

### Vyvážené zastúpenie žien a mužov v národnej a nadnárodnej politike

Európska komisia v rámci stratégie pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 konštatovala, že „Vytvorenie rovnakých príležitostí na zabezpečenie účasti žien a mužov má zásadný význam pre zastupiteľskú demokraciu na všetkých úrovniach – európskej, národnej, regionálnej aj miestnej.“<sup>201</sup>

Korelácia dát za Európsku úniu a Slovenskú republiku vo vzťahu k zastúpeniu žien a mužov v rámci politickej činnosti dlhodobo vykazuje značný nepomer v zastúpení žien a mužov, ktorý je systematicky v neprospech žien. Z dát, ale taktiež vyplýva aj určitá miera zaostávania za Európskou úniou.

Krajina	Podiel ministrov (%)		Podiel poslancov (%)		Podiel členov regionálnych zhromaždení/miestnych samospráv (%)	
	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži
SK	14	86	23	77	17	83
EÚ	35	65	33	67	32	68

Zdroj: EIGE, Index rodovej rovnosti

Európsky inštitút pre rodovú rovnosť venuje špecifickú pozornosť v rámci publikačnej činnosti aj téme politickej reprezentácie žien a mužov. Európsky inštitút pre rodovú rovnosť vo všeobecnosti konštatuje, že zloženie politických zhromaždení, resp. strán a výkonnej moci na všetkých územných úrovniach často neodráža rozmanitosť obyvateľstva, ktoré zastupujú.<sup>202</sup>

V podmienkach Slovenskej republiky sa v roku 2025 nekonali žiadne voľby.

Na európskej úrovni z hľadiska zastúpenia žien a mužov platí stav z kalendárneho roka 2024. Uvedené znamená, že Slovenská republika disponuje v Európskom parlamente 15 miestami, z ktorých 7 miest zastávajú europoslankyne a 8 miest europoslanci.<sup>203</sup>

Slovenská republika má od roku 2024 na 5 rokov prezidenta.

Z hľadiska vládnej reprezentácie v roku 2025 nestala žiadna zmena z hľadiska zastúpenia žien a mužov, aj napriek skutočnosť, že v marci 2025 došlo k 2 personálnym zmenám pri ministrovi investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie a ministrovi cestovného ruchu a

<sup>200</sup> Index rodovej rovnosti, dostupné na <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2024/country/SK>

<sup>201</sup> Stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020-2025, dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0152>

<sup>202</sup> Rodová rovnováha v politike, dostupné na <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-balance-politics-november-2024>

<sup>203</sup> Zoznam europoslancov a europoslankýň, dostupné na <https://www.europarl.europa.eu/meps/sk/search/advanced?countryCode=SK>

športu. Zastúpenie žien a mužov na úrovni vlády SR, tak v roku 2025 bolo 15 mužov a 2 ženy (ministerka hospodárstva a ministerka kultúry).<sup>204</sup>

V Národnej rade SR sa v roku 2025 udiali vo vzťahu k jednotlivým mandátom viaceré zmeny.<sup>205</sup> Koncom kalendárneho roka 2025 bol stav v zastúpení žien a mužov v Národnej rade Slovenskej republiky 33 žien a 117 mužov.

Posledné voľby do orgánov samosprávnych krajov sa konali v roku 2022. Z dát za predmetné obdobie vyplýva kvantitatívne značné prevýšenie kandidovaných, ako aj zvolených poslancov nad poslankyňami.<sup>206</sup>

Vo všeobecnosti možno vo vzťahu k zastúpeniu žien a mužov v tejto oblasti konštatovať, že aj napriek miernemu navýšeniu zastúpenia žien v súvislosti s Európskym parlamentom, či Národnou radou SR, ženy v SR zostávajú naďalej nedostatočne zastúpené. Najvyváženejšie zastúpenie žien a mužov je možné identifikovať len pri europoslankyniach a europoslancoch.

### **Vyvážené zastúpenie žien a mužov vo verejnej sfére**

Predmetná kapitola poskytuje parciálne informácie o zastúpení žien a mužov v ústredných orgánoch štátnej správy. Pre adekvátne rodové posúdenie je limitom nižšie špecifikovaných dát za vedúce pozície skutočnosť, že neobsahujú podrobnejšie členenie za osobitné hierarchicky štruktúrované vedúce pozície ako vedúci a vedúca oddelenia, riaditeľ a riaditeľka odboru, generálny riaditeľ a generálna riaditeľka.

#### **Ministerstvo financií SR**

V roku 2025 pracovalo na Ministerstve financií SR v priemernom prepočítanom počte 509 žien z celkového priemerného prepočítaného počtu zamestnancov a zamestnanecov 794, čo predstavuje podiel žien 64 %.

#### **Ministerstvo hospodárstva SR**

Počet zamestnanectva na Ministerstve hospodárstva SR k 31. decembru 2025 (vrátane pani ministerky): 489, z toho počet žien 321 (66 % z počtu všetkých zamestnaných osôb) a počet mužov 167 (34 % z počtu všetkých zamestnaných osôb).

---

<sup>204</sup> Členovia a členky vlády SR, dostupné na <https://www.vlada.gov.sk/vlada-sr/clenovia-vlady/>

<sup>205</sup> Zmeny v zložení Národnej rady Slovenskej republiky, dostupné na <https://www.nrsr.sk/web/?sid=poslanci/zmeny>

<sup>206</sup> Ženy a muži v SR, dostupné na [https://slovak.statistics.sk/wps/portal/6a010ca7-7d21-4b00-bd09-e79ee7bdeac9/!ut/p/z0/jZBNb8lwDIZ\\_TY8hbtqS9siHxmCAhCo2!suUpAGylrSQ0I39-gVok9AOaJckb2y\\_fmzM8AYzw1u9407XhIdev7L-24p00-EwHADQZAzT2Xq8muRZCDH3JZ4htltUppQgOkyXwM857CYQeei349HNsBM1sapT4c3tbB8j2wZgHW-m0TXiHFeV-cvcQkAQqTntj4duDQXZNP1TYAqYzR5U1EehdfoZX4CwLDeeRpn\\_LI4-iBTNbJHRBIOkvESw\\_w4-10axSyzYm3nqa1ypX-DhOaFnGaoUhaJGJJluQ3sUVbLmgRe80J70C0OPQ-5KEHvZCktB-T0BeRyL87CnJajBY7zBru9tdZ8KbPIQTJKaIFCvEsAJAoiEOKZkpRUSgus7ubRM1ZBOCPSpdCavXLfPvzryZNOXIBTCRV\\_Ox98A5bYKd!/](https://slovak.statistics.sk/wps/portal/6a010ca7-7d21-4b00-bd09-e79ee7bdeac9/!ut/p/z0/jZBNb8lwDIZ_TY8hbtqS9siHxmCAhCo2!suUpAGylrSQ0I39-gVok9AOaJckb2y_fmzM8AYzw1u9407XhIdev7L-24p00-EwHADQZAzT2Xq8muRZCDH3JZ4htltUppQgOkyXwM857CYQeei349HNsBM1sapT4c3tbB8j2wZgHW-m0TXiHFeV-cvcQkAQqTntj4duDQXZNP1TYAqYzR5U1EehdfoZX4CwLDeeRpn_LI4-iBTNbJHRBIOkvESw_w4-10axSyzYm3nqa1ypX-DhOaFnGaoUhaJGJJluQ3sUVbLmgRe80J70C0OPQ-5KEHvZCktB-T0BeRyL87CnJajBY7zBru9tdZ8KbPIQTJKaIFCvEsAJAoiEOKZkpRUSgus7ubRM1ZBOCPSpdCavXLfPvzryZNOXIBTCRV_Ox98A5bYKd!/)

### Ministerstvo zdravotníctva SR

	<b>celkový počet zamestnanectva</b>	<b>počet mužov</b>	<b>počet žien</b>	<b>% zastúpenia mužov</b>	<b>% zastúpenia žien</b>
celkové zastúpenie mužov a žien na MZ SR	448	130	318	29,02	70,98
celkové zastúpenie mužov a žien vo vedúcich funkciách na MZ SR	72	35	37	48,61	51,39

Zdroj: Ministerstvo zdravotníctva SR

Ministerstvo zdravotníctva SR malo v rámci celkového zastúpenia žien a mužov značnú prevahu žien, avšak v rámci vedúcich pozícií je zastúpenie vyváženejšie.

### Ministerstvo kultúry SR

	<b>celkový počet zamestnanectva</b>	<b>počet mužov</b>	<b>počet žien</b>	<b>% zastúpenia mužov</b>	<b>% zastúpenia žien</b>
celkové zastúpenie mužov a žien na MK SR	191	60	131	31,41	68,59
celkové zastúpenie mužov a žien vo vedúcich funkciách na MK SR	34	17	17	50	50

Zdroj: Ministerstvo kultúry SR

Dáta za Ministerstvo kultúry SR vo všeobecnosti poukazujú na vyššie zastúpenie žien v inštitúcií a na paritné zastúpenie žien a mužov vo vedúcich pozíciách.

### Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

	<b>celkový počet zamestnanectva</b>	<b>počet mužov</b>	<b>počet žien</b>	<b>% zastúpenia mužov</b>	<b>% zastúpenia žien</b>
celkové zastúpenie mužov a žien na MPSVR SR	1099	287	812	26 %	74 %
celkové zastúpenie mužov a žien vo	147	49	98	33 %	67 %

vedúcich funkciách na MPSVR SR					
--------------------------------	--	--	--	--	--

Zdroj: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vo všeobecnosti z dlhodobého časového hľadiska patrí k inštitúciám, ktoré majú výrazné zastúpenie žien v porovnaní s mužmi, a to aj na vedúcich pozíciách, avšak s výnimkou hierarchicky najvyšších pozícií.

#### Ministerstvo spravodlivosti SR

	celkový počet zamestnanectva	počet mužov	počet žien	% zastúpenia mužov	% zastúpenia žien
celkové zastúpenie mužov a žien na MS SR	390,3 (priemerný evidenčný stav vo fyzickej osobe)	127,1 (priemerný evidenčný stav vo fyzickej osobe)	263,2 (priemerný evidenčný stav vo fyzickej osobe)	32,55 (priemer)	67,4 (priemer)
celkové zastúpenie mužov a žien vo vedúcich funkciách na MS SR	53,08 (priemer za celý rok)	25,33 (priemer za celý rok)	27,75 (priemer za celý rok)	47,72 (priemer)	52,28 (priemer)

Zdroj: Ministerstvo spravodlivosti SR

Z vyššie špecifikovaných dát za Ministerstvo spravodlivosti SR vyplýva vyššie zastúpenie žien v predmetnej inštitúcii. V rámci celkového zastúpenia mužov a žien vo vedúcich funkciách je priemer za rok vyvázenejší.

#### Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

	celkový počet zamestnanectva	počet mužov	počet žien	% zastúpenia mužov	% zastúpenia žien
celkové zastúpenie mužov a žien na MZVEZ SR	1 131	553	578	49 %	51 %

z toho:

ústredie	493	209	284	42 %	58 %
zahraničie	638	344	294	54 %	46 %

	celkový počet zamestnanectva	počet mužov	počet žien	% zastúpenia mužov	% zastúpenia žien
celkové zastúpenie mužov a žien vo vedúcich funkciách na MZVEZ SR	180	112	68	62 %	38 %

z toho:

ústredie	89	47	42	53 %	47 %
zahraničie	91	65	26	71 %	29 %

Zdroj: Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Z celkového zastúpenia mužov a žien v rámci Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR vyplýva mierne vyššie zastúpenie žien. V rámci vedúcich pozícií je možné pozorovať opačný fenomén z pohľadu celkového zamestnanectva. V tejto súvislosti, ale pozitívny trend je detekovaný na úrovni stredného manažmentu, ktorý je najbližšie paritnému zastúpeniu – zastúpenie žien: 50 %.<sup>207</sup>

### Ministerstvo obrany SR

Zvýšenie a podpora plnej a rovnocennej účasti žien na prevencii a riešení konfliktov, mierových rokovaniach, budovaní mieru a udržiavaní mieru sú považované za kľúčový predpoklad pre trvalo udržateľný mier a bezpečnosť. Z celkového počtu 14 112 vojenského personálu (stav k 31. decembru 2025) bolo v Ozbrojených silách SR 2 343 žien (16,6 %). V hodnostnom zbore mužstva bolo 19,0 % žien, v hodnostnom zbore poddôstojníkov 9,2 % žien, v hodnostnom zbore dôstojníkov 23,9 % žien. V riadiacich funkciách v Ozbrojených silách SR bolo 667 žien z celkového počtu 2 343 žien, čo predstavuje 28,5 %. Z celkového počtu riadiacich funkcií to predstavuje 11,0 %. Počet žien v Ozbrojených silách SR, vrátane počtu žien v riadiacich funkciách, v posledných rokoch kontinuálne narastá.

Rok	Celkový počet vojenského personálu OS SR	Z toho počet žien v absol. číslach	Podiel žien v OS SR v %
2022	13 252	1 802	13,6 %
2023	13 008	1 896	14,7 %
2024	12 935	2 040	15,8 %
<b>2025</b>	<b>14 112</b>	<b>2 343</b>	<b>16,6 %</b>

Zdroj: Ministerstvo obrany SR

<sup>207</sup> Zamestnanosť v rámci rezortu je možné sledovať aj v iných dimenziách, osobitne v členení na ústredie a zastupiteľské úrady SR v zahraničí, pričom v ústredí je vyššie zastúpenie žien na celkovej zamestnanosti – 58 %, vo vedúcich pozíciách ústredia je zastúpenie žien na úrovni 47 %.

Rok	Podiel žien v riadiacích pozíciách v %
2022	8,90 %
2023	9,30 %
2024	9,57 %
<b>2025</b>	<b>11,0 %</b>

Zdroj: Ministerstvo obrany SR

Rok	Podiel žien v hodnostných zboroch v %		
	Mužstvo	Poddôstojníci	Dôstojníci
2022	12,8 %	9,9 %	20,8 %
2023	14,5 %	9,7 %	22,6 %
2024	16,4 %	9,9 %	24,0 %
<b>2025</b>	<b>19,0 %</b>	<b>9,2 %</b>	<b>23,9 %</b>

Zdroj: Ministerstvo obrany SR

Pokiaľ ide o zastúpenie žien – profesionálnych vojačiek vyslaných do medzinárodného krízového manažmentu v roku 2025, z celkového počtu 365 profesionálnych vojakov a vojačiek bolo vyslaných 32 žien (8,8 %). V riadiacich funkciách v zahraničí bolo v roku 2025 celkom 7 žien z počtu 32 žien, čo predstavuje 21,9 % (6 v UNFICYP Cyprus, 1 v eFP (PPL) Lotyšsko). Od septembra 2023 sa stala podplukovníčka Katarína Gargalíková historicky prvou ženou v dejinách Ozbrojených síl SR v pozícii veliteľky vojenskej jednotky v zahraničí - slovenského kontingentu misie UNFICYP na Cypre. Jej pôsobenie v tejto funkcii bolo predĺžené do septembra 2025.

Z hľadiska zvyšovania participácie profesionálnych vojačiek Ozbrojených silách SR v medzinárodnom krízovom manažmente je v rámci národného výberu vojenského personálu aplikovaná rodová stratégia OSN s názvom Uniformed Gender Parity Strategy.<sup>208</sup> Podľa uvedenej stratégie sa môžu na vybrané vojenské pozície prihlasovať aj profesionálne vojačky v nižších hodnostiach. Ďalším opatrením v súlade s touto stratégiou je aj možnosť skrátenia doby nasadenia vo vybranej misii/operácii z dvanásť na šesť mesiacov v prípade nominácií profesionálnych vojačiek, ktoré majú deti mladšie ako sedem rokov.

### Ministerstvo vnútra SR

Z celkového počtu príslušníkov a príslušníčok Policajného zboru SR k 31. decembru 2025 bol stav 19 513 policajtov a policajtiiek. Z tohto počtu bolo 14 464 mužov a 5 049 žien (podiel žien 25,88 %). V riadiacich funkciách pôsobilo 2 482 policajtov a policajtiiek. Z tohto počtu bolo 2 053 mužov a 429 žien. Zastúpenie žien v riadiacich funkciách predstavoval podiel 17,28 %. V práporčíckych hodnostiach pôsobilo 6 535 policajtov a policajtiiek, pričom z toho počtu bolo 4 900 mužov a 1 635 žien (podiel žien 25,02 %). V dôstojníckych hodnostiach pôsobilo 14 464 policajtov a policajtiiek. Z uvedeného počtu bolo 9 564 mužov a 3 414 žien (podiel žien 23,60 %). Najväčšie zastúpenie mali ženy medzi najmladšími policajtmi a policajtkami – študentmi a

<sup>208</sup> Uniformed Gender Parity Strategy, dostupné na <https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/uniformed-gender-parity-strategy-2018-2028-summary.pdf>

študentkami. Z celkového počtu 636 študentov, bolo 376 mužov a 260 žien (podiel žien 40,88 %).

Pomer žien a mužov v PZ	Celkový počet príslušníkov PZ	ŽENY	MUŽI	% podiel žien
Rok 2022	20 714	4 657	16 057	22,5
Rok 2023	20 082	4 731	15 351	23,6
Rok 2024	18 767	4 706	14 061	25,08
<b>Rok 2025</b>	19 513	<b>5 049</b>	14 464	<b>25,88</b>

Členenie podľa riadiacej pozície	Celkový počet príslušníkov PZ v riadiacich funkciách	ŽENY	MUŽI	% podiel žien
Rok 2022	3 184	393	2 791	12,3
Rok 2023	2 443	397	2 046	16,3
Rok 2024	2 343	412	1 931	17,58
<b>Rok 2025</b>	2 482	<b>429</b>	2 053	<b>17,28</b>

Členenie podľa hodností	Práporčička hodnosť (Ženy)	% podiel žien	Dôstojnícka hodnosť (Ženy)	% podiel žien
Rok 2022	1 398	19,8	3 066	23,1
Rok 2023	1 449	21,6	3 165	24,1
Rok 2024	1 505	23,52	3 152	25,69
<b>Rok 2025</b>	<b>1 635</b>	<b>25,02</b>	<b>3 414</b>	<b>23,60</b>

Zdroj: Ministerstvo vnútra SR

### Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR

	celkový počet zamestnanev	počet mužov	počet žien	% zastúpenia mužov	% zastúpenia žien
celkové zastúpenie mužov a žien na MŠVVaM SR	756	239	517	31,61 %	68,39 %
celkové zastúpenie mužov a žien vo vedúcich funkciách na MŠVVaM SR	136	58	78	42,65 %	57,35 %

Zdroj: Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR patrí taktiež k ministerstvám s personálnym prevýšením žien.

### **Vyvážené zastúpenie žien a mužov vo vedení kótovaných spoločností**

V Európskej únii bola zastúpeniu žien a mužov vo vedení kótovaných spoločností v rámci politickej, ako aj legislatívnej činnosti venovaná osobitná pozornosť už v roku 2022. V tom čase nadnárodný zákonodarca prijal *smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2381 z 23. novembra 2022 o zlepšení rodovej vyváženosti medzi riadiacimi pracovníkmi kótovaných spoločností a súvisiacich opatreniach*.<sup>209</sup> Slovenská republika si v súvislosti so špecifikovanou

<sup>209</sup> Smernica, dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2381>

smernicou v riadnom čase splnila transpozičnú povinnosť a prijala zákon č. 300/2024 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s riadením kótovanej spoločnosti.

Téme rodovej vyváženosti v podnikaní a financiách venuje konzistentne pozornosť aj Európsky inštitút pre rodovú rovnosť. Ten, v roku 2025, publikoval materiál „Rodová rovnováha v podnikaní a financiách“.<sup>210</sup> V predmetnej publikácii je Slovenská republika uvedená medzi 7 členskými štátmi Európskej únie, ktoré do novembra 2024 neprijali v súvislosti s transpozíciou vyššie špecifikovanej smernice žiadne opatrenia. Faktický stav v slovenských reáliách však bol taký, že Slovenská republika v novembri 2024 mala platný, avšak ešte neúčinný právny predpis.

Dáta Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť, ktoré sa týkajú kategórie moci a subkategórie ekonomické rozhodovanie taktiež vykazujú značný nepomer v zastúpení žien a mužov v tejto oblasti, ktorý je systematicky v neprospech žien.

Krajina	Podiel členov predstavenstiev v najväčších kótovaných spoločnostiach (%)	
	Ženy	Muži
SK	25	75
EÚ	34	66

Zdroj: EIGE, Index rodovej rovnosti

V podmienkach SR aj pre rok 2025 naďalej platí skutočnosť, že pôsobnosť zákona č. 300/2024 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s riadením kótovanej spoločnosti sa priamo týka len 2 kótovaných spoločností.

V jednej z dotknutých kótovaných spoločnosti bol vývoj percentuálneho podielu pozícií zastávaných príslušníkmi/príslušníčkami menej zastúpeného pohlavia na pozíciách riadiacich pracovníkov a pracovníčok nasledovný :

- stav k 31. decembru 2023: podiel 25 %,
- stav k 31. decembru 2024: podiel 33,3 %,
- stav k 31. decembru 2025: podiel 37,5 %.

V rokoch 2024-2025 sa v rámci personálneho zloženia riadiacich pracovníkov a pracovníčok uskutočnilo 9 volieb, pričom v 7 prípadoch išlo o prolongácie doterajších mandátov (z nich 3 muži a 4 ženy), v 2 prípadoch išlo o ustanovenie nových kandidátok (2 ženy). Nastavené procesy a aktivity v spoločnosti týkajúce sa výberu riadiacich pracovníkov a pracovníčok zamerané na podporu diverzity a inklúzie podporujú udržanie dosiahnutého cieľa týkajúceho sa riadiacich pracovníkov a pracovníčok aj v budúcnosti. V predmetnej kótovanej spoločnosti boli prijaté viaceré konkrétne opatrenia ako revízia firemných hodnôt, realizácia úprav etického kódexu s dôrazom na diverzitu a inklúziu, realizácia Annual

<sup>210</sup>Rodová rovnosť v podnikaní a financiách, dostupné na <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-balance-business-and-finance-0>

Leadership Review, realizácia interných manažérskych koncepcných vzdelávacích formátov pre prípravnú úroveň, pokročilú úroveň a seniorskú úroveň manažmentu.

Dáta za druhú kótovanú spoločnosť k 31.decembru 2025 neboli v rozhodnom čase k dispozícii.

#### 3.5.4 Rovnosť v odmeňovaní

Zásada rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty predstavuje na úrovni Európskej únie, ako aj v podmienkach SR, jednu z fundamentálnych tém, ktoré bezprostredne súvisia nielen s otázkou nediskriminácie, ale aj otázkou rodovej rovnosti v oblasti pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov.

Rovnosť v oblasti odmeňovania patrí k základným pilierom a hodnotám Európskej únie, ktorá je reflektovaná už v samotnej Zmluve o fungovaní Európskej únie (konsolidované znenie) (čl. 157), či v Charte základných práv Európskej únie (čl. 23). Pre Európskeho zákonodarcu bola predmetná hodnota natoľko fundamentálna, že za účelom zlepšenia jej posilnenia v jednotlivých členských štátoch Európskej únie v roku 2023 prijal *smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania*.

SR patrí spomedzi všetkých členských štátov Európskej únie dlhodobo ku krajinám, ktoré vykazujú vyšší rodový mzdový rozdiel, teda rozdiel medzi priemerným príjmom zo zamestnania mužov a žien, vyjadrený ako percento z priemerného príjmu mužov.<sup>211</sup> Podľa Eurostatu bol v roku 2024 rodový mzdový rozdiel v neupravenej forme na úrovni 15,7 %.<sup>212</sup> Aj napriek variabilite výšky rodového mzdového rozdielu SR, možno nielen, ale aj za rok 2024 konštatovať, že rodový mzdový rozdiel SR je konzistentne nad priemerom Európskej únie.<sup>213</sup> Uvedenú skutočnosť je v určitej miere možné predikovať aj za rok 2025. Posledné aktuálne dáta Eurostatu za rok 2024 boli zamerané aj na analýzu rozdielov v odmeňovaní z pohľadu zamestnania na tzv. čiastočný alebo plný úväzok, pričom vo vzťahu k SR vyplynulo, že vyšší rodový rozdiel je plnom úväzku. Zároveň, Eurostat osobitne reflektoval aj z dát vyplývajúcu skutočnosť, v zmysle ktorej je vo všeobecnosti rozdiel v odmeňovaní oveľa nižší pre nových vstupujúcich na trh práce a s vekom sa zvyčajne zväčšuje. V roku 2024 všetky krajiny EÚ (okrem Slovinska) zaznamenali v súkromnom sektore vyšší rozdiel v odmeňovaní (v absolútnych číslach) než vo verejnom sektore. Dáta za SR vo vzťahu k sektorom predstavovali 14,8 % pre verejný sektor a 17,2 % pre súkromný sektor.<sup>214</sup>

Právny poriadok SR rovné odmeňovanie upravuje, o.i, v ustanovení § 119a zákona č. 311/2001 Z. z. *Zákonník práce v znení neskorších predpisov*, ktorý upravuje mzdu za rovnakú

<sup>211</sup>Rodový mzdový rozdiel, dostupné na <https://slovak.statistics.sk/PACVPEM/vocabPagesDetails.html?id=16203&lang=sk>

<sup>212</sup>Eurostat, dostupné na [https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg\\_05\\_20/default/table?lang=en](https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_05_20/default/table?lang=en)

<sup>213</sup> Rodový mzdový rozdiel EÚ bol v roku 2024 na úrovni 11,1 %.

<sup>214</sup>Štatistiky rozdielu v odmeňovaní, dostupné na [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender\\_pay\\_gap\\_statistics#Gender\\_pay\\_gap\\_higher\\_in\\_the\\_private\\_sector](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics#Gender_pay_gap_higher_in_the_private_sector)

prácu a za prácu rovnakej hodnoty. V súvislosti s transpozíciou vyššie špecifikovanej smernice, ako už bolo reflektované v kapitole 3.5.1, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR spolu s relevantnými subjektmi v roku 2025 pripravovalo, okrem iného aj vládny návrh zákona o rovnakom odmeňovaní mužov a žien za rovnakú prácu alebo za prácu rovnakej hodnoty a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Predmetným zákonom sa do právneho poriadku zavádzajú nové inštitúty alebo posilňujú existujúce. Vo všeobecnosti medzi esenciálne požiadavky vyplývajúce zo zákona č. 76/2026 Z. z. o rovnakom odmeňovaní mužov a žien za rovnakú prácu alebo za prácu rovnakej hodnoty a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre dotknuté zamestnávateľské subjekty súkromného a verejného sektora patrí najmä:

- zaviesť štruktúry odmeňovania (§ 3 zákona),
- zverejňovať ponuky zamestnania a viesť proces prijímania do zamestnania nediskriminačne (§ 4 ods. 1 zákona),
- poskytovať relevantné informácie v súvislosti s odmeňovaním pred vznikom zamestnania (§ 4 ods. 2,3 zákona),
- prijať kritéria na určovanie odmien a sprístupniť ich zamestnancom a zamestnankyniam (§ 5 zákona),
- na základe žiadosti poskytnúť v lehote do dvoch mesiacov odo dňa podania žiadosti relevantným osobám a subjektom informácie o odmenách (§ 6 ods. 1,2 zákona) a informovať o tomto práve zamestnankyne a zamestnancov raz ročne (§ 6 ods. 6 zákona),
- zabezpečiť prístupnosť informácií (§ 7 zákona),
- poskytnúť Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR po prerokovaní so zástupcami zamestnancov a zamestnankyň (ak u zamestnávateľského subjektu pôsobia) každoročne v stanovenej lehote správu o odmeňovaní mužov a žien (§ 8 ods. 1, 2, 3, 5 zákona) a poskytnúť ju vybraným subjektom a/alebo dodatočne zdôvodniť (§ 8 ods. 7,8 zákona),
- vykonať spoločné posúdenie odmeňovania, ak vystane táto povinnosť a sprístupniť ho relevantným subjektom (§ 9 zákona).

Pre zamestnávateľské subjekty sú vo vzťahu termínom, ktoré upravuje vyššie špecifikovaný zákon, relevantné nasledovné termíny:

- jún 2026 – účinnosť zákona. Zamestnávateľské subjekty sú povinné napr. plniť povinnosti súvisiace s informáciami pred vznikom do zamestnania (§ 4 zákona), zaviesť kritériá na určovanie odmien (§ 5 zákona), poskytnúť informácie o odmenách (§ 6 zákona, s výnimkou ust. § 6 ods. 1 pís. b), zabezpečiť prístupnosť informácií (§ 7 zákona),
- 31. júl 2026 - zavedenie štruktúr odmeňovania,
- 7. jún 2027/7. jún 2031 - zaslanie správy o odmeňovaní Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Stavu v súvislosti s rovným odmeňovaním, transparentnosťou a požiadavkami vyššie špecifikovanej smernice vo vzťahu k štátom vrátane SR, sa venovala aj Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj v osobitnej publikácii.<sup>215</sup>

V slovenských reáliách v súvislosti s rovnosťou v odmeňovaní medzi ženami a mužmi Štatistický úrad SR každoročne sumarizuje dáta k priemernej hrubej mesačnej mzde podľa zamestnaní. Z najaktuálnejších dát, ktoré však reflektujú údaje za rok 2024 vyplýva, že vo väčšine zamestnaní/povolanií existuje rozdiel v hrubej mzde, resp. plate, ktorý je značne v neprospech žien. Z dát súčasne vyplýva, že vo všeobecnosti je v priemernej hrubej mzde/plate žien a mužov rozdiel 354 Eur, pričom v komparácii s rokom 2023 ide o nárast v rozdiel o 24 Eur.

Rovnako, ako v roku 2023, aj v roku 2024, dosahuje pri niektorých špecifických zamestnaniach mzdový, príp. platový rozdiel, ktorý je v neprospech žien, výšku aj niekoľko sto Eur, či prekračuje tisíc Eur. V takýchto prípadoch ide o zamestnania, resp. povolania ako napríklad: riadiaci pracovníci/čky v oblasti financií (rozdiel 844 Eur), riadiaci pracovníci/čky v oblasti reklamy a styku s verejnosťou (rozdiel 876 Eur), riadiaci pracovníci/čky v oblasti výskumu a vývoja (rozdiel 898 Eur) riadiaci pracovníci/čky v priemysle (rozdiel 795 Eur), riadiaci pracovníci/čky v doprave, logistických a poštových službách (rozdiel 1 363 Eur), riadiaci pracovníci/čky v oblasti v oblasti informačných a komunikačných technológií (rozdiel 868Eur), riadiaci pracovníci/čky v oblasti zdravotnej starostlivosti (rozdiel 1 787 Eur), riadiaci pracovníci/čky vo finančníctve a poisťovníctve (rozdiel 1 391 Eur), riadiaci pracovníci/čky vo veľkoobchode a maloobchode (rozdiel 671 Eur), chemickí špecialisti/stky (rozdiel 524 Eur), špecialisti/ky v oblasti telekomunikácií (rozdiel 958 Eur), lekári/ky špecialisti/ky (rozdiel 622 Eur), špecialisti/ky v oblasti personalistiky (rozdiel 775 Eur), špecialisti/ky v oblasti reklamy a marketingu (rozdiel 717 Eur), špecialisti/ky v oblasti predaja informačných a komunikačných technológií (rozdiel 1 125 Eur) systémoví analytici/čky (rozdiel 747 Eur), vývojári/ky, analytici/čky softvéru a aplikácií (rozdiel 701 Eur), špecialisti a špecialistky v oblasti ekonómie (rozdiel 725 Eur), elektronici/čky (rozdiel 431Eur), riadiaci/ce letovej prevádzky a odborný pracovníci/čky v leteckej doprave (rozdiel 5 093 Eur), sekretári a sekretárky (rozdiel 1 311 Eur), operátori a operátorky strojov na výrobu výrobkov z gumených výrobkov (rozdiel 932 Eur) a ďalšie.

Naopak rozdiel v priemernej hrubej mesačnej mzde/plate, ktorý je v prospech žien, možno identifikovať len pri niekoľkých kategóriách zamestnaní, a to v menšom rozdiel (generalizovane v rozmedzí približne od 4 Eur do 335 Eur). V tomto prípade ide napríklad o zamestnania ako: riadiace pracovníčky a pracovníci v oblasti ľudských zdrojov (rozdiel 245 Eur), riadiace pracovníčky a pracovníci v stavebníctve (rozdiel 43 Eur), riadiace pracovníčky a pracovníci v oblasti sociálnej starostlivosti (rozdiel 51 Eur), riadiace pracovníčky a pracovníci v ubytovacích zariadeniach (rozdiel 254 Eur), stavebné architektky a architekti (rozdiel 197 Eur), učiteľky a učitelia v stredných školách (rozdiel 95 Eur), učiteľky a učitelia v základných školách (rozdiel 270 Eur), lektorky a lektori umenia (rozdiel 99 Eur), špecialistky a špecialisti v oblasti religionistiky (rozdiel 175 Eur), fyzioterapeutické techničky, asistentky

---

<sup>215</sup>Pay Transparency in Progress, dostupné na [https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2026/04/pay-transparency-in-progress\\_74817da8/121f268d-en.pdf](https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2026/04/pay-transparency-in-progress_74817da8/121f268d-en.pdf)

a fyzioterapeutickí technici a asistenti (rozdiel 7 Eur), zdravotné záchranárky a záchranári (rozdiel 188 Eur), športové trénerky/ri, rozhodkyne/covia a funkcionárky a funkcionári (rozdiel 335 Eur), technici/čky počítačových sietí a systémov (rozdiel 181 Eur), pracovníci/čky pohrebnej služby a balzamovači/čky (rozdiel 183 Eur) a ďalšie.

Ako bolo reflektované v kapitole 3.1 v oblasti rovného odmeňovania bolo v roku 2025 jednotlivými inšpektorátmi práce zistených spolu 40 porušení ust. § 119a zákona č. 311/2001 Z. z. *Zákonník práce v znení neskorších predpisov*. V komparácii s rokom 2024 uvedené predstavuje mierny nárast, a to o 17 porušení. Identifikované porušenia sa primárne týkali ust. § 119a ods. 2 predmetného zákona, a to v počte 22 zistených nedostatkov.

Najvyšší počet porušení ust. § 119a zákona č. 311/2001 Z. z. *Zákonník práce v znení neskorších predpisov* bolo zistených u zamestnávateľských subjektov s počtom zamestnanectva 10 až 49 (16 porušení) a potom u zamestnávateľských subjektov s počtom zamestnanectva 1 až 9 (11 porušení). Z hľadiska právnej formy zamestnávateľskej inštitúcie bolo najviac (31) porušení zistených v spoločnostiach s ručením obmedzeným.<sup>216</sup>

Aj za rok 2025 je na záver žiadúce pripomenúť, že pre nerovné odmeňovanie je v určitej miere príznačná tzv. *multikauzalita*. Multikauzalita zjednodušene znamená, že faktory, ktoré spôsobujú alebo môžu spôsobovať nerovnosť v odmeňovaní, teda faktory, ktoré sa v určitej miere (priamo a/alebo nepriamo) podieľajú na následku, ktorým je rozdiel v odmeňovaní, je v praktickej rovine viacero. Medzi tieto faktory najčastejšie patrí najmä samotné nedodržiavanie rovnakej mzdy za rovnakú prácu a za prácu rovnakej hodnoty, horizontálna a/alebo vertikálna segregácia, sklený výťah, sklený strop či pretrvávajúce stereotypy a predsudky.<sup>217</sup>

### 3.5.5 Rodová segregácia

Európsky inštitút pre rodovú rovnosť rodovú segregáciu vo všeobecnosti definuje ako „rozdiely vo vzorcoch zastúpenia žien a mužov na trhu práce, vo verejnom a politickom živote, v neplatennej domácej práci a starostlivosti a vo výbere vzdelania medzi mladými ženami a mužmi.“<sup>218</sup>

Horizontálna a vertikálna segregácia predstavujú dve dimenzie segregácie, pričom horizontálna segregácia predstavuje koncentráciu žien a mužov v jednotlivých odvetviach, sektoroch a naopak vertikálna segregácia následne reflektuje koncentráciu žien a mužov v určitých hierarchických (profesných) pozíciách, či úrovniach zodpovednosti.<sup>219</sup>

### Trh práce

Rodová segregácia ako fenomén je identifikovateľná aj v rámci slovenského, ale aj európskeho trhu práce. Posledné dáta za Európsku úniu v tejto súvislosti osobitne ukazujú

<sup>216</sup> Bližšie informácie pozri v kapitole 3.1

<sup>217</sup> Faktory, dostupné na <https://rovnaodmena.cz/co-je-nerovne-odmenovani-a-jak-se-pocita/>

<sup>218</sup> Rodová segregácia, dostupné na <https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1122>

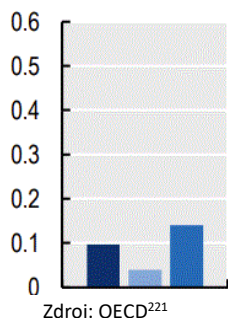
<sup>219</sup> Vertikálna a horizontálna segregácia, dostupné na <https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus>

značné rozdiely pri informačno-komunikačných špecialistoch a špecialistkách či pri manažérskych pozíciách.

Krajina	ICT špecialisti (% 15-74)		Manažérske pozície (% 15-74)	
	Ženy	Muži	Ženy	Muži
EÚ	20	81	35	65

Zdroj: ELGE, Index rodovej rovnosti

Vplyvu rodovej rovnosti na trh práce sa už v minulosti zaoberal Európsky inštitút pre rodovú rovnosť alebo Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj. Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj sa v analýze z roku 2024 zamerala na ekonomické dôsledky rodových rozdielov na trhu práce a potenciálne významné ekonomické prínosy znižovania pretrvávajúcich rodových rozdielov. V rámci publikácie boli graficky načrtnuté 3 scenáre potenciálnych ziskov v raste vďaka odstráneniu rozdielov v účasti mužov a žien na trhu práce a/alebo v pracovnom čase. Z grafu vyplýva, že vo vzťahu k percentuálnym bodom je najvyšší zisk v prípade eliminácie rozdiel účasti na trhu práce, ako aj pracovného času.<sup>220</sup>



Zdroj: OECD<sup>221</sup>

V štatistickej publikácii Ženy a muži v Slovenskej republike 2025 od Štatistického úradu SR sú špecifikované aj dáta, ktoré odzrkadľujú rozdelenie žien a mužov na trhu práce podľa spektra - klasifikácie zamestnania, vzdelania a podľa ekonomických činností.<sup>222</sup> Publikácia však reflektuje dáta za rok 2024.

<sup>220</sup> Rodová rovnosť a hospodársky rast, dostupné na [https://www.oecd.org/en/publications/gender-equality-and-economic-growth\\_fb0a0a93-en.html](https://www.oecd.org/en/publications/gender-equality-and-economic-growth_fb0a0a93-en.html)

<sup>221</sup> 1. alternatíva (tmavomodrá) predstavuje situáciu, kedy je rozdiel v účasti na trhu práce eliminovaný do roku 2060 a pracovný čas ostáva vo východiskom stave, 2. alternatíva reflektuje situáciu, kedy rozdiel v účasti na trhu práce ostáva vo východiskom stave a rozdiel pri pracovnom čase je eliminovaný do roku 2060 a 3. alternatíva odzrkadľuje situáciu eliminácie rozdiel pri účasti na trhu práce, ako aj pri pracovnom čase do roku 2060.

<sup>222</sup> Ženy a muži v Slovenskej republike 2025, dostupné na [https://slovak.statistics.sk/wps/portal/6a010ca7-7d21-4b00-bd09-e79ee7bdeac9/!ut/p/z0/rVNLbxMxEP4rcMjR2fJi\\_Tg2rQgtFKmKktK9oLHXm268jzTrpOTf4xQJuhlpQel047E930MzWZEts6LDfb3CWPcdNun8UMhvd-paz2b0AkDIV3B9c391N18YcGKyxRCym6yobTt9du0UpjnnWgplpKliZ4weW9Trp6filitc30X\\_PWbL3g74SIYwAbT9LrZ-GHDlhwn0du3LxCacSMJPhdyLyudMk4qDJsJpSrCSkmjKU2SoK14eldj29vJ2IRUbjl-k7qo-W571dcRdcK2BAxXAqDGG\\_4X7EJNNjrzdHECm21f7kI8pGxnmzqgg\\_OEAkZs-tW7X7X6BN8\\_PByxU1oBV0oLJoxMNP9oo1AqD1oSy6khlvcl0Yz6ICluDZNW6\\_JNYcc-BEMSDGy4bZPlfefJsNniPmnbDz6GFM\\_CGQmgTCspGBXaMJ7yt1kkG8ZG\\_gR-XZEIFBwqokpGibAAxJZgiffGe2VLj86ccOmsr-PBlpIp0EqA4Ilx8Y\\_DEX2bTBs23tXYJdt72-](https://slovak.statistics.sk/wps/portal/6a010ca7-7d21-4b00-bd09-e79ee7bdeac9/!ut/p/z0/rVNLbxMxEP4rcMjR2fJi_Tg2rQgtFKmKktK9oLHXm268jzTrpOTf4xQJuhlpQel047E930MzWZEts6LDfb3CWPcdNun8UMhvd-paz2b0AkDIV3B9c391N18YcGKyxRCym6yobTt9du0UpjnnWgplpKliZ4weW9Trp6filitc30X_PWbL3g74SIYwAbT9LrZ-GHDlhwn0du3LxCacSMJPhdyLyudMk4qDJsJpSrCSkmjKU2SoK14eldj29vJ2IRUbjl-k7qo-W571dcRdcK2BAxXAqDGG_4X7EJNNjrzdHECm21f7kI8pGxnmzqgg_OEAkZs-tW7X7X6BN8_PByxU1oBV0oLJoxMNP9oo1AqD1oSy6khlvcl0Yz6ICluDZNW6_JNYcc-BEMSDGy4bZPlfefJsNniPmnbDz6GFM_CGQmgTCspGBXaMJ7yt1kkG8ZG_gR-XZEIFBwqokpGibAAxJZgiffGe2VLj86ccOmsr-PBlpIp0EqA4Ilx8Y_DEX2bTBs23tXYJdt72-)

**Pracujúci <sup>1)</sup>**
**Employed <sup>1)</sup>**

	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	
<b>Podľa ekonomických činností - SK NACE Rev.2 (tis. osôb)</b>	<b>1 200,7</b>	<b>1 222,9</b>	<b>1 227,8</b>	<b>1 223,0</b>	<b>1 359,8</b>	<b>1 381,0</b>	<b>1 382,2</b>	<b>1 397,7</b>	<b>By economic activity - SK NACE (thous. persons)</b>
A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	16,0	15,1	15,6	11,5	47,2	51,0	46,3	47,1	A Agriculture, forestry and fishing
B Ťažba a dobývanie	0,7	1,4	1,5	1,9	6,2	5,8	5,1	5,0	B Mining and quarrying
C Priemyselná výroba	225,1	214,8	197,3	202,2	411,3	407,0	381,6	372,5	C Manufacturing
D Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	10,2	7,2	8,3	9,6	23,4	19,7	19,7	25,4	D Electricity, gas, steam and air-condition supply
E Dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady	4,2	5,2	4,4	6,5	17,3	17,0	26,6	24,9	E Water supply, sewerage, waste manag. and remediation
F Stavebníctvo	19,2	19,4	24,2	25,3	220,8	235,5	241,0	240,5	F Construction
G Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	183,6	194,2	197,2	188,5	129,5	121,0	132,8	140,4	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Doprava a skladovanie	37,7	45,5	43,0	37,7	113,2	114,2	122,6	131,6	H Transport and storage
I Ubytovacie a stravovacie služby	53,2	53,3	64,4	64,6	30,8	37,0	37,5	40,5	I Accommodation and food service activities
J Informácie a komunikácia	32,8	32,5	27	29,0	72,6	75,3	72,3	83,3	J Information and communication
K Finančné a poisťovacie činnosti	38,3	37,7	45,0	40,3	18,7	25,2	28,1	24,6	K Financial and insurance activities
L Činnosti v oblasti nehnuteľností	8,1	10,4	10,8	8,6	9,5	8,7	9,6	11,0	L Real estate activities
M Odborné, vedecké a technické činnosti	51,7	59,4	60,1	60,8	33,4	38,2	36,6	35,4	M Professional, scientific and technical activities
N Administratívne a podporné služby	20,7	21,5	24,0	19,4	32,5	28,6	28,6	25,9	N Administrative and support service activities
O Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	116,8	115,6	119,6	121,2	98,7	94,0	91,4	93,0	O Public administration and defence; compulsory social security
P Vzdelávanie	177,0	183,4	174,4	177,2	35,9	40,3	37,0	35,5	P Education
Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc	161,4	162,2	166,5	165,9	34,0	33,1	36,7	33,4	Q Health and social work activities
R Umenie, zábava a rekreácia	15,4	16,9	15,9	19,0	15,6	16,5	15,9	18,9	R Arts, entertainment and recreation
S Ostatné činnosti	24,4	25,0	26,0	28,8	8,3	11,5	11,4	7,7	S Other service activities
T Činnosti domácností ako zamestnávateľov	2,6	1,0	1,6	3,9	0,0	0,2	0,2	0,1	T Activities of households as employers
U Činnosti extraterritoriálnych organizácií a združení	1,3	0,9	0,9	0,7	0,2	0,7	0,5	0,3	U Activities of extraterritorial organizations
Nezistené	0,5	0,3	0,1	0,5	0,6	0,4	0,6	0,7	Not identified

Zdroj: Štatistický úrad SR, Ženy a muži v SR, 2025

Z posledných aktuálnych dát špecifikovaných podľa ekonomických činností za rok 2024 vyplýva, rovnako ako tomu bolo aj v roku 2022 či 2023 skutočnosť, že zastúpenie žien a mužov v jednotlivých ekonomických činnostiach, resp. sektoroch je nepomerné. Vyššie zastúpenie pracujúcich žien je možné identifikovať napríklad v nepodnikateľskom sektore v oblastiach ako vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna práca. Naopak, vyššie zastúpenie mužov je systematicky v oblastiach ako priemyselná výroba, stavebníctvo, doprava a skladovanie.

## Vzdelávanie

V oblasti vzdelávania posledné aktuálne dáta Štatistického úradu SR pri žiakoch a žiačkach stredných škôl za rok 2024 reflektujú prevahu žiačok (110 101) nad žiakmi (106 560). Z hľadiska druhu strednej školy mali žiačky prevahu v rámci štúdia na konzervatóriách (63,5 %) a gymnáziách (56,2 %) a žiaci na stredných odborných školách (52,4 %). Uvedená skutočnosť pritom z dát vyplýva konzistentne napr. od roku 2020.

**Študenti <sup>1)</sup>**
**Students <sup>1)</sup>**

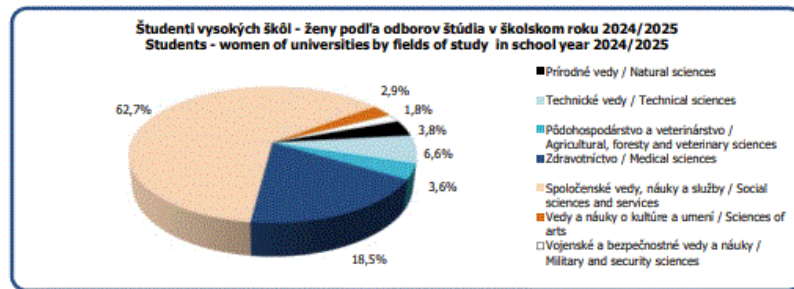
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024	
<b>Stredné školy (denné štúdium a externá forma štúdia spolu)</b>											<b>Secondary schools (Full-time study and part-time study in total)</b>
<b>Žiaci stredných škôl</b>	<b>105 521</b>	<b>106 312</b>	<b>106 970</b>	<b>108 144</b>	<b>110 101</b>	<b>102 473</b>	<b>102 920</b>	<b>103 337</b>	<b>104 667</b>	<b>106 560</b>	<b>Students of secondary schools</b>
Gymnázia	40 576	41 540	41 950	41 923	42 524	30 552	31 696	31 861	32 370	33 103	Grammar schools
Stredné odborné školy	62 932	62 708	63 071	64 298	65 706	70 785	70 091	70 432	71 242	72 383	Specialised secondary schools
Konzervatóriá	2 013	2 064	1 949	1 923	1 871	1 136	1 133	1 044	1 055	1 074	Conservatories
<b>Štruktúra žiakov stredných škôl (%)</b>											<b>Structure of students of secondary schools (%)</b>
Gymnázia	57,0	56,7	56,8	56,4	56,2	43,0	43,3	43,2	43,6	43,8	Grammar schools
Stredné odborné školy	47,1	47,2	47,2	47,4	47,6	52,9	52,8	52,8	52,6	52,4	Specialised secondary schools
Konzervatóriá	63,9	64,6	65,1	64,6	63,5	36,1	35,4	34,9	35,4	36,5	Conservatories

Zdroj: Štatistický úrad SR, Ženy a muži v SR, 2025

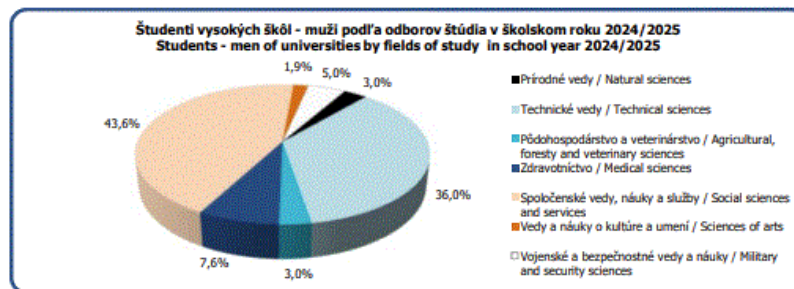
Vo vzťahu k následnému štúdiu na vysokých školách v podmienkach SR v akademickom roku 2024/2025 z dát vyplýva, že 62,7 % žien študovalo spoločenské vedy, náuky a služby v porovnaní 43,6 % mužmi a 18,5 % žien študovalo zdravotnícke odbory v porovnaní s 7,6 %

[AQ67QBle5eKj70Xd\\_WLniyK3Htj\\_Cj5Zt95mn5Pi2-fLz8wOb3-Qlpoiqqg1hFrPCCCOEM0Y4iqUSInM654Uj\\_xwCchbMJ86866gNv9u3vhBT28Pz-B1oJw7I/](https://data.slovakstat.gov.sk/DataTables/AQ67QBle5eKj70Xd_WLniyK3Htj_Cj5Zt95mn5Pi2-fLz8wOb3-Qlpoiqqg1hFrPCCCOEM0Y4iqUSInM654Uj_xwCchbMJ86866gNv9u3vhBT28Pz-B1oJw7I/)

mužmi. Výrazný pomer v prospech mužov je pri technických vedách, ktoré študovalo 36,0 % mužov v porovnaní s len 6,6 % žien.



Zdroj: Štatistický úrad SR, Ženy a muži v SR, 2025



Zdroj: Štatistický úrad SR, Ženy a muži v SR, 2025

Zároveň z dát, vo všeobecnosti, vyplýva, že v rámci vysokoškolskej dennej a externej formy štúdia dominujú ako študentky, tak aj absolventky ženy. Ženy preto v podmienkach SR dosahujú veľmi dobrú vzdelanostnú úroveň. V roku 2024 absolvovalo denné štúdium 15 761 žien v porovnaní s 10 558 mužmi, pričom je potrebné poukázať na to, že v komparácii s rokom 2023 u žien došlo ku kvantitatívnemu poklesu absolventiek (o 142) a u mužov naopak počet absolventov oproti roku 2023 vzrástol (o 200). Pri externom štúdiu absolvovalo v roku 2024 štúdium 3 833 žien v porovnaní s 1 623 mužmi. Z vyššie uvedených dát súčasne systematicky vyplýva, že prevaha vzdelávania žien je v oblastiach, ktoré sa zvyknú označovať ako tzv. *ženské oblasti* (napr. zdravotníctvo, spoločenské vedy), pričom tieto oblasti zvyknú byť horšie finančne ohodnotené. Uvedené v konečnom dôsledku predstavuje významný faktor existencie (aj generačnej) chudoby, či chudoby žien v starobe.

## Veda, výskum

V oblasti vzdelávania je potrebné osobitnú pozornosť venovať aj oblasti veda a výskum. Z dát prezentovaných v predchádzajúcej časti vyplývalo, že z hľadiska dosiahnutého formálneho vzdelávania sú vzdelanejšie ženy. Ženy však vo vedeckej sfére nemajú svoje reprezentatívne zastúpenie.

Z údajov sumarizovaných v štatistickej ročenke Ženy a muži v SR 2025 vyplýva, že v roku 2024 ukončilo doktorandské štúdium (spolu vo verejnom, súkromnom a štátnom sektore, vrátane cudzincov a cudziniiek) o 27 mužov viac ako žien, pričom prevaha absolventov doktorandského štúdia bola aj v roku 2023 či 2021. V rokoch 2022, 2020, 2019 bolo viac absolventiek doktorandského štúdia.

Z dát za rok 2024 pri vysokých školách následne vyplýva, že učiteľia a učiteľky na ustanovený pracovný čas spolu za verejné, súkromné a štátne inštitúcie predstavovali 9 391 osôb, z toho 4 488 učiteľiek a 4 903 učiteľov. Kým na pozícii odborná asistentka bolo 2 207 žien a na pozícii odborný asistent 1 813 asistentov, tak na vyššej pozícii docent a docentka z komparatívneho hľadiska dominujú už docenti (1 747) nad docentkami (1 371). Pri pozícii profesor a profesorka je kvantitatívny údaj, taktiež značne v neprospech žien, pričom profesoriek je 535 a profesorov 1 094.

V určitej miere možno poznamenať, že sa v tejto oblasti vyskytuje tzv. efekt „*deravého potrubia*“, pri ktorom dochádza k úbytku (výpadku) ženského talentu pri vyšších akademických pozíciách.



Ženy / Women



Muži / Men

Učiteľia <sup>1)</sup>

Teachers <sup>1)</sup>

	2020	2021	2022	2023	dokonzómie 2024	End of table 2020	2021	2022	2023	2024	
<b>Vysoké školy podľa sektorov</b>											
Učiteľia na ustanovený pracovný čas spolu (interni)	4 619	4 554	4 550	4 481	4 488	5 241	5 097	5 070	4 977	4 903	Higher education institutions by sectors
verejné	4 216	4 115	4 116	4 049	4 059	4 799	4 649	4 648	4 534	4 473	Teachers to set working hours (internal)
súkromné	261	294	290	268	284	247	255	237	236	248	Public
štátne	142	145	144	164	145	195	193	185	207	182	Private
z toho											State
profesori	424	458	525	540	535	1 048	1 074	1 130	1 107	1 094	Professors
verejné	379	410	464	471	471	934	954	1 003	986	979	Public
súkromné	36	41	52	51	54	147	83	88	86	82	Private
štátne	9	7	9	18	10	97	37	39	35	33	State
docenti	1 103	1 185	1 364	1 355	1 371	1 496	1 570	1 763	1 750	1 747	Associate professors
verejné	1 017	1 078	1 255	1 242	1 258	1 378	1 454	1 651	1 621	1 608	Public
súkromné	57	74	74	77	77	74	74	70	77	90	Private
štátne	29	33	35	36	36	44	42	42	52	49	State
odborní asistenti	2 747	2 550	2 319	2 243	2 207	2 475	2 239	1 945	1 889	1 813	Fellowships
verejné	2 544	2 357	2 123	2 056	2 027	2 311	2 080	1 814	1 741	1 680	Public
súkromné	127	116	119	104	108	85	82	66	63	64	Private
štátne	76	77	77	83	72	79	77	65	85	69	State
Učiteľia na kratší pracovný čas spolu (externi)	715	740	882	980	1 136	1 032	1 052	1 108	1 149	1 245	Teachers for part-time (external)
verejné	515	510	500	550	649	831	831	792	821	866	Public
súkromné	45	58	186	224	257	61	61	139	153	176	Private
štátne	155	172	196	206	230	140	160	177	175	203	State

Zdroj: Štatistický úrad SR, Ženy a muži v SR, 2025

Vo vzťahu k priemernej hrubej mesačnej mzde vysokoškolských pedagógov a pedagogičiek z dáta za rok 2024 vyplýva určitý rozdiel v odmeňovaní. Predmetný rozdiel predstavuje 109 Eur.

Aj v roku 2025 sa na Slovensku v súvislosti s oblasťou vedy organizoval dňa 26. septembra najväčší vedecký festival – Európska noc vedy. Cieľom festivalu je každoročne priniesť novinky a informácie zo sveta výskumu a inovácií.<sup>223</sup>

Zároveň sa v roku 2025 týždeň vedy a techniky na Slovensku vyvrcholil udeľovaním Ceny za vedu a techniku, ktorej vyhlasovateľskou inštitúciou je Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a organizátorskou inštitúciou Centrum vedecko-technických informácií SR. Ocenené boli 3 ženy a 6 mužov.<sup>224</sup>

### 3.5.6 Zosúladienie rodinného, súkromného a pracovného života

Plán pre práva žien, ktorý v roku 2025 prijala Európska komisia, reflektuje ako jeden z hlavných cieľov, resp. princípov, aj dosiahnutie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom a starostlivosťou, najmä podporou rovnakého rozdelenia opatrovateľských

<sup>223</sup> Noc vedy, dostupné na <https://www.citylife.sk/festival/europska-noc-vedy-bratislava>

<sup>224</sup> Cena za vedu a techniku, dostupné na <https://vedanadosah.cvtisr.sk/ine/laureatky-a-laureati-podujatia-cena-za-vedu-a-techniku-2025-su-znami/>

povinností medzi ženy a mužov a podporou investícií do sektora dlhodobej starostlivosti s cieľom zabezpečiť kvalitné pracovné miesta v oblasti starostlivosti. Dodržiavanie a presadzovanie tohto princípu:

- podpora rovnakého rozdelenia opatrovateľských povinností medzi ženy a mužov,
- podpora pracovných podmienok, ktoré uľahčujú zosúladenie súkromného, rodinného a pracovného života,
- široký prístup k flexibilným pracovným formám pre všetkých,
- povzbudzovanie otcov, aby čerpali otcovskú a rodinnú dovolenku,
- zabezpečenie cenovo dostupného, prístupného a kvalitného vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve pre všetky deti,
- cenovo dostupná a prístupná vysokokvalitná dlhodobá starostlivosť,
- podpora investícií a formálneho zamestnania v sektore starostlivosti a zabezpečenie kvalitných pracovných miest v oblasti starostlivosti.<sup>225</sup>

SR sa v Európskom indexe rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom v Európe 2025 umiestnila na 31. mieste so skóre 53,79 bodov.<sup>226</sup> V komparácií so závermi rovnomenného indexu 2024 možno konštatovať, že SR zlepšila svoje postavenie o 2. miesta a o 3,27 bodov.

Flexibilné pracovné podmienky predstavujú jeden z aspektov na dosiahnutie adekvátnejšieho zosúladenia pracovného, súkromného a rodinného života osôb.

V podmienkach SR flexibilné formy práce ani v roku 2025 nepredstavovali žiadne novum. Medzi flexibilné formy práce, ktoré upravuje zákon č. 311/2001 Z. z. *Zákonník práce v znení neskorších predpisov* možno subsumovať, napríklad pracovný pomer na kratší pracovný čas (ust. §49), delené pracovné miesto (ust. §49a), domácka práca a telepráca (ust. §52). Osobitnú formu flexibilnejšieho rozvrhnutia pracovného času predstavuje aj konto pracovného času (ust. § 87a).

## Rodičovská a materská/otcovská dovolenka

### Materské a otcovské

Z údajov Sociálnej poisťovne vyplýva, že v roku 2025 ženy predstavovali približne 79 % z celkového počtu poberateľov materského očisteného o tzv. otcovské vyplácané otcom v trvaní 2 týždňov, čo súvisí s tým, že starostlivosť o dieťa je prevažne zabezpečovaná ženami.

Rok	Počet poberateľov/liek			Priemerná výška dávky v €		
	Ženy	Muži*	Spolu	Ženy	Muži	Spolu
2025	48 687	27 887	76 574	1 051,9	1 143,1	1 073,3

Zdroj: Sociálna poisťovňa

\*vrátane dávky otcovské, ktorá bola vyplatená 15 198 otcom

<sup>225</sup> Plán pre práva žien, dostupné na [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip\\_25\\_681](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_681)

<sup>226</sup> Index, dostupné na <https://remote.com/resources/research/european-life-work-balance-index>

### Rodičovský príspevok

SR poskytuje rodičom možnosť poberať rodičovský príspevok, ktorý predstavuje kľúčové opatrenie na podporu rodín a starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (do 6 rokov v prípade dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu), čo zohľadňuje preferencie rodičov aj vývinové potreby dieťaťa.

V roku 2025 bola výška rodičovského príspevku na Slovensku 482,30 Eur mesačne pre rodičov, ktorí predtým poberali materské, a 351,80 Eur mesačne pre tých, ktorí ho nepoberali. Touto finančnou podporou štát prispieva rodinám na pokrytie základných nákladov spojených s výchovou dieťaťa a zároveň im umožňuje venovať sa starostlivosti o dieťa bez bezprostredného finančného tlaku. Z pohľadu rovnosti príležitostí je dôležité, že rodičovský príspevok je možné poberať aj popri výkone zárobkovej činnosti, čo umožňuje flexibilnejšie kombinovanie pracovných a rodičovských povinností. Nárok poberať rodičovský príspevok má rovnako otec aj matka, avšak v danom období vždy len jeden z nich.

Zákomom č. 290/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 1. januára 2025 došlo k zmene podmienok nároku na rodičovský príspevok z dôvodu neprijatia dieťaťa do materskej školy. Nové podmienky sa vzťahujú na deti, ktoré neboli prijaté do materskej školy na školský rok 2025/2026. Zmena v podmienkach nároku sa týka procesu, ktorý musí rodič absolvovať pred vznikom nároku na rodičovský príspevok, pretože od školského roka 2025/2026 majú všetky deti, ktoré dovŕšia tri roky veku k 31. augustu daného roka právo na prijatie na predprimárne vzdelávanie. Toto právo zavádza mechanizmus nárokovateľnosti miesta v materskej škole, ktorý spočíva vo viacerých krokoch. Ak však rodič ani po využití všetkých možností, ktoré mu školský zákon ponúka, nedokáže umiestniť svoje dieťa v materskej škole, môže požiadať o rodičovský príspevok.

V roku 2025 predstavoval priemerný mesačný počet poberateľov a poberateľiek rodičovského príspevku 125 068 osôb, z toho 8 817 bolo poberateľov a poberateľiek rodičovského príspevku z dôvodu dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa a 1 252 poberateľov a poberateľiek z dôvodu neprijatia dieťaťa do spádovej materskej školy.

### **3.5.7 Feminizácia chudoby a generačná chudoba**

Pojem „*feminizácia chudoby*“ sa používa na pomenovanie javu, pri ktorom sú z rôznych príčin ohrozené chudobou alebo chudobou trpia predovšetkým ženy.<sup>227</sup> Uvedené v stručnosti označuje jav väčšieho výskytu chudoby u žien v komparácii s jej výskytom medzi mužmi.

Feminizácií chudoby venoval pozornosť aj Európsky inštitút pre rodovú rovnosť, ktorý špecifikoval to, že „*Feminizácia chudoby by sa mala vnímať ako dôsledok rôznych štrukturálnych faktorov vrátane stereotypov, existujúcich rozdielov v odmeňovaní žien a mužov, prekážok spôsobených nedostatočným zosúladením rodinného a pracovného života, dlhšej strednej dĺžky života žien a vo všeobecnosti rôznych druhov rodovej diskriminácie, ktoré*

---

<sup>227</sup>Feminizácia chudoby, dostupné na <https://www.gender.gov.sk/aktivity/temy/zakladne-pojmy/feminizacia-chudoby/>

postihujú najmä ženy.“<sup>228</sup> Predmetné aspekty, ktorým počas života čelia primárne ženy, vystavujú ženy vyššiemu ohrozeniu chudobou aj v starobe, pričom v tejto súvislosti hovoríme o tzv. feminizácii chudoby v starobe.

Medzigeneračná reprodukcia chudoby alebo tzv. generačná chudoba následne predstavuje systémový a trvalý jav, teda typ dlhodobej, pretrvávajúcej chudoby kedy sa chudoba stala určitým „rodinným modelom“. Uvedené znamená, že chudoba „prechádza“ z jednej generácie na druhú. Práve aspekt trvalosti, či určitej systematickosti diferencuje generačnú chudobu od situačnej chudoby, pri ktorej rodiny, či jednotlivá osoba zažíva chudobu počas kratšieho obdobia.

### **Chudoba a sociálne vylúčenie**

Strategické smerovanie EÚ v oblasti sociálnej ochrany určuje koncept Európskeho piliera sociálnych práv z roku 2017. Jeho cieľom je, aby sa v EÚ do roku 2030 vymanilo z rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia najmenej 15 mil. ľudí (AROE) a z toho najmenej 5 mil. detí. Ide o takých ľudí, ktorí žijú v domácnostiach s veľmi nízkou pracovnou intenzitou a/alebo sú v riziku príjmovej chudoby a/alebo sú závažne materiálne a sociálne deprivovaní.<sup>229</sup> Slovenská republika si do roku 2030 stanovila za cieľ vymaniť z rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia najmenej 70 tis. ľudí a z toho najmenej 21 tis. detí.<sup>230</sup>

Vývoj chudoby na Slovensku je pravidelne monitorovaný v rámci Správy o sociálnej situácii obyvateľstva SR, ktorá sa publikuje každoročne. Na základe zisťovania EU SILC bolo na Slovensku v roku 2024 v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia cca 980 tis. ľudí, čo predstavovalo 18,3 % na celkovom počte obyvateľov. V rámci medziročného porovnania išlo o nárast o 0,7 p. b., v absolútnom vyjadrení cca o 37 tis. ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením. Podrobnejšie údaje ukazovateľov sociálneho začlenenia a boja proti chudobe sú uvedené v Správe o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky, ktorú pravidelne každoročne Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vypracúva a následne uverejňuje a je dostupná na jeho webovej stránke.<sup>231</sup> Správa obsahuje analýzy vývoja v kľúčových oblastiach patriacich do jeho pôsobnosti, vrátane analýzy chudoby a sociálneho vylúčenia.

Zo štatistického zisťovania EU SILC o príjmoch a životných podmienkach domácností za rok 2025 vyplýva, že miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia je pri celkovej populácii na úrovni 16,7 %, pričom pri mužoch aj ženách je na úrovni 16,7 %. Pri jednotlivých vekových kategóriách je miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia nasledovná: pri osobách vo

---

<sup>228</sup>Európsky inštitút pre rodovú rovnosť-Chudoba, dostupné na [https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/poverty?language\\_content\\_entity=en](https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/poverty?language_content_entity=en)

<sup>229</sup>Zoskupenie indikátorov (miera rizika chudoby, závažná materiálna a sociálna deprivácia a veľmi nízka intenzita práce) definuje skupiny ľudí, ktorí žijú v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia, t. j. ľudí s nízkym príjmom a/alebo tých, ktorí si nemôžu dovoliť niektorú z nevyhnutných potrieb pre svoj život a/alebo žijúcich v rodinách kde nikto nepracuje alebo pracuje iba príležitostne.

<sup>230</sup>Vymedzenie národných cieľov do roku 2030 v kontexte Akčného plánu na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

<sup>231</sup>Správa o sociálnej situácii na Slovensku, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/vyskum-oblasti-prace-socialnych-veci-institut-socialnej-politiky/spravy-soc-situacii.html>

vekovej skupine 0-17 rokov je miera rizika vo všeobecnosti na úrovni 22,7 %, pri osobách vo vekovej skupine 18-64 rokov je miera rizika vo všeobecnosti na úrovni 16,2 %, pričom u mužov 15,9 % a u žien 16,5 %, následne pri osobách 65 rokov a viac je miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia vo všeobecnosti na úrovni 12,0 %, pričom u mužov je tento indikátor na úrovni 16,5 % a u žien na úrovni 13,2 %.

Miera rizika príjmovej chudoby sa v roku 2025 týkala 12,2 % obyvateľov SR (u mužov 12,1 % a u žien 12,2 %). Indikátor príjmovej chudoby vo vekovej skupine 0-17 rokov je vo všeobecnosti na úrovni 20,4 %. Pri vekovej skupine 18-24 rokov je vo všeobecnosti na úrovni 17,6 %, pričom u mužov sú na úrovni 17,8 % a pri ženách 17,5 %, pri vekovej skupine 25-49 rokov je miera rizika príjmovej chudoby vo všeobecnosti na úrovni 12,0 %, u mužov je to 10,9 % a pri ženách 13,2 %. Následne, pri vekovej kategórii 50-64 rokov je miera príjmovej chudoby na úrovni 9,1 %, pričom u mužov je hodnota na úrovni 9,9 % a u žien 8,3 %. Pri poslednej vekovej kategórii, ktorú predstavujú osoby vo veku 65 rokov a viac je miera príjmovej chudoby vo všeobecnosti 5,2 % a mužov na úrovni 3,7 % a u žien 6,3 %.

## Dôchodky

Z údajov Sociálnej poisťovne vyplýva, že k 31. decembru 2025 prevažoval počet žien poberateľiek starobného dôchodku, invalidného dôchodku a sirotského dôchodku. V prípade predčasných starobných dôchodkov a invalidných dôchodkov z mladosti prevažoval počet poberateľov, t.j. mužov. Kým v prípade starobných dôchodkov predstavoval podiel žien poberateľiek na celkovom počte poberateľov starobných dôchodkov cca 60 %, v prípade predčasných starobných dôchodkov to bolo opačne a podiel mužov predstavoval cca 62 % z celkového počtu poberateľov predčasných starobných dôchodkov.

K 31. decembru 2025 bol priemerný sólo starobný dôchodok žien nižší v porovnaní s mužmi o cca 18,5 % (čo predstavuje cca 144 eur), čo je najmä dôsledkom rozdielného odmeňovania mužov a žien počas pracovnej kariéry, nakoľko výpočet dôchodku pre mužov a ženy je rovnaký, rozdielne sú len vstupné parametre odvíjajúce sa od dĺžky pracovnej kariéry, ktorá je v priemere v prípade žien kratšia v porovnaní s mužmi a príjmov z výkonu zárobkovej činnosti.

Typ dôchodku	Počet poberateľov/iek dôchodku			Priemerná výška sólo dôchodku v €		
	Ženy	Muži	Spolu	Ženy	Muži	Spolu
Starobný	684 191	460 658	1 144 849	632,7	776,3	703,3
Predčasný starobný	11 763	18 856	30 619	644,4	770,8	724,2
Invalidný	110 946	107 426	218 372	388,2	435,9	412,2
Vdovský (sólo) <sup>232</sup>	23 790	x	23 790	385,5	x	385,5

<sup>232</sup> Počet poberateľov/iek vdovského a vdoveckého dôchodku sólo predstavuje len počet tých poberateľov/iek pozostalostného dôchodku, ktorí ešte nie sú poberateľmi/kami priameho dôchodku (starobného, predčasného starobného a invalidného dôchodku). V prípade, že vdova/vdovec sú zároveň poberateľmi/kami priameho dôchodku, t. j. dochádza k súbehu vo vyplácaní dvoch druhov dôchodku (napr. starobného a vdovského dôchodku) sú súčasťou počtu poberateľov/iek priameho dôchodku. K 31.12.2025 bolo približne 265 tisíc žien poberateľiek a 50 tisíc mužov poberateľov priameho dôchodku vyplácaného v súbehu s pozostalostným

Vdovecký (sólo) <sup>232</sup>	x	5 375	5 375	x	323,0	323,0
Sirotský	10 415	9 831	20 246	215,5	214,7	215,1
Invalidný z mladosti	10 676	14 010	24 686	423,6	435,9	430,6

Zdroj: Sociálna poisťovňa

## Nelegálna práca

Chudobu vo všeobecnosti ovplyvňuje aj skutočnosť existencie nelegálnej práce, ktorá z dlhodobého hľadiska môže ovplyvniť aj následnú výšku dôchodkov. V roku 2025 bolo jednotlivými inšpektorátmi práce zistené nelegálne zamestnávanie 1 211 osôb ( v komparácii s rokom 2024 ide o pokles o 12,98 %), pričom išlo o 26 nelegálne zamestnaných mladistvých osôb, 304 nelegálne zamestnaných žien a 907 nelegálne zamestnaných mužov. Z počtu 304 nelegálne zamestnaných žien v 246 prípadoch išlo o občianky SR, v 3 občianky Európskej únie a v 55 prípadoch o štátne príslušníčky tretej krajiny s povolením na pobyt.<sup>233</sup>

	NZ fyzické osoby	Z toho NZ ženy	Z toho NZ muži	Z toho NZ mladistvé osoby
Občania a občianky SR	1 003	246	757	25
Občania a občianky EÚ	9	3	6	0
Štátni príslušníci a príslušníčky tretej krajiny s povolením na pobyt	199	55	144	1
Štátni príslušníci a príslušníčky tretej krajiny bez povolenia na pobyt	0	0	0	0
<b>SPOLU</b>	<b>1 211</b>	<b>304</b>	<b>907</b>	<b>26</b>

Zdroj: Informatívna správa o vyhľadávaní a potieraní nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania za rok 2025

## Menštruačná chudoba

Menštruačná chudoba predstavuje stav, kedy osoba nemá možnosť dovoliť si a získať prístup k menštruačným potrebám, sanitárnym a hygienickým zariadeniam na časť alebo celé trvanie menštruácie, ako aj vzdelávaniu a povedomiu o riadení menštruačného zdravia.<sup>234</sup>

OSN Ženy v roku 2025 osobitne poukazovala na to, že menštruačná chudoba je o. i. udržiavaná stigmatizáciou a nedostatkom informácií a vzdelania, pričom stigma a je zvýšená v komunitách, kde existujú škodlivé spoločenské a kultúrne normy. Podľa OSN Ženy sú v niektorých častiach sveta aj dnes menštruujúce osoby vnímané ako špinavé alebo nedotknuteľné, čo obmedzuje ich pohyb alebo prístup do priestorov.<sup>235</sup>

dôchodkom. Celkovo tak Sociálna poisťovňa vyplácala približne 288 tisíc vdovských a približne 55 tisíc vdoveckých dôchodkov.

<sup>233</sup> Informatívna správa o vyhľadávaní a potieraní nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania za rok 2025, vrátane prílohy, dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/31637/1>

<sup>234</sup> Menštruačná chudoba, dostupné na <https://www.unwomen.org/en/articles/explainer/period-poverty-why-millions-of-girls-and-women-cannot-afford-their-periods>

<sup>235</sup> Menštruačná chudoba, dostupné na <https://www.unwomen.org/en/articles/explainer/period-poverty-why-millions-of-girls-and-women-cannot-afford-their-periods>

Najaktuálnejšie dáta z mája 2024, ktoré boli realizované na vzore 1 500 žien, sú z online prieskumu Menštruačná chudoba na Slovensku. Zo záverov prieskumu napríklad vyplývalo, že 44 % Sloveniek sa aspoň raz vo svojom živote stretlo s menštruačnou chudobou, 6 % uviedlo, že používa nedôstojné náhrady za menštruačné potreby, pritom až 96 % uviedlo, že menštruačné potreby považuje za základnú potrebu.

V súvislosti s menštruačným vylúčením bol medzi marcom a septembrom 2025 realizovaný v 30 okresoch Slovenska dotazníkový výskum, ktorého sa zúčastnilo 600 respondentiek vo veku od 10 do 89 rokov s priemerným vekom 25,2 roka a mediánom 19 rokov. Najčastejšou národnosťou bola slovenská (476) a nasledovaná rómskou národnosťou (269). Zo záverov predmetného výskumu vyplynuli napríklad:

- Takmer 40 % respondentiek nemalo pred prvou menštruáciou dostatočné informácie;
- Viac ako štvrtina respondentiek nemá doma prístup k teplej vode (28 %), sprche (25 %) alebo splachovaciemu WC (25 %);
- Takmer 40 % respondentiek nemá vždy dostatok menštruačných potrieb na časť alebo celé trvanie ich menštruácie;
- Vo výskume sa nedostatok informácií a nedostatok potrieb často vyskytujú súčasne;
- Respondentky rómskej národnosti majú výrazne obmedzený prístup k hygienickým zariadeniam vo svojich domovoch;
- Respondentky, ktoré vykazujú vysokú mieru nedostatku potrieb na celé trvanie ich menštruácie, uvádzajú vysokú potrebu externých zdrojov (najčastejšie získavajú menštruačné potreby zo školy alebo komunitného centra v ich lokalite);
- Žiačky a študentky počas menštruácie čelia špecifickým prekážkam (uvádzajú negatívny vplyv školského prostredia a spoločenského tlaku);
- 74,8 % respondentiek uviedlo bolesť, fyzické symptómy, únavu, slabosť a silné krvácanie ako hlavnú prekážku počas menštruácie.<sup>236</sup>

---

<sup>236</sup> Výskum Menštruačné vylúčenie na Slovensku, dostupné na [https://www.intymyta.sk/vzd\\_materialy/vyskum-menstruacne-vylucenie-na-slovensku-2026/](https://www.intymyta.sk/vzd_materialy/vyskum-menstruacne-vylucenie-na-slovensku-2026/)

## 4 RODOVO PODMIENENÉ NÁSILIE

Predmetná kapitola, zameraná na rodovo podmienené násilie, v nasledujúcich podkapitolách sumarizuje prehľad dát, publikačnej činnosti, vzdelávania, odbornej a osvetovej činnosti, plnenia strategických dokumentov a stav vo vybraných piatich oblastiach za rozhodné obdobie kalendárneho roka 2025, ak z kontextu jednotlivých kapitol a/alebo podkapitol nevyplýva iné.

### 4.1 Dáta

#### Štatistický úrad EÚ

Štatistický úrad EÚ v jednej z hlavných štatistických kategórií „*Skúsenosti s diskrimináciou a osobná bezpečnosť*“, subsumuje osobitne aj dáta k rodovo podmienenému násiliu. Predmetné dáta sú následne diferencované na dáta k ženám, ktoré zažili násilie zo strany akéhokoľvek páchatela, ženám (podľa vekovej skupiny), ktoré zažili násilie zo strany nepartnera (podľa druhu násilia), ženy, ktoré niekedy mali partnera a zažili násilie zo strany intímneho partnera (podľa typu násilia), ženy, ktoré niekedy pracovali a zažili sexuálne obťažovanie v práci (podľa vekovej skupiny). Posledné dáta spracované Štatistickým úradom Európskej únie v komparatívnych štatistických tabuľkách nateraz nereflektujú rok 2025.<sup>237</sup>

#### Štatistický úrad SR

Štatistický úrad SR, v rámci štatistickej ročenky Ženy a muži v Slovenskej republike obsahuje oblasť „*Kriminalita a násilie, súdnictvo*“. Z tejto časti dát Štatistického úradu SR vo vzťahu k rodovo podmienenému násiliu vyplýva k dátam za rok 2024, že pri mravnostných trestných činoch bolo 501 ženských preživších osôb, resp. obetí a 89 mužských, pričom za jednotlivé trestné činy sú dáta za ženské a mužské preživšie osoby násilia, resp. obeť nasledovné:

- znásilnenie 132 ženských, 0 mužských obetí,
- pohlavné zneužívanie 299 ženských, 47 mužských obetí,
- sexuálne násilie 59 ženských, 32 mužských obetí,
- obchodovanie s ľuďmi 2 ženské a 9 mužských obetí.<sup>238</sup>

#### Generálna prokuratúra SR

Generálna prokuratúra SR každoročne vydáva štatistický prehľad tzv. Štatistickú ročenku o činnosti prokuratúry Slovenskej republiky za rok 2025, ako aj prehľad o stíhaných

<sup>237</sup> Štatistický úrad Európskej únie, dostupné na <https://ec.europa.eu/eurostat/web/equality-non-discrimination/database>

<sup>238</sup> Ženy a muži v SR 2025, dostupné na [https://slovak.statistics.sk/wps/portal/!ut/p/z1/rVJNU4MwEP0tHjiGLAQIeEPr9MN6qJ3akouThPBhgVBKi\\_33po4HnbE6zriHnd3N292XvGCGN5g1\\_FjmvC91wyuTjyx4XtBpeHPjxADUH8F0thotxsvIAQ\\_wE2aYyaZv-wInWux5gVSD2oOwwLiq3HJZKguOe9VvT58rAQcHJKelpg6DPAGARAoRujRSiopUcRmdZ7eyTHEiSKZAEb9RP6TI4\\_2mGwjTwkUMpBTdVfsQIXv9GlpljuGAxmH72DrkdxOPzGHC-diHaTxZPUYLQiAmH4AfZiSGA73I4d7F62OpBrxdFeb913-8YoTwDPMSIHbg6xtsB03piHnOI4YucTEZ8HKI92OxUYV3fTqtcebf5FLIkbQclcs05lqlOdfejMZyn6vt1fW2DBMAx2rnVeKVVq2oLvWgq9N-S-InFb1yE5oW32cEc8Jk6kyq\\_eAIO7T4Y!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/](https://slovak.statistics.sk/wps/portal/!ut/p/z1/rVJNU4MwEP0tHjiGLAQIeEPr9MN6qJ3akouThPBhgVBKi_33po4HnbE6zriHnd3N292XvGCGN5g1_FjmvC91wyuTjyx4XtBpeHPjxADUH8F0thotxsvIAQ_wE2aYyaZv-wInWux5gVSD2oOwwLiq3HJZKguOe9VvT58rAQcHJKelpg6DPAGARAoRujRSiopUcRmdZ7eyTHEiSKZAEb9RP6TI4_2mGwjTwkUMpBTdVfsQIXv9GlpljuGAxmH72DrkdxOPzGHC-diHaTxZPUYLQiAmH4AfZiSGA73I4d7F62OpBrxdFeb913-8YoTwDPMSIHbg6xtsB03piHnOI4YucTEZ8HKI92OxUYV3fTqtcebf5FLIkbQclcs05lqlOdfejMZyn6vt1fW2DBMAx2rnVeKVVq2oLvWgq9N-S-InFb1yE5oW32cEc8Jk6kyq_eAIO7T4Y!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/)

a obžalovaných osobách podľa jednotlivých paragrafov upravujúcich skutkové podstaty trestných činov, ktoré sú stanovené v zákone č. 300/2005 Z. z. *Trestný zákonník v znení neskorších predpisov*.<sup>239</sup>

Z prehľadu o stíhaných a obžalovaných osobách za rok 2025 vyplýva že pri trestnom čine znásilnenia podľa ust. § 199 zákona č. 300/2005 Z. z. *Trestný zákon v znení neskorších predpisov* bolo stíhaných 57 osôb z toho 49 dospelých mužov a 8 mladistvých chlapcov (obžalovaných 42 osôb, z toho 36 mužov a 6 mladistvých chlapcov), pri trestnom čine sexuálne násilie podľa ust. § 200 zákona č. 300/2005 Z. z. *Trestný zákon v znení neskorších predpisov* 67 osôb, z toho 58 dospelých osôb (z toho 3 ženy), 9 mladistvých chlapcov (obžalovaných 47 osôb), pri trestnom čine sexuálne zneužívanie podľa ust. § 201 zákona č. 300/2005 Z. z. *Trestný zákon v znení neskorších predpisov* 182 osôb, z toho 93 dospelých mužov, 2 dospelé ženy (obžalovaných 111 osôb), podľa ust. §201a zákona č. 300/2005 Z. z. *Trestný zákon v znení neskorších predpisov* 5 osôb (obžalované 3), podľa ust. § 201b zákona č. 300/2005 Z. z. *Trestný zákon v znení neskorších predpisov* 2 osoby (obžalovaná 1 osoba) a podľa ust. 202 zákona č. 300/2005 Z. z. *Trestný zákon v znení neskorších predpisov* 5 osôb (obžalované 4 osoby), pri trestnom čine týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa §208 zákona č. 300/2005 Z. z. *Trestný zákon v znení neskorších predpisov* 236 osôb z toho 209 dospelých mužov a 25 dospelých žien, 2 mladistvé osoby, z toho 1 dievča (obžalovaných 181 osôb, 162 mužov, 17 žien a 2 mladistvé osoby).<sup>240</sup>

## **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR**

Celková kapacita v pobytových zariadeniach krízovej intervencie k 31. decembru 2024 podľa údajov z informačného systému sociálnych služieb bola 3 608 (3 611) miest, na ktorých bola za celý rok 2024 poskytovaná sociálna služba až 5 040 (4 762) prijímateľom a prijímateľkám, z toho 1 303 prijímateľom a prijímateľkám v zariadeniach núdzového bývania. Z hľadiska pohlavia boli tieto sociálne služby poskytované najmä mužom, avšak v zariadení núdzového bývania naopak prevažujú ženy (71 %).

---

<sup>239</sup>Štatistický prehľad trestnej a netrestnej činnosti za rok 2025, dostupné na <https://www.genpro.gov.sk/statistiky/statisticky-prehľad-trestnej-a-netrestnej-cinnosti-za-rok-2025>

<sup>240</sup> Situčná správa pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi v Slovenskej republike na rok 2025, dostupné na linku v spodnej časti v dokumentoch na stiahnutie: <https://www.minv.sk/?informacne-centrum-na-boj-proti-obchodovaniu-s-ludmi-a-prevenciu-kriminality-1>, navštívené dňa 10. júna 2026, uvádza, že zo štatistických údajov Generálnej prokuratúry SR zverejnených na jej webovom sídle vyplýva, že v roku 2025 bolo stíhaných 27 osôb, z toho 8 dospelých žien, 1 mladistvá osoba ženského pohlavia a 18 dospelých mužov. Z úrovne prokuratúr bolo v roku 2025 obžalovaných 20 osôb, z toho 6 dospelých žien a 14 dospelých mužov. Medzi obžalovanými osobami v roku 2025 neboli osoby mladšie ako 18 rokov. Veková štruktúra obžalovaných osôb je od 18 rokov veku do 50 rokov veku. V štatistických výstupoch Generálnej prokuratúry SR z roku 2025 boli obžalované osoby z rôznych vekových kategórií (18 – 21 rokov 2 osoby, 22 – 30 rokov 3 osoby, 31 – 40 rokov 6 osôb a 41 – 50 rokov 5 osôb). Pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi Generálna prokuratúra SR eviduje 10 osôb ako recidivistov. Z hľadiska sledovaných kategórií eviduje pri osobách Generálna prokuratúra SR len pohlavie a vek stíhaných osôb, nie však národnosť, ani účel vykorisťovania. V štatistickom výstupe Generálnej prokuratúry SR sa uvádzajú aj 2 dohody o vine a treste vo vzťahu k § 179 Trestného zákona.

Z hľadiska veku mala medzi prijímateľmi a prijímateľkami najväčšie zastúpenie kategória od 18 do 64 rokov, pričom v tejto kategórii bolo v zariadeniach núdzového bývania 818 (46 %) prijímateľov a prijímateľiek.

Z dát informačného systému sociálnych služieb vyplýva, že v roku 2024 bol počet zariadení núdzového bývania 36 s kapacitou 722 osôb a v roku 2025 bol následne počet zariadení núdzového bývania 34 s kapacitou 672.

### Národná linka pre ženy zažívajúce násilie

Národná linka pre ženy zažívajúce násilie eviduje, že oproti minulému roku počet prichádzajúcich hovorov vzrástol o 778. Počet ľudí zažívajúcich násilie alebo v núdzi z iných dôvodov, ktorým bolo poskytnuté poradenstvo vzrástol v roku 2025 o takmer 580 na 1 774 osôb, ktorým bola poskytnutá krízová intervencia a poradenstvo. Efektivita linky (pomer prichádzajúcich hovorov a poskytnutého poradenstva) sa zvýšila o 1 p.b. a národná linka pre ženy zažívajúce násilie poskytla intervenciu v 88 % prichádzajúcich hovorov. 401 hovorov sa nepodarilo zdvihnúť kvôli obsadenosti linky. O viac ako polovicu klesol oproti minulému roku aj počet zneužívajúcich a obťažujúcich hovorov, aj to je pozitívny výsledok práce poradkýň.

Oproti minulému roku vzrástol o 28 % počet volajúcich žien zažívajúcich násilie v intímnych vzťahoch, počet mužov s týmto problémom zostal v zásade rovnaký. O polovicu narástla aj skupina volajúcich tretích osôb a o viac ako polovicu narástli aj skupiny volajúcich, ktorí zažívali iný druh násillia ako partnerské alebo domáce násillia a ľudí v núdzi z iných dôvodov.

Prijaté hovory 2025	2025	
	I.-XII.2025	Mesačný Ø
Intímne partnerské násilie: počet preživších žien	656	54,67
počet hovorov	916	76,33
Intímne partnerské násilie: počet preživších mužov	24	2,00
počet hovorov	27	2,25
Ostatné domáce násilie: počet preživších žien	77	6,42
počet hovorov	107	8,92
Ostatné domáce násilie: počet preživších mužov	10	0,83
počet hovorov	10	0,83
Tzv. tretie osoba z okolia toho/tej, kto zažíva násilie	413	34,42
počet hovorov	484	40,33
Iný druh násillia: počet osôb	81	6,75
počet hovorov	99	8,25
Osoby v núdzi	513	42,75
počet hovorov	768	64,00
Zneužitie linky (počet hovorov)	209	17,42
Ostatné volania (počet hovorov)	409	34,08
Obdobie od 1.1.2025 do 31.12.2025		

Všetky hovory	3839	319,92
Prijaté hovory*	3029	252,42
Odchádzajúce	162	13,50
Zmeškané	178	14,83
Počet hovorov v schránke	223	18,58
Zložené pred / počas prvého zvonenia**	247	20,58
Podiel prijatých hovorov na prichádzajúcich***	88%	

Zdroj: Národná linka pre ženy zažívajúce násilie

\*Ide o počty hovorov prijatých poradkyňou.

\*\*V rade najviac 3 sek.

\*\*\*Z výpočtu sú vylúčené hovory, ktoré boli zložené volajúcou pred /počas prvého zvonenia

## Ministerstvo spravodlivosti SR

### Intervenčné centrá

Údaje pre úlohy	Špecializovaná odborná pomoc obetiam trestného činu domáceho násillia 2025	Odborná pomoc obetiam trestných činov 2025
Výška poskytnutej dotácie	1 644 374,52 Eur	345 625,48 Eur
Poskytnuté poradenstvo celkom	Bratislavský samosprávny kraj: 571 Trnavský samosprávny kraj: 749 Trenčiansky samosprávny kraj: 632 Nitriansky samosprávny kraj: 773 Žilinský samosprávny kraj: 736 Banskobystrický samosprávny kraj: 1 220 Košícký samosprávny kraj: 1 223 Prešovský samosprávny kraj: 472	1 328
Počet obetí, ktorým bola poskytnutá krízová intervencia	Bratislavský samosprávny kraj: 207 Trnavský samosprávny kraj: 197 Trenčiansky samosprávny kraj: 83 Nitriansky samosprávny kraj: 218 Žilinský samosprávny kraj: 273 Banskobystrický samosprávny kraj: 594 Košícký samosprávny kraj: 441 Prešovský samosprávny kraj: 81	
Počet obetí, ktorým bola poskytnutá právna pomoc	Bratislavský samosprávny kraj: 105 Trnavský samosprávny kraj: 291 Trenčiansky samosprávny kraj: 153 Nitriansky samosprávny kraj: 177 Žilinský samosprávny kraj: 148	

	Banskobystrický samosprávny kraj: 190 Košícký samosprávny kraj: 242 Prešovský samosprávny kraj: 60	
<b>Počet podporených projektov</b>	10	11

Zdroj: Ministerstvo spravodlivosti SR

V roku 2025 bola poskytnutá pomoc v intervenčných centrách celkovo 972 ženám a 161 mužom.

### Súdne štatistiky k domácejmu násiliu

Súdne štatistiky sa týkajú právoplatne skočených súdnych konaní v roku 2025, t.j. je možné že konania ako také boli začaté v inom roku, a preto nebudú korešpondovať s prípadmi a štatistikami Policajného zboru SR. Na základe vzťahu medzi poškodeným/obeťou a páchatelom a skutkovou podstatou trestného činu je možné určiť, ktoré prípady sa potenciálne týkali domáceho násillia. V 1 098 prípadoch bol obžalovaným muž, v 85 prípadoch bola obžalovaná žena.

Prípady boli ukončené:

- odsúdením (okrem schválením dohody podľa § 334 Tr. por.) – 868 prípadov,
- schválením dohody o vine a treste – 136 prípadov,
- upustením od potrestania (okrem schválením dohody podľa § 334 TP) – 3 prípady,
- upustením podľa § 44 TZ (upustením od súhrnného a ďalšieho trestu) – 9 prípadov,
- oslobodením – 48 prípadov,
- zastavením – 11 prípadov,
- zmierom a zastavením – 4 prípady,
- podmiennečným zastavením – 1 prípad a
- postúpením inému orgánu – 18 prípadov.

Rok 2025																
Poškodený/obeť - Vzťah k obžalovanému	§ 145	§ 147	§ 148	§ 149	§ 155	§ 199	§ 200	§ 201	§ 201a	§ 201b	§ 202	§ 208	§ 360	§ 360a	§ 360b	CELKOM
1 - manžel / manželka obžalovaného	1	1	0	4	4	1	2	0	0	0	0	41	127	4	0	185
2 - druh / družka obžalovaného	2	0	1	1	12	5	1	6	0	0	1	44	127	1	0	201
3 - syn / dcéra / osvojenec obžalovaného	0	0	0	14	4	2	0	8	0	0	1	33	30	1	0	93
4 - otec / matka / osvojiteľ obžalovaného	0	0	2	2	2	0	1	0	0	0	0	22	175	2	0	206
5 - brat / sestra obžalovaného	2	0	0	3	6	0	1	0	0	0	0	5	70	1	0	88
6 - vnuk / vnučka obžalovaného	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
7 - starý otec / stará matka obžalovaného	1	0	0	1	0	0	0	7	0	0	0	2	15	0	0	26
10 - bývalý manžel / bývalá manželka obžalovaného	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	8	42	3	1	56
11 - bývalý druh / bývalá družka obžalovaného	0	0	0	0	6	2	0	0	0	0	0	11	108	30	4	161
12 - rodič spoločného dieťaťa obžalovaného	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	0	4
13 - iná osoba v rodinnom alebo obdobnom pomere, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú	2	0	0	1	4	2	2	0	0	0	0	5	30	1	0	47
14 - osoba, ktorá iba žije v spoločnej domácnosti s obžalovaným	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	10	0	0	13
15 - osoba, ktorá iba žila v spoločnej domácnosti s obžalovaným	1	0	0	1	3	0	0	3	0	0	1	5	3	0	0	17
<b>SPOLU</b>	<b>10</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>27</b>	<b>42</b>	<b>12</b>	<b>7</b>	<b>27</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3</b>	<b>178</b>	<b>739</b>	<b>44</b>	<b>5</b>	<b>1098</b>

Zdroj: Ministerstvo spravodlivosti SR

## Ministerstvo vnútra SR

### Informačné kancelárie

V hodnotenom období informačné kancelárie poskytli pomoc spolu 850 klientom a klientkam (z toho 492 klientok a 309 klientov). V súvislosti s riešením domáceho násillia pomoc informačných kancelárií vyhľadalo 65 klientov a klientok (54 žien a 11 mužov), k obchodovaniu s ľuďmi 4 osoby (2 klienti a 2 klientky) a k sexuálnym trestným činom 28 klientov a klientok (26 klientok a 2 klienti).

### Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi

Za rok 2025 bolo v Slovenskej republike identifikovaných 63 obetí obchodovania s ľuďmi, z toho 35 žien (z toho 23 detí vo veku 4 až 17 rokov) a 28 mužov (z toho 4 deti vo veku 8 až 15 rokov). Vek obetí sa eviduje k dátumu náboru obetí a nie k času ich identifikácie, t. j. v čase začatia páchania skutku a nie v roku, keď obeť vstupuje do štatistického systému. V roku 2025 podiel detských obetí k celkovému počtu identifikovaných obetí za rok 2025 dosiahol 42,9 % (t. j. celkom 27 detí a 36 dospelých obetí v čase náboru). Z celkového počtu identifikovaných obetí bolo 59 obetí formálne identifikovaných políciou. Z hľadiska pôvodu bolo 15 obetí cudzích štátnych príslušníkov a príslušníčok (najmä južná a juhovýchodná Ázia a južná Amerika). Až 96 % obetí bolo v roku 2025 vykorisťovaných na území SR. Možnosť vstupu do špecializovaného podporného programu rezortu Ministerstva vnútra SR - programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi (ďalej len „program pomoci“) využilo v roku 2025 celkom 20 obetí, z toho 16 obetí, ktoré boli v roku 2025 identifikované (z toho 12 obetí formálne identifikovaných políciou), a 4 obeť, ktoré boli identifikované v predošlých rokoch. Celkovo však v programe pomoci bola pomoc a podpora poskytovaná v roku 2025 spolu 39 obetiam (20 novozaradených obetí a 19 obetí, ktoré do programu pomoci vstupovali v predošlých rokoch a v roku 2025 im bola kontinuálne poskytovaná pomoc a podpora).

Gestorom špecializovaného podporného programu pomoci je Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi odboru expertných činností úradu prevencie kriminality Ministerstva vnútra SR.

Dáta spolu s ďalšími podrobnejšími informáciami sú súčasťou Situačnej správy pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi v Slovenskej republike za rok 2025.<sup>241</sup>

Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi popri svojich základných úlohách (gestorstvo špecializovaného programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi, vykonávanie funkcie národného spravodajcu vo vzťahu k Európskej komisii, Rade Európy a ďalším medzinárodným organizáciám (napr. OBSE) a plnenie niektorých úloh národného koordinátora na boj proti obchodovaniu s ľuďmi) od roku 2025 bolo nariadením Ministerstva vnútra SR č. 44/2025 o programe podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi ustanovené ako národné kontaktné miesto pre cezhraničné sprostredkovanie pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi vo vzťahoch medzi orgánmi alebo inštitúciami zodpovednými za cezhraničnú podporu obetí obchodovania s ľuďmi v rôznych členských štátoch Európskej únie, ale nie ako kontaktné miesto pre samotné obete obchodovania s ľuďmi, a to v nadväznosti na požiadavky *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1712 z 13. júna 2024, ktorou sa mení smernica 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania*.

Zo Situačnej správy pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi v Slovenskej republike za rok 2025 vyplýva, že zo štatistických údajov zverejnených na webovom sídle Generálnej prokuratúry SR vyplýva, že v roku 2025 bolo stíhaných 27 osôb, z toho 8 dospelých žien, 1 mladistvá osoba ženského pohlavia a 18 dospelých mužov. Z úrovne prokuratúr bolo v roku 2025 obžalovaných 20 osôb, z toho 6 dospelých žien a 14 dospelých mužov. Medzi obžalovanými osobami v roku 2025 neboli osoby mladšie ako 18 rokov. Veková štruktúra obžalovaných osôb je od 18 rokov veku do 50 rokov veku. V štatistických výstupoch Generálnej prokuratúry SR z roku 2025 boli obžalované osoby z rôznych vekových kategórií (18 - 21 rokov 2 osoby, 22 - 30 rokov 3 osoby, 31 - 40 rokov 6 osôb a 41 - 50 rokov 5 osôb). Pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi Generálna prokuratúra SR eviduje 10 osôb ako recidivistov. Generálna prokuratúra SR eviduje len pohlavie a vek stíhaných osôb, nie však národnosť, ani účel vykorisťovania. V štatistickom výstupe Generálnej prokuratúry SR sa uvádzajú aj 2 dohody o vine a treste vo vzťahu k § 179 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov (obchodovanie s ľuďmi).<sup>242</sup>

### Inštitút vykázania

Za rok 2025 bolo realizovaných 1 167 vykázaní zo spoločného obydlija, z toho bolo vykázaných 1 120 mužov a 47 žien). V každom realizovanom prípade v roku 2025 bolo využitie

---

<sup>241</sup> Situačná správa pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi v Slovenskej republike za rok 2025, dostupné na linku v spodnej časti v dokumentoch na stiahnutie: <https://www.minv.sk/?informacne-centrum-na-boj-proti-obchodovaniu-s-ludmi-a-prevenciu-kriminality-1>, navštívené dňa 10. júna 2026.

<sup>242</sup> Situačná správa pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi v Slovenskej republike za rok 2025, dostupné na linku v spodnej časti v dokumentoch na stiahnutie: <https://www.minv.sk/?informacne-centrum-na-boj-proti-obchodovaniu-s-ludmi-a-prevenciu-kriminality-1>, navštívené dňa 10. júna 2026.

oprávnenia vykázaná zo spoločného obydla príslušníkmi Policajného zboru SR nadriadeným vyhodnotené ako oprávnené.

Rok	Počet vykázaní zo spoločného obydla	Počet vykázaných mužov	Počet vykázaných žien
2008	10	10	0
2009	226	221	5
2010	228	223	5
2011	277	Nemáme k dispozícii	Nemáme k dispozícii
2012	253	251	2
2013	309	302	7
2014	312	301	11
2015	313	309	4
2016	642	616	26
2017	871	835	36
2018	844	817	27
2019	892	858	34
2020	1 045	1002	43
2021	961	920	41
2022	997	956	41
2023	1272	1203	69
2024	1116	1066	50
2025	1167	1120	47

Zdroj: Ministerstvo vnútra SR

Od 01. júna 2025 je interným predpisom zavedený postup policajtov a policajtiiek, ktorí a ktoré majú postavenie orgánov činných v trestnom konaní, vykonať takzvané posudzovanie rizika ohrozenia osoby za účelom prijatia opatrení na ochranu obetí, respektíve ohrozených osôb v prípadoch ohrozenia života a zdravia osoby.

### Vyšetrovanie obchodovania s ľuďmi

V roku 2025 bolo jednotkou nelegálnej migrácie úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru SR začaté vyšetrovanie 37 prípadov obchodovania s ľuďmi, v ktorých bolo evidovaných 59 obetí (tzv. formálne identifikovaných obetí), z toho 34 žien (z toho 23 detí vo veku 4 - 17 rokov) a 25 mužov (z toho 4 deti). Až 12 obetí boli cudzí štátni príslušníci alebo príslušníčky. Obvinenie bolo vznesené v 10 prípadoch obchodovania s ľuďmi a obvinených bolo 15 osôb - 7 mužov a 8 žien.

Najčastejšou formou vykorisťovania v roku 2025, ako je už dlhoročným trendom, bolo sexuálne vykorisťovanie (24 obetí). V roku 2025 bol zaznamenaný výrazný nárast v počte vykorisťovaných obetí núteného žobrania (18 obetí). Vyskytlo sa však aj pracovné vykorisťovanie (7 obetí), nútený sobáš (1 obeť), praktiky podobné otroctvu (1 obeť), kombinácia sexuálneho vykorisťovania a núteného žobrania (2 obeť) a ako novum aj iná forma vykorisťovania (6 obetí).

Jednotka nelegálnej migrácie úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru SR špecializovaná na operatívne vyhľadávanie, preverovanie a vyšetrovanie trestnej činnosti obchodovania s ľuďmi začala v roku 2025 trestné stíhanie pre spáchanie zločinu obchodovania s ľuďmi podľa § 179 zákona č. 300/2005 Z. z. *Trestný zákon v znení neskorších predpisov* v 37 prípadoch, čo predstavuje zvýšenie o viac ako 100 % v porovnaní s rokom 2024 v počte 18 prípadov. Vyšetrovatelmi jednotky nelegálnej migrácie úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru SR bolo v roku 2025 vznesené

obvinenie spolu 15 páchatelom a páchatelkám v rámci 10 prípadov, z toho bolo obvinených 7 mužov a 8 žien.

V prípade dospelých páchatelov a páchateliek (11), osoby vo veku 18 - 57 rokov a v prípade mladistvých páchatelov (4) osoby vo veku 14 - 16 rokov. Vekové rozhranie pri obvinených osobách ženského pohlavia bolo od 14 rokov do 42 rokov veku v čase spáchania skutku a pri obvinených osobách mužského pohlavia boli len dospelé osoby vo veku od 23 rokov do 57 rokov veku v čase spáchania skutku. Z hľadiska štátnej príslušnosti bolo 14 obvinených osôb slovenskej štátnej príslušnosti a 1 obvinený bol štátnym príslušníkom Turecka.

V rámci začatých trestných stíhaní sa dlhodobo eviduje najviac prípadov sexuálneho vykorisťovania. V roku 2025 je evidovaných 23, nasledujú prípady núteného žobrania (6), pracovného vykorisťovania (3), kombinovaná forma sexuálneho vykorisťovania spolu so žobraním (2), otroctvo (1), nútený sobáš (1) a iný spôsob vykorisťovania (1).

Vo vyšetrovaných prípadoch obchodovania s ľuďmi bolo v roku 2025 identifikovaných 59 obetí (25 mužov a 34 žien), z ktorých bolo až 27 detí, prevažne dievčatá vo veku 4 - 17 rokov. Z celkového počtu 59 formálne identifikovaných obetí bola väčšina občanov a občianok SR, avšak až 12 obetí boli cudzinci alebo cudzinky. Identifikovaní cudzinci pochádzali z Brazílie (5), Kolumbie (1), Nepálu (3), Moldavska (1) a Ukrajiny (2).

Hoci najčastejšou formou vykorisťovania v roku 2025, ako je už dlhoročným trendom, ostáva sexuálne vykorisťovanie s počtom 24 obetí, v roku 2025 bolo zaznamenané výrazné zvýšenie v počte vykorisťovaných obetí núteného žobrania v počte 18 obetí.

V roku 2025 boli takmer všetky začaté trestné stíhanie trestného činu obchodovania s ľuďmi spáchané v SR. Výnimkou sú 2 prípady kedy jeden bol spáchaný v Dánsku a druhý bol spáchaný zároveň v SR a v Rakúsku.

V roku 2025 bolo vyšetrovateľmi jednotky nelegálnej migrácie úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru SR ukončené vyšetrovanie návrhom na podanie obžaloby v 12 prípadoch, oproti roku 2024 s počtom 5 návrhov na podanie obžaloby obchodovania s ľuďmi voči 26 páchatelom a páchatelkám (10 žien, 16 mužov). Jednalo sa o 6 prípadov obchodovania s ľuďmi za účelom sexuálneho vykorisťovania, 2 prípady pracovného vykorisťovania, 1 prípad núteného žobrania, 1 prípad núteného sobáša, 1 prípad kombinovanej formy núteného sobáša so sexuálnym vykorisťovaním a 1 prípad kombinovanej formy nútenej kriminality so sexuálnym vykorisťovaním.

## **Neziskové organizácie**

### OZ Žena v tiesni

Intervenčné centrum OZ Žena v tiesni<sup>243</sup> v roku 2025 prijalo 144 vykázaní zo Žilinského kraja. V intervenčnom centre v roku 2025 bolo evidovaných 18 mužov ako ohrozené osoby násilím (kde najčastejšie násilnou osobou bol syn), z toho služby intervenčného centra využili 2. Ženám poskytli poradenstvo a pomoc v rámci intervenčného centra podľa ich potrieb a záujmu. 37 žien z vykázaní z roku 2025 využilo služby intervenčného centra, ostatné ženy boli kontaktované o možnosti pomoci v intervenčnom centre okrem 1. Ohrozených osôb

<sup>243</sup> OZ Žena v tiesni, dostupné na <https://www.zenavtiesni.sk/>

nahlásených cez vykázanie boli v 86 % ženy z toho 72 % išlo o násilie páchané na ženách v rámci partnerských vzťahov. Násilnou osobou v prípadoch vykázaní bola v 7 prípadoch žena, 3 ženy páchali násilie voči svojmu partnerovi, v 1 prípade išlo o vzťah matka - dcéra, ostatné iné rodinné vzťahy. Služby intervenčného centra využilo mimo vykázaní 92 žien zažívajúcich násilie v partnerských vzťahoch.

Za rok 2025 boli klientkam spisované neodkladné opatrenia na zákaz vstupu do nehnuteľnosti, neodkladné opatrenia na zákaz priblíženia, neodkladné opatrenia vo veciach maloletých detí. Tiež boli podané žaloby na ochranu osobnosti a na vylúčenie manžela z užívania nehnuteľnosti, čo súdy uložili klientkam ako povinnosť pre zachovanie účinnosti neodkladného opatrenia na zákaz vstupu do bytu alebo zákaz priblíženia. Klientky boli zastupované civilných aj trestných konaniach. Súd vo všetkých prípadoch neodkladné opatrenie vydal v prospech klientok. Klientkam, ktoré nepotrebovali úkony právnej služby, ale len právne poradenstvo bolo od januára 2025 poskytnutých advokátskou kanceláriou 156 hodín osobného, telefonického, emailového a iného právneho poradenstva.

V období od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025 poradňu kontaktovalo 197 klientok, priemerne mesačne 40,6 klientok. Týmto klientkam bolo poskytnuté špecializované poradenstvo cez 1 436 vykonaných konzultácií, priemerne mesačne 120 konzultácií.

#### Poradenské centrum Náruč Čadca

Poradenské centrum Náruč<sup>244</sup> v roku 2025 celkovo poskytlo v poradni 7 420 hodín odborných konzultácií 293 osobám.

<b>Počet neopakujúcich sa/unikátnych klientov/ok</b>	<b>293</b>
... z toho <b>noví klienti a klientky</b>	<b>136</b>
Celkový počet klientov/ok (súčet za jednotlivé mesiace)	963
<b>Konzultácie spolu</b>	<b>10 444</b>
... z toho	
osobné konzultácie	1013
telefonické konzultácie	1035
písomné konzultácie	453
inou formou konzultácie	7 112
konzultácie/odborníci, inštitúcie	831

Zdroj: Poradenské centrum Náruč

Z počtu 293 klientov a klientok, predstavovalo 51 mužov a 242 žien. Konzultácii bolo 3 332 (to sú iba priame konzultácie s klientom alebo klientkou - osobné, telefonické a písomné, nie ostatný servis) a v rámci konzultácii bolo vykonaných mužom 259 a ženám 3073 konzultácií.

#### Občianske združenie POMOC RODINE

V roku 2025 sa činnosť občianskeho združenia Pomoc rodine<sup>245</sup> prostredníctvom poradenského a intervenčného centra na pracovisku v Michalovciach a Trebišove sústredila

<sup>244</sup> Poradenské centrum Náruč, dostupné na <https://www.naruc.sk/poradenske-centra/>

<sup>245</sup> Občianskeho združenia Pomoc rodine, dostupné na <https://web.pomocrodine.sk/>

na poskytovanie špecializovaných podporných služieb v zmysle štandardov Rady Európy, financovaných z dotácií na podporu rovnosti príležitostí Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva spravodlivosti SR a vyššieho územného celku Košice.

Špecializované poradenstvo a krízovú pomoc centrum poskytlo celkovo 312 ženám, u ktorých bolo zrealizovaných 8 694 odborných úkonov. Z toho 32 žien využilo intenzívnu psychologickú pomoc (933 úkonov). Tento objem potvrdzuje kritickú dôležitosť regionálnej dostupnosti služieb.

Bezplatná právna pomoc a advokátske zastupovanie predstavujú kľúčový pilier ochrany obetí. V roku 2025 bola poskytnutá sociálna a právna pomoc a zastupovanie 34 klientkam. Dominovali prípady rodinného práva a krízových intervencií pri vysokom riziku ohrozenia života a zdravia.

### Fenestra

Fenestra je občianske združenie, ktoré sídli v Košiciach a dlhodobo poskytuje pomoc a podporu ženám zažívajúcim rodovo podmienené násilie.<sup>246</sup> V roku 2025 v Poradenskom a intervenčnom centre Fenestra poskytli špecializované poradenstvo a špecializovanú odbornú pomoc, vrátane bezplatnej právnej pomoci, 296 ženám zažívajúcim násilie zo strany súčasného či bývalého manžela alebo partnera a ženám zažívajúcim násilie od iných mužských členov rodiny. Ako intervenčné centrum Fenestra poskytla špecializovanú pomoc a podporu aj 18 mužom, ktorí boli ohrozovaní domácim násilím zo strany iných mužských členov domácnosti, najčastejšie dospelých synov.

V roku 2025 bol celkový počet detí ohrozených násilím na ženách a domácim násilím 273. Z nich 17 % (47 detí) priamo zažívalo niektorú z foriem násilia. 83 % tvorili detskí svedkovia a svedkyne násilia na ženách v partnerských vzťahoch.

### ALEJ poradenské centrum, o. z.

Poradenské centrum ALEJ<sup>247</sup> v roku 2025 poskytlo pomoc a podporu 186 ženám a tretím osobám v prípadoch rodovo podmieneného násilia páchaného na ženách, a to:

- *Sociálne poradenstvo* v roku 2025 poradenské centrum poskytlo 186 ženám a ich deťom, resp. tretím osobám, ktoré sa im snažili pomôcť alebo získať informácie o násilí. Na jednu klientku pripadalo v priemere 16 poskytnutých úkonov;
- *Psychologické poradenstvo*, v rámci ktorého poradenské centrum vytvorilo priestor na validáciu skúseností žien, ventiláciu a spracovanie vlastných emócií, spájanie sa s vnútornými zdrojmi, ako aj stabilizáciu v rôznych fázach riešenia svojej situácie. V období roka 2025 poradenské centrum opakovane poskytlo v počte 216 hodín;
- *Právne poradenstvo, právna pomoc a zastupovanie*, ktoré zahŕňalo spisovanie skutkového stavu za účelom právnych podaní a konaní, prípravu klientok na výsluchy a

<sup>246</sup> Fenestra, dostupné na <https://www.fenestra.sk/>

<sup>247</sup> ALEJ poradenské centrum, dostupné na <https://alej.eu/poradenske-centrum-alej/>

pojednávania a pod.. V roku 2025 poskytli ženám právne poradenstvo v rozsahu 647,75 hodín;

- *Individuálne stretnutia* zamerané na prácu s traumou a zmiernenie dopadov prežitého násillia boli realizované v počte 173,5 hodiny počas roka 2025.

Podporné a posilňujúce skupiny:

- *Skupina TRE*: V roku 2025 poradenské centrum viedlo 2 podporné skupiny TRE, v rámci ktorých sa uskutočnilo 17 stretnutí. Počet účastníčok bol 15 nových žien. Cieľom stretnutí bolo sprístupnenie psychologickéj podpory ženám vyrovnávajúcim sa s dopadmi prežitého násillia, a to najmä s využitím metódy TRE (Tension/Trauma Releasing Exercises), ako aj rôznych stabilizačných techník. Skupiny boli vedené odborníčkami na prácu s traumou, ktoré sú súčasne expertkami v téme násillia na ženách.
- *Skupina pre ženy so skúsenosťou so sexuálnym násillím*: Po úspešnom pilotnom projekte (2024) zameranom na podporu mladých žien so skúsenosťou so sexuálnym násillím, poradenské centrum v roku 2025 otvorilo ďalšiu skupinu. Skupina bola v danom roku otvorená pre ženy 18+, ktoré sa stretávajú na týždennej báze (spolu 20 stretnutí po dve hodiny). Ide o uzavretú skupinu pre 10 žien, ktorá pozostáva z kontinuálnej práce na posilnení žien, spracovávaní ťaživých spomienok a zmiernení dopadov prežitého násillia v ich každodennom živote.

### LUNA, n.o.

Počas realizácie projektu v roku 2025 bezpečný ženský dom LUNA, n.o.<sup>248</sup> poskytol bezpečné a utajené bývanie 18 ženám a 41 deťom, z toho v roku 2025 bolo prijatých 8 žien a 16 detí. Podpora nepredstavovala iba ubytovanie, ale zahŕňala aj krízovú intervenciu, psychologické, sociálne a právne poradenstvo, sprevádzanie klientok k lekárom a lekárkam a do inštitúcií, praktickú pomoc v oblasti zamestnania, zdravia, rozvoji finančnej gramotnosti, posilňovaní rodičovských kompetencií a pomoc pri osamostatňovaní sa.

Stabilizácia psychického prežívania po príchode do zariadenia zahŕňala vytvorenie pocitu bezpečia, zníženie aktuálneho emočného napätia a orientáciu klientky v novom prostredí. Krízová intervencia bola poskytovaná aj inou formou - na krízovej linke v zariadení prijali 65 hovorov, počas ktorých klientkam poskytli celkovo 20,5 hodín krízovej intervencie a emocionálnej podpory.

Počas realizácie projektu zariadenie poskytlo viac ako 257 hodín priameho sociálneho poradenstva zameraného na oblasť bezpečia, zdravia, bývania, ako aj na sociálne, finančné, pracovné a právne otázky.

Sociálne pracovníčky asistovali pri zabezpečení dostupnej lekárskej pomoci, či už pre dospelé klientky alebo deti. Taktiež poskytnutá pomoc smerovala k nájdeniu potrebných

---

<sup>248</sup> LUNA, n.o., dostupné na <https://niestevtomsame.sk/>

školských zariadení pre deti, ktoré pochádzali z miest mimo Trenčína, a to konkrétne v 14 prípadoch. Klientky podporovali v aktivitách zameraných na zvýšenie uplatnenia sa na trhu práce (písanie životopisov, príprava na pohovor a pod.) Počas trvania projektu sa zamestnalo 5 klientok zo 6 uchádzačiek o zamestnanie.

Poradenstvo v oblasti bývania bolo poskytnuté celkovo 8 klientkam s deťmi, pričom jednej klientke s dvomi deťmi bol pridelený mestský byt, 3 klientky sa po ukončení poskytovania sociálnych služieb presťahovali do podnájmu. V ďalších troch prípadoch je podaná žiadosť o mestské byty a na ich schválenie sa čaká. V jednom prípade zariadenie riešilo zmenu zariadenia sociálnych služieb.

Metódu sandtray zariadenie využívalo pri dospelých, ale aj detských klientoch a klientkach. Metódu sandtray od septembra 2025 využilo 5 klientov, z toho 2 ženy a 3 deti, v počte cca 20 hodín.

V spolupráci s Intervenčným centrom Luna zariadenie sprostredkovalo odborné právne služby pre 5 klientok.

Psychologické konzultácie boli realizované formou individuálnych stretnutí, ktoré boli zamerané na spracovanie osobných a rodinných tém, ako aj plánovanie budúcnosti. Počas realizácie projektu zariadenie poskytlo 18 hodín individuálneho psychologického poradenstva.

Projekt naplnil svoj hlavný cieľ – prostredníctvom aktivít projektu bola 18 ženám a 41 deťom počas trvania projektu poskytnutá komplexná pomoc a podpora, čo predstavuje 432 hodín sociálneho poradenstva a 246 hodín pedagogického poradenstva.

### Brána do života

V roku 2025 Brána do života<sup>249</sup> poskytovala služby v zmysle projektu, ktorého hlavným cieľom bolo poskytovať bezpečie a podporu ženám a ich deťom, ktoré zažili alebo zažívajú rodovo podmienené násilie. V bezpečnom prostredí mali možnosť opäť prebrať kontrolu nad svojim životom. Zamestnankyne zariadenia pomáhali ženám vnímať svoju sebahodnotu, nájsť a vedieť vyjadriť osobné hranice, poznať a vedieť uplatniť svoje práva, učiť sa nadväzovať rovnocenné, dôverné a rešpektujúce vzťahy s ľuďmi. Tento cieľ napĺňali cez nasledovné aktivity a činnosti:

- *Sociálne poradenstvo* pre ženy zažívajúce násilie, ktoré zabezpečovali dve sociálne pracovníčky. Poradenstvo sa zameriavalo najmä na poradenstvo v otázkach bývania, poradenstvo v otázkach financií a poradenstvo v otázkach zdravia. V rámci poradenstva o otázkach bývania poskytovali ženám a ich deťom ubytovanie a hľadali následne možnosti bezpečného bývania po ukončení pobytu v zariadení. Poradenstvo v oblasti financií zahŕňalo najmä hľadanie zdrojov, informácie o dostupných dávkach sociálnej pomoci – pomoc v hmotnej núdzi a pod., pomoc ženám vymôcť ich práva a finančné

---

<sup>249</sup> Brána do života, dostupné na <https://branadozivota.sk/>

nároky – výživné pre ženy a deti, prídavky na deti a pod., pomoc pri zmene vyplácania prídavkov na deti, ktoré poberá partner/manžel, aby boli vyplácané žene. Súčasťou poradenstva v otázkach financií bolo aj poradenstvo v otázkach zamestnanosti. Išlo najmä o podporu pri hľadaní zamestnania. Poradenstvo v oblasti zdravia sa týkalo najmä zranení v dôsledku násillia. Každéj ubytovanej klientke bolo poskytnuté sociálne poradenstvo min. 1x do týždňa. V období, keď kapacita zariadenia (15 dospelých klientok a 19 detí) nebola naplnená, sociálne pracovníčky poskytovali poradenstvo potenciálnym záujemkyniam o ubytovanie. Niektoré z týchto klientok boli následne ubytované v zariadení. Iné boli nasmerované na vhodnejšiu službu. Cieľ 720 zrealizovaných sociálnych poradenstiev sa podarilo naplniť;

- *Psychologická starostlivosť*, ktorú pre ženy – psychologické poradenstvo a krízovú psychologickú intervenciu - poskytovala psychologička pre ženy. Starostlivosť využívali ubytované klientky a tiež (najmä akútna krízová intervencia) bola poskytovaná ženám, ktoré ešte nebývali v zariadení, ale mali záujem využívať služby komplexne. V rámci psychologickkej starostlivosti sa venovali najmä dopadom zažitého násillia ako je strata sebavedomia, úzkosť, problémy so spánkom, depresia, porucha koncentrácie, ataky paniky a zvládaniu a vyrovnávaniu sa s pocitmi ako je hnev, strach, hanba, vina. Podporovali ženy pri zvládaní starostlivosti o deti, pomáhali im porozumieť dopadom násillia na deti a poskytovali podporu pri zmierňovaní negatívnych dopadov násillia na vzájomný vzťah matky a dieťaťa. Cieľ 720 zrealizovaných psychologických intervencií sa podarilo naplniť. Psychologickú starostlivosť o deti zabezpečovala detská psychologička. V tomto prípade sa tiež podarilo naplniť cieľ 480 psychologických intervencií – individuálnych alebo skupinových- pre deti ubytované v zariadení;
- *Právne poradenstvo* v rozsahu 180 hodín bolo zabezpečené externou právničkou (fakturácia), ktorá poskytovala poradenstvo ženám ubytovaným v zariadení podľa ich individuálnej potreby. Každá ubytovaná klientka mala možnosť v prípade potreby využiť právne poradenstvo. Služby právničky v celkovom rozsahu 180 hodín nakoniec využilo 16 žien (počas roka niektoré ženy ukončili pobyt, a prijali sme ďalšie);
- *Každodenná podpora*, najmä starostlivosť o maloleté deti a tiež rozvoj rodičovských zručností boli zabezpečované sociálnou asistentkou. Cieľ 720 zrealizovaných intervencií sa podarilo naplniť;
- *Ekonomickú a administratívnu agendu* zabezpečovala ekonomicko-administratívna asistentka;
- *Vedenie odborného aj prevádzkového tímu* – organizácia pravidelných porád, zabezpečovanie supervíznych stretnutí, zabezpečovanie personálneho pokrytia zariadenia, zefektívňovanie odborných postupov - zabezpečovala riaditeľka zariadenia;
- Neoddeliteľnou súčasťou pomoci ženám zažívajúcim násillie je to, aby ženy vedeli, že pomoc existuje a aj to ako ju majú vyhľadať. Aby sa informácia o poskytovaných službách dostala k cieľovej skupine a šírenie osvedy v téme zabezpečovala manažérka pre komunikáciu a sociálne siete. Počas celej doby trvania projektu spravovala sociálne siete organizácie a vytvorila informačné materiály pre potenciálne klientky a verejnosť.<sup>250</sup>

---

<sup>250</sup> Sociálne siete, dostupné na <https://www.instagram.com/branadozivota/>

V roku 2025 sa zariadeniu vďaka podpore podarilo vymaľovať a nakúpiť nové zariadenie do izieb klientok, čo výrazne prispelo k zvýšeniu kvality ubytovania. Rovnako vďaka podpore zabezpečili v zariadení nákup čistiacich a dezinfekčných prostriedkov a pre zamestnankyne zabezpečili 3 notebooky a kancelárske potreby.

V roku 2025 v zariadení prijali 24 žien, spolu s nimi prichádzalo 31 detí. 2 ženy, z toho jedna s dieťaťom boli za toto obdobie prijaté dvakrát, dokopy bolo teda uskutočnených 58 príjmov, pričom:

- 18 žien prichádzalo s témou partnerského, rodovo podmieneného násilia. (2 ženy z tejto kategórie, jedna s dieťaťom, bola počas roka prijatá dvakrát);
- 1 klientka prichádzala s témou domáceho násilia, pričom v minulosti v anamnéze popisovala násilný vzťah;
- 1 klientka prichádzala s témou partnerského, rodovo podmieneného násilia, pričom v čase vyhľadania služby už prichádzala z iného zariadenia skôr pre bytový problém;
- 1 klientka prichádzala z iného zariadenia, v anamnéze s témou partnerského rodovo podmieneného násilia, pre pretrvávajúci strach z bývalého partnera vyhľadala služby;
- 1 klientka prichádzala s témou partnerského rodovo podmieneného násilia v anamnéze, avšak v čase vyhľadania služby už išlo skôr o bytový problém a prichádzala od svojej matky;
- 1 klientka prichádzala s témou domáceho násilia, pričom v nedávnej minulosti zažívala aj partnerské rodovo podmienené násilie;
- 1 klientka prichádzala s témou domáceho násilia, pričom v anamnéze popisovala aj partnerské násilie, v čase vyhľadania služby išlo primárne o bytový problém.

V roku 2025 v zariadení pokračovali aj v spolupráci spolu s ďalšími ženami a ich deťmi, ktoré prijali ešte pred rokom 2025. Spolu táto skupina klientok tvorila 24 ľudí – 10 žien a 14 detí.

Sociálne poradenstvo využili všetky klientky, psychologickú podporu 28 klientok. 16 klientok využilo právne poradenstvo. 13 žien využilo konzultáciu s detskou psychologičkou, s detskou psychologičkou zároveň spolupracovalo 10 detí.

V roku 2025 zariadenie spoluprácu ukončilo so 60timi ľuďmi (s jednou matkou a dieťaťom 2krát v danom roku), pobyt teda v zariadení ukončilo 26 žien a spolu s nimi ich 32 detí, pričom:

- 6 klientok odišlo do podnájmu;
- 4 klientky odišli do domácnosti, kde dostali pomoc od rodiny či priateľov;
- 3 klientky odišli do bytu cez projekt Housing first;
- 3 klientky sa vrátili do spoločného bývania k partnerovi;
- 2 klientky – miesto odchodu je neznáme;
- 2 klientky odchádzali na ubytovňu;
- 1 klientka bola hospitalizovaná;

- 1 klientka odišla do zdieľaného podnájmu, z ktorého sa vrátila do zariadenia z dôvodu bytového problému;
- 1 klientka sa dvakrát vrátila domov, kde sa už nenachádzal bývalý partner;
- 1 klientka odišla bývať do sociálneho bytu, ktorý jej bol pridelený;
- 1 klientka odišla k novému partnerovi;
- 1 klientka sa vrátila na miesto odkiaľ odchádzala pre popisované zažívané domáce násilie.

### OZ HANA

V roku 2025 poradensko - intervenčné centrum poskytlo pomoc celkom 139 ženám zažívajúcim násilie a osobám ohrozeným domácim násilím. Z celkového počtu bola pomoc poskytnutá 123 ženám a 16 mužom. Z celkového počtu 78 žien alebo ohrozených osôb kontaktovalo 1 krát, teda ide o nové kontakty a 45 žien alebo ohrozených osôb bolo prenesených z minulých rokov.

### MyMamy, o.z.

Činnosť MyMamy, o.z.<sup>251</sup> bola v roku 2025 realizovaná prostredníctvom projektu, ktorého hlavným cieľom bolo zabezpečenie kontinuálneho poskytovania špecializovaných služieb poradenského centra a bezpečného ženského domu pre ženy zažívajúce násilie a ich deti v rámci Prešovského samosprávneho kraja.

Hlavný cieľ bol naplnený aj prostredníctvom naplňania čiastkových cieľov projektu:

1. Poskytovanie špecializovaných sociálnych služieb pre klientky a ich deti, zahrňujúce okrem základného a špecializovaného sociálneho poradenstva aj služby zamerané na posilnenie a podporu kognitívneho vývinu detí, ktorý je častokrát z dôvodu prežitého násillia narušený a na služby zamerané na efektívne trávenie voľného času detí.
  - Výstup aktivity:
    - udržaná pracovná pozícia animátorky voľného času detí (dohoda o pracovnej činnosti)
    - udržaná pracovná pozícia špeciálnej pedagogičky (dohoda o pracovnej činnosti)
  - Merateľné ukazovatele:
    - Udržaná pracovná pozícia: 2
    - Počet detí, ktoré využili služby animátorky voľného času: 37
    - Počet detí, ktoré využili služby špeciálnej pedagogičky: 17
2. Zabezpečenie odborného riadenia úseku špecializovaného sociálneho poradenstva v Poradenskom centre, odborného vedenia sociálnych poradkýň a odborného dohľadu nad postupmi poradkýň v spolupráci s klientkami.
  - Výstup aktivity:
    - udržaná pracovná pozícia odbornej garantky špecializovaného sociálneho poradenstva (dohoda o pracovnej činnosti)

<sup>251</sup> MyMamy, dostupné na <https://www.mymamy.sk/>

- Merateľné ukazovatele:
  - Udržaná pracovná pozícia: 1
  - Počet odborných konzultácií s jednotlivými poradkyňami odborného tímu: 191
  - Počet prípadov, pri ktorých bolo poskytnuté odborné vedenie: 54
- 3. Zabezpečenie odborného riadenia procesu ubytovania klientok a detí v bezpečnom ženskom dome - proces prijímania, priebehu a ukončenia ubytovania.
- 4. Zvýšenie kvality a profesionality poskytovania služieb v poradenskom centre a bezpečnom ženskom dome a predchádzanie syndrómu vyhorenia prostredníctvom individuálnych a tímových supervízií.
  - Výstup aktivity:
    - udržaná pracovná pozícia vedúcej ubytovania (dohoda o pracovnej činnosti)
  - Merateľné ukazovatele:
    - Udržaná pracovná pozícia: 1
    - Počet posúdených žiadostí o ubytovanie: 166
    - Počet klientok a detí sprevádzaných počas ubytovania v Bezpečnom ženskom dome: 28 žien a 40 detí.

## 4.2 Publikačná činnosť

V podmienkach Slovenskej republiky je možné aj za kalendárny rok 2025 identifikovať niekoľko odborných výstupov a tlačových správ, ktoré sa týkajú rodovo podmieneného a domáceho násillia. Publikácie sú primárne výstupom Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násillia na ženách a/alebo Inštitútu pre výskum práce a rodiny.

Rovnako ako pri téme rovnosti a nediskriminácie aj v problematike rodovo podmieneného a domáceho násillia predstavuje odborná vedecko-výskumná činnosť a jej jednotlivé výstupy fundamentálny predpoklad pre poznanie existujúceho stavu tohto spoločensky negatívneho javu, ako aj nevyhnutný faktor pre následné kreovanie národných politík zakladajúcich sa na prístupe zameranom na dátach.

V komparácii s rokom 2024 je potrebné konštatovať, že došlo k poklesu v počte výstupov, ktoré sa materiálne týkali problematiky rodovo podmieneného a domáceho násillia.

### 4.2.1 Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násillia na ženách

*Zastaviť násillie na ženách a dievčatách je možné, len ak všetci spojíme sily (Tlačová správa).*<sup>252</sup>

Pri príležitosti siedmeho ročníka kampane za odstránenie násillia na ženách a dievčatách Inštitút pre výskum práce a rodiny a Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násillia na ženách publikovali tlačovú správu. Predmetná tlačová správa bola zameraná na digitálne násillie, ktorého ukončenie predstavovalo hlavnú výzvu medzinárodnej kampane v roku 2025. V rámci správy vyššie špecifikované inštitúcie poukázali aj na spoluprácu rôznych medzinárodných inštitúcií, organizácií a osobností, ktorým záleží na prevencii násillia na ženách a dievčatách.

<sup>252</sup> Zastaviť násillie na ženách a dievčatách je možné, len ak všetci spojíme sily (Tlačová správa), dostupné na <https://ivpr.gov.sk/zastavit-nasilie-na-zenach-a-dievcatach-je-mozne-len-ak-vsetci-spojime-sily-tlacova-sprava/>

*Umelá inteligencia pomáha v boji proti domácemu násiliu – ocenený chatbot Sophia prichádza na Slovensko (Tlačová správa).*<sup>253</sup>

V októbri 2025 Inštitút pre výskum práce a rodiny a Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách v spolupráci so švajčiarskou neziskovou organizáciou Spring ACT predstavili Sophia chatbot. Tento nástroj je založený na umelej inteligencii a poskytuje okamžitú podporu obetiam domáceho násilia na Slovensku. Aplikácia ponúka prežívším domáceho násilia prístup k dôležitým informáciám, právnenému poradenstvu a kontaktom na podporné služby, a to všetko anonymne, nepretržite a bez zanechania digitálnej stopy.

*Bulletin IVPR 3/2025 (Dekáda činnosti Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách a Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie).*<sup>254</sup>

Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách v roku 2025 oslávilo 10. výročie existencie. V nadväznosti na túto skutočnosť bola v Buletine IVPR 3/2025 zhrnutá história a činnosť Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách, ako aj Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie. V materiáli boli zdôraznené legislatívne zmeny, koordinácia pomáhajúcich profesií a inštitúcií prostredníctvom vzdelávania, multiinštitucionálna spolupráca či zvyšovanie povedomia o problematike.

*Mapping dostupnosti služieb – poradenských centier a ubytovacích kapacít pre ženy zažívajúce násilie a ich deti.*

Inštitút pre výskum práce a rodiny, Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách v roku 2025 začal s realizáciou monitoringu dostupnosti špecializovaných služieb pre ženy zažívajúce násilie a ich deti. Potreba realizácie monitoringu dostupnosti špecializovaných služieb pre ženy zažívajúce násilie a ich deti vyplýva z pripravovanej transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu.

Monitoring prinesie aktualizované dáta o geografickom rozložení uvedených služieb v rámci jednotlivých regiónov a ich dostupných kapacitách. Zameriava sa na zmapovanie finančného pokrytia týchto špecializovaných služieb taktiež s ohľadom na regionálne rozloženie, zdroje financovania a špecifiká týchto zdrojov. Jednotlivé regióny sú v ňom porovnávané z hľadiska dostupných kapacít služieb a ich financovania s prepočtom na počet klientok alebo realizovaných úkonov.

Hlavným zdrojom dát je systém IS SOS spravovaný Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, záverečné správy intervenčných centier, výročné správy monitorovaných organizácií (ak boli k dispozícii) a vlastný zber dát realizovaný prostredníctvom dotazníka zasielaného elektronickou poštou organizáciám poskytujúcim služby ženám zažívajúcim

---

<sup>253</sup> Umelá inteligencia pomáha v boji proti domácemu násiliu – ocenený chatbot Sophia prichádza na Slovensko (Tlačová správa), dostupné na <https://ivpr.gov.sk/umela-inteligencia-pomaha-v-boji-proti-domacemu-nasiliu-oceneny-chatbot-sophia-prichadza-na-slovensko-tlacova-sprava/>

<sup>254</sup> Bulletin IVPR 3/2025 (Dekáda činnosti Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách a Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie), dostupné na <https://ivpr.gov.sk/bulletin-ivpr-3-2025-dekada-cinnosti-koordinacno-metodickeho-centra-pre-prevenciu-nasilia-na-zenach-a-narodnej-linky-pre-zeny-zazivajuce-nasilie/>

násilie. Interpretácia dát je realizovaná v zmysle odporúčaní Rady Európy týkajúcich sa minimálnych štandardov pre podporné služby.<sup>255</sup>

#### 4.2.2 Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

Tematizácia problematiky sexuálneho obťažovania a násilia v záverečných a kvalifikačných prácach na vysokých školách.<sup>256</sup>

Správa monitoruje výskyt tém sexuálneho obťažovania a rodovo podmieneného násilia v slovenských študentských záverečných prácach (bakalárske, magisterské, dizertačné, rigorózne, habilitačné) odovzdaných v období rokov 2021 až 2025. Analýza sa sústreďuje na to, ako sú tieto problematiky zastúpené v rámci rôznych študijných odborov a akými metodologickými prístupmi k nim študentstvo pristupuje.

#### 4.3 Vzdelávanie, odborné a osvetové aktivity

Nasledujúca kapitola reflektuje vzdelávanie, odborné a osvetové aktivity, ktoré realizovali v posudzovanom období relevantné inštitúcie verejného a súkromného sektora v oblasti rodovo podmieneného násilia a domáceho násilia.

##### 4.3.1 Ministerstvá

###### Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR realizuje informačné a osvetové aktivity aj v téme rodovo podmieneného násilia a násilia na maloletých osobách primárne prostredníctvom oficiálneho webového sídla alebo príslušných sociálnych sietí. Vo vzťahu k násiliu boli v roku 2025 na webovom sídle Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR uverejnené tieto vecne príslušné tlačové správy:

- Rezort práce už tretí rok poskytuje konkrétnu pomoc ženám a deťom, ktoré zažívajú násilie. Bezpečné ženské domy finančne podporí aj v roku 2026;<sup>257</sup>
- Bubnujme, aby bolo deti lepšie počuť. Bubnujeme, aby sme jasne povedali NIE násiliu na deťoch;<sup>258</sup>
- Nové zbierky aktivít podporia školy v oblasti ochrany detí pred násilím;<sup>259</sup>

---

<sup>255</sup>Odporúčanie Rady Európy, dostupné na <https://alianciazien.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/06/minimc3a1ne-c5a1tandardy-rady-europy.pdf>

<sup>256</sup> Tematizácia problematiky sexuálneho obťažovania a násilia v záverečných a kvalifikačných prácach na vysokých školách, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Sexualne-obtazovanie-v-zaverecnych-a-kvalifikacnych-pracach.pdf>

<sup>257</sup> Rezort práce už tretí rok poskytuje konkrétnu pomoc ženám a deťom, ktoré zažívajú násilie. Bezpečné ženské domy finančne podporí aj v roku 2026, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/rezort-prace-treti-rok-poskytuje-konkretnu-pomoc-zenam-detom-ktore-zazivaju-nasilie-bezpecne-zenske-domy-financne-podpor.html>

<sup>258</sup> Bubnujme, aby bolo deti lepšie počuť. Bubnujeme, aby sme jasne povedali NIE násiliu na deťoch, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/bubnujme-aby-bolo-deti-lepsie-pocut-bubnujeme-aby-sme-jasne-povedali-nie-nasilium-detoch.html>

<sup>259</sup>Nové zbierky aktivít podporia školy v oblasti ochrany detí pred násilím, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/nove-zbierky-aktivit-podporia-skoly-oblasti-ochrany-deti-pred-nasilim.html>

- Rezort práce pokračuje v podpore žien zažívajúcich násilie;<sup>260</sup>
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny spúšťa kampaň Bezpečné miesto zameranú na právo detí požiadať o pomoc<sup>261</sup> - celoslovenská kampaň o práve detí požiadať inštitúcie o pomoc pri ochrane ich práv;
- Koordinátori ochrany detí pred násilím na Slovensku: Spolupráca pre lepšiu ochranu detí.<sup>262</sup>

Osvetové a informačné aktivity sa okrem oficiálneho webového sídla a príslušných sociálnych sietí Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR aj v roku 2025 realizovali aj prostredníctvom sociálnych sietí odboru rodovej rovnosti a rovnosti a súčasne prostredníctvom sociálnych sietí a webovej stránky Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násillia na deťoch, na ktorej boli publikované napr. systémové výzvy v ochrane detí pred násilím za rok 2025.<sup>263</sup>

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR uverejnilo napríklad tieto príspevky: Na tom, ako hovoríme o násilí na deťoch, záleží; 16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách; Bubnovali sme, aby bolo deti lepšie počuť; Stop násiliu na ženách; Blíži sa 19. november - svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí; Ticho deti pred násilím neochráni; Zahraj si mini online hru Bubnovačka; Násilie páchané na ženách, práva zdravotne postihnutých; V priestoroch ministerstva práce sme slávnostne otvorili výstavu s názvom Chráňme (sa); Bezpečný internet je spoločnou zodpovednosťou; Deň bezpečného internetu: buď v online pohode.<sup>264</sup>

Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí uverejnil príspevok k návšteve zariadenia núdzového bývania a poradenského centra, príspevok k dňu pre bezpečný internet; príspevok k Valentínu zameraný na bezpečné vzťahy; príspevok k zasadnutiu pracovnej skupiny Európskej komisie zameranej na prevenciu rodovo podmieneného a domáceho násillia; príspevok k medzinárodnému dňu bez násillia a medzinárodnému dňu na podporu obetí týrania.

Osobitná osvetová aktivita bola realizovaná pri príležitosti medzinárodnej kampane 16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách. V rámci tejto osvetovej aktivity boli uverejnené viaceré karuselové príspevky, ktoré boli zamerané na predstavenie kampane a hlavnú tému na rok 2025; psychické násilie a jeho digitálne aspekty; sexuálne násilie; ekonomické násilie; inštitucionálne násilie; intervenčné násilie; výzvu k akcii. V roku 2025 bol rodový adventný

<sup>260</sup> Rezort práce pokračuje v podpore žien zažívajúcich násilie, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/rezort-prace-pokracuje-v-podpore-zien-zazivajucich-nasilie.html>

<sup>261</sup> Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny spúšťa kampaň Bezpečné miesto zameranú na právo detí požiadať o pomoc, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/ministerstvo-prace-socialnych-veci-rodiny-spusta-kampan-bezpecne-miesto-zameranu-pravo-deti-poziadat-pomoc.html>

<sup>262</sup> Koordinátori ochrany detí pred násilím na Slovensku: Spolupráca pre lepšiu ochranu detí, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/koordinatori-ochrany-deti-pred-nasilim-slovensku-spolupraca-lepsiu-ochranu-deti.html>

<sup>263</sup> Systémové výzvy, dostupné na <https://nks.gov.sk/systemove-vyzvy/?csrt=199154709208364851>

<sup>264</sup> Sociálne siete, dostupné na [https://www.instagram.com/ministerstvo\\_prace/](https://www.instagram.com/ministerstvo_prace/)

kalendár zameraný, za účelom zvýšenia odborného povedomia širokej verejnosti, na odborné monografie. Viaceré z monografií reflektovali problematiku rodovo podmieneného násillia.<sup>265</sup>

Zároveň, bolo v rámci 16 dní aktivizmu realizované aj spoločné fotenie s oranžovým bannerom v rámci zasadnutia Výboru pre rodovú rovnosť, ako aj spoločné fotenie zamestnancov a zamestnankýň Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR s pánom štátnym tajomníkom.<sup>266</sup>

V súvislosti s násillím na deťoch v roku 2025 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násillia na deťoch realizovalo 10 večerných škôl pre širokú verejnosť, prostredníctvom online seminárov, ktoré boli zamerané na zvýšenie bezpečia v online priestore, ale aj na iné aktuálne témy týkajúce sa online prostredia (napr. duševné zdravie, poruchy príjmu potravy, grooming, hoaxy a pod.). Priemerný počet účastníkov a účastníčok každej večernej školy bol 150. Na youtube kanále „*Detstvo bez násillia*“ majú záznamy z večerných škôl z roku 2025 priemerne 169 zhliadnutí. Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násillia na deťoch súčasne vzdelávalo o téme ochrany detí pred násillím, ktorá zahŕňa aj rodovo podmienené násillie aj cez podcast „*Týka sa ma to*“ a cez oficiálny web. Priemerný počet zhliadnutí jedného podcastu „*Týka sa ma to*“ za rok 2025 bol 15 000. Počet podcastov za rok 2025 bol 18.<sup>267</sup>

Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násillia na deťoch metodicky riadi koordinátorov a koordinátorky ochrany detí pred násillím, ktorí a ktoré vykonávajú svoju činnosť v rámci národného projektu „*Spoločne za detstvo bez násillia pre všetky deti*“ pod Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR.<sup>268</sup> Koordinátori a koordinátorky ochrany detí pred násillím majú kľúčovú úlohu pri rozvoji multidisciplinárnej spolupráce a posilňovaní systému ochrany detí pred násillím na regionálnej aj národnej úrovni, pričom poskytujú Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR dôležité poznatky o fungovaní systému ochrany detí priamo z terénu.

Koordinátori a koordinátorky v roku 2025 zorganizovali a facilitovali 213 multidisciplinárnych pracovných stretnutí, do ktorých bolo zapojených 3 224 subjektov ochrany detí pred násillím. Ide o nárast počtu zapojených subjektov až o 21 %, čím koordinátori a koordinátorky splnili úlohu 0.7 z Akčného plánu na ochranu mäkkých cieľov pre rok 2025. Takéto stretnutia zástupcov a zástupkýň Policajného zboru, obcí, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, škôl, poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, mimovládnych organizácií, okresných prokuratúr, zariadení prevencie a poradenstva, okresných úradov, cirkví atď. zlepšujú spoluprácu a komunikáciu subjektov a pomenúvajú a riešia potreby regiónov a systémové výzvy. V spolupráci s participujúcimi subjektmi koordinátori a koordinátorky zrealizovali 893 preventívnych a osvetových aktivít s účasťou viac ako 90 000 osôb vrátane detí, zorganizovali aj 94 odborných seminárov pre zástupcov a

<sup>265</sup> Instagram, dostupné na [https://www.instagram.com/rodova\\_rovnost\\_sr/](https://www.instagram.com/rodova_rovnost_sr/)

<sup>266</sup> Fotografia, dostupné na <https://www.instagram.com/p/DSFjWxECPCJ/>

<sup>267</sup> Podcasty, dostupné na <https://www.youtube.com/@Detstvobezn%C3%A1sillia>

<sup>268</sup> Projekt, dostupné na [https://www.upsvr.gov.sk/europsky-socialny-fond/narodne-projekty-v-programovom-obdobi-2021-2027/narodny-projekt-spolocne-za-detstvo-bez-nasillia-pre-vsetky-deti.html?page\\_id=1352741](https://www.upsvr.gov.sk/europsky-socialny-fond/narodne-projekty-v-programovom-obdobi-2021-2027/narodny-projekt-spolocne-za-detstvo-bez-nasillia-pre-vsetky-deti.html?page_id=1352741)

zástupkyne participujúcich subjektov v rôznych témach týkajúcich sa násilia na deťoch, napríklad v radikalizácii detí, jej identifikácii a prevencii.

Koordinátori a koordinátorky vytvorili praktické zbierky preventívnych a osvetových aktivít v územnom obvode každého Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Zbierky sú pomôckou pre školy - obsahujú interaktívny zoznam overených poskytovateľov prevencie v konkrétnom regióne.

Súčasne, koordinátori a koordinátorky vytvorili multidisciplinárne expertné podporné tímy s cieľom zabezpečiť podporu pri poskytovaní krízových udalostí dotýkajúcich sa detí. Úloha koordinátora/koordinátorky a expertného podporného tímy sa osvedčila pri krízovej intervencii po požiari v Spišskom Štvrtku v lete 2025 a pri riešení rovesníckeho násilia na škole a podpore školskej dochádzky v Nižnom Hrabovci v septembri 2025.

Koordinátori a koordinátorky v roku 2025-2026 realizovali a aj ďalej realizujú kampaň Bezpečné miesto, na ktorej Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR spolupracuje s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Prezídiom Policajného zboru SR. Cieľom kampane je informovať deti o ich práve požiadať inštitúcie o pomoc pri ochrane svojich práv a aktivizovať personál inštitúcií, ktoré sú povinné prijať žiadosť dieťaťa o pomoc. Koordinátori a koordinátorky označia približne 450 vybraných inštitúcií (Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny SR, policajné stanice, mestské a obecné úrady) spolu s malými skupiny detí od 12 do 16 rokov nálepkou a plagátom kampane. Zároveň prebehne exkurzia po inštitúcii, kde deťom pracovník alebo pracovníčka danej inštitúcie vysvetlí aké činnosti vykonávajú v ich prospech. Koordinátor alebo koordinátorka facilituje podávanie spätnej väzby od detí inštitúcii a zabezpečí osvetu o práve dieťaťa požiadať o pomoc. Koordinátor alebo koordinátorka súčasne zabezpečí aj bezplatné vzdelávanie personálu inštitúcií na tému prijímania oznámení od detí a postupov pri ich ochrane.

Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch v roku 2025 publikovalo 2 výskumné správy, a to:

- Marginalizované rómske komunity. Používanie internetu v perspektíve rizikových skúseností;<sup>269</sup>
- Slovenskí žiaci v online svete 2025.<sup>270</sup>

Eliminácia rodovo podmieneného násilia a vysoko odborná ochrana jeho obetí tvoria časť agendy Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny SR, referátov poradensko-psychologických služieb v oblasti krízovej intervencie. Súčasťou činnosti referátov poradensko-psychologických služieb je odborná podpora obetí domáceho a partnerského násilia, ktorou sa napomáha zmierňovaniu a čiastočnej eliminácii nerovností vznikajúcich v dôsledku násilia a nerovného postavenia v partnerských a rodinných vzťahoch. Odborníci a odborníčky sa okrem

---

<sup>269</sup>Marginalizované rómske komunity, dostupné na [https://nks.gov.sk/wp-content/uploads/2025/06/MRK\\_Vyskumna\\_sprava-4-compressed.pdf?csrt=199154709208364851](https://nks.gov.sk/wp-content/uploads/2025/06/MRK_Vyskumna_sprava-4-compressed.pdf?csrt=199154709208364851), príspevok na sociálnych sieťach, dostupné na <https://www.facebook.com/detstvobeznasilia/posts/pfbid0HrxLYZumH6JbDQDfsr8yQioZW4vkQSnAECyecNg6msxWYkRwxetXefdzaaCgG1vYI>

<sup>270</sup> Slovenskí žiaci v online svete 2025, dostupné na <https://nks.gov.sk/wp-content/uploads/2026/02/Slovenski-ziaci-v-online-svete-2025-vyskumna-sprava.pdf?csrt=199154709208364851>

štandardnej agendy sa aktívne zapájali do krízových intervencií. Psychológovia a psychologičky na Úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny SR poskytovali a poskytujú priamu a bezodkladnú krízovú intervenciu pre jednotlivé osoby a rodiny zasiahnuté domácim násilím. Vzhľadom na fakt, že domáce násilie je hlboko rodovo asymetrické, vyžaduje si od psychológov a psychologičiek mimoriadnu klinickú zručnosť a schopnosť uplatňovať takzvaný trauma-rešpektujúci prístup. Psychológovia a psychologičky často identifikujú u klientok nielen fyzické ohrozenie, ale aj prítomnosť latentného psychického teroru, izolácie a ekonomického násillia zo strany partnera, pričom v týchto prípadoch referát poradensko-psychologických služieb kooperuje s mimovládnyimi organizáciami (bezpečnými ženskými domami a intervenčnými centrami), aby bola zabezpečená primárna bezpečnosť obeť a jej detí.

Ako potvrdzujú aj štatistiky a empirická prax referátov poradensko-psychologických služieb, práca s osobami zažívajúcimi domáce a post-separačné násillie, ako aj práca s eskalovanými rozvodovými konfliktmi, je pre psychológov a psychologičky extrémne psychicky vyčerpávajúca. Zabezpečenie kvalitnej a pravidelnej supervízie, kontinuálne preškoľovanie v praxi založenej na dátach a udržanie primeraných personálnych štandardov sú nevyhnutnosťou na to, aby sa predišlo syndrómu vyhorenia.

### **Ministerstvo zdravotníctva SR**

Na základe uznesenia vlády SR č. 589 z 2. októbra 2024, konkrétne úlohy B.24, bolo Ministerstvo zdravotníctva SR požiadané v roku 2025 o zabezpečenie nominácie zástupcu do expertnej (medzirezortnej) pracovnej skupiny zriadenej na účely transpozície *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násilliu na ženách a domácomu násilliu*.<sup>271</sup>

Predmetná úloha B.24 spočíva v príprave návrhov právnych predpisov zabezpečujúcich prebratie uvedenej smernice do právneho poriadku SR v spolupráci s dotknutými ústrednými orgánmi štátnej správy a ďalšími orgánmi verejnej moci.

### **Ministerstvo obrany SR**

Rozhodujúcu úlohu pri prevencii rodovo podmieneného násillia má v rezorte obrany Vojenská polícia, ktorá sa v rámci aktivít zameraných na znižovanie miery a závažnosti kriminality a inej protispoločenskej činnosti zameriava napríklad na problematiku obchodovania s ľuďmi, sexuálneho vykorisťovania detí a detskej pornografie a venuje sa aj násilliu na ženách.

Ako garant prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti pre celý rezort v priebehu roka 2025 vykonal 12 osvetových a edukačných aktivít v oblasti prevencie rodovo podmieneného násillia, na ktorých sa zúčastnilo 566 profesionálnych vojakov a vojačiek Ozbromených síl SR a 141 civilných zamestnancov a zamestnankýň Ministerstva obrany SR.

V dňoch 21. – 23. mája 2025 bolo počas pilotného kurzu komunikačných a prezentačných zručností s dôrazom na prevenciu domáceho a rodovo podmieneného násillia vyškolených 12 príslušníkov z viacerých organizačných zložiek Vojenskej polície. Kurz realizovala Katedra

---

<sup>271</sup> Smernica, dostupné na [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=OJ:L\\_202401385](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401385)

spoločenských vied a jazykov Akadémie ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši, s pomocou lektorského zabezpečenia Koordinačno – metodického centra pre prevenciu násilia na ženách.

V rezorte obrany naďalej pôsobí aj vojenský ombudsman, ktorý prešetruje podozrenia z porušenia základných práv a slobôd profesionálnych vojakov a vojačiek na základe podnetu alebo z vlastnej iniciatívy. V oblasti rodovej problematiky evidoval za rok 2025 vojenský ombudsman jeden anonymný podnet, v ktorom bolo avizované nevhodné správanie a sexuálne obťažovanie zo strany profesionálneho vojaka. V rámci prešetrovania podnetov alebo z vlastnej iniciatívy vykonával vojenský ombudsman aj preventívne aktivity a komunikáciu problematiky rodovej rovnosti v rezorte obrany.

### **Ministerstvo spravodlivosti SR**

Ministerstvo spravodlivosti SR sa v roku 2025 aktívne zúčastňovalo odborných a medzinárodných podujatí na ochranu obetí trestných činov.

V dňoch 19. – 21. novembra 2025 sa zastupujúce osoby Ministerstva spravodlivosti SR zúčastnili konferencie European Network on Victims' Rights (ENVR) v Luxemburgu, zameranej na posilňovanie práv obetí trestných činov, poskytovanie informácií obetiam, odolnosť obetí, restoratívnu justíciu a medziinštitucionálnu spoluprácu v oblasti podpory obetí.

Ministerstvo spravodlivosti SR sa v roku 2025 zapájalo aj do viacerých odborných a implementačných workshopov Európskej komisie a Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť (EIGE) súvisiacich s implementáciou *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu*.

Justičná akadémia SR v roku 2025 zorganizovala k téme rodovo podmieneného násilia, ochrany obetí a práv detí nasledujúce školenia:

- Dňa 20. februára 2025 školenie na tému „*Obzvlášť zraniteľné obeť, špecifiká vyšetovania a stíhania trestnej činnosti páchanej na obzvlášť zraniteľných obetiach*“ (počet účastníkov a účastníčky: cca. 40, primárna cieľová skupina: sudcovia a sudkyne, prokurátori a prokurátorky, sekundárna cieľová skupina: vyšší súdni úradníci a úradníčky, asistenti a asistentky sudcov a sudkýň, právni čakatelia a čakateľky prokuratúry, asistenti a asistentky prokurátorov a prokurátoriek);
- Dňa 7. apríla 2025 školenie na tému „*Sekundárna viktimizácia obzvlášť zraniteľných obetí trestných činov*“ (počet účastníkov a účastníčok: cca. 40, primárna cieľová skupina: trestní sudcovia a sudkyne, prokurátori a prokurátorky trestného úseku, sekundárna cieľová skupina: vyšší súdni úradníci a úradníčky, asistenti a asistentky sudcov a sudkýň, právni čakatelia a čakateľky prokuratúry, asistenti a asistentky prokurátorov a prokurátoriek);
- Dňa 8. septembra 2025 školenie na tému „*Možnosti a limity psychodiagnostiky v kontexte posúdenia domáceho násilia*“ (počet účastníkov a účastníčok podujatia: cca. 40, primárna cieľová skupina: sudcovia a sudkyne, prokurátori a prokurátorky, sekundárna cieľová skupina: vyšší súdni úradníci a úradníčky, asistenti a asistentky sudcov a sudkýň, odborní justiční stážisti, právni čakatelia a čakateľky prokuratúry, asistenti a asistentky prokurátorov a prokurátoriek);

- Dňa 24. novembra 2025 školenie na tému „Porozumenie obetiam domáceho násilia“ (počet účastníkov a účastníčok podujatia: cca. 40, primárna cieľová skupina: trestní sudcovia a sudkyne, prokurátori a prokurátorky trestného úseku, sekundárna cieľová skupina: vyšší súdni úradníci a úradníčky, asistenti a asistentky sudcov a sudkýň, právni čakatelia a čakateľky prokuratúry, asistenti a asistentky prokurátorov a prokurátoriek);
- Dňa 27. januára 2025 školenie na tému „Sexuálna viktimizácia detí: mýty a predsudky verzus vedecké poznatky“ (počet účastníkov a účastníčok podujatia: cca. 40, primárna cieľová skupina: trestní sudcovia a sudkyne, prokurátori a prokurátorky trestného úseku, sekundárna cieľová skupina: vyšší súdni úradníci a úradníčky, asistenti a asistentky sudcov a sudkýň, právni čakatelia a čakateľky prokuratúry, asistenti a asistentky prokurátorov a prokurátoriek);
- V dňoch 3. – 4. novembra 2025 školenie na tému „Bezpečie ako kľúčové kritérium najlepšieho záujmu dieťaťa“ (počet účastníkov a účastníčok podujatia: cca. 40, primárna cieľová skupina: sudcovia a sudkyne venujúci sa rodinnoprávnej agende a vyšší súdni úradníci a úradníčky);
- V dňoch 16. – 17. októbra 2025 školenie na tému „Participačné práva detí“ (počet účastníkov a účastníčok podujatia: cca. 40, primárna cieľová skupina: sudcovia a sudkyne venujúci sa rodinnoprávnej agende a vyšší súdni úradníci a úradníčky).

#### 4.3.2 Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách

Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách Inštitútu pre výskum práce a rodiny pre účely publicity využíva kanály sociálnych sietí a webstránky.<sup>272</sup>

V roku 2025 Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách zorganizovalo a bolo zapojené do realizácie 43 aktivít na zvýšenie povedomia v oblasti problematiky násilia, ktoré prispeli aj k zvyšovaniu publicity a viditeľnosti Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie:

- vydalo 4 tlačové správy o činnosti,
- špecialistky Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách sa zúčastnili 2 medzinárodných a 1 domácej konferencie s aktívnou účasťou,
- špecialistky Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách sa zúčastnili a predniesli príspevky alebo predložili návrhy opatrení na 4 stretnutiach odborníkov a odborníčok, z toho 1 odborné podujatie bolo na európskej úrovni,
- zorganizovalo 2 odborné podujatia – Dialógy s IVPR o násilí a odborné kolokvium na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- špecialistky vystúpili v 12 verejných diskusiách v Bratislave, Trnave a Košiciach,
- zorganizovalo 4 odborné diskusné podujatia a špecialistky vystúpili na 5 vzdelávacích podujatiach zorganizovaných partnerskými organizáciami,
- publikovalo 4 blogové príspevky na blogu zastavme násilie,
- na webových stránkach uverejnilo 29 aktualít,

<sup>272</sup> Webové stránky, dostupné na [www.ivpr.gov.sk](http://www.ivpr.gov.sk) a [www.zastavmenasilie.gov.sk](http://www.zastavmenasilie.gov.sk)

- dňa 25.novembra vyhlásilo 7.ročník celoslovenskej kampaň Zastavme násilie na ženách (Orange the World), ktorá trvala do 10. decembra 2025 a zúčastnili sa jej zahraniční diplomati pôsobiaci v SR, slovenské univerzity, športové kluby, kultúrne inštitúcie, ministerstvá, kultúrne zariadenia aj firmy,
- v elektronických a printových médiách mali najviac zásahov počas kampane, čiže v koncom novembra a začiatkom decembra. Špecialistka Barbora Burajová vystúpila v prvý deň kampane vo verejnoprávnej TV, ako aj v dvoch súkromných TV, bola citovaná vo verejnoprávnom rozhlase, prezentovala činnosť Linky pre ženy zažívajúce násilie a aktivity Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách v piatich verejných diskusiách a počas kampane školila viaceré kolektívy o problematike násilia na ženách.

Realizované podujatia v roku 2025 mali formu konferencie, vzdelávania, odborného podujatia či osvetovej aktivity. Predmetné aktivity boli najmä:

- zastupovanie na stretnutí SYNERGY network o domácom a rodovo podmienenom násilí organizovanom,
- cyklus vzdelávania o sexualizovanom násilí pre odborníkov a odborníčky v oblasti duševného zdravia,
- zastúpenie SR na odbornom seminári o digitálnom násilí na ženách na pozvanie Európskej komisie,
- odborná diskusia prezenčne aj online - Cesty k spravodlivosti pre preživšie násilia;
- marcové Dialógy IVPR o násilí na ženách,
- konferencia: "...a ideme ďalej",
- vzdelávanie na tému vybrané aspekty sexuálne motivovaných trestných činov,
- vzdelávanie na tému násilie na ženách v párových vzťahoch – základné poznatky pre psycho-sociálnu podporu (6 x 3 hod),
- workshop psychologického bezpečia v pracovných vzťahoch (mobing, bossing, šikana, sexuálne obťažovanie), právny a psychologický pohľad na problematiku,
- artist Talk a diskusia: Prečo je dôležité posilňovať a podporovať dievčatá a ženy?,
- vzdelávanie o groomingu,
- odborný kurz zameraný na rozvoj komunikačných a prezentačných zručností v kontexte prevencie rodovo podmieneného násilia,
- prezentovanie odborného príspevku o výskume „Akoby násilie s tým nič nemalo“,
- 5. zasadnutie Expertnej skupiny pre prácu s odsúdenými a poškodenými,
- odborná diskusia a uvedenie nového online nástroja pre obeť násilia v SR - Sophia chatboot,
- vzdelávanie: Osobitné skupiny ohrozené násilím,
- 3. zasadnutie stálej pracovnej skupiny pre implementáciu rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosť,
- workshop pre študentstvo - Digitálne násilie a bezpečné vzťahy.

V súvislosti s vyššie špecifikovaným demonštratívnym výpočtom aktivít je za kalendárny rok 2025 potrebné osobitne zdôrazniť organizáciu odborného kolokvia pri príležitosti 10.

výročia založenia Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách a národnej linky pre ženy zažívajúce násilie, ktoré sa konalo 18. septembra 2025 pod názvom „10 rokov v prevencii násilia na ženách: reflexie, skúsenosti a výzvy“. Cieľom zrealizovaného kolokvia bolo reflektovať 10 rokov existencie a výsledkov odbornej práce Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách a národnej linky pre ženy zažívajúce násilie.<sup>273</sup>

Vo všeobecnosti bolo v roku 2025 na mesačnej báze zverejnených súhrnne 62 mediálnych výstupov (článok/reportáž/rozhovor), a to napríklad:

- Nepovzbudzujeme násilníkov, neospravedlňujeme ich útoky na ženy osobnými zlyhaniami;<sup>274</sup>
- Za útokom v Spišskej Starej Vsi bol aj útočníkov vzťah k ženám. Školy sa s mizogýnnymi prejavmi stretávajú častejšie;<sup>275</sup>
- Myslíte si, že toto je skutočne násilie?;<sup>276</sup>
- Sexuálne zneužívanie detí je u nás častý jav. Správne otázky vie klásť málokto, znechutenie deťom nepomôže, hovoria odborníčky;<sup>277</sup>
- Centrum pre prevenciu násilia na ženách funguje už desať rokov;<sup>278</sup>
- O čo sme prišli odmietnutím Istanbulskeho dohovoru;<sup>279</sup>
- Mučenie pretrváva vo všetkých regiónoch sveta a spočíva v šírení strachu, upozorňuje OSN;<sup>280</sup>
- Postseparačné násilie: Keď sa expartner nemieni vzdať moci a kontroly nad ženou;<sup>281</sup>
- Dá sa upozorniť na násilie a pritom neublížiť obeti? Vďaka filmu Zbormajster sa otvára dôležitá debata;<sup>282</sup>

---

<sup>273</sup> Desať rokov v prevencii násilia na ženách: reflexie, skúsenosti, výzvy (kolokvium), dostupné na <https://ivpr.gov.sk/desat-rokov-v-prevencii-nasilnia-na-zenach-reflexie-skusenosti-vyzvy-kolokvium/>

<sup>274</sup> Nepovzbudzujeme násilníkov, neospravedlňujeme ich útoky na ženy osobnými zlyhaniami, dostupné na <https://dennikn.sk/4413857/nepovzbudzujeme-nasilnikov-neospravedlnujeme-utoky-na-zeny-osobnymi-zlyhaniami/>

<sup>275</sup> Za útokom v Spišskej Starej Vsi bol aj útočníkov vzťah k ženám. Školy sa s mizogýnnymi prejavmi stretávajú častejšie, dostupné na <https://dennikn.sk/4431816/za-utokom-v-spisskej-starej-vsi-bol-aj-utocnikov-vztah-k-zenam-skoly-sa-s-mizogynnymi-prejavmi-stretavaju-castejsie/>

<sup>276</sup> Myslíte si, že toto je skutočne násilie?, dostupné na <https://www.tyzden.sk/rozhovory/119473/myslite-si-ze-toto-je-skutocne-nasilie-/>

<sup>277</sup> Sexuálne zneužívanie detí je u nás častý jav. Správne otázky vie klásť málokto, znechutenie deťom nepomôže, hovoria odborníčky, dostupné na <https://dennikn.sk/4528360/sexualne-zneuzivanie-deti-je-u-nas-casty-jav-spravne-otazky-vie-klast-malokto-znechutenie-detom-nepomoze-hovoria-odbornicky/>

<sup>278</sup> Centrum pre prevenciu násilia na ženách funguje už desať rokov, dostupné na <https://www.teraz.sk/slovensko/centrum-pre-prevenciu-nasilnia-na-zena/880373-clanok.html>

<sup>279</sup> O čo sme prišli odmietnutím Istanbulskeho dohovoru, dostupné na <https://dennikn.sk/4663081/o-co-sme-prisli-odmietnutim-istanbulskeho-dohovoru/>

<sup>280</sup> Mučenie pretrváva vo všetkých regiónoch sveta a spočíva v šírení strachu, upozorňuje OSN, dostupné na <https://www.sme.sk/svet/c/mucenie-pretrvava-vo-vsetkych-regionoch-sveta-a-spociva-v-sireni-strachu-upozorňuje-osn>

<sup>281</sup> Postseparačné násilie: Keď sa expartner nemieni vzdať moci a kontroly nad ženou, dostupné na <https://dennikn.sk/blog/4763827/postseparacne-nasilie-ked-sa-expartner-nemieni-vzdat-moci-a-kontroly-nad-zenou/>

<sup>282</sup> Dá sa upozorniť na násilie a pritom neublížiť obeti? Vďaka filmu Zbormajster sa otvára dôležitá debata, dostupné na <https://dennikn.sk/4778972/da-sa-upozornit-na-nasilie-a-pritom-neublizit-obeti-vdaka-filmu-zbormajster-sa-otvara-dolezita-debata>

- Umelá inteligencia pomáha v boji proti domácemu násiliu – oceňovaná chatbotka Sophia hovorí slovensky.<sup>283</sup>

Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách organizovalo alebo participovalo na rozsiahlych osobitných odborných a osvetových aktivitách pri príležitosti alebo v období realizácie medzinárodnej kampane 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách. Medzi realizované aktivity patrí najmä:

- Kampaň 16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách: Stop násiliu na ženách (prednáška);
- Prednáška: Nadradenosť a rodovo podmienené násilie;
- Kampaň 16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách: hokejový zápas HC Slovan vs. HC Košice;
- Kampaň 16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách: Festival právneho štátu, Diskusia na tému postavenie žien v právnom štáte a výzvy žien v prístupe k spravodlivosti;
- Kampaň 16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách: Diskusia Zastavme násilie – počúvajme príbehy žien a detí;
- Kampaň 16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách: premietanie filmu: Sorry, baby a odborná diskusia;
- Kampaň 16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách: Slow Talk s Havranom: Nezniesiteľná ľahkosť násilia páchaného na ženách;
- Digitálne násilie postihuje nepomerne častejšie ženy, dievčatá a LGBTI+ ľudí,<sup>284</sup>
- Hokejisti si nakreslia monokle. Hovoria jasné NIE násiliu na ženách;<sup>285</sup>
- Takmer desatina žien na Slovensku bola v poslednom roku obeťou násilia. Mnohé čelili aj sexuálnemu obťažovaniu;<sup>286</sup>
- NÁSILIE NA ŽENÁCH: Prieskum odhalil hrozivé štatistiky;<sup>287</sup>
- Zastaviť násilie na ženách a dievčatách je možné, len ak všetci spojíme sily;<sup>288</sup>

[debata/?rtm\\_click=4a00276d&rtm\\_source=follow\\_tags&rtm\\_medium=email&rtm\\_campaign=mnt-tag.new.article-05.08.2025-37&rtm\\_content=316943](https://www.zenyvmeste.sk/domace-nasilie-chatbotka-sophia-slovensky-pomoc/?fbclid=IwY2xjawOSd5tleHRuA2FlbQlxMQBicmlkETFPQ3Qzc3hBM1JVZEtJenNGc3J0YwZhcHBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODlwMDg5MgABHj0TeWFbOOayXlqi4bT1_SoVpX16lJFCZ-N_6rKyLB8xjuly6A_Y9SGwt0Rd_aem_zGaHCkguOkW4Th07DjPSIA)

<sup>283</sup> Umelá inteligencia pomáha v boji proti domácemu násiliu – oceňovaná chatbotka Sophia hovorí slovensky, dostupné na <https://www.zenyvmeste.sk/domace-nasilie-chatbotka-sophia-slovensky-pomoc/>

<sup>284</sup> Digitálne násilie postihuje nepomerne častejšie ženy, dievčatá a LGBTI+ ľudí, dostupné na <https://dennikn.sk/minuta/4989562/?ref=mwat>

<sup>285</sup> Hokejisti si nakreslia monokle. Hovoria jasné NIE násiliu na ženách, dostupné na <https://www.denniksport.sk/hokej/c/hokejisti-si-nakreslai-monokle-hovoria-jasne-nie-nasilii-na-zenach>

<sup>286</sup> Takmer desatina žien na Slovensku bola v poslednom roku obeťou násilia. Mnohé čelili aj sexuálnemu obťažovaniu, dostupné na [https://spravy.stvr.sk/2025/11/takmer-desatina-zien-na-slovensku-bola-v-poslednom-roku-obetou-nasilia-mnohe-celili-aj-sexualnemu-obtazovaniu/?fbclid=IwY2xjawOSd5tleHRuA2FlbQlxMQBicmlkETFPQ3Qzc3hBM1JVZEtJenNGc3J0YwZhcHBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODlwMDg5MgABHj0TeWFbOOayXlqi4bT1\\_SoVpX16lJFCZ-N\\_6rKyLB8xjuly6A\\_Y9SGwt0Rd\\_aem\\_zGaHCkguOkW4Th07DjPSIA](https://spravy.stvr.sk/2025/11/takmer-desatina-zien-na-slovensku-bola-v-poslednom-roku-obetou-nasilia-mnohe-celili-aj-sexualnemu-obtazovaniu/?fbclid=IwY2xjawOSd5tleHRuA2FlbQlxMQBicmlkETFPQ3Qzc3hBM1JVZEtJenNGc3J0YwZhcHBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODlwMDg5MgABHj0TeWFbOOayXlqi4bT1_SoVpX16lJFCZ-N_6rKyLB8xjuly6A_Y9SGwt0Rd_aem_zGaHCkguOkW4Th07DjPSIA)

<sup>287</sup> NÁSILIE NA ŽENÁCH: Prieskum odhalil hrozivé štatistiky, dostupné na [https://www.teraz.sk/slovensko/prieskum-takmer-desatina-zien-v-sr-sa/923012-clanok.html?utm\\_source=teraz&utm\\_medium=organic&utm\\_campaign=click&utm\\_content=%253Bsearch](https://www.teraz.sk/slovensko/prieskum-takmer-desatina-zien-v-sr-sa/923012-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content=%253Bsearch)

<sup>288</sup> Zastaviť násilie na ženách a dievčatách je možné, len ak všetci spojíme sily, dostupné na <https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/776214-zastavit-nasilie-na-zenach-a-dievcatach-je-mozne-len-ak-vsetci-spojime-sily/>

- Modriny, škrabance či náhla zmena správania. Záchranári sa naučia rozpoznať domáce násilie v teréne;<sup>289</sup>
- Násilie na ženách 2025: Dievčatá a ženy zažívajú digitálne násilie;<sup>290</sup>
- Takmer polovica žien zažíva vo vzťahoch psychické násilie;<sup>291</sup>
- Nie vždy to je nehoda: Nový kurz pre záchranárov pomôže rozpoznať obe domáceho násilia;<sup>292</sup>
- Násilie má dosah na všetky aspekty života detí;<sup>293</sup>
- Zastavme násilie – počúvajte príbehy žien a detí, verejná diskusia;<sup>294</sup>
- Kybernásilie na ženách a dievčatách;<sup>295</sup>
- Gehrerová, Burajová, Kanis: Keď počujete u susedov vreskot, neignorujte to.<sup>296</sup>

Fotografie tímov organizácií, inštitúcií a osobností, ktoré odmietli násilie na ženách a pridali sa ku kampani sú zverejnené na sociálnych sieťach Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách a na webovej stránke.<sup>297</sup> V roku 2025 sa pri realizácii kampane podarilo získať nové podporovateľské inštitúcie zo sveta biznisu (SPP Bratislava a Košice) a nadviazať nové spolupráce pri realizovaní osvetových podujatí s kultúrnymi inštitúciami. Osobitne bola v roku 2025 nadviazaná spolupráca s občianskym združením Fenestra z Košíc, v rámci ktorej bola uvedená téma postavenia detského svedka násilia sériou príspevkov na sociálnych sieťach a zverejnením rozhovoru s redaktorkou v časopise počas 16 dní aktivizmu.

V súvislosti s prevádzkou oficiálnej webovej stránky za obdobie od 1. januára 2025 do 18. decembra 2025 Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách zaznamenalo spolu 7 800 aktívnych používateľov a používateľiek, pričom priemerný čas interakcie bol 1 minúta 15 sekúnd. Najväčší nárast používateľov a používateľiek bol

<sup>289</sup>Modriny, škrabance či náhla zmena správania. Záchranári sa naučia rozpoznať domáce násilie v teréne, dostupné na <https://sita.sk/vzdravotnictve/modriny-skrabance-ci-nahla-zmena-spravania-zachranari-sa-budu-ucit-rozpoznat-domace-nasilie-v-terene/>

<sup>290</sup> Násilie na ženách 2025: Dievčatá a ženy zažívajú digitálne násilie, dostupné na [https://www.zenyvmeste.sk/nasilie-na-zenach-2025-digitalne-nasilie/?fbclid=IwY2xjawOWm31leHRuA2FlbQIxMQBicmlkETfQy3I2bUNnWmsxSXZYTHhWc3JOYwZhcHBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHv8rFoulacNCnETMcBzZwD3193ZA6chorz\\_-a4Cpn0Zo\\_pu7XCSK-o2uID54\\_aem\\_vJZ2q7-6SBcJVYs-6lYpVQ](https://www.zenyvmeste.sk/nasilie-na-zenach-2025-digitalne-nasilie/?fbclid=IwY2xjawOWm31leHRuA2FlbQIxMQBicmlkETfQy3I2bUNnWmsxSXZYTHhWc3JOYwZhcHBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHv8rFoulacNCnETMcBzZwD3193ZA6chorz_-a4Cpn0Zo_pu7XCSK-o2uID54_aem_vJZ2q7-6SBcJVYs-6lYpVQ)

<sup>291</sup>Takmer polovica žien zažíva vo vzťahoch psychické násilie, dostupné na <https://www.stvr.sk/radio/archiv/1124/2679198>

<sup>292</sup> Nie vždy to je nehoda: Nový kurz pre záchranárov pomôže rozpoznať obe domáceho násilia, dostupné na <https://www.netky.sk/clanok/nie-vzdy-to-je-nehoda-novy-kurz-pre-zachranarov-pomoze-rozpoznat-obe-domaceho-nasilia>

<sup>293</sup>Násilie má dosah na všetky aspekty života detí, dostupné na <https://www.tyzden.sk/rozhovory/129510/nasilie-ma-dosah-na-vsetky-aspekty-zivota-deti/?ref=kat>

<sup>294</sup> Zastavme násilie – počúvajte príbehy žien a detí, verejná diskusia, dostupné na <https://www.facebook.com/projekt.n.sk/videos/870087802125682>

<sup>295</sup>Kybernásilie na ženách a dievčatách, dostupné na <https://dennikn.sk/blog/5015157/digitalne-alebo-kybernasilie-na-zenach-a-dievcatach/>

<sup>296</sup> Gehrerová, Burajová, Kanis: Keď počujete u susedov vreskot, neignorujte to, dostupné na <https://vredakcii.podbean.com/e/gehrerova-burajova-kanis-ked-pocujete-u-susedov-vreskot-treba-aspon-zabuchat-na-dvere/>

<sup>297</sup> Stránka, dostupné na <https://www.zastavmenasilie.gov.sk/>

zaznamenaný počas kampane proti násiliu, kedy web navštívil trojnásobok používateľov a používateľiek. Takýto zásah zaznamenali aj sociálne siete.

Na stránkach sociálnych sietí Linky pre ženy zažívajúce násilie Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách publikovalo série príspevkov - osvetové seriály, ktoré sa venovali častým otázkam, s ktorými sa na poradkyne obracajú ženy a dievčatá zažívajúce násilie a vysvetľovali pojmy z oblasti rodovo podmieneného násilia:

- Časté otázky a odpovede (počet príspevkov 38);
- Mýty a fakty (počet príspevkov 19);
- Pojmy (každý piatok – po skončení seriálu Mýty a fakty) (počet príspevkov 7).

Cieľom bolo zároveň prístupným spôsobom pravidelne informovať o téme násilia a možných spôsoboch pomoci, ktoré odporúčajú odborne vyškolené poradkyne:

- Komunikácia k MDŽ – počet príspevkov 6;
- Komunikácia k 10. výročiu KMC a NLŽ – počet príspevkov 8;
- Spolupráca so SpringAct/ Sophiou – počet príspevkov 1;
- Spolupráca s UNICEF (príručka Alica v krajine za zrkadlom): počet príspevkov 2.

Ako vyplýva aj z vyššie špecifikovaných mediálnych výstupov Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách v rámci svojej činnosti reaguje aj na aktuálne spoločenské témy. Za kalendárny rok 2025 ide predovšetkým o:

- femicídy v Spišskej Starej Vsi,
- úmrtie Evy Borušovičovej,
- femicída v Rožňave, ktorú polícia označila ako potýčku,
- obťažovanie na verejnosti (letná sezóna),
- premiéra novej divadelnej hry o násilí na ženách a Istanbulskej dohovore,
- nový film Zbormajster o sexuálnom násilí a grooming v detskom kolektíve – blog Slávky Karkoškovej.

#### **4.3.3 Slovenské národné stredisko pre ľudské práva**

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva v roku 2025 realizovalo nasledovné vzdelávacie aktivity pre zamestnancov a zamestnankyne o prejavoch a dôsledkoch sexuálneho obťažovania na pracovisku a možnostiach ochrany a tiež pre inšpektoráty práce k riešeniu sexuálneho obťažovania na pracovisku:

- 15. január 2025, Námestovo: Prednáška na tému Mobbing, bossing na pracovisku pre 36 zamestnancov/zamestnankýň škôl a zriaďovateľov škôl. Prednáška realizovaná v spolupráci s Radou ZO OZ PŠaV na Slovensku v okrese Námestovo,
- 12. marec 2025, Veľký Krtíš: v spolupráci s Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny SR bola zrealizovaná aktivita pre 10 regionálnych expertov a expertky (základné školy, stredné školy, Centrá pedagogicko psychologického poradenstva a prevencie, Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny SR, okresné riaditeľstvá PZ, mestskú políciu, okresné prokuratúry a pod.) na tému Mobbing, bossing,

- 6. máj 2025, Nitra: Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre - prednáška na tému Mobbing, bossing na pracovisku pre 28 zamestnancov/zamestnankýň,
- 22. máj 2025, Bratislava: Komisia pre rodovú rovnosť KOZ SR v spolupráci s Friedrich-Ebert-Stiftung, vzdelávacia aktivita pod názvom „Ženy v odboroch – sme tu! č.2“,
- 16. jún 2025, Bratislava: Magistrát hlavného mesta SR Bratislava - prednáška na tému Mobbing, bossing na pracovisku pre 56 zamestnancov/zamestnankýň,
- 19. jún 2025, Bratislava: Magistrát hlavného mesta SR Bratislava - prednáška na tému Mobbing, bossing na pracovisku pre 36 zamestnancov/zamestnankýň,
- 25. jún 2025, Štrbské Pleso: - prednáška na tému Mobbing, bossing na pracovisku realizovaná v rámci pravidelného vzdelávania odborových inšpektorov bezpečnosti práce KOZ SR. Na prednáške sa zúčastnilo 26 účastníkov/účastníčok,
- 4. september 2025, Bratislava: Ministerstvo obrany SR - prednáška na tému Mobbing, bossing na pracovisku pre 40 zamestnancov/zamestnankýň,
- 22. október 2025, Žilina: prednáška na tému Šikana na pracovisku v rámci predmetu Psychológia a krízová intervencia pre 23 študentov/študentiek.

Realizácia aktivít sa darí nielen na základe ponuky aktivít Slovenského národného strediska pre ľudské práva prostredníctvom aktívnej akvizície, ale aj na základe dopytu a dobrej spolupráce s rôznymi regionálnymi, osvetovými a kultúrnymi strediskami, Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny SR, resp. Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR, prostredníctvom koordinátoriek a koordinátorov národného projektu Podpora ochrany detí pred násilím. Touto cestou Slovenské národné stredisko pre ľudské práva efektívne spoluorganizuje relevantné aktivity na školách pre deti a mládež, ako aj pre učiteľov a učiteľky, ďalej tiež spoluorganizuje a participuje na tematických multidisciplinárnych stretnutiach a seminároch.

V roku 2025 Slovenské národné stredisko pre ľudské práva realizovalo vo vzťahu k implementácii projektu VIOLET – za pracoviská bez sexuálneho obťažovania a násilia na ženách nasledovné aktivity:

- Slovenské národné stredisko pre ľudské práva ako koordinátor projektu spolufinancovaného Európskou úniou zorganizovalo dňa 28. – 29. mája 2025 v Bratislave úvodné stretnutie projektového konzorcia. Zastupiteľstvo z deviatich partnerských organizácií podpísalo Konzorčnú zmluvu a zhodli sa na pravidelných koordináčnych stretnutiach s cieľom zabezpečiť plynulý priebeh všetkých fáz projektu a udržať efektívnu komunikáciu. Tieto stretnutia sú naplánované v každej z partnerských krajín vo frekvencii raz za pol roka.
- Slovenské národné stredisko pre ľudské práva ďalej zorganizovalo medzinárodný odborný seminár k problematike výskumu sexuálneho obťažovania 16. – 17. septembra 2025 s názvom „*From Insight to Impact: New Directions in Sexual Harassment Research*“, na ktorom sa zúčastnilo viac ako 30 odborníkov a odborníčok z rôznych krajín aj mimo konzorcia projektu, rovnako aj zástupkyne Agentúry EÚ pre základné práva, Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť a Európskej siete orgánov pre rovné zaobchádzanie. Odborný seminár slúžil na odštartovanie výskumnej časti aktivity – pripravenia dizajnu výskumu a právnej analýzy.

- Nasledujúce zasadnutie projektového výboru sa uskutočnilo v dňoch 28. – 29. októbra 2025 v Tirane a hostil ho albánsky partner projektu, Komisia pre ochranu pred diskrimináciou (CPD). Program stretnutia bol zameraný na posilnenie vzájomnej spolupráce, zhodnotenie dosiahnutého pokroku a plánovanie ďalších krokov v oblasti zvyšovania povedomia a prevencie sexuálneho obťažovania na pracovisku v celej Európe.
- Slovenské národné stredisko pre ľudské práva priebežne oslovilo zdravotnícke zariadenia do spolupráce na zavedení preventívnych opatrení, vrátane systému nahlasovania sexuálneho obťažovania, vzdelávaní zamestnanectva a vedenia. Do projektu sa zapojilo 8 zdravotníckych zariadení, od júna 2025 prebiehajú interné audity, výskumný tím vypracováva vyhodnotenia preventívnych nástrojov a ponúka odporúčania. Po ich dobrovoľnej implementácii nasledujú vzdelávacie školenia; zatiaľ bolo vyškolených 94 ľudí a ďalšie školenia sú naplánované priebežne do apríla 2026.
- Počas novembra a decembra 2025 výskumný tím Slovenského národného strediska pre ľudské práva viedol konzultácie s expertmi a expertkami v oblasti vzdelávania v športe zamerané na nastavenie výskumného rámca pre skúmanie prevalencie sexuálneho obťažovania. V spolupráci s Ministerstvom cestovného ruchu a športu SR, Slovenskou antidopingovou agentúrou a Národným športovým centrom sa tým odštartoval ďalší pracovný balík projektu.
- Dňa 11. decembra 2025 sa v Prešove uskutočnilo pilotné kolo vzdelávacích aktivít plánovaných v rámci projektu VIOLET na tému Sexuálne obťažovanie na pracovisku. Tri vzdelávacie podujatia boli určené zamestnancom/zamestnankyniam regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Prešove. Vzdelávacích podujatí sa zúčastnilo dokopy 42 zamestnancov a zamestnankýň.

#### 4.3.4 Neziskové organizácie

##### Únia miest Slovenska

V roku 2025 sa Únia miest Slovenska<sup>298</sup> podieľala na vzniku, koordinácii a rozvoji Sieť centier „Bezpečný bod“, ktorá združuje samosprávne centrá podpory a integrácie utečencov, utečencov a osôb s cudzineckým pôvodom pôsobiace vo viacerých mestách Slovenska. Sieť vznikla v spolupráci samospráv s odbornou podporou Úradu Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) a je zameraná na zvyšovanie kvality integračných služieb na lokálnej úrovni.

V rámci tejto siete bol v júni 2025 realizovaný odborný webinár zameraný na problematiku rodovo podmieneného násillia a ochrany pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním. Aktivita bola určená pre pracovníkov a pracovníčky samosprávnych centier a prispela k posilneniu ich kapacít v oblasti identifikácie, bezpečného prijatia a postúpenia prípadov násillia, ako aj k uplatňovaniu prístupu zameraného na obeť.

<sup>298</sup> Únia miest Slovenska, dostupné na <https://www.uniamiest.sk/>

Súčasťou rozvoja siete je aj zavádzanie spoločných minimálnych štandardov služieb, ktoré zahŕňajú požiadavky na odbornú pripravenosť personálu v oblasti rodovo podmieneného násillia a etických princípov vrátane ochrany pred sexuálnym zneužívaním.

Sieť centier „Bezpečný bod“ predstavuje príklad efektívnej spolupráce medzi samosprávami, štátom, občianskou spoločnosťou a medzinárodnými organizáciami. Vytvára platformu na zdieľanie skúseností, zvyšovanie kvality služieb a systematické budovanie kapacít na lokálnej úrovni, vrátane oblasti prevencie a riešenia rodovo podmieneného násillia.

## OZ Žena v tiesni

OZ Žena v tiesni<sup>299</sup> bola v roku 2025 prijímateľskou inštitúciou finančnej podpory v rámci dotácie na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí. Cieľom použitia dotácie bolo udržanie a zvýšenie dostupnosti poskytovania bezplatného komplexného špecializovaného poradenstva ženám zažívajúcim násillie v intímnych vzťahoch a ich deťom a tým prispievať k prevencii a eliminácii násillia páchaného na ženách.

Špecializované poradenské služby boli v posudzovanom období zabezpečené:

- *Ambulantnou formou*, bezplatne podľa európskych štandardov práce, vykonávané štyrmi erudovanými poradkyňami v organizácii (3 sociálne pracovníčky, 1 psychologička) od pondelka do piatku. Ženám, na ktorých je páchané násillie bol poskytnutý komplexný poradenský servis: špecializované poradenstvo/osobné konzultácie s klientkami/krízová intervencia/sociálno-právne, psychologické poradenstvo/krízovú intervenciu na krízovej telefonickej linke/podporné skupiny; filiálna terapia/osobná asistencia a terénna práca/práca s deťmi, matiek, ktoré zažili násillie/ pomoc ženám pri sexuálnom, sexualizovanom násillí/manažment bezpečia;
- *Cez lokálnu krízovú linku* - ženy kontaktovali zariadenie anonymne aj adresne. Mali možnosť konzultovať svoju situáciu, volali z regiónov, kde uvedená služba absentuje. Krízové poradkyne pomohli žene zorientovať sa v probléme, prekonať bariéry, prípadne ju predistribuovali k špecialistovi alebo špecialistke. Na krízovej linke erudovaná poradkyňa poskytovala komplexné poradenstvo (bezpečnostný plán, sociálne, ekonomické, právne, psychologické). Telefonická linka bola pre ženy k dispozícii od 7 hod. do 18 hod. v pracovných dňoch, cez víkend i počas sviatkov;
- *Dištančným poradenstvom* – Cez On-line poradenstvo bolo poskytované komplexné poradenstvo (manažment bezpečia, sociálne, ekonomické, právne, psychologické) bezpečne, anonymne, bezplatne.

Utajené bývanie pre klientky, ktoré sa ocitli v ohrození života a sú nútené kvôli svojej bezpečnosti a bezpečnosti detí odísť/ujst' zo spoločného bývania s násilným partnerom, boli a sú k dispozícii 2 utajené byty. Jedná sa o dočasné ubytovanie podľa potrieb klientky.

---

<sup>299</sup> OZ Žena v tiesni, dostupné na <https://www.zenavtiesni.sk/>

Na Lokálnej krízovej linke erudované poradkyne poskytovali komplexné špecializované poradenstvo (manažment bezpečia, sociálne, ekonomické, psychologické). V prípade potreby klientky sa uskutočnila konzultácia aj v neskorších hodinách. Klientky zariadenia využili možnosť online poradenstva a konzultácií najmä v prípadoch, kde ambulantne nebolo možné sa s klientkou spojiť.

V rámci aktivít Intervenčného centra zariadenie realizovalo vzdelávanie polície SR v Žilinskom samosprávnom kraji v spolupráci s Krajským riaditeľstvom Policajného zboru SR v Žiline, ktorého sa zúčastnilo 29 príslušníkov a príslušníčok. Témou bolo i rozšírenie spolupráce a možnosti pomoci pre obeť trestných činov, prostredníctvom intervenčného centra. Súčasťou pomoci bola aj preventívna kampaň o propagácii činnosti a služieb intervenčného centra, obetiach a následkoch násilia, prostredníctvom sociálnych sietí.

Hlavné témy preventívnych aktivít boli v roku 2025 orientované najmä na ženy zažívajúce násilie, ženské práva, scitlivovanie verejnosti v téme násilia na ženách:

- *Vzdelávanie* - Ženské práva sú ľudské práva - v roku 2025 občianske združenie zrealizovalo 10 prednášok na 2 stredných školách a 1 základnej škole v troch okresoch (Martin, Turčianske Teplice, Žilina) v Žilinskom kraji pre 206 žiakov a žiačok. Počas prednášok boli žiakom a žiačkam, učiteľkám a učiteľom distribuované propagačné materiály vytvorené a vyrobené počas realizácie projektu Ženské práva sú ľudské práva v rokoch 2021 -2024, t.j. Príručka pre učiteľov a učiteľky a príručka o rodových stereotypov aj pre rómskych žiakov a žiačky, letáky, nálepky. V októbri 2025 bola následne v Regionálnom kultúrnom centre v Prievidzi realizovaná prednáška spojená s diskusiou s koordinátorkami prevencie základných a stredných škôl v okrese Prievidza o téme násilia páchaného na ženách;
- *Kampaň Ženské práva sú ľudské práva* - V roku 2025 v období marec - apríl bola zrealizovaná Kampaň v online priestore na sociálnych sieťach;
- *Kampaň 16 dní aktivizmu* - od 25. novembra 2025 do 10. decembra 2025 občianske združenie realizovalo online kampaň 16 dní aktivizmu, v rámci ktorej bola zrealizovaná aj online Výstava „Vystúp z kruhu násilia“ na sociálnych sieťach;
- *Kampaň Bezpečná cesta z násilia* - V júni a júli 2025 občianske združenie realizovalo online Kampaň v téme násilie páchané na ženách na sociálnych sieťach.

## **Poradenské centrum Náruč Čadca**

Poradenské centrum Náruč Čadca<sup>300</sup> už 20 rokov poskytuje komplexnú odbornú pomoc obetiam domáceho násilia. Vďaka širokej škále služieb a individuálnemu prístupu sprevádzali a sprevádzajú dospelých klientov, prípadne aj ich deti, na ceste k bezpečnému a plnohodnotnému životu bez strachu a násilia. Poskytujú pomoc pri riešení sociálnych problémov, sprevádzaní obeť násilia v systéme pomoci a v prípade potreby sprostredkujú i kontakt na ďalšie inštitúcie a pomáhajúcich odborníkov a odborníčky.

---

<sup>300</sup> Poradenské centrum Náruč Čadca, dostupné na <https://www.naruc.sk/poradenske-centra/>

V roku 2025 poskytované služby predstavovali:

- *Sociálne poradenstvo:*
  - špecializované sociálne poradenstvo
  - riešenie sociálnych problémov
  - informácie o dostupnej pomoci
  - kontakty na pomáhajúce inštitúcie a odborníkov
  - sociálna diagnostika
  - vypracovanie bezpečnostného plánu
- *Právne poradenstvo a pomoc:*
  - vypracovanie písomných podaní
  - sprevádzanie trestno-právnymi konaniami
- *Psychologické poradenstvo zámerné na:*
  - prekonanie krízy
  - celkový osobnostný rozvoj
  - zvýšenie kvality života

Pri poskytovaní poradenských služieb poradenské centrum v maximálnej možnej miere uplatňuje multidisciplinárny prístup - spoluprácu s rôznymi inštitúciami a organizáciami.

V roku 2025 poradenské centrum poskytlo 7 420 hodín odborných konzultácií 293 osobám, pričom za 20 rokov činnosti poskytli odbornú pomoc a poradenstvo už viac ako 3 913 osobám.

V rámci poradne realizovali aj preventívno-osvetové aktivity na základných a stredných školách. Cieľom bolo prispieť k prevencii a eliminácii násilia páchaného na deťoch a v rodinách formou prednášok a interaktívnych aktivít. Deti získali informácie o násilí, jeho príčinách, formách a možnostiach pomoci, ale aj o rozvoji zdravých vzťahov. Sekundárnym, no nesmierne dôležitým prínosom týchto programov bola vyhľadávacia činnosť. Interaktívne aktivity vytvárali bezpečný priestor, v ktorom dokázali zachytiť deti aktuálne vystavené násiliu v rodine a včas im ponúknuť odbornú pomoc. Preventívnych programov sa zúčastnilo spolu 170 detí z kysuckého regiónu.

Pri príležitosti 20. výročia založenia Poradenského centra Náruč v Čadci bol vytvorený, vytlačený a do regiónu Kysúc distribuovaný infoleták o bezplatných službách pre obeť domáceho násilia.<sup>301</sup> Leták bol distribuovaný nielen na obecných úradoch a v pomáhajúcich organizáciách, ale aj v nemocnici či na školách. Súčasťou kampane zviditeľňujúcej poradňu bol i článok - rozhovor s vedúcou poradenského centra.<sup>302</sup> V neposlednom rade sa zariadenie na sociálnych sieťach zameralo na šírenie informácií o rôznych formách domáceho a partnerského násilia.

---

<sup>301</sup> Leták, dostupné na <https://www.naruc.sk/od-troch-stoliciek-k-tisickam-pribehov/>

<sup>302</sup> Článok, dostupné na <https://najmama.aktuality.sk/clanok/yAqLZIW/neodisla-ani-ked-sa-vyhrazil-ze-nabura-auto-s-detmi-potrebovala-az-poslednu-kvapku-toto-su-realne-pribehy-o-nasili-na-zenach-vysvetluje-socialna-pracovnicka/>

## ÁNO PRE ŽIVOT

V roku 2024 nezisková organizácia realizovala Kampaň „Domáce násilie ubližuje všetkým“, v rámci ktorej realizovala viaceré preventívne osvetové aktivity s verejnosťou o problematike rodovo podmieneného násillia páchaného na ženách, organizácia bola mediálne aktívna a príspevky publikovala tak na webovej stránke, ako aj na sociálnych sieťach.<sup>303</sup>

V roku 2024 mali 7 mediálnych výstupov. Následne, v roku 2025 mali 4 mediálne výstupy. Spolu za roky 2024-2025 tak nezisková organizácia mala 11 mediálnych výstupov.

Nezisková organizácia realizovala aj preventívne aktivity zamerané na oblasť prevencie a eliminácie násillia páchaného na ženách (napr. prednášky, besedy, ...). V roku 2024 bolo realizovaných 7 prednášok (30 tried, 551 študentov a študentiek strednej odbornej školy) a následne v roku 2025 boli realizované 3 prednášky (8 tried, 93 študentov a študentiek strednej odbornej školy).

Pri príležitosti „Medzinárodného dňa eliminácie násillia páchaného na ženách“ nezisková organizácia vykonala preventívne kampane, zamerané na problematiku násillia, s cieľom zvyšovať informovanosť a právne povedomie. V rámci kampane boli zabezpečované propagačné materiály zaoberajúce sa problematikou násillia. V roku 2024 a 2025 sa predmetné aktivity realizovali predovšetkým na webovej stránke kde informovali verejnosť o problematike domáceho násillia, nahrali s odborníkmi na danú problematiku a následne zverejnili 4 odborné podcasty, množstvo výstupov, usmernení, newsletterov k problematike domáceho násillia aj sociálnej siete organizácie.

V tejto súvislosti bolo vytlačených 2 000 ks letákov k problematike rodovo podmieneného násillia páchaného na školách, ktoré na preventívnych stretnutiach, školeniach a besedách so študentmi a študentkami stredných odborných škôl, ale aj s verejnosťou, v ich prirodzenom domácom prostredí ako aj na Úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny SR, u obvodných lekárov a lekárrok, Centrách právnej pomoci a tiež v Centrách poradensko-psychologickej pomoci, základných školách, obecných a mestských úradoch. Materiály sú distribuované pravidelne.

Informovanie verejnosti o tom, ako včas rozpoznať násillie páchané na ženách a o možnostiach pomoci nezisková organizácia realizuje priebežne na webovej stránke, v rámci ktorej uvádza informácie ku konkrétnym krokom pomoci, podpory, poskytuje telefonické a mailové kontakty na služby bezplatného sociálneho, právneho a psychologického poradenstva. Nezisková organizácia súčasne v roku 2025 prevádzkovala bezplatnú linku pomoci<sup>304</sup> a zverejňovala aktuálny zoznam pomáhajúcich organizácií – tak poradní, ako aj zariadení s poskytovaním pobytových sociálnych služieb krízovej intervencie.

---

<sup>303</sup> Áno pre život, dostupné na <https://anoprezivot.sk/>

<sup>304</sup> Linka pomoci, dostupné na 0800 12 00 24

## Poradňa ALEXIS, n.o.

Poradňa ALEXIS, n.o.<sup>305</sup> sa v roku 2025 pri klientkach stretávala s rôznymi formami násillia. Najčastejšie sa jednalo o psychické a fyzické násillie nielen zo strany partnera, ale aj zo strany ďalších rodinných príslušníkov. U klientok sa poradňa stretávala s nevhodným správaním a nátlakom na podstúpenie interrupcie zo strany zdravotníckych pracovníčok a pracovníkov aj napriek tomu, že ženy s týmto zákrokom neboli stotožnené a nechceli ho podstúpiť. V jednom prípade bola žena nútená do pohlavného styku zo strany svojho partnera. Poradňu ALEXIS kontaktovali často klientky z dôvodu, že vo svojom blízkom či širšom okolí nenašli potrebnú pomoc a podporu. Tehotenstvo je obdobím so zvýšenou mierou sociálnej a psychickej zraniteľnosti žien. Na také dôležité rozhodnutie, ako je život vlastného dieťaťa, potrebujú kompletne informácie aj o iných alternatívach riešenia situácie a dostatok času a priestoru, aby rozhodnutie spravili bez časového nátlaku, bez zastrašovania alebo bagatelizovania ich prežívania. V priebehu rokov poradňa vníma malý posun v prístupe zdravotníckeho personálu k týmto ženám. Ženám boli podľa poradne len výnimočne poskytnuté informácie o iných možnostiach riešenia či pomoci v ich náročnej situácii. Ďalšími formami násillia, s ktorými sa zamestnankyne poradne v rámci poradenstva stretávali, bolo násillie fyzické a ekonomické.

Všetky tieto situácie oslabujú psychické aj fyzické zdravie ženy a stavajú ju do pozície, keď je oproti postaveniu muža v nevýhode. V situácii neplánovaného tehotenstva niektorí partneri klientok riešia problém útekem zo situácie a nechávajú ženu napospas osudu; bez financií, bývania, materiálneho zabezpečenia a pod. Aj vďaka intervencii poradne sa klientky dokázali znova postupne postaviť na vlastné nohy a zabezpečiť dôstojný život pre seba a svoje deti. Klientky, ktoré využívajú poradenstvo v poradni, robia rozhodnutie o ďalšom vývine neplánovaného tehotenstva samy, pričom im poradňa poskytuje informácie, na základe ktorých sa môžu zodpovednejšie rozhodnúť. Žena je po poradenstve s nami viac stabilizovaná, informovaná a získava späť svoje stratené kompetencie rozhodovať o svojom živote. Je poučená o svojich právach. Ženy, ktoré sa rozhodli tehotenstvo ukončiť, odchádzali z poradne s informáciou, že v prípade problémov po interrupcii, môžu v poradni absolvovať psychologické poradenstvo. Dopady rozhodnutia o ukončení tehotenstva nesie primárne žena, najmä v rovine fyzického a psychického zdravia, čo ju znevýhodňuje oproti mužom. Týmto ženám a mužom pomáhame znova sa začleniť do pracovného, spoločenského aj osobného života. Poradni sa ozývajú aj muži-otcovia, ktorí zažili prenatálnu stratu a nevedia sa s ňou vyrovať.

## OZ Odysseus

Odborní pracovníci a pracovníčky občianskeho združenia Odysseus<sup>306</sup> pracujú so špecifickou cieľovou skupinou, ktorú tvoria ľudia užívajúci drogy a osoby pracujúce v sexbiznise. Títo ľudia čelia ohrozeniam na viacerých úrovniach, pričom aj v roku 2025 sa odborný tím stretával s témou násillia a vzťahových problémov. V rámci práce s klientelou odborný tím tiež vnímal tému násillia páchaného na ženách najmä zo strany partnerov,

---

<sup>305</sup> Poradňa ALEXIS, n.o., dostupné na <https://alexisporadna.sk/>

<sup>306</sup> OZ Odysseus, dostupné na <https://www.ozodysseus.sk/>

opakované vzťahové problémy, ohrozenie zdravia a možnosti krízového bývania. Klientela najmä žien tiež prinášala tému ústavnej starostlivosti, tehotenstva a pod. Násilie sa však bohužiaľ dotýka celej vylúčenej komunity či už ide o fyzické, psychické alebo štrukturálne násilie. V rámci praxe však združenie pozorovalo, že rodovo podmienené násilie sa objavovalo omnoho častejšie.

Významnú časť aktivít tvorila podpora klientok a klientov so skúsenosťou s rôznymi formami násilia, vrátane partnerského, sexuálneho, komunitného, ako aj inštitucionálneho a štrukturálneho násilia. V spolupráci s medikmi a medicškami združenie zabezpečovalo poskytovanie základného ošetrovania priamo v teréne, čím znižovalo bariéry v prístupe k zdravotnej starostlivosti. Zároveň sa združenie venovalo vzdelávaniu zamestnancov a zamestnankýň v oblasti práce s pármami a rodinami, identifikáciu problémov a nastavenie hraníc a spolupráce s pármami. Počas celého roka sa združenie zameriavalo najmä na ľudí v extrémne zraniteľných situáciách napr. ľudí bez domova, ľudí pôsobiacich v sexbiznise, ľudí užívajúcich drogy či ľudí so skúsenosťou s násilím, ktorí často čelia viacnásobnej diskriminácii a systémovým bariéram.

V roku 2025 zariadenie identifikovalo viaceré systémové výzvy, ktoré ovplyvňujú situáciu ľudí z marginalizovaných a vylúčených komunit:

- pretrvávajúca stigmatizácia a rôzne formy násilia voči ľuďom z marginalizovaných skupín, vrátane rodovo podmieneného, inštitucionálneho a štrukturálneho násilia,
- absencia koordinovaného a inkluzívneho systému podpory pre ľudí zažívajúcich násilie z vylúčených marginalizovaných skupín.

## **Občianske združenie POMOC RODINE**

Občianske združenie Pomoc rodine<sup>307</sup> organizovalo preventívnu a osvetovú činnosť s cieľom dekonštrukcie rodových stereotypov a včasnej identifikácie násilia. V tejto súvislosti boli zrealizované prednášky pre 147 študentov a študentky.

V rámci multiinštitucionálnej koordinácie centrum zastrešovalo lokálnu pracovnú skupinu, združujúcu zastupujúce osoby z radov polície, Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny SR (oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately), súdov, zdravotníctva a samosprávy, čo je v súlade s požiadavkami Istanbulskeho dohovoru na integrovanú reakciu na násilie.

Vo vzťahu k príkladom dobrej praxe občianske združenie eviduje 3 aspekty, a to:

- *Právna emancipácia obetí* - Implementácia modelu fyzického sprevádzania klientok na súdne pojednávania a políciu SR viedla k radikálnemu zníženiu sekundárnej viktimizácie. Klientky, ktoré rozumejú procesným krokom, vykazujú vyššiu mieru zotrvania v právnom procese a vyššiu mieru bezpečia;
- *Efektívna ochrana detí cez špecializovanú advokáciu* - Úspešné riešenie sporov o výživné a bezpečnú úpravu styku v prípadoch s anamnézou násilia preukázalo, že

---

<sup>307</sup> Občianske združenie Pomoc rodine, dostupné na <https://web.pomocrodine.sk/>

špecializovaný právny prístup dokáže prelomiť bariéry, ktoré bežné právne nástroje často prehliadajú;

- *Integrovaný manažment rizika* - Úzka súčinnosť s intervenčnými tímami pri vysokorizikových prípadoch (vykázanie agresora, neodkladné opatrenia) zachránila v roku 2025 preukázateľne zdravie a integritu viacerých rodín.

Z hľadiska výziev a bariér boli občianskym združením v roku 2025 identifikované nasledovné 3 aspekty:

- *Inštitucionálna rezistencia a sekundárna viktimizácia* - Pretrvávajúcim problémom bola, resp. je nízka miera citlivosti niektorých orgánov verejnej moci. Klientky často čelia zrozumiteľne nekomunikovaným právam a bagatelizácii násilia, čo prehľbuje ich nedôveru v štát;
- *Absencia systémového financovania* - Prevádzka kľúčových služieb (intervenčné a poradenské centrá) zostáva závislá na dotačných schémach, čo spôsobuje neistotu v kontinuite pomoci a personálnu poddimenzovanosť;
- *Komplexnosť sporov o deti* - Násilní partneri často využívajú procesné nástroje rodinného práva na pokračovanie v kontrole a moci (tzv. inštitucionálne zneužívanie), pričom súdy nie vždy dostatočne zohľadňujú dynamiku domáceho násilia pri rozhodovaní o styku s dieťaťom.

Vzhľadom na poznatky z činnosti a s poukazom na vyššie špecifikované výzvy a bariéry zariadenie vníma ako nevyhnuté pre verejnú politiku a legislatívu v tejto oblasti:

- *Prijatie jednotného Zákona o domácom násilí* - legislatívne ukotvenie, ktoré by jasne definovalo domáce a rodovo podmienené násilie vrátane ekonomického a psychického násilia a zabezpečilo ochranu obetí naprieč rezortmi;
- *Mandatórne financovanie zo štátneho rozpočtu* - prechod od dotačnej neistoty k stabilnému, predvídateľnému financovaniu špecializovaných ženských organizácií a intervenčných centier ako verejného záujmu;
- *Povinné špecializované vzdelávanie* - zavedenie povinných vzdelávacích modulov o rodovej podmienenosti násilia a traumatologickom prístupe pre sudcov a sudkyne, prokurátorov a prokurátorky atď.;
- *Prioritizácia bezpečia dieťaťa* - upraviť legislatívu tak, aby v prípadoch dokázaného násilia v rodine bolo bezpečie obete a dieťaťa nadradené právu na styk s rodičom, ktorý sa dopúšťa násilia, kým nedôjde k preukázateľnej náprave.

Skúsenosť občianskeho združenia z roku 2025 potvrdzuje, že žena je najlepšou expertkou na svoje vlastné bezpečie. Akékoľvek inštitucionálne zásahy musia rešpektovať jej autonómiu a stratégie prežitia. Podľa zariadenia, by štát mal prejsť od represívneho vnímania násilia k jeho komplexnému riešeniu, kde je bezplatná právna pomoc, sociálna a psychologická podpora vnímaná ako základné ľudské právo obete, nie ako nadstavbová služba. Bez systémovej zmeny v komunikácii inštitúcií a bez finančnej stability pomáhajúcich organizácií zostáva deklarovaná pomoc obetiam len formálnym príslubom.

## Fenestra

Pomoc a podporu pre ženy zažívajúce násilie v partnerských vzťahoch a ich deti Fenestra<sup>308</sup> poskytovala s podporou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v rámci dotácie na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí a vďaka príspevku Košického samosprávneho kraja na poskytovanie špecializovaného poradenstva. Špecializovanú odbornú pomoc pre obe domáceho násillia v rámci intervenčného centra Fenestra poskytovala vďaka finančnej podpore Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotácie na poskytovanie špecializovanej odbornej pomoci obetiam trestného činu domáceho násillia pre subjekty s označením intervenčné centrum.

V roku 2025 Fenestra realizovala viaceré projekty zamerané na problematiku násillia na ženách v partnerských vzťahoch a ich deťoch:

- *Dotácia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí* - Cieľom projektu bolo zabezpečiť dostupnú špecializovanú pomoc a podporu pre ženy zažívajúce násillie v partnerských vzťahoch a iné osoby ohrozené násillím, rozvíjať spoluprácu, výmenu skúseností s inštitúciami a inými aktérmi a zvyšovanie ich povedomia o špecifických aspektoch násillia na ženách a domáceho násillia a zvyšovanie informovanosti žien zažívajúcich násillie v partnerských vzťahoch, iných osôb ohrozených domácim násillím a ich blízkych ľudí o možnostiach ochrany, pomoci a podpory.
- *Dotácia Ministerstva spravodlivosti SR na poskytovanie špecializovanej odbornej pomoci obetiam trestného činu domáceho násillia pre subjekty s označením intervenčné centrum* - Okrem poskytovania špecializovanej odbornej pomoci obetiam domáceho násillia, je súčasťou činnosti ako intervenčného centra aj súčinnosť s Policajným zborom SR pri ochrane žien zažívajúcich násillie v partnerských vzťahoch, žien ohrozených inými mužskými členmi domácnosti a iných obetí domáceho násillia a rozvíjanie spolupráce s políciou a inými relevantnými inštitúciami.
- *Detskí svedkovia násillia na ženách* - Projekt bol, resp. je realizovaný vďaka podpore NADÁCIE VOLKSWAGEN a jeho hlavné cieľom bolo, resp. je zmapovať súčasný stav ochrany detských svedkov násillia na ženách, zrealizovať prípravnú fázu dlhodobej iniciatívy na dosiahnutie systémových zmien v ochrane detských svedkov násillia na ženách a tým aj žien samotných, informovať verejnosť o potrebe vyššej ochrany detských svedkov násillia na ženách. Projekt bol, resp. je tiež zameraný na zvýšenie informovanosti žien zažívajúcich násillie v okrese Rožňava o dostupnej špecializovanej pomoci.

V roku 2025 Fenestra realizovala nasledujúce vzdelávacie a osvetové aktivity:

- *Workshop k problematike domáceho násillia a násillia na ženách pre probačné úradníčky a probačných úradníkov v Košickom kraji* - Hlavné témy workshopu boli ako rozpoznať, že žena zažíva/la násillie zo strany trestne stíhaného, obžalovaného či odsúdeného partnera alebo manžela, odhad nebezpečenstva a vyhodnocovaniu rizík pri

---

<sup>308</sup> Fenestra, dostupné na <https://www.fenestra.sk/>

poskytovanie pomoci a podpory ženám zažívajúcim násilie, stratégie žien zažívajúcich násilie na ochranu seba a detí, stratégie násilných mužov vo vzťahu k inštitúciám;

- *Informačná kampaň „Násilie na ženách má aj detských svedkov.“* - Kampaň prebiehala jeden týždeň v čase celosvetovej kampane 16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách na sociálnych sieťach. Hlavnou otázkou, ktorú kampaň položila, a zároveň jej sloganom bolo „*Detskí svedkovia násilia na ženách – zaujímajú nás?*“ Smerom k verejnosti boli komunikované najmä tieto otázky o detských svedkoch násilia na ženách - o kom hovoríme, koľko ich je, prečo o nich hovoríme, čo zažívajú, čo potrebujú, kto ich chráni. Príspevky o detských svedkoch násilia na ženách mali počas trvania kampane na našich sociálnych sieťach 4,2 tisíc pozretí. Kampaň bola realizovaná v spolupráci s Koordinačno-metodickým centrom pre prevenciu násilia na ženách a Národnou linkou pre ženy. Kampaň bola realizovaná v rámci podporeného Nadáciou Volkswagen.;
- *Zvyšovanie informovanosti odbornej a širokej verejnosti o rôznych aspektoch násilia na ženách* - Počas roka 2025 Fenestra s cieľom zvyšovať informovanosť verejnosti o násilí na ženách publikovala spolu 22 článkov na webovej stránke a príspevkov na našich sociálnych sieťach o rôznych aspektoch násilia na ženách - žiarlivosť vs. majetníckosť, narcizmus vs. násilie na ženách v partnerských vzťahoch, izolácia ako stratégia na dosiahnutie kontroly, závislosť a duševné ochorenie a ich súvislosť s násilím na ženách a iné. Tieto príspevky mali na sociálnych sieťach v roku 2025 spolu 48 tisíc zobrazení. Články k rôznym aspektom násilia na ženách Fenestra zároveň poslala zástupcom a zástupkyňiam viac ako 30 inštitúcií a organizácií podieľajúcich sa na ochrane pomoci ženám zažívajúcim násilie a ich deťom v okresoch, v ktorých pôsobia a sú dostupné na webovej stránke organizácie;<sup>309</sup>
- *Monitoring vrážd žien v dôsledku násilia na ženách* - V uplynulom roku Fenestra zrealizovala aj monitoring vrážd žien v dôsledku rodovo podmieneného násilia. Mapované boli roky 2022 – 2025. Prípady vrážd žien Fenestra monitorovala v slovenských online médiách – denníkoch, časopisoch a online portáloch televízií. Výsledky monitoringu vrážd žien boli spracované a zverejnené na webovej stránke;<sup>310</sup>
- *Rozhovor „Násilie má dosah na všetky aspekty života detí“* - Rozhovor bol poskytnutý pre časopis .týždeň počas kampane 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách v spolupráci s Koordinačno-metodickým centrom pre prevenciu násilia na ženách. Jeho hlavnou témou boli deti žien zažívajúcich násilie v partnerských vzťahoch ako detských svedkov násilia na ženách a ich ochrana v rámci súčasného systému ochrany, pomoci a podpory. Rozhovor bol poskytnutý v rámci projektu podporeného Nadáciou Volkswagen;<sup>311</sup>
- *Verejná diskusia na tému Nezniesiteľná ľahkosť násilia na ženách* - V spolupráci s kultúrnym centrom Tabačka Kulturfabrik sa zamestnankyne Fenestry v rámci kampane 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách ako diskutujúce zúčastnili verejnej diskusie. Zároveň sa podieľali aj na jej obsahovom rámci. Príprava a realizácia verejnej diskusie bola vďaka projektu podporeného Nadáciou Volkswagen;

<sup>309</sup> Články, dostupné na <https://www.fenestra.sk/kategoria/novinky/>

<sup>310</sup> Výsledky monitoringu, dostupné na <https://www.fenestra.sk/umlcane-svedkyne-monitoring-2022-2025/>

<sup>311</sup> Článok, dostupné na <https://www.tyzden.sk/rozhovory/129510/nasilie-ma-dosah-na-vsetky-aspekty-zivota-deti/?ref=kat>

- *Video podcast a postojové video hokejistov* - Vďaka spolupráci s hokejovým klubom HC Košice bol nahraný video podcast „*NIE násiliu na ženách*“, ktorého cieľom bolo zvýšiť informovanosť žien zažívajúcich násilie a ľudí ohrozených domácim násilím či ich blízkych ľudí o pomoci a podpore, ktoré zariadenie poskytuje v Poradenskom a intervenčnom centre. Pre klub HC Košice boli v rámci spolupráce pripravené aj výroky do videa, v ktorom hokejisti klubu vyjadrujú odmietavý postoj k násiliu na ženách a zdôrazňujú pozitívne hodnoty zdravých partnerských vzťahov cez hodnoty tímového športu, ako sú vzájomný rešpekt, podpora, dôvera alebo partnerská spolupráca. Hokejisti klubu video natočili na podporu celosvetovej kampane Orange the World – 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách a na jeho sociálnych sieťach malo na konci uplynulého roka viac ako 11 tisíc pozretí.<sup>312</sup>

Okrem vyššie špecifikovaných vzdelávacích a osvetových aktivít Fenestra, rovnako ako v predošliých rokoch, aktívne rozvíjali spoluprácu s relevantnými inštitúciami v okresoch Košice, Košice-okolie a Rožňava, ktoré sa podieľajú na ochrane, pomoci a podpore žien zažívajúcich násilie v partnerských vzťahoch a ich detí. V roku 2025 Fenestra iniciovala a zrealizovala spolu 25 bilaterálnych stretnutí s políciou, vedením oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, komunitnými centrami a terénnymi sociálnymi pracovníkmi a pracovníčkami, miestnymi samosprávami, probačným dohľadom, súdom, prokuratúrou, centrami pre deti a rodiny, mestskou políciou a ďalšími.

Dlhodobým cieľom rozvíjania spolupráce s inštitúciami je zlepšiť podmienky v prostredí pre účinnú ochranu, pomoc a podporu žien zažívajúcich násilie v partnerských vzťahoch a iných ľudí ohrozených domácim násilím.

V roku 2025 Fenestra pracovala s viacerými ženami, ktorým v dôsledku násilného správania partnera alebo bývalého partnera hrozilo riziko ohrozenia zvlášť závažným násilím. V týchto prípadoch boli páchatelia násilia buď prepustení na slobodu z vyšetrovacej väzby alebo z výkonu trestu do domáceho väzenia, alebo boli voči nim vedené trestné stíhanie, pričom boli stíhaní na slobode. V záujme účinnej ochrany žien organizácia v spolupráci s právničkou pripravila podania na súd, v ktorých žiadali o vydanie neodkladných opatrení. Konkrétne išlo o zákaz vstupu do domu alebo bytu, zákaz kontaktovania, zákaz priblížiť sa k žene na určitú vzdialenosť a/alebo zákaz zdržiavať sa v mieste bydliska či pracoviska ženy. Zároveň žiadali o kontrolu týchto ochranných opatrení technickými prostriedkami systému ESMO (elektronický systém monitorovania osôb), teda tzv. „*elektronickým náramkom*“. Dovtedy Fenestra v praxi Mestského súdu v Košiciach zaznamenala nariadenie kontroly uložených ochranných opatrení technickými prostriedkami najmä v trestných konaniach, nie však v civilných konaniach týkajúcich sa neodkladných opatrení. To znamenalo, že napríklad v prípade porušovania zákazu priblížiť sa k žene na určitú vzdialenosť alebo zákazu zdržiavať sa v mieste jej bydliska či pracoviska bolo na ohrozenej žene preukázať, že k porušeniu došlo. Takýto stav ženy vystavoval neistote a zároveň zvyšoval riziko ďalších útokov a ohrozenia ich zdravia či života. Košický súd predmetným návrhom vyhovel, čím pre konkrétne ženy

<sup>312</sup> Video, dostupné na <https://www.youtube.com/watch?v=Qh0fAIX5omE>

zabezpečil vyššiu mieru ochrany pred rizikom zvlášť závažného násilia. Tento postup Fenestra považuje za dobrú prax, pretože bremeno kontroly dodržiavania ochranných opatrení nariadených neodkladným opatrením — najmä v prípade zákazu priblížiť sa k žene na určitú vzdialenosť alebo zákazu zdržiavať sa v mieste bydliska či pracoviska — bolo prenesené zo žien na systém ochrany. Zároveň sa tým výrazne zvýšila bezpečnosť žien a ich detí. Tieto prípady priniesli aj príležitosť nadviazať dialóg a spoluprácu s probačnými úradníkmi a úradníkmi v Košickom kraji, ktorí sú zodpovedné/í za kontrolu dodržiavania nariadených opatrení v rámci systému ESMO.

Vo vzťahu k výzvam a odporúčaniam identifikovaným v roku 2025 Fenestra rovnako, ako v predošliých rokoch, vníma najväčšie výzvy a nedostatky pri riešení problematiky násilia na ženách v partnerských vzťahoch ako systémové javy, ktoré si často vyžadujú špecifické systémové riešenia či už na úrovni legislatívy alebo na úrovni postupov a protokolov jednotlivých inštitúcií.<sup>313</sup>

Dlhodobo tiež Fenestra pomenúva ako, podľa nich, najúčinnjší spôsob na dosiahnutie potrebných systémových zmien prijatie komplexného samostatného zákona o násilí na ženách a domácom násilí. V súčasnosti vníma príležitosť viesť odbornú diskusiu o takomto zákone v kontexte transpozície *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EU) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácomu násiliu*.

Za zvlášť závažnú považuje Fenestra situáciu v oblasti ochrany detí žien zažívajúcich násilie v partnerských vzťahoch. Systém ochrany žien pred násilím a prostriedky, ktoré na ich ochranu existujú, často nie sú zohľadňované a uplatňované v prípade tzv. detských svedkov a svedkýň násilia na ženách. Detskí svedkovia a svedkyne násilia na ženách sú v súčasnosti „neviditeľnou“ skupinou detí, aj napriek tomu, že reprezentatívny prieskum o násilí na ženách z roku 2008 hovorí, že až 70 % žien, ktoré majú skúsenosť s násilím v partnerskom vzťahu žije v domácnosti s jedným dieťaťom alebo viacerými deťmi.

## **ALEJ poradenské centrum**

Hlavným cieľom aktivít realizovaných v oblasti predchádzania a podpory riešenia domáceho násilia a iného ohrozenia správaním iných fyzických osôb bolo zaistiť dostupnosť komplexných podporných služieb pre ženy a ich deti ohrozené násilím alebo zažívajúce domáce a rodovo podmienené násilie poradenským centrom ALEJ.<sup>314</sup> Aj v roku 2025 bola zabezpečená udržateľnosť služieb, a to v súlade so Štandardami komplexnej podpory a ochrany žien zažívajúcich násilie a Minimálnymi štandardmi Rady Európy pre podporné služby pre ženy zažívajúce násilie a ich deti. Kontinuálne poradenstvo a podporu poradenské centrum poskytovalo pri riešení rôznych foriem násilia na ženách, vrátane partnerského násilia, post-separačného násilia, sexuálneho násilia a obťažovania, ako aj pri špecifických formách násilia, ktorými sú stalking, t. j. nebezpečné prenasledovanie, a kyberstalking, t. j. prenasledovanie

<sup>313</sup> Organizácia vypracovala v roku 2023 komplexnú analýzu systému ochrany, pomoci a podpory, dostupné na <https://www.fenestra.sk/wp-content/uploads/2023/06/Sprava-stav-systemu-hlavne-zistenia-odporucania.pdf>

<sup>314</sup> Poradenské centrum ALEJ, dostupné na <https://niestevtomsame.sk/>

prostredníctvom internetu a digitálnych technológií. Ženám a ich deťom bolo prostredníctvom komplexných služieb poskytované odborné poradenstvo - základné sociálne poradenstvo v oblasti násilia páchaného na ženách (napr. v oblasti bývania, zamestnanosti, financovania, zdravia, atď.), a špecializované sociálne poradenstvo (identifikácia násilia, odhad rizika násilia, manažment bezpečia, atď.), psychologické poradenstvo, právne poradenstvo a pomoc, ako aj podporné individuálne a skupinové terapie zamerané na zmiernenie dopadov prežitého násilia a traumy, ako aj predchádzanie ďalšej viktimizácii.

V roku 2025 sa poradenské centrum zameriavalo aj na zvyšovanie informovanosti o špecifických formách násilia na ženách, a to prostredníctvom rôznych osvetových aktivít. Tieto aktivity cielené na zvyšovanie povedomia o rodovom násilí boli smerované k verejnosti:

- V novembri 2025 bola ALEJ poradenské centrum súčasťou medzinárodnej kampane „Orange the World 2025“, v rámci ktorej viaceré ženské organizácie varovali pred zľahčovaním násilia a upozornili na potrebu spolupráce. V rámci kampane poradenské centrum upozorňovalo na neviditeľné formy násilia, najmä psychické, ekonomické a inštitucionálne, ktoré spoločnosť často nepozná, zľahčuje alebo prehliada. Taktiež spolu s ďalšími organizáciami zároveň poukázali na fakt, že pozornosť sa stále príliš často upriamuje na správanie žien namiesto na prevenciu a zodpovednosť páchatel'ov, čo vedie k opakovanej viktimizácii a zatváraní očí pred realitou. V rámci tejto iniciatívy s názvom SPOLOČNE NAHLAS, ktorú koordinovala a organizačne a komunikačne zastrešovala organizácia Trust Women sa uskutočnila panelová diskusia a tlačová konferencia (20 .novembra), v rámci ktorých sme sa venovali aj téme inštitucionalizovaného násilia a úlohe zamestnávateľských subjektov a verejného sektora v budovaní systémových riešení. Poradenské centrum taktiež spolupracovalo na tvorbe viacerých krátkych video výstupov, ktoré organizácia Trust Women propagovala prostredníctvom sociálnych sietí. V rámci konferencie I SEE ME (29. novembra) poradenské centrum vystúpilo v rámci odbornej debaty týkajúcej sa témy násilia na ženách.
- Výstupy v médiách:
  - Rozhovor v článku a názvom „*Tajne si fotia ženy pri sexe či počas spánku a potom sa tým chvália, ktorý sa týkal zverejňovania sexuálnych videí*“;
  - Rozhovor v STVR - Rádio Slovensko o stalkingu;
  - Informácie o stalkingu a kyberstalkingu v rámci článku „*Lucia zažila stalking po odmietnutí muža: Denne mi poslal 130 správ. Môjmu šéfovi volal a klamal, že beriem drogy.*“;
  - vyjadrenie pre STVR k Chatbotke Sophii o násilí na ženách;
  - Citácia vyjadrenia v rámci článku Slovenské organizácie pomáhajúce ženám a deťom zažívajúcim násilie pri príležitosti medzinárodnej kampane Orange the World (25. novembra - 10. decembra) upozorňujú na neviditeľné formy násilia, najmä psychické, ekonomické a inštitucionálne, ktoré spoločnosť často nepozná, zľahčuje alebo prehliada. Vyjadrenie sa týkalo znepokojenia ohľadom pretrvávajúceho hľadania viny na strane obetí. „Ako spoločnosť učíme ženy, ako rozpoznať varovné signály, ako sa vyhnúť potenciálne nebezpečným situáciám, ako odísť z násilných vzťahov. Ale kým bude všetka pozornosť smerovaná na preživišie,

nie na páchatel'ov, budeme iba hasiť požiar. Namiesto prevencie učíme prežiť. Násilie je rozhodnutie, voľba. A zodpovednosť zaň nesie výhradne ten, kto ho pácha.“

- Tlačová konferencia Ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR o financovaní bezpečných ženských domov a poradenských centier v roku 2026.

Aj počas roka 2025 zamestnankyne poradenského centra zúčastňovali na stretnutiach pracovnej skupiny Regionálneho akčného plánu Bratislavského samosprávneho kraja na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách, kde spoločne s inými odborníčkami a odborníkmi zdieľali navzájom svoje odborné poznatky.

V rámci ďalších našich aktivít sa poradenské centrum zapojilo do pracovnej skupiny organizovanej Trust Women zameranej na účasť zamestnávateľských subjektov pri riešení problému násilia páchaného na ženách. Práve v čase, keď ženy riešia svoju situáciu súvisiacu s násilím, môže byť porozumenie dynamike násilia zo strany zamestnávateľských subjektov kľúčové a predstavovať ostrov podpory a stabilný bod v živote ženy. Zamestnávateľské subjekty môžu byť ženám nápomocné svojim prístupom, ktorý chápe, že násilie nie je súkromná záležitosť a ochotou podniknúť na svojej strane rôzne opatrenia v prospech žien, napr. také, ktoré podporia finančnú nezávislosť žien, vytvoria časový priestor na to, aby si ženy mohli zabezpečiť špecializované poradenstvo, vybaviť právne záležitosti, terapiu, zaistiť starostlivosť o deti a iné. Cieľom tejto pracovnej skupiny je navrhnúť konkrétne podporné opatrenia, ktoré môžu byť realizované práve zo strany zamestnávateľských subjektov.

Vo vzťahu k príkladom dobrej praxe poradenské centrum eviduje:

- Systém financovania komplexných podporných služieb prostredníctvom poskytovaných dotácií zo strany relevantných inštitúcií predstavuje v istom ohľade pozitívnu zmenu, pretože takto získané zdroje dokážu pokryť základný chod organizácie a zaistiť základné prežitie. Napriek tomu je však potrebné, aby bol tento systém financovania systematický, stabilný, ukotvený legislatívne a navrhnutý tak, aby organizácie mohli svoju činnosť a aktivity plánovať na dlhšie obdobie ako jeden rok a tiež, aby zdroje alokované na daný rok, boli k dispozícii od začiatku kalendárneho roka, čo zabezpečí udržateľnosť služieb a tiež vnútorných zdrojov organizácie (zamestnankyň, priestoru, atď.).
- Za dobrú prax poradenské centrum považuje aj realizáciu vyššie spomínaných podporných skupín pre ženy a prácu s dopadmi prežitého násilia. Na základe výskumu i skúseností z praxe poradenské centrum vie, že dopady prežitého násilia rôznym spôsobom negatívne ovplyvňujú kvalitu života žien, ako aj ich bežné fungovanie, vrátane riešenia svojej situácie súvisiacej s násilím. Zažité násilie tak opätovne viktimizuje a diskriminuje ženy, napr. tým, ako obmedzuje možnosti a príležitosti, ktoré sú im k dispozícii. Poradenské centrum si tiež uvedomovalo, že možnosti individuálnej terapie, či už v súkromných alebo štátnych zariadeniach, sú pre ženy väčšinou nedostupné vzhľadom na ich finančnú náročnosť či obsadenosť, ako aj nízky počet expertiek vyškolených na prácu s traumou. Sprístupnenie tejto formy podpory, ktorú by inak ženy veľmi ťažko získali, považujeme preto za kľúčové a vysoko prínosné

tak, ako vyplýva aj z pozitívnej spätnej väzby od žien samotných. Okrem realizácie skupín poradenské centrum poskytovalo ženám aj individuálnu prácu s dopadmi prežitého násillia, ktorá im pomohla prekonať zaťažujúce skúsenosti. Ako prínos centrum vníma tiež to, že vzhľadom na špecializáciu organizácie na prácu s traumou, aj v roku 2025 mali možnosť zvyšovať svoju kvalifikáciu v tejto oblasti.

- V roku 2025 poradenské centrum zaznamenalo zvýšenú mieru niektorých foriem násillia u žien, a to najmä stalkingu a kyberstalkingu, ako aj sexuálneho násillia. Zo štatistík vedia, že tieto formy násillia sú veľmi časté a bývajú súčasťou vzorcov násillného správania, avšak ostávajú v úzadí a nie je im samostatne venovaná dostatočná pozornosť. V rámci činnosti ALEJ poukázala aj na tieto formy násillia, či už počas širokej medializácie a kampaní zameraných na stalking a kyberstalking, prebiehajúcich v rokoch 2023 a 2024, alebo prostredníctvom skupinovej práce pre ženy so skúsenosťou so sexuálnym násillím, ktorá sa dostala do povedomia odbornej a širokej verejnosti. Zo svojej skúsenosti je poradenské centrum presvedčené, že aj vďaka prinášaniu týchto tém do prostredia, majú ženy väčšiu možnosť vyhľadať podporu v týchto oblastiach. Stalking a kyberstalking, ako aj sexuálne násillie sú súčasne formami násillia, na ktoré sa poradenské centrum špecializuje.
- V roku 2025 poradenské centrum významne zvýšilo mieru poskytovania právnej pomoci, a to na základe potrieb samotných žien. Ženy mali možnosť získať vo väčšom rozsahu špecializovanú právnu pomoc zohľadňujúcu špecifiká rodovo podmieneného násillia a dynamiky násillia v partnerských vzťahoch.
- Ako relatívne efektívne v prístupe súdov poradenské centrum hodnotí procesy nariadenia neodkladných opatrení na zákaz priblíženia, kontaktu alebo vstupu do spoločného obydlija. Za rovnako efektívny nástroj poradenské centrum považuje aj vykázanie zo spoločného obydlija políciou SR. Využívanie týchto prostriedkov však stále poradenské centrum považuje za nedostatočné.
- Ženy sú v porovnaní s minulosťou čoraz lepšie informované o ich právach a prostriedkoch ochrany. Z pohľadu poradenského centra je jednak poučovacou povinnosťou OČTK, ale aj možnosťami doby, a to najmä dostupnosťou informácii na internete a prostredníctvom AI. Ženy už spravidla disponujú aspoň rámcovými informáciami, aké existujú možnosti. Stále však potrebujú analýzu ich konkrétnej situácie a určenie individuálneho postupu vhodného práve pre nich a ich možnosti

Vo vzťahu k význam, s ktorými sa zariadenie v rámci svojej činnosti stretávalo, išlo o nasledovné aspekty:

- Ženy zažívajúce násillie a ich deti neustále zápasia s nízkou informovanosťou a scitlivenosťou relevantných inštitúcií (polícia SR, Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny SR, súdnictvo...) v oblasti násillia páchaného na ženách a ich deťoch, v dôsledku čoho sú ženy vystavované sekundárnej viktimizácii zo strany týchto inštitúcií a niekedy tiež opakovanej viktimizácii zo strany páchatel'a násillia. Pracovníčky a pracovníci týchto inštitúcií nie sú zaškolení/é v prístupe zohľadňujúcom traumou, v dôsledku čoho sa ženy stretávajú s neprofesionálnym a poškodzujúcim zaobchádzaním;
- V civilných sporoch, ktoré často predstavujú pre ženy zažívajúce násillie a ich deti jedinou právnu cestu riešenia ich situácie, sa i naďalej udržiava neadekvátne východisko, že

násilný partner môže byť dobrý otec. Na vykonávanie rodičovských práv otca je potom nazerané ako na krok v najlepšom záujme dieťaťa. Žena má „urobiť hrubú čiaru“ medzi tým, čo bolo - násilím, ktoré zažívala - a budúcnosťou. Takto paušálne uplatňovaný prístup nezohľadňuje dynamiku násilia, najmä post-separačného partnerského násilia - a nehľadí na ohrozenie žien a ich detí, ktoré prináša striedavá starostlivosť či široko nastavený styk dieťaťa s otcom. Po odchode ženy z násilného vzťahu sa dieťa stáva hlavným kanálom, prostredníctvom ktorého má násilný partner dosah na svoju bývalú partnerku a možnosť jej kontroly. Okrem ženy sa tak aj dieťa dostáva do výnimočne zraniteľnej pozície bez zaistenia dostatočnej ochrany;

- Neschopnosť orgánov verejnej moci pochopiť dynamiku násilia, nahliadať na celkovú situáciu, komplexne vnímať vzťah partnerov a nie iba hodnotiť jednotlivé incidenty, odmietanie tejto skutočnosti ako relevantnej, napríklad pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a tlačenie partnerov do rodičovskej dohody;
- Nesystematické financovanie komplexných služieb pre ženy zažívajúce násilie a ich deti zo strany štátu. Napriek tomu, že po ukončení Nórskeho finančného mechanizmu bolo zaistené financovanie poradenských centier a bezpečných ženských domov prostredníctvom dotácií, systém, ktorý nie je predvídateľný, a ktorý je založený na ročných grantoch, vytvára veľmi krehké a nestabilné prostredie, v ktorom je náročné zaistiť dostatočnú udržateľnosť poskytovaných služieb;
- Zmeny sa dejú veľmi pomaly. Či už sa jedná o judikatúru súdov alebo právne predpisy Európskej únie, trvá dlhšiu dobu, kým sa na Slovensku v aplikačnej praxi odrazia tieto zmeny a reálne aj dôjde k systematickej zmene.

Na základe vyššie špecifikovaných skutočností a so zahľadením poznatkov z praxe poradenské centrum konštatuje nasledovné odporúčania smerom k politikám alebo legislatíve:

- Konanie orgánov verejnej moci vo vzťahu k ženám a ich deťom zažívajúcim násilie považuje zariadenie za neefektívne a pomalé, často ženy preťažujúce a traumatizujúce. Orgány verejnej moci môžu konať efektívne a časovo primerane, nakoľko prostriedky v právnom poriadku na to sú aspoň v základoch ustanovené, často sa tak však nedeje. Súdne konania sú zdĺhavé, zaťažené byrokraciou a nezohľadňujúce špecifické postavenie a prežívanie celého procesu ženou samotnou. Trestné konania sú takisto necitlivé, ženy bývajú vystavené odsúdeniu za riešenie situácie, hanbe alebo bagatelizovaniu. Pre ženy sú často tieto konania neprehľadné, nedostávajú dostatok informácií o tom, čo sa aktuálne deje a čo sa plánuje, nevyznajú sa v tom, aké je ich postavenie a aké sú v konkrétnej situácii ich práva a povinnosti. Ženy zažívajúce násilie prídu často podať trestné oznámenie ústne. Namiesto toho, aby sa im už pri tomto prvom kontakte dostalo citlivého a chápaného prístupu, stretávajú sa s neochotou a nechápavosťou, neprípustnými otázkami spochybňujúcimi postavenie a prežívanie obete, a snahou zbaviť sa riadneho riešenia ich situácie. Príkladom môže byť aj zápis oznámenia ako oznámenia o podozrení zo spáchania priestupku, namiesto trestného oznámenia, a to bez informovania ženy samotnej o takomto postupe a následkoch s tým spojených. V konaniach dochádza k prieťahom, ktoré často neumožňujú žene

podstúpiť psychoterapiu a čo najskôr spracovať prežité udalosti, ale naopak neprimerane dlho ju nútia zotrvať v pre ňu krízovom štádiu prežívania, spomínať si na traumatické udalosti a presviedčať inštitúcie o tom, čo sa stalo. Tento prístup a zaobchádzanie so ženami zažívajúcimi násilie zo strany orgánov verejnej moci poradenské centrum považuje za nutné zmeniť pre efektívne riešenie situácie násilia a predchádzaniu sekundárnej a opakovanej viktimizácii.

- V praxi často dochádza v súvislosti s násilím k zlyhávaniu v uplatňovaní príslušných právnych predpisov. Namiesto toho, aby sa na ženu zažívajúcu násilie nahliadalo citlivo a s chápaním špecifík jej reakcií a konania po prežitých udalostiach, sú skutky násilia prehlíadané a spochybňované. Nie sú hodnotené celistvo, prípadne sú použité naopak ako skutočnosť smerujúcu k spochybneniu psychického zdravia ženy a jej rodičovských kompetencií, až kým nie sú preukázané v trestnom konaní a je vynesený rozsudok. Ak nie je podané trestné oznámenie a vedené trestné konanie, na skutky násilia sa zväčša neprihliada ako na relevantný argument v civilných veciach, a to aj v situáciách ak by mala žena dôkazy. Za obeť zatiaľ nie sú v skutočnosti považované ani deti, ktoré sú priamymi svedkami a svedkyňami násilia zo strany rodiča, a to aj napriek tomu, že sa ich bytostne dotýka. Ženy sú často v rodinnoprávnych veciach zaraďované do multidisciplinárneho prístupu a predvolávané na informatívne stretnutia rodičov, a to aj napriek tomu, že násilie zo strany partnera/manžela je v zmysle metodiky k tomuto prístupu kontraindikáciou takéhoto postupu súdu. V súčasnosti je teda veľkým problémom skutočnosť, že v rodinnoprávnych veciach sa neprihliada na násilie zo strany rodiča, ak nie je priamo smerované voči deťom a nespochybňuje sa tak rodičovská kompetencia páchatel'a. Z uvedených skutočností vyplýva, že v aplikačnej praxe je nutné dôsledne zohľadňovať, že dieťa ako svedok násilia je priamou obeťou násilia a tak nazerať aj na rodičovské kompetencie rodiča, ktorý je násilný. Zariadenie spochybňuje východisko, že násilný partner / rodič je dobrým rodičom a že tieto dve roly existujú oddelene.

### LUNA, n.o.

LUNA, n.o.<sup>315</sup> v období od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025 realizovala projekt, ktorý bol zameraný na pokračovanie a rozvoj poskytovania sociálnych služieb existujúceho zariadenia núdzového bývania – Bezpečného ženského domu – a Poradenského centra. Cieľom projektu bolo poskytnúť komplexnú pomoc a podporu osobám ohrozeným násilím, predovšetkým ženám a ich deťom, a prispieť k eliminácii domáceho a rodovo podmieneného násilia. Aktivity zahŕňali poskytovanie sociálnych služieb spojených s bezpečným bývaním, ktoré ženám pomáhajú obnoviť ich sebavedomie, nezávislosť a kvalitu života.

Bezpečnostné plány sa v zariadení vypracúvali individuálne, s ohľadom na konkrétne potreby žien a ich detí, pričom dôraz bol kladený na minimalizáciu rizík zo strany osoby páchajúcej násilie. Plány zahŕňali najmä zabezpečenie bezpečných presunov žien z kontaktného bodu do bezpečného ženského domu, medzi bezpečným ženským domom a

---

<sup>315</sup> LUNA, n.o., dostupné na <https://niestevtomsame.sk/>

pracoviskom, obchodmi či školskými zariadeniami navštevovanými ich deťmi, ako aj plánovanie bezpečia pri realizácii styku otca s deťmi, bezpečná komunikácia medzi rodičmi, bezpečné používanie technológií a ďalšie preventívne opatrenia.

Významnou oblasťou poskytovania poradenstva zameraného na bezpečie je aj v prípadoch, kedy sa klientka rozhodne obnoviť spolužitie s partnerom. Poradenstvo je zamerané najmä na pochopenie podstaty násilia, identifikáciu rôznych foriem násilia, praktických zručnostiach ako sa chrániť, ako reagovať, ako požiadať o pomoc.

Pri realizácii týchto bezpečnostných plánov zariadenie využívalo osobný automobil, ktorý bol v prípade potreby využívaný aj na presuny na súdne pojednávania, výsluchy a lekárske vyšetrenia.

V rámci projektu zariadenie poskytovalo finančné poradenstvo zamerané na identifikáciu dostupných finančných zdrojov, vrátane štátnych sociálnych dávok. V spolupráci s klientkami boli vytvárané individuálne finančné plány, ktoré prispeli k posilneniu ich finančnej gramotnosti a ekonomickej stability.

Zariadenie poskytovalo pomoc v súvislosti s podávaním žiadostí na príspevky z nadácii a fondov (napr. Nadácia Slovenskej sporiteľne, Nadácia Hodina deťom, vďaka schváleným žiadostiam v Nadácii J&T mohlo 8 ročné dievča nastúpiť do školy v prírode, 7 ročný chlapec absolvovať terapeutické sedenia a jednej rodine zabezpečiť nábytok do nájomného mestského bytu). Všetkým ženám a ich deťom zariadenie pomohlo zabezpečiť potravinovú a materiálnu pomoc.

V rámci realizovaných aktivít zariadenie klientkam poskytovalo odbornú podporu zameranú na posilňovanie osobnostného rozvoja. Intervencie boli orientované na rozvoj sebareflexie, budovanie zdravej sebadôvery, zlepšovanie schopnosti jasnej a bezpečnej komunikácie, uplatňovanie asertívnych stratégií a zvládanie záťažových a stresových situácií. Dôležitou súčasťou práce bola aj prevencia eskalácie konfliktov, spracovanie prežívaného strachu a stabilizácia emočného prežívania klientok. Zároveň zariadenie cielene podporovalo posilňovanie vzťahov medzi matkami a ich deťmi prostredníctvom rozvoja rodičovských kompetencií, čo významne prispelo k vytváraniu predpokladov pre bezpečné, predvídateľné a podporné rodinné prostredie.

V rámci aktivít zameraných na plánovanie zariadenie klientkam poskytovalo cieleňú podporu pri riešení ich bytovej situácie ako kľúčového predpokladu osamostatnenia. Odborné poradenstvo zahŕňalo asistenciu pri podávaní žiadostí o pridelenie mestského nájomného bytu, ako aj aktívnu pomoc pri vyhľadávaní možností nájomného bývania. Týmito krokmi klientkam sprostredkovali praktické nástroje na budovanie stabilného a nezávislého bývania.

Zariadenie využívalo aj metódu Sandtray, ktorá predstavuje podpornú metódu, kde klient alebo klientka pomocou piesku a miniatúrnych figúrok tvorí symbolické scény, ktoré zrkadlia

jeho/jej vnútorný svet, emócie, konflikty a zážitky, čím sa mu/jej otvára bezpečný priestor pre sebaopoznanie, riešenie problémov. Taktiež sa vytvára priestor na relaxáciu či uvoľnenie.

Právna podpora sa sústreďovala na prípravu a podanie trestných oznámení, vypracovanie návrhov na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k deťom, ako aj na iniciovanie rozvodových konaní. Súčasťou poskytovanej právnej pomoci bolo aj sprevádzanie klientok na súdne pojednávania a ich zastupovanie v civilných aj trestných konaniach advokátkou Intervenčného centra Luna.

V súvislosti s propagáciou a osvetou LUNA, n.o. organizovala odbornú konferenciu „*Chráňme ženy a deti pred násilím*“, a to dňa 19. novembra 2025. V roku 2025 sa realizoval 7. ročník odbornej konferencie, na ktorej sa zúčastnilo viac ako 100 účastníkov a účastníčok. Cieľom konferencie bolo vytvoriť otvorený dialóg o vnímaní spravodlivosti a jej význame pre osoby, ktoré násilie zažili, osoby, ktoré sa násilia dopustili a pre deti ako svedkov a svedkyne násilia.

### Brána do života

Okrem odborných aktivít Brána do života v roku 2025 realizovala aj Festival rodovej rovnosti „*Od kvetov k činom*“. Predmetný festival bol realizovaný v marci pri príležitosti Medzinárodného dňa žien a v novembri počas kampane 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách. Hlavným cieľom podujatia bolo odstraňovanie a zmierňovanie mizogýnných postojov, rodových stereotypov a šírenie myšlienok rodovej rovnosti. Širokej verejnosti zariadenie počas 4 dní prinieslo množstvo aktivít, ktoré nenásilným spôsobom ukazovali prečo je v spoločnosti potrebné posilňovanie rodovej rovnosti a aké benefity to prináša každému a každej jednej osobe. Okrem zaujímavých diskusií s množstvom odborníkov a odborníčok, bolo realizované aj premietanie filmov na danú tému, realizoval sa zážitkový workshop, zábavný kvíz a podujatia boli doplnené o kultúrne aktivity ako výstava obrazov, či hudobný koncert.

Novembrovému 2-dňovému podujatiu predchádzala diskusná tour po celom Slovensku, kde sa zamestnankyne zariadenia s odborníctvom z regiónov dotýkali témy rodovej rovnosti z rôznych perspektív. Okrem rodových stereotypov rozprávali aj o násilí páchanom na deťoch, násilí na kvír ľuďoch, o tom ako pracovať s páchatelmi, či o tom, ako pôsobí násilie v jazyku a kultúre. V rámci diskusnej tour o rodovej rovnosti po Slovensku v spolupráci s Martinusom malo zariadenie veľmi pozitívny zážitok v pobočke v Banskej Bystrici. Po vystúpení odborníctva viedli dlhú a podnetnú diskusiu s množstvom divákov a diváčok, ktorí a ktoré si ich prišli vypočuť. Niektorí/é s nimi súhlasili, iní/é zase nie. A napriek tomu sa dokázali vzájomne s rešpektom počúvať. Zamestnankyne zariadenia boli rady, že sa im podarilo vytvoriť priestor, kde sa všetci cítili bezpečne, pretože len v takejto atmosfére je počúť argumenty, ktoré im chceli odprezentovať.

Zamestnankyne zariadenia v roku 2025 súčasne aktívne vystupovali v médiách, na odborných konferenciách a diskusiách, napr.

- Beseda k rodovo podmienenému násiliu organizovaná OZ Prima - Facka z lásky bolí menej;
- Divadelný Podcast Országh Hviezdoslav - Keď muž udrie ženu, akoby roľu pooral;
- Článok - Keď muž udrie ženu, akoby roľu pooral – Noc v Istanbule;
- Konferencia komunitnej psychológie - Workshop o rodovej rovnosti;
- Teleráno: Ako rozpoznať násilie a kde hľadať pomoc;
- Projekcia filmu „Mám elektrické sny“ a následná diskusia o násilí páchanom na ženách.

316

Vo vzťahu k výzvam, s ktorými sa zariadenie v roku 2025 potýkalo patrí nestabilita financovania služieb. Veľa projektov zariadenia bolo, resp. je závislých od toho, či bude vyhlásená dotačná výzva v danom období a či v uspejú. Prináša to výraznú komplikáciu pri dlhodobom plánovaní a rozvíjaní služieb.

Ako odporúčanie smerom k politikám a legislatíve je pre zariadenie potrebné zdôrazniť sociálne bývanie. V zariadení vnímajú ako veľký problém to, že po poskytnutí krízových služieb nevedia klientkam a ich deťom ponúknuť nadväzujúcu službu v podobe sociálnych bytov.

## OZ HANA

V roku 2025 boli činnosť, aktivity a služby poradensko-intervenčného centra OZ HANA<sup>317</sup> financované z Finančného príspevku Košického samosprávneho kraja na prevádzku sociálnej služby, samostatná odborná činnosť - špecializované sociálne poradenstvo a Dotácie na poskytovanie špecializovanej odbornej pomoci obetiam domáceho násillia subjektom s označením "intervenčné centrum" a dotácie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, na podporu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí.

OZ HANA v roku 2025 naďalej koordinovalo činnosť Pracovnej skupiny na prevenciu a elimináciu násillia na ženách v Spišskej Novej Vsi, pričom v roku 2025 realizovalo celkom 4 pracovné stretnutia. Stretnutia boli zamerané najmä na vzájomnú výmenu skúseností a praxe v problematike na lokálnej úrovni, identifikáciu potrieb a problémov, plánovanie a rozvíjanie spolupráce, vzdelávanie a scitlivovanie v problematike násillia.

Zároveň, OZ HANA naďalej pokračovalo v pracovných stretnutiach s riaditeľmi obvodných oddelení Policajného zboru SR, najmä v okresoch Gelnica. Združenie naďalej pokračovalo v rozvíjaní spolupráce s terénnymi pracovníčkami/pracovníkmi, terénnymi sociálnymi pracovníčkami a pracovníkmi a pracovníčkami a pracovníkmi komunitných centier v okresoch Spišská Nová Ves a Gelnica.

Počas celého roka sa OZ HANA zúčastňovalo alebo realizovalo rôzne pracovné stretnutia s Poradenskými centrami, Intervenčnými centrami, Bezpečnými ženskými domami, Koordinačno-metodickým centrom pre prevenciu násillia na ženách, relevantnými štátnymi a

<sup>316</sup> Výročné správy, dostupné na <https://branadozivota.sk/vyroczne-spavy/>

<sup>317</sup> OZ HANA, dostupné na <https://www.ozhana.sk/>

verejnými inštitúciami, organizáciami a pod. OZ HANA spolupracovalo, vymieňalo si informácie, skúsenosti, prax najmä s poradensko-intervenčnými centrami v Košickom kraji. Zúčastnilo sa online stretnutí s poradenskými centrami, zariadeniami núdzového bývania, intervenčnými centrami, ich konferencií, pracovného stretnutia a odborného kolokvia s Koordinačno-metodickým centrom pre prevenciu násilia na ženách a Národnou linkou pre ženy zažívajúce násilie, stretnutia s Centrom komplexnej pomoci v Spišskej Novej Vsi a pod.

V roku 2025 OZ HANA pokračovalo vo vzdelávaní do vnútra organizácie (napr. vzdelávanie a zaškoloňovanie začínajúcich poradenských pracovníčok, pravidelné supervízie, konziliárne porady a pod.). Združenie taktiež pokračovalo v distribúcii propagačných materiálov o násilí a poradenských a intervenčných centrách v Košickom kraji v okresoch Spišská Nová Ves a Gelnica. Cieľom bolo zvýšiť informovanosť inštitúcií, organizácií, centier v okrese Spišská Nová Ves a Gelnica o Poradensko-intervenčných centrách v Košickom kraji, tiež zvýšiť ich informovanosť a scitliviť ich v problematike násilia.

Z hľadiska výziev OZ HANA eviduje ako stále prítomnú výzvu nekontinuálne financovanie špecializovanej pomoci a podpory, resp. služieb pre ženy zažívajúce násilie. Legislatívne ukotvenie problematiky, činnosť poradensko-intervenčného centra OZ HANA zabezpečuje pod dvoma rôznymi akreditáciami (Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva spravodlivosti SR), ak by chceli poskytovať pomoc priamo deťom zažívajúcim násilie potrebujú tretiu akreditáciu. Rovnako je výzvou personálne zabezpečenie poradensko-intervenčného centra z ohľadom na podmienky v oblasti vzdelania no najmä praxe (od 1-3. rokov, podľa typu akreditácie) a tiež z ohľadom na možnosti/požiadavky finančného ohodnotenia (mzda). Vo vzťahu k aktivitám do prostredia je to najmä nezáujem o problematiku násilia páchaného na ženách, neporozumenie problematike alebo neochota k spolupráci.

### **Občianske združenie Ženský algoritmus**

V oblasti prevencie rodovo podmieneného násilia organizácia v roku 2025 realizovalo občianske združenie Ženský algoritmus<sup>318</sup> iniciatívu Speak Out Safely, zameranú na prevenciu a riešenie sexuálneho obťažovania na pracoviskách. Projekt bol realizovaný v spolupráci s nórskou organizáciou KUN Centre for Equality and Diversity a s podporou programu Erasmus+.

<sup>319</sup>

Iniciatíva reaguje na pretrvávajúcu nízku mieru povedomia o sexuálnom obťažovaní na pracovisku, vrátane tzv. „šedej zóny“ správania, ako sú nevhodné poznámky, narážky, správy, sexuálne vtipy, návrhy alebo iné formy verbálneho, neverbálneho, fyzického či digitálneho obťažovania.

V rámci projektu bol zrealizovaný anonymný prieskum medzi zamestnancami a zamestnankyňami, do ktorého sa zapojilo vyše 120 respondentov a respondentiek, prevažne z IT prostredia a administratívy. Výsledky poukázali na to, že 74 % opýtaných priamo zažilo

---

<sup>318</sup> Občianske združenie Ženský algoritmus, dostupné na <https://www.zenskyalgoritmus.sk/>

<sup>319</sup> Speak Out Safely, dostupné na <https://www.zenskyalgoritmus.sk/speak-out-safely>

alebo bolo svedkom sexuálneho obťažovania a 72 % incident nenahlásilo. Zistenia z prieskumu boli využité ako podklad pre tvorbu vzdelávacích a preventívnych nástrojov.

Hlavným výstupom iniciatívy bol bezplatný online kurz pre jednotlivé osoby aj organizácie, o ktorého absolvovanie prejavilo záujem viac ako 300 účastníkov a účastníčok. Kurz pozostáva z krátkych vzdelávacích videí a praktických častí zameraných na rozpoznanie sexuálneho obťažovania, nastavovanie hraníc, možnosti nahlasovania a riešenie situácií zo strany jednotlivcov a jednotlivkyň, vedenia aj HR oddelení.

Súčasťou projektu bol aj bezplatný samohodnotiaci nástroj pre firmy, ktorý pomáha organizáciám zhodnotiť ich pripravenosť riešiť prípady sexuálneho obťažovania - od interných procesov, cez dostupnosť podpory, až po firemnú kultúru. Nástroj identifikuje možné medzery a odporúča konkrétne kroky na zlepšenie, vrátane prepojenia na praktické časti online kurzu. Projekt, tak prepája dáta, preventívne vzdelávanie a praktické nástroje pre zamestnávateľské subjekty s cieľom podporiť bezpečné, dôveryhodné a rešpektujúce pracovné prostredie. Projekt si vyslúžil pozornosť národných médií, čo preukazuje jeho potenciál na väčšiu advokačnú a edukačnú činnosť škálovaním aktivít.

### **MyMamy, o.z.**

MyMamy, o.z.<sup>320</sup> v roku 2025 v rámci aktivít projektu poskytovalo v pracovných dňoch nasledovné služby:

- *Právne poradenstvo* – bolo poskytované advokátkou zo zazmluvnenej advokátskej kancelárie. Klientkam bolo poskytované základné právne poradenstvo ku konkrétnej situácii klientky v občianskoprávných, trestných a ľudsko-právnych záležitostiach. V odôvodnených prípadoch sociálnej núdze bolo pre klientky zabezpečené advokátske zastupovanie - k právnym aspektom prípadov jednotlivých klientok bola poskytovaná aj bezplatná advokátska pomoc klientkam, ktoré si vzhľadom na svoju sociálnu situáciu nemôžu dovoliť hrať tieto služby;
- *Psychologické poradenstvo* - pre klientky a ich deti zariadenie zabezpečovalo psychologickú pomoc za účelom stabilizácie psychického stavu klientky, integrácie traumatických zážitkov a zmiernenie psychosomatických symptómov traumy, zároveň bolo pre klientky zabezpečený program rekonštrukcie vzťahu medzi matkou a deťmi, ktorý je narušený vplyvom prežitého násilného vzťahu;
- *Pedagogické poradenstvo a výchovné poradenstvo* – v rámci uvedeného poradenstva boli špeciálnou pedagogičkou poskytované špeciálno-pedagogické služby, doučovanie, logopedické služby, poradenstvo klientkam pri výchove detí a pod.;
- *Sprevádzanie klientok pri jednaní s relevantnými inštitúciami* - jednanie s políciou, súdmi, Úradom práce sociálnych vecí a rodiny SR a pod.;
- *Krízová telefónna linka a elektronické poradenstvo* v rámci krízovej pomoci bolo poskytované klientkam bezplatne telefónne krízové poradenstvo a elektronické poradenstvo;

---

<sup>320</sup> MyMamy, dostupné na <https://www.mymamy.sk/>

- *Ubytovanie* v zariadení núdzového bývania bolo poskytované v nepretržitej prevádzke, odborný personál bol prítomný počas pracovných dní v čase od 8:00 do 20:00.

MyMamy, o.z. sa v roku 2025 organizovalo alebo sa zúčastnilo viacerých diskusií a kampaní na podporu rodovej rovnosti, napr.

- Dňa 26. januára 2025 účasť na diskusií v Bašte, CNK v Bardejove zameranej na tému sexizmu;
- Dňa 29. mája 2025 výročná konferencia "...a ideme ďalej", MyMamy v téme rodovej rovnosti a rodovo podmieneného násillia;
- Dňa 18. marca 2025 diskusia s verejnosťou v obci Radatice „Vzťahy v harmónii, rodová rovnosť v praxi“;
- Dňa 26. marca 2025 účasť na diskusií realizovanej organizáciou Trojlístok „Môžu si za to sami!/? alebo ako ne/pomáhať závislým“ v kontexte rodovej rovnosti;
- Dňa 06.júna 2025 diskusia o téme o tvorenej spoločnosti na galavečere konanom pri príležitosti 30teho výročia Karpatskej nadácie;
- Dňa 15.septembra 2025 ženská konferencia ECAV v Herľanoch;
- Dňa 08. októbra 2025 diskusia „Rodíme sa v ružovej a modrej?“;
- Dňa 27.novembra 2025 diskusia v Knižnici POH, téma „Noc vonku, ženy ohrozené chudobou a bezdomovectvom“;
- 25. novembra 2025 – 10. decembra 2025 kampaň 16 dní aktivizmu proti násilliu na ženách: filmy Modrou cestou spolu a Deň, keď sa zastavil Island s diskusiou, Stromoradie / FemSlam, Wave CNK / Paličková čipka, Vernisáž výstavy Prchavá pamäť + Sisterhood trough time (ženské príbehy z dejín umenia) Wave CNK / koncert Tereza Frečerová, Wave CNK / PUB Quiz, Wave CNK / Silné ženy zvládnu všetko – otužovanie na Delni, koncert Edo Klena.

Súčasne v roku 2025 MyMamy, o.z. spolupracovali s políciou SR, prípadne realizovali vzdelávanie (scitlivovací tréning)

- Dňa 11.februára 2025 stretnutie s okresnými riaditeľmi policajného zboru SR na krajskej porade na krajskom riaditeľstve policajného zboru v Prešove, dohodnutie vzdelávania policajtov a policajtiiek;
- Vzdelávanie okresných riaditeľstiev policajného zboru SR v Prešovskom kraji:
  - Vranov nad Topľou (15. apríl 2025), Kežmarok (16. máj 2025), Bardejov (21. máj 2025), Stará Ľubovňa (13. jún 2025), Svidník (16. jún 2025), Humenné (11.júl 2025), Poprad (19. september 2025), Prešov (13.november 2025);
- Dňa 21. októbra 2025 pracovné stretnutie s p. riaditeľom obvodného oddelenia policajného zboru Prešov Sever.

Preškolených bolo celkovo 166 policajtov a policajtiiek.

MyMamy, o.z. v roku 2025 organizovalo aj preventívne stretnutia na školách, ktorých sa súhrnne zúčastnilo 166 študentov a študentiek. Vzdelávania boli realizované na Hotelovej

akadémií Prešov (17. marec 2025), ŠUP Prešov (15. apríl 2025), ZŠ Červenica (23. apríl 2025), SOŠ Gastronómie a služieb Prešov (27. máj 2025), SOŠ Gastronómie Prešov (04. jún 2025), ZŠ Sačurov (30. september 2025), ZŠ Chminianske Jakubovany (24. a 26. november 2025), Súkromné gymnázium Bardejov (26. november 2025), SOŠ Pedagogická Prešov (27. november 2025), SOŠ služieb Prešov (3. december 2025).

Preventívne stretnutia boli organizované aj 30. januára 2025 v Ústave na výkon trestu Sabinov (projekt Šanca na návrat) a 25. septembra 2025 s Rómskymi ženami KC Raslavice.

V roku 2025 združenie spolupracovalo aj s Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny SR, v súvislosti so vzdelávaním na tému „*Rodovo podmienené násilie: možnosti a limity pomoci*“ v Prešovskom kraji, pričom spolu bolo preškolených 65 pracovníkov a pracovníčok Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny SR, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Realizované boli v nasledovných mestách:

- 10. apríl 2025 Humenné a Medzilaborce,
- 15. máj 2025 Humenné a Snina,
- 22. máj 2025 Stará Ľubovňa,
- 05. jún 2025 a 19. jún 2025 Prešov.

Dobrá prax v súvislosti so spoluprácou s relevantnými subjektmi MyMamy, o.z. vníma v tom, že po rokoch činnosti boli proaktívne oslovené vedením Krajského riaditeľstva policajného zboru SR s možnosťou opakovaného preškolenia policajtov a policajtiok vo výkone s cieľom lepšie porozumieť dynamike rodovo podmieneného násillia v praxi a otvorene hovoriť o rodových stereotypoch v práci polície SR a o ich dopadoch v partnerskom spolužití.

Dobrá prax v súvislosti s kampaňami a vzdelávaním následne vníma združenie v tom, že Kampaň 16 dní aktivizmu a aktivity organizované združením sú akceptovanou i vyhľadávanou súčasťou spoločensko-kultúrneho života v meste a okolí. Samotné školy pozývajú MyMamy, o.z. na realizáciu preventívnych aktivít, ktoré majú pozitívny ohlas u pedagógov a pedagogičiek i študentov a študentiek.

V súvislosti s odporúčaniami by podľa MyMamy, o.z. Slovensku v téme rodovo podmieneného násillia pomohol samostatný Zákon o domácom násillí založený na multidisciplinárnom prístupe po vzore napr. Španielska, vyjadrujúceho reálnu nadrezortnú spoluprácu sociálnych vecí, vnútra, justície, zdravotníctva, školstva. V oblasti rodovej rovnosti MyMamy, o.z. chýba prepojenosť spracovaných stratégií s praxou a osobitné aspekty, ako napríklad zavedenie systému povinných kvót, posudzovanie investícií v súvislosti s dopadom na kvalitu života najzraniteľnejších skupín – žien, detí, seniorov a senioriek atď., reflektovanie dvojkariérnych manželstiev, jednorodičovských rodín a pod..

V čase narastania vplyvu kultúry manoféra MyMamy, o.z. vníma za potrebné omnoho viac otvárať tému potreby rodovej rovnosti pre celospoločenské blaho. Podľa MyMamy, o.z. je nevyhnutné tejto téme venovať omnoho väčšiu pozornosť či už v oblasti prevencie, vo

vzdelávaní a verejných diskusiách, ale aj v praktickom konaní proti takýmto prejavom v rámci dostupnej platnej legislatívy.

V roku 2025 MyMamy, o.z. všetky preventívne a vzdelávacie aktivity realizovali v rámci bežnej prevádzky a na vlastné náklady, keďže na tento druh činnosti nemali externé zdroje. MyMamy, o.z. konštatovalo, že koncom roka bolo pre zariadenie náročné zvládať vládny audit za obdobie rokov 2020 – 2025, keďže zariadenie bolo viacnásobne kontrolované.

### **Možnosť voľby, o.z.**

V rámci medzinárodného projektu 3R (*Recognize, Resist, Rise Up*) organizácia Možnosť voľby, o.z.<sup>321</sup> realizovala historicky prvý zber dát o násilí voči političkám v SR. Táto aktivita bola posilnená kampaňou „16 dní aktivizmu“ a neformálnou spoluprácou s iniciatívou Bez sexismu.

Kľúčové zistenia reportu o násilí voči političkám:

- Násilie slúži ako cielený nástroj na delegitimizáciu žien vo verejnom priestore, čím priamo ohrozuje právny štát;
- Absentujú inštitucionálne mechanizmy; právny rámec vníma útoky len ako izolované činy, nie ako koordinované rodovo podmienené násilie;
- Osoby podnecujúce násilie nenesú zodpovednosť, čo odrádza ženy od politickej participácie;
- Útoky na ženské politické osobnosti sú motivované rodovou príslušnosťou, nie politickým výkonom.

Výsledky výskumu sú zhrnuté v správe o rodovo podmienenom násilí páchanom na političkách na Slovensku.<sup>322</sup>

## **4.4 Plnenie strategických dokumentov**

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako ústredný orgán štátnej správy pre rodovú rovnosť a rovnosť príležitostí má vo svojej vecnej pôsobnosti aj kľúčový národný akčný plán osobitne zameraný na prevenciu a elimináciu násilia na ženách. Okrem predmetného akčného plánu sú opatrenia smerujúce k prevencii a/alebo eliminácii rodovo podmieneného násilia súčasťou aj iných národných stratégií a/alebo akčných plánov.

### **4.4.1 Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2022-2027**

Vláda SR uznesením č. 12 z 12. januára 2022 schválila Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2022-2027.<sup>323</sup> Prijatie špecifikovaného akčného plánu

---

<sup>321</sup> Možnosť voľby, o.z., dostupné na <https://moznostvolby.sk/>

<sup>322</sup> Správa o rodovo podmienenom násilí páchanom na političkách na Slovensku, dostupné na <https://moznostvolby.sk/wp-content/uploads/2025/10/Sprava-o-rodovo-podmienenom-nasili.pdf>

<sup>323</sup> Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia na ženách, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/files/sk/ministerstvo/spolocny-sekretariat-vyborov/vybor-rodovu-rovnost/dokumenty-udalosti/nap-eliminacia-nasilia-zenach.pdf>

bolo predmetom plnenia opatrenia č. 28 vyplývajúceho z Akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027.

Zo systematického hľadiska je akčný plán pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách diferencovaný na štyri hlavné kapitoly, resp. oblasti:

- 1) Ochrana žien zažívajúcich násilie a ich detí;
- 2) Prevencia násilia na ženách;
- 3) Integrované politiky a zber údajov (koordinovaný prístup založený na poznatkoch);
- 4) Efektívne postihovanie násilia na ženách.

Opatrenia stanovené v národnom akčnom pláne pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2022-2027 sa realizujú príbežne alebo vo vzťahu ku konkrétnemu kalendárnemu roku. V roku 2025 boli zo strany relevantných subjektov ďalej realizované viaceré opatrenia, ako napríklad:

- Opatrenie 1.1 - *Zabezpečenie trvalej udržateľnosti akreditovaných subjektov pomoci obetiam domáceho násilia s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách*, napr. V roku 2024 boli v rámci dotačného mechanizmu Ministerstva spravodlivosti SR poskytnuté finančné prostriedky spolu vo výške 1 998 716 Eur a následne v roku 2025 vo výške 1 990 000 Eur;
- Opatrenie 1.2 - *Zavedenie systému intervenčných centier poskytujúcim krízovú intervenciu obetiam domáceho násilia minimálne v každom VÚC s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách*, napr. spolu za rok 2024 bolo 1 457 obetí, za rok 2025 následne 2 094 obetí;
- Opatrenie 2.6 - *Vytvoriť odborné materiály pre podporu systémového vzdelávania študentov stredných a vysokých škôl v rámci prípravy na povolanie*, napr. Ministerstvo vnútra SR participovalo na plnení tejto úlohy tvorbou odborných materiálov pre podporu systémového vzdelávania študentov a študentiek Akadémie PZ SR a stredných odborných škôl PZ v oblasti násilia páchaného na ženách, a to formou edičného vydania skrípt, príslušných kapitol aktualizovaných vydaní učebníc, odborných článkov v zborníkoch z konferencií a podobne. Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách v spolupráci s UNICEF pripravili príručku s názvom „*Alica v krajine za obrazovkou*“, ktorá je zameraná na zvýšenie povedomia o možnostiach ochrany detí pred sexuálnym zneužívaním v online priestore.<sup>324</sup> Príručka je vhodná pre rodičov, učiteľov a učiteľky, ako aj vychovávateľov a vychovávateľky;
- Opatrenie 2.10 - *Revízia Odborného usmernenia o postupe zdravotníckych pracovníkov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žene ohrozenej násilím Vestník MZ SR číslo: 22247/2008 – OZS, dňa: 5. novembra 2008*, napr. Na základe zaevidovaných odborných stanovísk hlavných odborníkov Ministerstva zdravotníctva SR pre špecializačné odbory ako gynekológia a pôrodnictvo, všeobecné lekárstvo, urgentná medicína, chirurgia, psychiatria, psychológia, ošetrovateľstvo, pôrodná asistancia a zdravotnícke záchranárstvo bolo uvedené odborné usmernenie revidované z medicínskeho pohľadu a do jeho „*Prílohy č. 2 k Odbornému usmerneniu o postupe zdravotníckych pracovníkov*

<sup>324</sup> Predstavujeme novú príručku Alica v krajine za obrazovkou, dostupné na <https://www.zastavmenasilie.gov.sk/nova-prirucka-alica-v-krajine-za-obrazovkou/>

*pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žene ohrozenej násilím“* boli podľa požiadavky Ministerstva vnútra SR doplnené kontakty na Informačné kancelárie pre obeť trestných činov a ich detašované pracoviská. Aktualizovaný dokument bol zverejnený vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva SR Číslo: 22247/2008 – OZS;

- Opatrenie 3.6 - *Priebežne monitorovať postupy polície pri aplikácii oprávnenia vykázat zo spoločného obydliá podľa § 27a zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, napr. V roku 2025 bolo príslušníkmi PZ SR vykázaných zo spoločného obydliá 1 167 osôb, čo predstavuje v medziročnom porovnaní viac o 51 osôb (1 116 vykázaných osôb zo spoločného obydliá v roku 2024);
- Opatrenie 4.3 - *Vytvorenie špecializovaných tímov pre vyšetřovanie násilia na ženách vrátane znásilnenia a sexuálneho násilia*, napr. V roku 2025 boli v rámci udržateľnosti projektu realizované na Akadémii PZ dva špecializované vzdelávacie kurzy, na ktorých bolo vyškolených 21 vyšetřovateľov a vyšetřovateľiek PZ SR. V rámci tohto projektu bolo doposiaľ (stav k 31. decembru 2025) celkovo vyškolených 159 vyšetřovateľov a vyšetřovateľiek PZ SR.

#### **4.4.2 Celoštátna stratégia a akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027**

Celoštátna stratégia rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021-2027 a Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027 boli schválené Vládou Slovenskej republiky uznesením č. 233 z 28. apríla 2021. Špecifikovaný akčný plán vo všeobecnosti obsahuje aj osobitné opatrenia k prevencii a/alebo eliminácii rodovo podmieneného násilia.<sup>325</sup>

Opatrenia obsiahnuté v predmetnom akčnom pláne, ktoré sa bezprostredne týkajú rodovo podmieneného násilia sa realizovali (aj) v roku 2025.

V roku 2025 napríklad Slovenské národné stredisko pre ľudské práva realizovalo opatrenie č. 6 *Monitorovať problematiku obťažovania na pracoviskách a odstraňovanie prejavov diskriminácie, šikanovania a sexizmu v pracovno-právnych vzťahoch*. Vo vzťahu k predmetnému opatreniu Slovenské národné stredisko pre ľudské práva v roku 2025 konkrétne venovalo pozornosť zastúpeniu témy sexuálneho obťažovania, sexuálneho násilia a rodovo podmieneného násilia v kvalifikačných prácach študentstva na bakalárskom, magisterskom a doktorandskom stupni, ktoré boli odovzdané v rokoch 2021 až 2025. Výber tém, formulácie cieľov a otázok, ako aj použité metódy a zistenia v študentských kvalifikačných prácach indikujú, do akej miery a akým spôsobom je problematika sexuálneho obťažovania a rodovo podmieneného násilia rámcovaná ako relevantná téma v danom odbore či profesii a potenciálny predmet výskumu.<sup>326</sup>

<sup>325</sup> Stratégia a akčný plán rovnosti, dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25845/1>

<sup>326</sup> Tematizácia problematiky sexuálneho obťažovania a násilia v záverečných a kvalifikačných prácach na vysokých školách, dostupné na <https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Sexualne-obtazovanie-v-zaverecnych-a-kvalifikacnych-pracach.pdf>

V súvislosti s opatrením č. 24 *Zlepšenie a podpora adresnej intervencie v prípadoch vykázaní* bolo v roku 2025 realizovaných 1 167 vykázaní zo spoločného obydlija, z toho bolo vykázaných 1 120 mužov a 47 žien. V každom realizovanom prípade v roku 2025 bolo využitie oprávnenia vykázaní zo spoločného obydlija príslušníkmi Policajného zboru SR nadriadeným vyhodnotené ako oprávnené. Od 01. júna 2025 je na Ministerstve vnútra SR interným predpisom zavedený postup policajtov a policajtiiek, ktorí a ktoré majú postavenie orgánov činných v trestnom konaní, vykonať takzvané posudzovanie rizika ohrozenia osoby za účelom prijatia opatrení na ochranu obetí, respektíve ohrozených osôb v prípadoch ohrozenia života a zdravia osoby.

Policajný zbor venuje zvýšenú pozornosť profesionalizácii policajtov a policajtiiek a ich systematickému vzdelávaniu v problematike násilia na ženách a domáceho násilia, ktoré sa realizuje na stredných odborných školách Policajného zboru, Akadémie Policajného zboru v Bratislave, ale aj v rámci zdokonaľovacieho vzdelávania policajtov a policajtiiek (formou prednášok a seminárov viacerých katedier).

V roku 2025 bolo realizované aj opatrenie č. 37 *„Realizovať preventívne aktivity zamerané na oblasť rovnosti žien a mužov a rovností príležitostí formou prednášok, besied a poskytovania potrebných informácií“*.

Úrad prevencie kriminality v roku 2025 prostredníctvom informačných kancelárií uskutočnil 2 085 vzdelávacích preventívnych aktivít pre 48 957 účastníkov a účastníčok, najmä z radov ohrozených skupín obyvateľstva (aktivita bola určená rovnako pre ženy a mužov), z toho k problematike obchodovania s ľuďmi celkom 237 vzdelávacích aktivít s počtom účastníkov a účastníčok 5 690 (z toho bolo 42 účastníkov a účastníčok z radov občanov a občianok iných krajín prichádzajúcich na územie Slovenskej republiky v dôsledku vojnového konfliktu, vrátane mužov a žien).

V hodnotenom období informačné kancelárie poskytli pomoc spolu 850 klientom a klientkam (z toho 492 klientok a 309 klientov). V súvislosti s riešením domáceho násilia pomoc informačných kancelárií vyhládalo 65 osôb, k obchodovaniu s ľuďmi 4 osoby a k sexuálnym trestným činom 28 osôb (26 klientok a 2 klienti).

Prostredníctvom Národného centra proti obchodovaniu s ľuďmi bolo zrealizovaných 32 vzdelávacích a osvetových aktivít zameraných na identifikáciu obchodovania s ľuďmi určených pre odborníkov a odborníčky, ako aj laickú verejnosť s účasťou 860 osôb (mládež a dospelých, dievčatá a ženy a chlapcov a mužov). Úrad prevencie kriminality prostredníctvom akreditovaného vzdelávania podľa zákona o celoživotnom vzdelávaní zrealizoval vzdelávanie pre 7 žien a 8 mužov na tému: *„Špecialista prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti“*. V rámci Kampane prelom ticho realizovanej na základe Národného projektu ministerstva vnútra SR na ochranu mäkkých cieľov bolo vzdelávaných 1 073 osôb (z toho 904 žien, 169 mužov). Na celoslovenskej úrovni boli realizované projekty, ktorých súčasťou boli aj témy spojené s násilím, ako napríklad *„Detská policajná akadémia“* (pre žiakov a žiačky 4. – 7. ročníkov základných škôl). Žiaci a žiačky boli, resp. sú veku primerane informovaní/é o tom, čo

je násilie, kde sa s ním môžu stretnúť, ako by mali vedieť reagovať. Tento projekt bol v školskom roku 2024/2025 realizovaný na 86 základných školách a bolo oslovených 3 966 žiakov a žiačok. Pre seniorov a seniorky bol realizovaný celoslovenský preventívny projekt „Bezpečná jeseň života“, tento projekt poskytuje informácie z rôznych oblastí prevencie, vrátane problematiky násilia. V rámci projektu „Bezpečná jeseň života“ sa v roku 2025 uskutočnilo 283 stretnutí s účasťou 9 585 seniorov a senioriek, počas ktorých bolo distribuovaných 9 814 materiálov. Príslušníci a príslušníčky Policajného zboru SR zaradení a zaradené na úseku prevencie v roku 2025 zrealizovali na tému násilia v rôznej forme spolu 55 preventívnych aktivít, počas ktorých bolo oslovených 996 osôb.“

Národné centrum proti obchodovaniu s ľuďmi v rámci Úradu prevencie kriminality realizovali vzdelávacie, preventívne a osvetové programy, ktoré oslovili tisíce účastníkov a účastníčok a podporili klientov a klientky čeliacich rôznym formám násilia a trestnej činnosti. Počas kampane od 24. do 28. novembra 2025 bolo spolu zrealizovaných 193 preventívnych aktivít, počas ktorých bolo oslovených 4 409 osôb. Z toho:

- na základných školách bolo zrealizovaných 32 preventívnych aktivít, počas ktorých bolo oslovených 672 žiakov a žiačok,
- na stredných školách bolo zrealizovaných 63 preventívnych aktivít, počas ktorých bolo oslovených 1979 študentov a študentiek,
- v iných cieľových skupinách bolo zrealizovaných 29 preventívnych aktivít, počas ktorých bolo oslovených 575 osôb (napr. pedagógovia a pedagogičky, seniori a seniorky, klienti a klientky v centrách sociálnych služieb, klienti a klientky v reedukačnom centre, chovankyne v centrách pre deti a rodinu, dospelí v marginalizovanej komunite),
- 69 osvetových aktivít, počas ktorých bolo osobne oslovených 1183 osôb a tiež bola oslovená aj široká verejnosť.

Rok 2025 potvrdil význam systematickej prevencie a cielenej podpory ohrozených skupín pri napĺňaní princípov rodovej rovnosti na Slovensku. Preventívnu činnosť, zameranú na prevenciu násilia na ženách, aj násilia na mužoch, realizovali najmä policajti a policajtky služobne zaradení/é na oddeleniach komunikácie a prevencie krajských riaditeľstiev Policajného zboru SR a skupín prevencie vnútorných oddelení okresných riaditeľstiev Policajného zboru SR. Preventívnu činnosť vykonávali aj policajti a policajtky viacerých služieb, však hlavná časť je vykonávaná policajtmi a policajtkami zaradenými na úsekoch prevencie. V roku 2025 boli k problematike násilia, vrátane násilia na ženách a domáceho násilia vydávané Policajným zborom SR tlačové správy, poskytované rozhovory, reportáže a publikované príspevky v médiách (21 tlačových správ, 3 rozhovory a reportáže, 115 príspevkov na sociálnych sieťach, 135 článkov v médiách).

Na celoslovenskej úrovni boli realizované projekty, ktorých súčasťou sú aj témy spojené s násilím, ako napríklad „Detská policajná akadémia“ (pre žiakov a žiačky 4. - 7. ročníkov základných škôl). Žiaci a žiačky sú veku primerane informovaní/é o tom, čo je násilie, kde sa s ním môžu stretnúť, ako by mali vedieť reagovať. Pre seniorov a seniorky bol realizovaný

celoslovenský preventívny projekt „Bezpečná jeseň života“, tento projekt poskytuje informácie z rôznych oblastí prevencie, vrátane problematiky násilia.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa eliminácie násilia na ženách, ktorým je 25. november bola policajtnými zariadeniami na úseku prevencie zrealizovaná v dňoch od 24. až 28. novembra 2025 preventívna kampaň na celoslovenskej úrovni, ktorá bola zameraná na problematiku násilia. Cieľom kampane bolo zvyšovanie informovanosti o problematike násilia, rozvíjanie zručností pred násilím a zabránenie jeho recidíve.

Policajný zbor poskytuje verejnosti preventívne rady a odporúčania k téme prostredníctvom webovej stránky ministerstva vnútra SR.<sup>327</sup> Verejnosti sú sprístupnené rady a odporúčania, ako sa nestáť obeťou násilia, ako aj informácie o možnostiach riešenia vzniknutých krízových situácií. Zároveň sú im sprístupnené propagačné materiály, ktoré okrem rád obsahujú aj kontaktné údaje rôznych inštitúcií v prípade potreby pomoci.

K šíreniu informovanosti k danej problematike je využívaný aj účet Policajného zboru SR na sociálnej sieti.<sup>328</sup> V oblasti prevencie sa lektorovali a lektorujú aj ďalšie témy, ktoré úzko súvisia s vyššie uvedenou problematikou, a to najmä témy šikanovanie, trestnoprávna zodpovednosť, obchodovanie s ľuďmi a kyberšikanovanie.

Cieľom všetkých aktivít bola snaha o zvyšovanie informovanosti osôb, ako aj úsilie o zníženie miery ohrozenia stať sa obeťou alebo páchatelom násilnej trestnej činnosti. Cieľom preventívnej činnosti, či už formou kontaktnou, virtuálnou a osvetovou bola snaha o poskytovanie informácií prispievajúcich k zníženiu prejavov násilia a iných sociálno-patologických javov, ako aj poskytovanie odporúčaní smerujúcich k prevencii viktimizácie i možnostiach pomoci obetiam násilných trestných činov.

Ďalším realizovaným opatrením bolo napríklad aj opatrenie č. 60 „Zintenzívniť a zefektívniť činnosť sociálnych pracovníkov a príslušníkov Policajného zboru SR s obeťami domáceho násilia“. V súvislosti s predmetným opatrením sa v roku 2025 v rámci projektu „Špeciálne výsluchové miestnosti pre detské obeť a ďalšie obzvlášť zraniteľné obeť trestných činov“ uskutočnili 2 kurzy s počtom vyškolených 23 vyšetrovateľov a vyšetrovateliek Policajného zboru SR. Celkovo v rámci tohto projektu bolo vyškolených 472 osôb vypočúvajúcich deti a ďalšie obzvlášť zraniteľné obeť. V ďalšom projekte „Zlepšenie ochrany práv obeť - posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu“ sa v kalendárnom roku 2025 uskutočnili 2 kurzy s počtom vyškolených 21 vyšetrovateľov a vyšetrovateliek Policajného zboru SR. Celkovo bolo v tomto projekte vyškolených 159 vyšetrovateľov a vyšetrovateliek Policajného zboru SR špecializujúcich sa na vyšetrovanie prípadov násilia na ženách a domáceho násilia.<sup>329</sup>

---

<sup>327</sup> Preventívne rady, dostupné na <https://www.minv.sk/?Preventivne%20rady%20pre%20obcanov>

<sup>328</sup> Stránka, dostupné na <https://www.facebook.com/policiaslovakia/>

<sup>329</sup> Vzdelávanie pokračuje aj v roku 2026 v súvislosti s udržateľnosťou uvedených projektov.

Vyšetrovacie spisy týkajúce sa trestných činov spáchaných v súvislosti s násilím na ženách a domácim násilím sú pri zohľadnení personálnych kapacít konkrétneho útvaru, pridelované policajtom alebo policajtkám, ktorí majú s vyšetrovaním tohto druhu trestnej činnosti a vedením výsluchu takýchto obetí skúsenosti, prípadne absolvovali špecializované vzdelávanie k danej problematike. Násilie na ženách býva úzko prepojené aj s obchodovaním s ľuďmi (napríklad sexuálne vykorisťovanie, nútená prostitúcia, nútené sobáše a podobne). Vyšetrovaním trestného činu obchodovania s ľuďmi sa zaoberá špecializovaný útvar, ktorým je jednotka nelegálnej migrácie úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru SR.

#### **4.4.3 Národná stratégia a akčný plán Detstvo bez násillia pre všetky deti (2023-2029)**

Uznesením vlády SR č. 24 z 15. januára 2014 bola schválená Národná stratégia na ochranu detí pred násilím, v ktorej je upravená špecifická problematika ochrany detí pred násilím. Realizačný dokument predmetnej stratégie v súčasnosti predstavuje Akčný plán na roky 2023 -2026.<sup>330</sup>

V priebehu roka 2025 boli z Akčného plánu Detstvo bez násillia pre všetky deti realizované napríklad nasledujúce opatrenia:

- *Podpora a rozvoj kompetencií pre účely koordinácie multidisciplinárneho riešenia problematiky násillia na deťoch na národnej a regionálnej úrovni (pretrvávanie podpory, ale aj rozširovanie a rozvoj kompetencií)*, napr. v každom územnom obvode koordinácie koordinátora/ky ochrany detí pred násilím boli zrealizované minimálne 2 multidisciplinárne pracovné stretnutia zahŕňajúce široké spektrum subjektov, ktoré chránia detí pred násilím – príslušníci a príslušníčky Policajného zboru SR, orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, mestské úrady, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, školy, subjekty neziskového sektora atď.;
- *Posilnenie postavenia a kompetencií koordinátora/ky ochrany detí pred násilím*, napr. Koordinátori a koordinátorky ochrany detí pred násilím pod metodickým vedením Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násillia na deťoch v roku 2025 realizovali 893 rôznych preventívnych a osvetových aktivít v spolupráci so školami, školskými zariadeniami, Centrami poradenstva a prevencie, Policajným zborom SR, neziskovými organizáciami a ďalšími subjektmi, ktoré majú povinnosť vykonávať prevenciu v súlade s príslušnými právnymi predpismi. (počet účastníkov a účastníčok viac ako 90 000) atď.;
- *Edukácia detí v oblasti identifikácie násillia a k správnym reakciám na násillie (tvorba a distribúcia materiálov, kampane, podpora formálneho a neformálneho vzdelávania v tejto oblasti)*, napr. Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násillia na deťoch realizuje celoslovenské podujatie Bubnovačka, do ktorého bolo zapojených v novembri roku 2025 viac ako 330 000 detí a dospelých v SR a Českej republike. Prokurátori a prokurátorky okresnej či krajskej prokuratúry v priebehu roka 2025 aktívne vykonávali prednáškovú činnosť na viacerých školách v rámci ich územného

---

<sup>330</sup> Národná stratégia a akčný plán, dostupné na <https://nks.gov.sk/dokumenty/>

obvodu, v rámci ktorých sa zaoberali aj problémami týkajúcimi sa šikany, kyberšikany, detskej pornografie a rôznych foriem násilia či zneužívania maloletých osôb atď.;

- *Podpora a rozvoj mediálnej gramotnosti a kritického myslenia u detí (tvorba a distribúcia materiálov, podpora vzdelávania v tejto oblasti)*, napr. Koordinátori a koordinátorky ochrany detí pred násilím v roku 2025 zorganizovali 94 odborných seminárov pre zástupcov a zástupkyne participujúcich subjektov a tri z nich boli zamerané na tému „Vplyv médií a mediálneho násilia na deti a rozvoj mediálnej gramotnosti u detí“, Národné osvetové centrum realizovalo edukačný workshop Rizikové správanie mládeže atď.;
- *Prevenca a intervencia šikanovania detí (tvorba a distribúcia informačných materiálov, publikácií a kampaní, organizácia podujatí, sieťovanie odborníkov preventívnych aktivít)*, napr. v rámci Podcastov Odborne na slovíčko a Nahlas o deťoch, preventívne aktivity Ministerstva vnútra SR na tému „Šikanovanie a kyberšikanovanie“ v rámci ktorých zrealizovali spolu 70 vzdelávacích a preventívnych aktivít určených pre pedagogických a odborných zamestnancov a zamestnankýň s celkovým počtom účastníkov a účastníčok 1 290 atď.;
- *Podpora a rozvoj vzdelávania detí v oblasti ľudských práv a demokratického občianstva, tolerancie a rešpektu k inakosti (podpora a rozvoj vzdelávania a zvyšovania povedomia, výchova k občianstvu a ľudským právam, aktivity s deťmi)*, napr. Činohra Slovenského národného divadla odohrala v roku 2025 20 repríz inscenácie Čaute!, ktorá reaguje na šikanovanie v školách a násilie v rodinách atď.;
- *Podpora práv detí, ktoré sú príslušníkmi menšín alebo inak znevýhodnených skupín, a/alebo detí ohrozených zanedbávaním v dôsledku generačnej chudoby*, napr. národné projekty, resp. výzvy v pôsobnosti Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, Koordinátori a koordinátorky ochrany detí pred násilím v roku 2025 realizovali 213 multidisciplinárnych pracovných stretnutí so zástupcami a zástupkyňami participujúcich subjektov, mnohé z nich boli zamerané aj na témy týkajúce sa podpory práv detí z marginalizovaných rómskych komunit;
- *Podpora a rozvoj inovatívnych metód pri práci s deťmi pri rôznych životných situáciách na národnej a regionálnej úrovni (streetwork, clubwork a peer programov; nízko prahových programov pre deti a mládež, dobrovoľníckych programov..)*, napr. Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR testoval pilotný projekt aplikácie, zameraný na šikanovanie s Banskobystrickým samosprávnym krajom;
- *Podpora, vznik a realizácia výskumov, analýz, monitoringov a zberu štatistických údajov*, napr. Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch realizovalo výskum prostredníctvom Katolíckej univerzity v Ružomberku. Zameriaval sa na správanie detí a dospievajúcich na internete, medzi hlavné témy patrili napr. príležitosti a riziká používania internetu (návyky v online prostredí, nebezpečné obsahy, kyberšikanovanie, využívanie umelej inteligencie a pod.).“, Školský prieskum ESPAD, Výskumný projekt HoDeKoProM atď..

Aktivity vyplývajúce z akčného plánu Detstvo bez násilia pre všetky deti, ktoré boli realizované v roku 2025 vo všeobecnosti prispeli k značnej aktivite a prehĺbeniu multidisciplinárnej spolupráce, posilneniu vzdelávania detí, ako aj odborníkov a odborníčok,

implementácie inovácií a technológií, rozvoju a rozšíreniu špecializovaných služieb a systémov (Barnahus), výskumnej a analytickej činnosti.

#### 4.4.4 Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030

Vláda SR uznesením č. 657 z 16. novembra 2021 schválila Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030. Stanoveným cieľom tohto národného programu je podporiť budovanie udržateľnej spoločnosti cez podporu a zhodnocovanie potenciálu ľudí všetkých vekových kategórií predovšetkým v kontexte procesu ich starnutia.<sup>331</sup>

V súlade s vymedzeným cieľom sa parciálne opatrenia Národného programu aktívneho starnutia týkajú aj problematiky násilia. Vo všeobecnosti ide o opatrenia, ktoré sa týkajú kapitoly 4.7 Podpora dôstojnosti, nezávislosti a kvality života starších ľudí, konkrétnejšie cieľa č. 7 - Bezpečnosť starších ľudí prostredníctvom zvyšovania povedomia a informovanosti o kriminalite páchanej na starších ľuďoch a možnostiach účinnej ochrany a č. 8 - Bezpečnosť starších ľudí prostredníctvom dostupných programov pomoci a služieb pre obeť násilia a trestných činov páchaných na starších ľuďoch.

V súvislosti s cieľom 7 - *Bezpečnosť starších ľudí prostredníctvom zvyšovania povedomia a informovanosti o kriminalite páchanej na starších ľuďoch a možnostiach účinnej ochrany* rok 2025 priniesol na Slovensku výrazné posilnenie prevencie zameranej na ochranu seniorov a senioriek pred podvodmi, pričom Ministerstvo vnútra SR spustilo celoročnú kampaň, pričom ju neobmedzilo len na obdobie októbra.

Kampaň cieľila najmä na seniorov a seniorky, ktorí a ktoré poberajú dôchodok v hotovosti a sú častejšie vystavení/é priamemu kontaktu s podvodnými osobami. Kľúčovou novinkou bola spolupráca so Slovenskou poštou, vďaka ktorej sa preventívne letáky dostávali seniorom a seniorkám priamo pri vyplácaní dôchodku (v stovkách tisíc kusov).

Súčasťou aktivít boli aj prednášky a edukačné stretnutia vo viacerých mestách a regiónoch, dopĺňané terénnou prevenciou priamo medzi seniormi a seniorkami. Dôvodom intenzifikácie bol nárast prípadov a finančných škôd, pričom sa komunikovali stovky evidovaných pokusov a vysoké straty na strane seniorov a senioriek.

Prevencia sa v roku 2025 viac zamerala na sofistikované scenáre – falošných príbuzných, policajtov a policajtky či bankových „expertov/ky“ a na nátlakové telefonáty, ktoré nútia staršie osoby konať v strese a rýchlo. Zdôrazňovali sa jednoduché ochranné pravidlá: neodovzdávať hotovosť cudzej osobe, overovať si informácie priamo v rodine a pri podozrení okamžite kontaktovať políciu. Zároveň sa upozorňovalo, že podvody sa čoraz viac presúvajú do online prostredia a využívajú moderné komunikačné kanály, čo zvyšuje potrebu digitálnej obozretnosti. Celkovo rok 2025 posunul ochranu seniorov a senioriek od všeobecných varovaní k adresnejším, koordinovaným opatreniam a širšej spolupráci inštitúcií pri informovaní a ochrane zraniteľných skupín.

---

<sup>331</sup>Národný program aktívneho starnutia, dostupné na <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/aktivne-starnutie/narodny-program-aktivneho-starnutia/>

V súvislosti s cieľom 8 - *Bezpečnosť starších ľudí prostredníctvom dostupných programov pomoci a služieb pre obeť násillia a trestných činov páchaných na starších ľuďoch* sa v roku 2025 na Slovensku posilnila pomoc pre seniorov a seniorky – obeť podvodov, násillia či iných trestných činov – najmä cez financované programy odbornej pomoci. Ministerstvo spravodlivosti SR vyhlásilo a zrealizovalo dotácie na rok 2025 pre akreditované organizácie, ktoré poskytujú obetiam právnu, psychologickú a sociálnu pomoc. Zverejnené zoznamy ukazujú, že dotácie dostali viaceré subjekty po celom Slovensku (napr. VIDIA, Úsmev ako dar a ďalšie), čo zvyšuje dostupnosť pomoci aj pre starších ľudí.

Súčasne boli v roku 2025 podporené aj intervenčné centrá pre obeť domáceho násillia, ktoré poskytujú špecializovanú pomoc zvlášť zraniteľným obetiam (čo môže zahŕňať aj seniorov a seniorky).

Dôležitý posun je, že pomoc sa poskytuje nielen osobne, ale často aj terénne a na diaľku, aby bola dostupná aj ľuďom, ktorí sa boja alebo sa nevedia dopraviť. Niektoré organizácie zverejnili aj výsledky za rok 2025 – napríklad Úsmev ako dar uvádza stovky konkrétnych úkonov pomoci a kombináciu sociálneho, právneho aj psychologického poradenstva. Zároveň sú dostupné jasnejšie informácie o tom, kam sa obrátiť, cez oficiálne prehľady kontaktov a vysvetlenia práv obetí.

Celkovo je možné konštatovať, že rok 2025 priniesol viac praktickej, financovanej a lepšie dostupnej pomoci, aby seniori a seniorky nemuseli zostať po trestnom čine alebo násillí sami/y.

#### **4.4.5 Akčný plán rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosť v rezorte obrany na roky 2024-2030**

V rozhodnom období kalendárneho roka 2025 sa v rezorte obrany priebežne plnili niektoré opatrenia z Akčného plánu rodovej rovnosti a agendy Ženy, mier a bezpečnosti v rezorte obrany na roky 2024 – 2030.

Úlohy vyplývajúce z vyššie špecifikovaného akčného plánu boli priebežne plnené aj prostredníctvom rezortnej stálej pracovnej skupiny pre podporu a vyhodnocovanie implementácie rodovej rovnosti a agendy o ženách, mieri a bezpečnosti, ktorá v roku 2025 rokovala dvakrát.

V roku 2025 napríklad vo vzťahu k rodovo podmienenému násilliu vojenská polícia vydala Metodické usmernenie k prevencii rodovo podmieneného násillia v podmienkach rezortu Ministerstva obrany SR (č. VPTN-EL7/157/2025), ktorého cieľom je zjednotenie postupu v oblasti rodovo podmieneného násillia v rezorte obrany, zvyšovanie povedomia o rodovo podmienenom násillí, zvyšovanie informovanosti o poskytovaní efektívnej podpory a pomoci obetiam násillia, monitoring, ako aj vyhodnocovanie a podpora spolupráce v tejto oblasti.

### **4.5 Stav vo vybraných oblastiach**

Nasledujúcich päť osobitných podkapitol poskytuje informácie v súvislosti s legislatívnymi úpravami v roku 2025, násillím na ženách, násillím na mužoch, chatbotkou Sophia a iniciatívou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí.

#### 4.5.1 Legislatívna úprava

**Nariadenie vlády č. 131/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti dotácií v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny v znení neskorších prepisov**

Novela vyššie špecifikovaného nariadenia predstavovala priamu reakciu na pretrvávajúce dôsledky ukrajinskej krízy, a to z dôvodu naliehavej potreby zabezpečiť kontinuitu financovania bezpečných ženských domov, ktoré poskytujú nevyhnutné služby zahŕňajúce krízovú intervenciu, psychologické poradenstvo, právne služby, bezpečné ubytovanie a ďalšie formy dlhodobej podpory.

#### **Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb**

V súvislosti s koncepciou reformy financovania sociálnych služieb je vo vzťahu k legislatívnym úpravám potrebné reflektovať v roku 2025 na *prípravu zákona č. 406/2025 Z. z. o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, ktorý vychádzal práve zo záverov Koncepcie reformy financovania sociálnych služieb. Koncepcia rieši aj smerovanie služieb krízovej intervencie, ktoré súvisia i s ochranou žien pred násilím, pričom táto téma je pre rezort práce dôležitá. Materiál predpokladá aj riešenie zmeny v systéme sociálnych služieb krízovej intervencie, ktorým je venovaná osobitná pozornosť v rámci prílohy č. 2 a kde sa predpokladá aj legislatívna úprava týchto sociálnych služieb.

S predložením návrhu legislatívnych zmien týkajúcich sa poskytovania sociálnych služieb krízovej intervencie (vrátane zariadení núdzového bývania) a podporných sociálnych služieb sa počíta v roku 2027.

V súlade s prílohou 2 koncepcie bude hlavným východiskom plánovaných zmien vykonávanie rôznych kombinácií tzv. odborných činností, príp. vrátane poskytovania ubytovania.

Poskytovanie činností prislúchajúcich k danej forme sociálnej služby bude možné pre všetky cieľové skupiny, na rozdiel od súčasnosti (napríklad sociálnu službu „komunitné centrum“ je možné poskytovať iba pre osoby v nepriaznivej sociálnej situácii „pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby“). V čase, keď sa súčasná právna úprava tvorila, bola identifikovaná potreba zriaďovať predmetnú sociálnu službu pre špecifické potreby tejto cieľovej skupiny. Cieľom je zefektívniť tento systém a zostať relevantným s ohľadom na potreby viacerých cieľových skupín (aj tých novovznikajúcich) neviažuc sa na špecifické činnosti s ohľadom na cieľovú skupinu. Návrhy zmien budú vopred konzultované so zástupcami všetkých relevantných aktérov, vrátane poskytovateľov sociálnych služieb.

## **Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov**

Predmetný legislatívny proces k novelizácii *zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov* sa týka zmien aj vo vzťahu k trestnému činu obchodovanie s ľuďmi, konkrétne k § 179 ods. 2, kde sa do paragrafového znenia navrhuje doplniť *expressis verbis* detská prostitúcia medzi účely vykorisťovania popri už existujúcich účeloch vykorisťovania. Po novelizácii v navrhnutom znení sa bude detská prostitúcia stíhať výhradne ako obchodovanie s ľuďmi a nebude môcť byť stíhaná ako kupliarstvo (v paragrafovom znení trestného činu kupliarstva je taktiež navrhnutá úprava s vypustením dieťaťa a návrhom vloženia nového paragrafu, ktorý jednoznačne uvádza, že trestnosť činu posudzovaného ako kupliarstvo spáchaného na dieťati sa posudzuje ako obchodovanie s ľuďmi). Pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi (konkrétne pri obchodovaní s deťmi) sa navrhuje zvýšenie základnej trestnej sadzby zo 4 - 10 rokov na 7 - 15 rokov a zavedenie novej skutkovej podstaty vyžívanie služieb obete obchodovania s ľuďmi.

Spolu s novelizáciou vyššie špecifikovaného zákona bude prijatá aj úprava netrestania za priestupok, ktorého sa dopustila osoba z donútenia v priamej súvislosti s tým, že bol na nej spáchaný trestný čin obchodovania s ľuďmi - novelizácia *zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov*, ktorého gestorom je rezort ministerstva vnútra.

Predmetná novelizácia prebiehala v súvislosti s transpozíciou *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1712 z 13. júna 2024, ktorou sa mení smernica 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania*, a novelizácia zákona o priestupkoch, ktorá je v legislatívnom procese súčasťou novelizácie Trestného zákona v súvislosti s odporúčaniami expertov pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi Rady Európy (tzv. GRETA) vyplývajúcimi z hodnotenia implementácie Dohovoru Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi.

Predmetné novelizácie sa priamo netýkajú oblasti rodovej rovnosti, ale princíp rodovej rovnosti sa uplatňuje vo vzťahu k ochrane obetí obchodovania s ľuďmi, pričom možno konštatovať, že aj novelizácia oboch vyššie špecifikovaných zákonov môže prispieť k posilneniu preventívno-represívnej funkcie v nadväznosti na ochrannú funkciu trestného a priestupkového práva.

## **Zákona č. 242/2025 Z. z. o psychologickkej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Kľúčovým inštitucionálnym medzníkom bolo prijatie nového zákona č. 242/2025 Z. z. o psychologickkej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. októbra 2025. Doterajšia legislatíva bola neúplná a roztrieštená, čo neumožňovalo efektívnu koordináciu starostlivosti o duševné zdravie mimo rezortu zdravotníctva.

Zákon komplexne reguluje výkon povolania psychológa a dáva psychológom pôsobiacim v rámci referátov poradensko-psychologických služieb oveľa väčšiu odbornú autonómiu a nezávislosť pri ich práci s klientmi a klientkami. Zavedenie jasných podmienok na výkon činnosti, povinná registrácia a zriadenie nadrezortnej Slovenskej komory psychológov a psychoterapeutov garantujú vyššiu kvalitu a etický štandard služieb. Väčšia autonómia psychológov a psychologičiek referátov poradensko-psychologických služieb sa priamo

premieta do skvalitnenia krízovej intervencie a psychologického poradenstva pri riešení partnerských a rodinných kríz, kde je kľúčový nezávislý, odborný a rodovo citlivý prístup bez administratívnych bariér.

### **Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu**

V roku 2025 začali legislatívne práce na transpozícii *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu*, ktorej gestorom je Ministerstvo spravodlivosti SR. V rámci tohto procesu bola zriadená medzirezortná pracovná skupina a prebiehala identifikácia legislatívnych a praktických medzier v oblasti trestného práva a ochrany obetí.

#### **4.5.2 Násilie na ženách**

Aj v roku 2025 platí, že prežívšími osobami rodovo podmieneného násillia sú v (nielen) v geografických reáliách Slovenskej republiky primárne ženy. Aj napriek tomu, že násilie vo všeobecnosti, predstavuje nežiadúci spoločenský jav a jednu z najzávažnejších foriem porušovania ľudských práv, Slovenská republika dlhodobo vykazuje vysokú prevalenciu rodovo podmieneného a domáceho násillia na ženách.

Dáta Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie za rok 2025 reflektujú skutočnosť, že najpočetnejšiu skupinu volajúcich osôb predstavovali práve ženy zažívajúce násilie (733, počet hovorov 1 023). Tretie osoby volajúce na Národnú linku pre ženy zažívajúce násilie – teda osoby, ktoré telefonujú na linku, pretože poznajú prežívšiu osobu násillia a hľadajú poradenstvo – na linku v priebehu roka zavolali 484 krát. Z hľadiska formy násillia najviac hovorov bolo od žien zažívajúcich násilie v intímnych partnerských vzťahoch (916 hovorov). Vo všeobecnosti Národná linka pre ženy zažívajúce násilie prijala v roku 2025 viac hovorov ako v roku 2024 (rozdiel o 502). V rámci intervenčných centier bola v roku 2025 poskytnutá pomoc celkovo 972 ženám.

Vo vzťahu k rodovo podmienenému násiliu a transpozícií *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu*, ktorej cieľom je poskytnúť komplexný rámec na účinnú prevenciu a boj proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu v jednotlivých členských štátoch (vrátane Slovenska), Agentúra EÚ pre základné práva publikovala v roku 2025 spolu s Európskym inštitútom pre rodovú rovnosť spoločnú správu pod názvom „*Prieskum rodovo podmieneného násillia – dôkazy pre politiku a prax*“. Cieľom špecifikovaných stanovísk nebolo sa komplexne zaoberať všetkými zisteniami z prieskumu, ale skôr zdôrazniť vybrané zistenia s konkrétnymi výzvami na konanie, ktoré sú v súlade so stanovenými právnymi záväzkami. Správa reflektovala napríklad nasledovné stanoviská, resp. odporúčania:

- členské štáty by mali preskúmať svoje zákony a politiky s cieľom zabezpečiť existenciu špecifických opatrení zameraných na prevenciu, ochranu a podporu zameraných na ženy intersekcionalne diskriminované, ktoré čelia zvýšenému riziku násillia;
- v súlade s údajmi, ktoré ukazujú, že násilie zo strany intímneho partnera má vo všeobecnosti závažnejšie a trvalejšie následky ako násilie zo strany iného partnera, by členské štáty mali uprednostniť implementáciu smernice o násillí páchanom na ženách

a jej ustanovení o účinných a odrádzajúcich trestných trestoch a pravidlách o príťažujúcich okolnostiach, so zameraním na prípady násilia zo strany intímneho partnera. V tejto súvislosti zistenie, že značný počet žien potrebuje voľno z práce kvôli násiliu zo strany intímneho partnera a má problémy s opatrovateľskými úlohami, preukazuje naliehavú potrebu, aby členské štáty vytvorili komplexné hospodárstvo a súvisiace podporné mechanizmy;

- členské štáty by mali zaviesť integrované prístupy k obetiam násilia – vrátane násilia páchaného intímnymi partnermi – a užívaniu látok, ako je alkohol alebo drogy, ako mechanizmu na zvládanie účinkov násilia. Tieto by mali kombinovať služby duševného zdravia podporu pri závislostiach a starostlivosť založenú na traume v súlade s povinnosťami poskytovať špecializované podporné služby potrebné na komplexné riešenie rôznorodých potrieb obetí;
- zistenia prieskumu ukazujú jasný vzťah medzi ekonomickou závislosťou a násilím. Takýto vzťah si vyžaduje veľmi ciele legislatívne a politické opatrenia. V tejto kontexte by členské štáty mali prijať špecifické nástroje na hodnotenie rizika, aby lepšie rozpoznali zraniteľnosť obetí, ktorých sa dotýka ekonomická závislosť a kontrola. Zároveň by členské štáty mali zabezpečiť, aby takéto obeť boli odkázané na špecializované podporné služby, ktoré sú vybavené na riešenie mnohostrannej traumy, ktorá vyplýva z pretrvávajúceho psychického týrania a jeho prepojenia s ekonomickou kontrolou;
- pri zavádzaní odbornej prípravy pre odborníkov a odborníčky (napr. políciu a súdnych, zdravotníckych a sociálnych odborníkov a odborníčky a špecializovaných podporných služieb) v tejto oblasti by členské štáty mali zabezpečiť, aby boli príslušní odborníci a odborníčky vyškolení a vyškolené na rozpoznávanie rôznych foriem psychického a ekonomického násilia, ktoré sa často vyskytuje popri iných formách násilia vo vzťahu;
- členské štáty by mali koordinovať sektory, ako je zdravotníctvo, vzdelávanie a podporné služby, aby obetiam ponúkali holistickú podporu, ktorá presahuje rámec mechanizmov nahlasovania a justičných služieb;
- členské štáty by mali zaviazat zamestnávateľské subjekty, najmä v odvetviach, kde sú pracovníčky najviac vystavené sexuálnemu obťažovaniu, aby poskytovali pravidelné školiace programy a kampane na zvyšovanie povedomia o postupoch proti sexuálnemu obťažovaniu, pričom by sa mali pracovať so zisteniami údajov, ktoré naznačujú, že väčšinu incidentov páchajú muži. Členské štáty by mali osobitne vyzvať zamestnávateľské subjekty, aby určili kontaktné osoby alebo oddelenia pre prípady sexuálneho obťažovania a aby vytvorili prístupné mechanizmy hlásenia vrátane systémov hlásenia zohľadňujúcich vek s viacerými kanálmi, aby umožnili mladším zamestnancom a zamestnankyniam hlásiť incidenty sexuálneho obťažovania bez strachu z kariérnych následkov. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby zamestnávateľské subjekty rozšírili svoje politiky a opatrenia proti obťažovaniu na digitálne pracoviská vrátane online obťažovania prostredníctvom pracovných platforiem a prepojenej povahy kybernetického násilia naprieč viacerými digitálnymi kanálmi;
- členské štáty by mali chrániť deti pred všetkými formami násilia, zneužívania, zanedbávania a vykorisťovania čo najskôr a zároveň zavádzať komplexné skriningové

protokoly v zdravotníckych zariadeniach s cieľom identifikovať osoby, ktoré prežili sexuálne násilie v detstve;

- členské štáty musia vyvinúť ciele preventívne programy zamerané na matky aj otcov rovnako, pričom uznávajú podobnú mieru páchania fyzického a psychického násilia;
- vzhľadom na cyklickú povahu násilia, preukázanú v údajoch, členské štáty musia uprednostniť financovanie dlhodobej psychologickej podpory pre obeť násilia v detstve, ktorá je špecificky navrhnutá tak, aby prerušila cyklus viktimizácie a prevencie medzigeneračného prenosu násilím atď.

#### 4.5.3 Násilie na mužoch

Chlapci a muži tiež predstavujú preživšie osoby násilia. Ako vyplýva z dát Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie v roku 2025 v súvislosti s intímnym partnerským násilím telefonovalo 24 mužov a vo vzťahu k ostatnému domácemu násiliu 10 mužov, pričom spolu bolo zrealizovaných 37 hovorov. V komparácii s predchádzajúcim kalendárny rok 2024, tak ide o mierny nárast v prípade kontaktovania linky zo strany mužov (2024 - 22 mužov v prípade intímneho partnerského násilia).

Vo vzťahu k intervenčným centrá, ako vyplýva z kapitoly 4.1, bola v roku 2025 poskytnutá pomoc celkovo 161 mužom. Osobitne, napr. intervenčné centrum Žena v tiesni evidovalo v roku 2025 ako ohrozené osoby násilím 18 mužov, pričom služby tohto intervenčného centra využili len dvaja. Žena v tiesni pri mužoch ako ohrozených osobách eviduje najčastejšie ako násilnú osobu syna. Obdobnú skutočnosť eviduje aj Fenestra, ktorá ako intervenčné centrum v roku 2025 poskytla špecializovanú pomoc a podporu 18 mužom, ktorí boli ohrozovaní domácim násilím zo strany iných mužských členov domácnosti, najčastejšie dospelých synov. Mužské preživšie osoby násilia eviduje za rok 2025 aj Poradenské centrum Náruč, kde v rámci 293 klientov a klientok bolo 51 mužov.

Chlapci a muži sa môžu rovnako stať aj obeťou sexuálneho násilia, pričom ich reakcie môžu byť špecifické a rovnako traumatické ako pre ženu. Pre chlapcov a mužov môže byť oveľa náročnejšie zdôveriť sa, porozprávať sa o tom s niekým a pod. Aj u mužov rovnako platí, že za násilie je zodpovedná osoba, ktorá ho pácha, nikdy nie osoba, ktorá ho zažívala/prežila.<sup>332</sup>

Nevyhnutné je preto venovať pozornosť a zvyšovať informovanosť aj o násilí páchanom na chlapcoch a mužoch. V súčasnosti platné stratégie a/alebo akčné plány obsahujú len jedno opatrenie explicitne špecificky zamerané na chlapcov a mužov ako potenciálne preživšie osoby násilia. Predmetné opatrenie predstavuje úloha č. 27 Akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027, ktorej zámerom je „Zvyšovanie informovanosti mužov, chlapcov a širokej verejnosti o trestnom charaktere násilia na mužoch, vrátane sexuálneho násilia, s cieľom povzbudzovať mužov a chlapcov, aby nahlasovali prípady násilia na nich páchané a/alebo vyhľadali špecializované služby ochrany a podpory“.

V súvislosti so zvyšovaním informovanosti a násilí bol už v roku 2024 prijatý národný projekt „Informačná kampaň na zvyšovanie povedomia verejnosti o vybraných sociálnych témach“, ktorý sa zameriava aj na problematiku násilia. Kampaň sa v téme násilia, okrem

<sup>332</sup> Typy pre mužov, dostupné na <https://www.zastavmenasilie.gov.sk/tipy-pre-muzov/>

primárných preživších osôb, ktorými sú ženy a deti, bude v parciálnych osvetových aktivitách zameriavať aj na osvetu násilia v prípade mužských preživších osôb násilia, či iných zraniteľných osôb.

#### 4.5.4 Chatbotka Sophia

V podmienkach SR bol 9. októbra 2025 oficiálne predstavený Sophia chatbot – ocenený nástroj založený na umelej inteligencii, ktorý používa už aj slovenský jazyk.<sup>333</sup> Predmetné bolo výsledkom úzkej spolupráce medzi Inštitútom pre výskum práce a rodiny, Koordinačno-metodickým centrom pre prevenciu násilia na ženách a švajčiarskej neziskovej organizácie Spring ACT.<sup>334</sup>

Slávnostné uvedenie chatbotky Sophie bolo v priestoroch Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku a spojilo zástupcov a zástupkyne občianskej spoločnosti, štátnej a verejnej správy, diplomatického zboru, médií i obhajcov a obhajkyň rodovej rovnosti.<sup>335</sup> Podujatie otvorilo diskusiu o potrebe inovatívnych digitálnych riešení v oblasti ochrany pred násilím.

Chatbotka Sophia ponúka preživším domáceho násilia prístup k dôležitým informáciám, právnomu poradenstvu a kontaktom na podporné služby – anonymne, nepretržite a bez zanechania digitálnej stopy. Slovenská republika sa tak pridala k rastúcemu zoznamu krajín, ktoré prijali toto digitálne riešenie.<sup>336</sup>

Chatbotka Sophia ponúka:

- 24/7 anonymnú podporu a populárne komunikačné aplikácie,
- prehľadné informácie o typoch a prejavoch násilia,
- personalizované usmernenia o právach a miestnych podporných službách,
- bezpečný digitálny trezor na uchovanie dôkazov o násilí a dôležitých dokumentov.<sup>337</sup>

Úlohou Koordinačno-metodologického centra pre prevenciu násilia na ženách v rámci lokalizácie Chatbotky Sophia na Slovensku spočívala v poskytnutí informácií o pomáhajúcich organizáciách, základnom právnom rámci ochrany a podpory pre ženy zažívajúce násilie, ich deti a obe domáceho násilia na Slovensku, či sa už potrebujú zorientovať v trestnoprávnej alebo občianskoprávnej oblasti. Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách a Národná linka pre ženy zažívajúce násilie sa podieľali aj na tréningoch Sophie a testovali schopnosti Sophie poskytnuté informácie odovzdávať ďalej.

Okrem výskumnej činnosti v záujme podpory tvorby politík a opatrení na vedeckých dôkazoch bolo, resp. je úlohou Koordinačno-metodologického centra pre prevenciu násilia na ženách prepájať jednotlivých aktérov a aktérky a sprostredkovať informácie.

---

<sup>333</sup>The story of SOPHIA CHATBOT by SPRINGACT, dostupné na [https://www.youtube.com/watch?v=7kv1obZh\\_pA](https://www.youtube.com/watch?v=7kv1obZh_pA)

<sup>334</sup> Spring ACT, dostupné na <https://springact.org/sophia-chatbot/>

<sup>335</sup> Sophia začína na Slovensku: Prináša podporu obetiam-preživším domáceho násilia na Slovensku, dostupné na <https://springact.org/2025/10/15/chatbot-sophia-in-slovakia/>

<sup>336</sup> Chatbotka Sophia, dostupné na [www.sophia.chat](http://www.sophia.chat)

<sup>337</sup> Umelá inteligencia pomáha v boji proti domácejmu násilíu – ocenená chatbotka Sophia prichádza na Slovensko, dostupné na <https://www.zastavmenasilie.gov.sk/umela-inteligencia-pomaha-v-boji-proti-domacemu-nasiliu-ocenena-chatbotka-sophia-prichadza-na-slovensko/>

Sophia sprostredkováva informácie a pomáha ženám zažívajúcim násilie a obetiam domáceho násilia, ktoré z rôznych dôvodov nemôžu zavolať na krízovú linku, kontaktovať špecializovanú organizáciu alebo si netrúfajú kontaktovať políciu SR. Sú to ženy cudzinky a príslušníčky menšín, ženy žijúce v odľahlých oblastiach a aj ženy vo vysokom stupni ohrozenia vážnym násilím a ženy izolované a kontrolované do miery, ktorá je pre väčšinu z nás nepredstaviteľná.

Sophia je kameňom v mozaike podpory obetí násilia, no pre niektoré môže byť prvým stupienkom k identifikácii problému a prvou ukážkou dostupnosti riešení. Pretože všetky osoby máme nárok vybrať si takú cestu, ktoré je pre nás najschodnejšia a najbezpečnejšia – a to osobitne platí pre ženy zažívajúce násilie a obeť domáceho násilia.

#### **4.5.5 Iniciatíva**

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí v roku 2025 začal s iniciatívou návštev zariadení núdzového bývania, poradenských centier, ako aj intervenčných centier.

Cieľom predmetnej iniciatívy bolo, resp. je získať hlbší pohľad do praktickej činnosti predmetných zariadení, ako aj identifikovať kľúčové výzvy, s ktorými sa vyššie špecifikované zariadenia v rámci svojej činnosti stretávajú. Uvedená iniciatíva sa realizovala aj v súvislosti s transpozíciou *smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu*.

V roku 2025 sa podarilo osobne navštíviť 3 zariadenia, a to 2 zariadenia v Bratislavskom kraji a 1 zariadenie v Trenčianskom kraji.

V Bratislavskom kraji bolo navštívené jedno zariadenie, ktoré predstavovalo zariadenie núdzového bývania. Druhé zariadenie bolo poradenské centrum.

V Trenčianskom kraji bolo navštívené poradenské centrum.

Skúsenosti zariadení, ktoré boli navštívené v roku 2025, boli v niektorých ohľadoch rôzne.

#### **Financovanie**

Vo všetkých navštívených zariadeniach predstavoval spoločný menovateľ, vo vzťahu k negatívnym skúsenostiam, financovanie. Financovanie zariadení je v podmienkach SR viaczdrojové, pričom je vo všeobecnosti pokrývané z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva spravodlivosti SR a samosprávneho kraja.

Financovanie predmetných zariadení bolo špecifikované ako nesystematické, nedostatočné a veľmi nepredvídateľné.

Jedno zo zariadení konštatovalo externú podporu a darovanie materiálnej pomoci od veľkých zamestnávateľských subjektov.

Ďalšie zo zariadení v súvislosti s financovaním verbalizovalo ako problematický aspekt aj potrebu spolufinancovania. Zároveň, predmetné zariadenie osobitne zdôraznilo niektoré

problematické náklady ako napríklad vysoké poplatky za energie, poplatky v banke alebo cestovné náklady.

Vo vzťahu k (nielen) financovaniu bola špecifikovaná potreba osobitného právneho predpisu.

### **Priestory**

Budova alebo priestory, v ktorých sídlia zariadenia sú vo väčšine prípadov v nájme. V súvislosti s funkčnosťou predmetných zariadení boli zo strany zariadení konštatované nevyhovujúce priestory.

Zariadenie núdzového bývania konštatovalo, že budova (interný aj externý priestor) nespĺňa štandardy a potrebuje časté rekonštrukcie, ktoré majú následne vplyv na obmedzenie kapacity. Obmedzenie kapacity predstavuje pre zariadenie finančný výpadok. Súčasne zariadenie opravuje priestory postupne, takže kým niečo opravia, časti, ktoré opravili pred pár rokmi opäť potrebujú opravu. Zároveň konštatovali, že vzhľadom na klientelu je opotrebovateľnosť izieb výraznejšia. V tejto súvislosti zariadenie konštatovalo aj nevyhovujúcu záhradu či skutočnosť, že v budove sa nachádzajú aj externé byty patriace mestu.

Starší stav budovy, ako aj to, že sa nad kanceláriami nachádzajú byty, čo predstavuje rušivý element, konštatovalo aj jedno z navštívených poradenských centier.

### **Klientky**

Vo vzťahu ku klientkam zariadenie núdzového bývania konštatovalo zmenu v charaktere klientok, pričom do veľkej miery identifikovalo ako pridružený faktor závislosť. Značná časť klientok sa v zariadení núdzového bývania opakovala. V rámci svojej činnosti jedno z poradenských centier ako novšiu kategóriu žien zažívajúcich násilie identifikovalo seniorky. Ďalšie navštívené poradenské centrum reflektovalo aj svoje skúsenosti s Rómkami a zdravotne znevýhodnenými osobami.

Zo strany zariadení bolo ako jedna z najväčších výziev špecifikované zabezpečenie krízového a/alebo podporného bývania pre ženy zažívajúce násilie.

Zariadenie núdzového bývania súčasne konštatovalo, že 90 % prípadov v ich praxi predstavuje prípady generačnej chudoby s prítomnosťou násillia, t. j. ženy zažívajúce násilie potrebujú vyriešiť bývanie a nereflektujú, že v celej ich situácii je faktor násilných vzťahov.

### **Skúsenosti s inštitúciami**

V súvislosti so skúsenosťami žien zažívajúcich násilie s inštitúciami zariadenia verbalizovali, že skúseností žien závisia od konkrétnych osôb a ich prístupu v rámci jednotlivých inštitúcií.

Zariadenie núdzového bývania vo vzťahu k Polícií SR konštatovalo, že podľa nich nevnímajú špecifickosť zariadenia, a taktiež to, že príslušníci/čky Polície SR nie sú podľa ich

názoru dostatočne vzdelaní/é a/alebo scitlivení/é. V ich praxi sa často stretli s tým, že v rámci polície SR osoby odrádzajú ženy zažívajúce násilie či bagatelizujú situáciu. Negatívne skúseností s Políciou SR vnímalo aj poradenské centrum.

Vo vzťahu k úradom práce, sociálnych vecí a rodiny SR zariadenia identifikovali taktiež rôzne, avšak prevažne nie pozitívne skúsenosti. Poradenské centrum komunikovalo to, že negatívny prístup pracovníčok a pracovníkov môže byť determinovaný aj skutočnosťou, že násilné osoby vedia „zastrašovať“ aj na úradoch.

Ďalšiu z inštitúcií, s ktorou zariadenia, resp. ženy zažívajúce násilie nemajú pozitívnu skúsenosť, predstavujú súdy SR. Poradenské centrá konštatovali, že poručenská agenda je veľmi problematická, konania sú dlhé, vyžaduje sa mediácia, násilné osoby spôsobujú prieťahy v konaní. Poradenské centrum špecifikovalo aj skúsenosť s tým, že sudcovia a sudkyne nie sú scitlivení a scitlivené v témach rodovo podmieneného násillia a domáceho násillia.

Aj na základe vyššie uvedeného bolo navštívenými zariadeniami zdôraznená nevyhnutnosť vzdelávania a osvetu v téme rodovej rovnosti a rodovo podmieneného násillia, a to nielen vo vzťahu k širokej verejnosti, ale aj vo vzťahu k relevantným profesiám.

## ZÁVER

Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2025 poskytuje, s poukazom na objektívne možné, komplexný prehľad širokospektrálnej agendy rodovej rovnosti a rodovo podmieneného násillia v podmienkach SR.

Vyhodnotenie pokroku v jednotlivých oblastiach ukazuje, že aj napriek pozitívnym aspektom v niektorých sférach, agenda rodovej rovnosti v celej svojej rozmanitosti čelí, rovnako ako aj v kalendárnom roku 2024, značnému množstvu výziev, ktoré vyžadujú kontinuálnu pozornosť, personálne, ako aj finančné zabezpečenie.

Vo vzťahu k inštitucionálnemu zabezpečeniu rodovej rovnosti v roku 2025 nie je možné identifikovať posilnenie inštitúcie a/alebo personálneho obsadenia v tejto oblasti. V roku 2025 zostávala udržateľnosť a predvídateľnosť existujúceho finančného, predovšetkým dotačného, rámca v oblasti rodovej rovnosti naďalej výzvou, s výnimkou v prípade aktivít a činností, ktoré boli zamerané na predchádzanie a podporu riešenia domáceho násillia a iného ohrozenia správaním iných fyzických osôb. Napriek skutočnosti, že sa v roku 2025 realizovali viaceré projekty podporené z Programu Slovensko, za rok 2025 však absentovali špecifické odborné národné alebo dopytovo orientované projekty zamerané napríklad na rodovo podmienené násillie vo všeobecnosti, s výnimkou osvetových aktivít. Uvedený nedostatok však do istej miery pokryla príprava programov v rámci finančného mechanizmu EHP a Nórska.

Vo vzťahu k vybraným oblastiam v agende rodovej rovnosti a rodovo podmieneného násillia sa v roku 2025 prijali alebo pripravovali viaceré legislatívne úpravy, ktoré ovplyvnili alebo ešte len ovplyvnia stav rodovej rovnosti na Slovensku.

Vo vzťahu k pripravovaným legislatívnym aktom boli osobitné významné prípravy na transpozíciách smernice *Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania* a smernice *Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násilliu na ženách a domácejmu násilliu*.

Ostatné podkapitoly reflektovali aspekty, ako napríklad pretrvávajúci rodovo necitlivý jazyk, najmä v online priestore a prítomnosť predsudkov a stereotypov, nedostatočné paritné zastúpenie žien a mužov, pretrvávajúca nerovnosť v odmeňovaní, prítomnosť rodovej segregácie na trhu práce a vo vzdelávaní, výskyt menštruačnej chudoby, pretrvávajúca vysoká prevalencia násillia na ženách, negatívne skúsenosti zariadení núdzového bývania a poradenských centier a spustenie chatbotky Sophie.

Obmedzenie v poznaní komplexného stavu predstavuje absencia dát v niektorých parciálnych oblastiach za rok 2025. Súčasne v posudzovanom období došlo, na vnútroštátnej úrovni, k miernemu poklesu vedecko-výskumných publikácií. Ďalej preto platí, že témy rodovej rovnosti a rodovo podmieneného násillia sú častejšie parciálnou súčasťou iných výskumov než komplexne zameranými štúdiami od relevantných inštitúcií.

Na záver je potrebné konštatovať, že pre komplexné a fakticky správne zhodnotenie stavu rodovej rovnosti na Slovensku za konkrétne obdobie, ako aj pre tvorbu tohto materiálu, je nevyhnutná o. i. aktívna spolupráca všetkých relevantných subjektov verejného a súkromného sektora s adekvátnym uplatňovaním rodového hľadiska v rámci vecnej pôsobnosti tej-ktorej inštitúcie.